

Kommunfullmäktige

Plats och tid Biosalongen Storbrunn i Östhammar, 2026-04-28 tisdag kl. 13.00-15.30.
Ajournering: 14.50-15.05
Beslutande Enligt särskilt närvarolista.

Övriga deltagande Vice ordförande för förtroendevalda revisorer Ingemar Eriksson (S)

Justeringsdatum Digital justering onsdagen den 6 maj 2026.

E-signering Se protokollets sista sida. Paragrafer 24-59

Sekreterare Ania Lehtinen

Ordförande §§ 24-33, 35-36, 38-56 Lennart Owenius (M)
§§ 34, 37 Maria Nyström (KD)

Justerande §§ 24-28, 30-34, 36-59 Lisa Norén (S),
§§ 29, 35 Erik Rudolfsson (S) och Maja Glarke (M)

Anslagsbevis

Justeringen har tillkännagivits genom anslag på kommunens digitala anslagstavla.

Organ	Kommunfullmäktige
Sammanträdesdatum	2026-04-28
Datum för anslags uppsättande	2026-05-06
Anslags nedtagande	2026-05-28
Förvaringsplats för protokollet	Kommunkontoret, Stångörsgatan 10 i Östhammar.

Kommunfullmäktige

Paragrafer

§ 24.	Val av justerare	4
§ 25.	Fastställande av föredragningslista	4
§ 26.	Allmänhetens frågestund.....	5
§ 27.	Information.....	7
§ 28.	Årsredovisning 2025 för Östhammars kommun	8
§ 29.	Revisionsberättelse 2025 för Östhammars kommun samt beviljande av ansvarsfrihet för kommunstyrelsen.....	10
§ 30.	Revisionsberättelse 2025 för Östhammars kommun samt beviljande av ansvarsfrihet för vård- och omsorgsnämnden	11
§ 31.	Revisionsberättelse 2025 för Östhammars kommun samt beviljande av ansvarsfrihet för barn- och utbildningsnämnden	12
§ 32.	Revisionsberättelse 2025 för Östhammars kommun samt beviljande av ansvarsfrihet för bygg- och miljönämnden	13
§ 33.	Revisionsberättelse 2025 för Östhammars kommun samt beviljande av ansvarsfrihet för kultur- och fritidsnämnden	14
§ 34.	Revisionsberättelse 2025 för Östhammars kommun samt beviljande av ansvarsfrihet för valnämnden.....	15
§ 35.	Revisionsberättelse 2025 för Östhammars kommun samt beviljande av ansvarsfrihet för krisledningsnämnden	16
§ 36.	Godkännande av årsredovisning för gemensam räddningsnämnd 2025.....	17
§ 37.	Revisionsberättelse 2025 för Östhammars kommun samt beviljande av ansvarsfrihet för gemensam räddningsnämnd.....	18
§ 38.	Godkännande av årsbokslut, analys och verksamhetsuppföljning för gemensam överförmyndarnämnd 2025.....	19
§ 39.	Revisionsberättelse 2025 för Östhammars kommun samt beviljande av ansvarsfrihet för gemensam överförmyndarnämnd	20
§ 40.	Antagande av detaljplan för Forsmark 6:5	21
§ 41.	Antagande av vattentjänstplan	23
§ 42.	Riktlinje mot korruption, mutor och jäv	25
§ 43.	Funktionshinderprogram 2026–2029	26
§ 44.	Avgiftsfri färdtjänst för barn och ungdomar under sommarlovperioden 2026 .	28
§ 45.	Valärende: Entledigande av ledamot i vård- och omsorgsnämnden och kommunfullmäktige	30
§ 46.	Valärende: Ledamot i vård- och omsorgsnämnden	31
§ 47.	Valärende: Entledigande av ersättare i kultur- och fritidsnämnden.....	32

Kommunfullmäktige

§ 48.	Valärende: Ersättare i kultur- och fritidsnämnden	33
§ 49.	Redovisning av ej verkställda gynnande beslut fjärde kvartalet 2025	34
§ 50.	Anmälningssärende: Förordnande av begravningsombud för Östhammars kommun	35
§ 51.	Anmälningssärende: Redovisning av medborgarmotioner.....	36
§ 52.	Anmälningssärende: Redovisning av obesvarade motioner	37
§ 53.	Anmälningssärenden från nämnder	38
§ 54.	Anmälningssärende: Aktuellt i slutförvarsfrågan.....	39
§ 55.	Valärende: Entledigande av ersättare i vård- och omsorgsnämnden	40
§ 56.	Valärende: Ersättare i vård- och omsorgsnämnden	41
§ 57.	Valärende: Entledigande som ledamot i kultur- och fritidsnämnden.....	42
§ 58.	Valärende: Ledamot i kultur- och fritidsnämnden	43
§ 59.	Fråga från Pernilla Grahm (V) till kommunstyrelsens ordförande Fabian Sjöberg (M)	44

Kommunfullmäktige

§ 24. Val av justerare

Beslut

Kommunfullmäktige väljer Lisa Norén (S) att justera §§ 24-28, 30-34, 36-59 och Erik Rudolfsson (S) att justera §§ 29, 35 och Maria Nyström (KD) att justera §§ 34, 37 samt Maja Glarke (M) att justera dagens protokoll.

§ 25. Fastställande av föredragningslista

Beslut

Kommunfullmäktige fastställer föredragningslistan med följande tillkommande ärenden:

- P. 32/ § 55 Valärende: Entledigande av ersättare i vård- och omsorgsnämnden
- P. 33/ § 56 Valärende: Ersättare i vård- och omsorgsnämnden
- P. 34/ § 57 Valärende: Entledigande som ledamot i kultur- och fritidsnämnden
- P. 35/ § 58 Valärende: Ledamot i kultur- och fritidsnämnden
- P. 36/ § 59 Frågor från Pernilla Grahn (V) till kommunstyrelsens ordförande Fabian Sjöberg (M)

Dnr KS-2026-74**§ 26. Allmänhetens frågestund****Beslut**

Allmänhetens frågestund förklaras avslutad.

Ärendebeskrivning

Fråga till fullmäktige ska enligt arbetsordningen inlämnas till kommunfullmäktiges sekretariat senast en vecka innan sammanträdet. Frågan får inte gälla myndighetsutövning mot enskild. Frågan ska vara kortfattad och bör helst nedtecknas på särskilt underlag som finns att tillgå på kommunens hemsida och på kommunkontoret.

Ordförande avgör efter samråd med vice ordförandena om en fråga får ställas och vem som har att besvara frågan om det inte framgår av frågan.

Om längre skrivelser med fler frågor skickas in bör dessa i stället hanteras av kommunförvaltningen, presidiet avgör om så är lämpligt.

Ordföranden läser upp frågan vid kommunfullmäktiges sammanträde.

Frågeställaren får, men behöver inte, vara närvarande vid det sammanträde där frågan ställs och besvaras. Frågeställaren bereds möjlighet att yttra sig under frågestunden.

Svaret ska vara kortfattat. Debattinlägg av fullmäktiges ledamöter får inte förekomma under frågestunden.

Följande frågor har lämnats till dagens sammanträde:

Skrivelse 1

1. Kommer beredskapsveckan över huvud taget att genomföras?
2. Vad kommer vi då att få svar på av de frågor jag ställde i min skrivelse 2026-01-20?

Skrivelse 2

Enligt statistik från Kolada var endast 78 % av eleverna som gick ut 9:an i kommunens skolor 2025 behöriga till gymnasiets yrkesprogram. Det innebär att ungefär 50 ungdomar – bara under ett år – lämnar grundskolan utan de betyg som krävs för att påbörja ett nationellt gymnasieprogram.

För individen leder otillräckliga betyg ofta till försämrade livschanser, sämre självkänsla, lägre framtidstro och svagare position på arbetsmarknaden. För kommunen innebär det ökade kostnader, exempelvis för extra undervisning inom introduktionsprogrammen på gymnasiet, men också på längre sikt i form av minskade skatteintäkter och ökat behov av andra insatser.

3. Hur ser kommunen på de långsiktiga konsekvenserna av detta – både för individen och för samhället i stort?
4. Vad händer med de elever som lämnar grundskolan utan gymnasiebehörighet? Hur många av dem återfinns i introduktionsprogram, hur många försvinner ur utbildningssystemet – och hur följer kommunen upp deras situation?

Kommunfullmäktige

5. Hur ser kommunen på de kostnader detta medför, både de ekonomiska och de sociala?

Dagens sammanträde

Kommunstyrelsens ordförande Fabian Sjöberg (M) besvarar fråga 1-2.

Barn- och utbildningsnämndens vice ordförande Måns Lorichs (SD) besvarar fråga 3-5.

Kommunfullmäktige

Dnr KS-2026-1**§ 27. Information****Beslut**

Kommunfullmäktige tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Information i aktuella frågor. Information till fullmäktige kan enligt arbetsordningen lämnas från kommunalråden, nämnder, styrelser, förvaltningar, fullmäktigeberedningar, och kommunala bolag samt de förtroendevalda revisorerna. Yttranderätt gäller enligt kommunallagen och arbetsordningen.

Dagens sammanträde

Socialchef Lina Edlund informerar från omsorgskontorets verksamhet.

Kommunfullmäktige

Dnr KS-2026-180**§ 28. Årsredovisning 2025 för Östhammars kommun****Beslut**

Kommunfullmäktige godkänner årsredovisning för Östhammars kommun avseende budgetår 2025. (Bilaga)

Ärendebeskrivning

Bifogat återfinns Östhammars kommuns årsredovisning för 2025. I årsredovisningen redogörs för verksamhetens ekonomiska resultat och ställning per 2025-12-31. Vidare beskrivs kommunens verksamhet under året, samt i vilken utsträckning de av fullmäktige beslutade målen har uppnåtts. En överblick ges av väsentliga förhållanden för kommunkoncernen.

Målarbete

Kommunstyrelsens samlade bedömning är att kommunen i stora delar har uppnått god ekonomisk hushållning per helåret. Kommunen har i allt väsentligt följt de riktlinjer som upprättats för ekonomisk hushållning. För de finansiella målen har två av fyra uppnåtts per helåret. För verksamhetsmål med betydelse för en god ekonomisk hushållning har fem av sex uppnåtts per helåret.

Ekonomiskt utfall

Kommunen redovisar ett resultat för 2025 på 52,8 mnkr vilket är en positiv avvikelse på 2,8 mnkr jämfört med beslutad budget för 2025. Av årets resultat har 3 mnkr avsatts till resultatreserv.

Tillsammans redovisar nämnderna ett överskott jämfört med tilldelad budget på 11 mnkr. Per nämnd redovisar alla nämnder utom två överskott jämfört mot tilldelad budget.

Kommunstyrelsen redovisar underskott mot budget på – 9 mnkr. Underskottet beror på fastighetsrelaterade kostnader, kostnader för semesterskuld och restskatt. Även IT-nämnden redovisar ett underskott – 1 mnkr jämfört med budget.

Kommunens skatteintäkter blev 6 mnkr lägre än budget.

Beslutsunderlag

Bilaga - Årsredovisning 2025 för Östhammars kommun.

Ändringsmissiv från KSAU 24 mars 2026 till KS 7 april 2026

Ärendets behandling

Förvaltningen har reviderat årsredovisningen med beaktande av kommunrevisionens rekommendationer samt genomföra nödvändiga redaktionella justeringar. Den reviderade årsredovisningen åtföljs av ett ändringsmissiv som tydliggjort vidtagna ändringar.

Kommunfullmäktige

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Revisionens vice ordförande Ingemar Eriksson (S) föredrar om revisionens granskning och tillstyrker ansvarsfrihet för styrelsen och samtliga nämnder.

Yrkanden

Fabian Sjöberg (M), Måns Lorichs (SD) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Beslutet skickas för efter beslut i kommunfullmäktige åtgärd till

Kommunikation och kundtjänst (för webbpublicering)

Beslutet skickas för kännedom till

Kommundirektör

Ekonomichef Mattias Nilsson

Ekonom Fredrik Borgelin

Kvalitetsutvecklare Fredrik Hübinette

Samtliga kontorschefer

Samtliga koncernbolag

Förtroendevalda revisorer samt administrativt stöd Azets

Kommunfullmäktige

Dnr KS-2026-294**§ 29. Revisionsberättelse 2025 för Östhammars kommun samt beviljande av ansvarsfrihet för kommunstyrelsen****Beslut**

Kommunfullmäktige tar del av revisionsberättelse 2025.

Förtroendevalda i kommunstyrelsen beviljas ansvarsfrihet för 2025 års verksamhet.

Jäv

På grund av jäv deltar inte, Fabian Sjöberg (M), Måns Lorichs (SD), Lars O Holmgren (BOA), Sabina Ståhl (KD), Lisa Norén (S), Tomas Bendiksen (S), Josefine Nilsson (C), Pernilla Grahn (V), Pär-Olof Olsson (M), Kristina Karl-Eriksdotter (BOA), Erik Helén (KD), Roger Lamell (S), Anna Frisk (S), Ann-Charlotte Grehn (S), Camilla Strandman (C), Roger Jansson (S), i handläggningen i detta ärende.

Ärendebeskrivning

Enligt kommunallagen 11 kap. 21 § ska årsredovisningen godkännas innan fullmäktige beslutar om ansvarsfrihet för styrelse och nämnder. Fullmäktige bör inte ta ställning till årsredovisningen annat än i samband med behandlingen av frågan om ansvarsfrihet.

Fullmäktiges beslut om att bevilja eller vägra ansvarsfrihet ska fattas innan utgången av juni 2026.

Beslutsunderlag

Bilaga:

Revisionsberättelse för år 2025 med tillhörande handlingar:

- Revisorernas redogörelse för år 2025
- Förteckning över de sakkunnigas rapporter (rapporterna ligger i fullmäktiges arbetsrum)
- Granskningsrapport för de kommunala bolagen och stiftelse (Dannemora Gruvfastighets AB, Hargs Hamn AB, Stiftelsen Östhammarshem, Östhammars Vård och Omsorg AB, Östhammars Industrifastigheter AB).

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2025-12-31.

Beslutet skickas för kännedom till

Förtroendevalda revisorer samt administrativt stöd Azets

Kommunfullmäktige

Dnr KS-2026-294**§ 30. Revisionsberättelse 2025 för Östhammars kommun samt beviljande av ansvarsfrihet för vård- och omsorgsnämnden****Beslut**

Kommunfullmäktige tar del av revisionsberättelse 2025.

Förtroendevalda i vård- och omsorgsnämnden beviljas ansvarsfrihet för 2025 års verksamhet.

Jäv

På grund av jäv deltar inte, Ann-Charlotte Grehn (S), Roger Lamell (S), Anna-Lena Söderblom (M), Kristina Karl-Eriksson (BoA), Sabina Ståhl (KD), Mona Lundin (M), i handläggningen i detta ärende.

Ärendebeskrivning

Enligt kommunallagen 11 kap. 21 § ska årsredovisningen godkännas innan fullmäktige beslutar om ansvarsfrihet för styrelse och nämnder. Fullmäktige bör inte ta ställning till årsredovisningen annat än i samband med behandlingen av frågan om ansvarsfrihet.

Fullmäktiges beslut om att bevilja eller vägra ansvarsfrihet ska fattas innan utgången av juni 2026.

Beslutsunderlag

Samma beslutsunderlag som till § 29.

Revisionsberättelse för år 2025 med tillhörande handlingar:

- Revisorernas redogörelse för år 2025
- Förteckning över de sakkunnigas rapporter (rapporterna ligger i fullmäktiges arbetsrum)
- Granskningsrapport för de kommunala bolagen och stiftelse (Dannemora Gruvfastighets AB, Hargs Hamn AB, Stiftelsen Östhammarshem, Östhammars Vård och Omsorg AB, Östhammars Industrifastigheter AB).

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2025-12-31.

Beslutet skickas för kännedom till

Förtroendevalda revisorer samt administrativt stöd Azets

Kommunfullmäktige

Dnr KS-2026-294**§ 31. Revisionsberättelse 2025 för Östhammars kommun samt beviljande av ansvarsfrihet för barn- och utbildningsnämnden****Beslut**

Kommunfullmäktige tar del av revisionsberättelse 2025.

Förtroendevalda i barn- och utbildningsnämnden beviljas ansvarsfrihet för 2025 års verksamhet.

Jäv

På grund av jäv deltar inte, Jonas Lennström (S), Måns Lorichs (SD), Ingrid Ragnar (KD), Josefine Nilsson (C), Kristina Svensson (M), Katarina Asplunden (M), Tomas Wahlsten (SD), i handläggningen i detta ärende.

Ärendebeskrivning

Enligt kommunallagen 11 kap. 21 § ska årsredovisningen godkännas innan fullmäktige beslutar om ansvarsfrihet för styrelse och nämnder. Fullmäktige bör inte ta ställning till årsredovisningen annat än i samband med behandlingen av frågan om ansvarsfrihet.

Fullmäktiges beslut om att bevilja eller vägra ansvarsfrihet ska fattas innan utgången av juni 2026.

Beslutsunderlag

Samma beslutsunderlag som till § 29.

Revisionsberättelse för år 2025 med tillhörande handlingar:

- Revisorernas redogörelse för år 2025
- Förteckning över de sakkunnigas rapporter (rapporterna ligger i fullmäktiges arbetsrum)
- Granskningsrapport för de kommunala bolagen och stiftelse (Dannemora Gruvfastighets AB, Hargs Hamn AB, Stiftelsen Östhammarshem, Östhammars Vård och Omsorg AB, Östhammars Industrifastigheter AB).

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2025-12-31.

Beslutet skickas för kännedom till

Förtroendevalda revisorer samt administrativt stöd Azets

Kommunfullmäktige

Dnr KS-2026-294**§ 32. Revisionsberättelse 2025 för Östhammars kommun samt beviljande av ansvarsfrihet för bygg- och miljönämnden****Beslut**

Kommunfullmäktige tar del av revisionsberättelse 2025.

Förtroendevalda i bygg- och miljönämnden beviljas ansvarsfrihet för 2025 års verksamhet.

Jäv

På grund av jäv deltar inte, Roger Jansson (S), Tomas Näslund (S), Tomas Bendiksen (S), Stefan Hansson (M), Erik Helén (KD), Inger Abrahamsson (C), Lars O. Holmgren (BoA), Erik Rudolfsson (S), Sonny Andersson (SD), Tomas Wahlsten (SD), Sune Pettersson (M), i handläggningen i detta ärende.

Ärendebeskrivning

Enligt kommunallagen 11 kap. 21 § ska årsredovisningen godkännas innan fullmäktige beslutar om ansvarsfrihet för styrelse och nämnder. Fullmäktige bör inte ta ställning till årsredovisningen annat än i samband med behandlingen av frågan om ansvarsfrihet.

Fullmäktiges beslut om att bevilja eller vägra ansvarsfrihet ska fattas innan utgången av juni 2026.

Beslutsunderlag

Samma beslutsunderlag som till § 29.

Revisionsberättelse för år 2025 med tillhörande handlingar:

- Revisorernas redogörelse för år 2025
- Förteckning över de sakkunnigas rapporter (rapporterna ligger i fullmäktiges arbetsrum)
- Granskningsrapport för de kommunala bolagen och stiftelse (Dannemora Gruvfastighets AB, Hargs Hamn AB, Stiftelsen Östhammarshem, Östhammars Vård och Omsorg AB, Östhammars Industrifastigheter AB).

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2025-12-31.

Beslutet skickas för kännedom till

Förtroendevalda revisorer samt administrativt stöd Azets

Kommunfullmäktige

Dnr KS-2026-294**§ 33. Revisionsberättelse 2025 för Östhammars kommun samt beviljande av ansvarsfrihet för kultur- och fritidsnämnden****Beslut**

Kommunfullmäktige tar del av revisionsberättelse 2025.

Förtroendevalda i kultur- och fritidsnämnden beviljas ansvarsfrihet för 2025 års verksamhet.

Jäv

På grund av jäv deltar inte, Tomas Bendiksen (S), Anna Frisk (S), Andrew Lauder (SD), Maria Nyström (KD), Bo Persson (SD), i handläggningen i detta ärende.

Ärendebeskrivning

Enligt kommunallagen 11 kap. 21 § ska årsredovisningen godkännas innan fullmäktige beslutar om ansvarsfrihet för styrelse och nämnder. Fullmäktige bör inte ta ställning till årsredovisningen annat än i samband med behandlingen av frågan om ansvarsfrihet.

Fullmäktiges beslut om att bevilja eller vägra ansvarsfrihet ska fattas innan utgången av juni 2026.

Beslutsunderlag

Samma beslutsunderlag som till § 29.

Revisionsberättelse för år 2025 med tillhörande handlingar:

- Revisorernas redogörelse för år 2025
- Förteckning över de sakkunnigas rapporter (rapporterna ligger i fullmäktiges arbetsrum)
- Granskningsrapport för de kommunala bolagen och stiftelse (Dannemora Gruvfastighets AB, Hargs Hamn AB, Stiftelsen Östhammarshem, Östhammars Vård och Omsorg AB, Östhammars Industrifastigheter AB).

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2025-12-31.

Beslutet skickas för kännedom till

Förtroendevalda revisorer samt administrativt stöd Azets

Kommunfullmäktige

Dnr KS-2026-294**§ 34. Revisionsberättelse 2025 för Östhammars kommun samt beviljande av ansvarsfrihet för valnämnden****Beslut**

Kommunfullmäktige tar del av revisionsberättelse 2025.

Förtroendevalda i valnämnden beviljas ansvarsfrihet för 2025 års verksamhet.

Jäv

På grund av jäv deltar inte, Lennart Owenius (M), Mika Muhonen (S), Sören Engberg (BoA), Désirée Mattsson (S), Stefan Hansson (M), Erik Helén (KD), Tomas Wahlsten (SD), i handläggningen i detta ärende.

Ärendebeskrivning

Enligt kommunallagen 11 kap. 21 § ska årsredovisningen godkännas innan fullmäktige beslutar om ansvarsfrihet för styrelse och nämnder. Fullmäktige bör inte ta ställning till årsredovisningen annat än i samband med behandlingen av frågan om ansvarsfrihet.

Fullmäktiges beslut om att bevilja eller vägra ansvarsfrihet ska fattas innan utgången av juni 2026.

Beslutsunderlag

Samma beslutsunderlag som till § 29.

Revisionsberättelse för år 2025 med tillhörande handlingar:

- Revisorernas redogörelse för år 2025
- Förteckning över de sakkunnigas rapporter (rapporterna ligger i fullmäktiges arbetsrum)
- Granskningsrapport för de kommunala bolagen och stiftelse (Dannemora Gruvfastighets AB, Hargs Hamn AB, Stiftelsen Östhammarshem, Östhammars Vård och Omsorg AB, Östhammars Industrifastigheter AB).

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2025-12-31.

Beslutet skickas för kännedom till

Förtroendevalda revisorer samt administrativt stöd Azets

Kommunfullmäktige

Dnr KS-2026-294**§ 35. Revisionsberättelse 2025 för Östhammars kommun samt beviljande av ansvarsfrihet för krisledningsnämnden****Beslut**

Kommunfullmäktige tar del av revisionsberättelse 2025.

Förtroendevalda i krisledningsnämnden beviljas ansvarsfrihet för 2025 års verksamhet.

Jäv

På grund av jäv deltar inte, Fabian Sjöberg (M), Måns Lorichs (SD), Lisa Norén (S), Tomas Bendiksen (S), Pär-Olof Olsson (M), Josefine Nilsson (C), i handläggningen i detta ärende.

Ärendebeskrivning

Enligt kommunallagen 11 kap. 21 § ska årsredovisningen godkännas innan fullmäktige beslutar om ansvarsfrihet för styrelse och nämnder. Fullmäktige bör inte ta ställning till årsredovisningen annat än i samband med behandlingen av frågan om ansvarsfrihet.

Fullmäktiges beslut om att bevilja eller vägra ansvarsfrihet ska fattas innan utgången av juni 2026.

Beslutsunderlag

Samma beslutsunderlag som till § 29.

Revisionsberättelse för år 2025 med tillhörande handlingar:

- Revisorernas redogörelse för år 2025
- Förteckning över de sakkunnigas rapporter (rapporterna ligger i fullmäktiges arbetsrum)
- Granskningsrapport för de kommunala bolagen och stiftelse (Dannemora Gruvfastighets AB, Hargs Hamn AB, Stiftelsen Östhammarshem, Östhammars Vård och Omsorg AB, Östhammars Industrifastigheter AB).

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2025-12-31.

Beslutet skickas för kännedom till

Förtroendevalda revisorer samt administrativt stöd Azets

Kommunfullmäktige

Dnr KS-2026-117

§ 36. Godkännande av årsredovisning för gemensam räddningsnämnd 2025

Beslut

Kommunfullmäktige godkänner årsredovisningen för den gemensamma räddningsnämnden 2025. (Bilaga)

Ärendebeskrivning

Årsredovisningen är den gemensamma räddningsnämndens avrapportering till kommunstyrelserna och kommunfullmäktige i Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner.

Beslutsunderlag

Bilaga - Årsredovisning 2025
Protokollsutdrag Räddningsnämnden 2026-02-11 § 8

Ärendets behandling

Räddningsnämnden har behandlat ärendet 2026-02-11 § 8, och har godkänt och överlämnat årsredovisning för kommunerna.

Beslutet skickas för kännedom till

Förtroendevalda revisorer samt administrativt stöd Azets
Nämndsekreterare för räddningsnämnden - rosalind.gothberg@uppsala.se

Kommunfullmäktige

Dnr KS-2026-294**§ 37. Revisionsberättelse 2025 för Östhammars kommun samt beviljande av ansvarsfrihet för gemensam räddningsnämnd****Beslut**

Kommunfullmäktige tar del av revisionsberättelse 2025.

Förtroendevalda i gemensam räddningsnämnd beviljas ansvarsfrihet för 2025 års verksamhet.

Jäv

På grund av jäv deltar inte, Lennart Owenius (M), Josefine Nilsson (C), Mika Muhonen (S), i handläggningen i detta ärende.

Ärendebeskrivning

Enligt kommunallagen 11 kap. 21 § ska årsredovisningen godkännas innan fullmäktige beslutar om ansvarsfrihet för styrelse och nämnder. Fullmäktige bör inte ta ställning till årsredovisningen annat än i samband med behandlingen av frågan om ansvarsfrihet.

Fullmäktiges beslut om att bevilja eller vägra ansvarsfrihet ska fattas innan utgången av juni 2026.

Beslutsunderlag

Samma beslutsunderlag som till § 29.

Revisionsberättelse för år 2025 med tillhörande handlingar:

- Revisorernas redogörelse för år 2025
- Förteckning över de sakkunnigas rapporter (rapporterna ligger i fullmäktiges arbetsrum)
- Granskningsrapport för de kommunala bolagen och stiftelse (Dannemora Gruvfastighets AB, Hargs Hamn AB, Stiftelsen Östhammarshem, Östhammars Vård och Omsorg AB, Östhammars Industrifastigheter AB).

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2025-12-31.

Beslutet skickas för kännedom till

Förtroendevalda revisorer samt administrativt stöd Azets

Nämndsekreterare för räddningsnämnden - rosalind.gothberg@ uppsala.se

Kommunfullmäktige

Dnr KS-2026-56**§ 38. Godkännande av årsbokslut, analys och verksamhetsuppföljning för gemensam överförmyndarnämnd 2025****Beslut**

Kommunfullmäktige godkänner årsbokslut, analys och verksamhetsuppföljning för gemensam överförmyndarnämnd 2025. (Bilaga).

Ärendebeskrivning

Årsbokslut och analys har upprättats av överförmyndarnämnden inför årsredovisningen. Verksamhetsuppföljningen lämnas i samband med årsbokslutet och följer upp nämndspecifika mål samt kommunövergripande inriktningsmål och uppdrag som följer värdkommunen Uppsala. Ansvarsfrihet behandlas i ett separat ärende.

Beslutsunderlag

Bilaga:

- Överförmyndarnämndens Årsbokslut 2025 sammanställda analys inför årsredovisningen
- Verksamhetsuppföljning 2025

Ärendets behandling

Överförmyndarnämnden har behandlat ärendena 2026-02-23 §§ 53, 55.

Beslutet skickas för kännedom till

Förtroendevalda revisorer samt administrativt stöd Azets

Nämndsekreterare för överförmyndarnämnden - sofi.maag@uppsala.se

Handläggare överförmyndarnämnden - johan.ahlstrom2@uppsala.se

Kommunfullmäktige

Dnr KS-2026-294**§ 39. Revisionsberättelse 2025 för Östhammars kommun samt beviljande av ansvarsfrihet för gemensam överförmyndarnämnd****Beslut**

Kommunfullmäktige tar del av revisionsberättelse 2025.

Förtroendevalda i gemensam överförmyndarnämnd beviljas ansvarsfrihet för 2025 års verksamhet.

Jäv

På grund av jäv deltar inte, Maria Nyström (KD) och Roger Lamell (S), handläggningen i detta ärende.

Ärendebeskrivning

Enligt kommunallagen 11 kap. 21 § ska årsredovisningen godkännas innan fullmäktige beslutar om ansvarsfrihet för styrelse och nämnder. Fullmäktige bör inte ta ställning till årsredovisningen annat än i samband med behandlingen av frågan om ansvarsfrihet.

Fullmäktiges beslut om att bevilja eller vägra ansvarsfrihet ska fattas innan utgången av juni 2025.

Beslutsunderlag

Samma beslutsunderlag som till § 29.

Revisionsberättelse för år 2025 med tillhörande handlingar:

- Revisorernas redogörelse för år 2025.
- Förteckning över de sakkunnigas rapporter
- Granskningsrapport för de kommunala bolagen och stiftelse.

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2025-12-31.

Beslutet skickas till

Revisionen, förtroendevalda samt administrativt stöd Azets

Kommunfullmäktige

Dnr KS-2025-742**§ 40. Antagande av detaljplan för Forsmark 6:5****Beslut**

Kommunfullmäktige godkänner granskningsutlåtandet, beslutar att detaljplanen inte medför betydande miljöpåverkan och anta detaljplan för del av Forsmark 6:5.

Ärendebeskrivning**Planområdet och planförslaget**

Planområdet omfattar cirka 10,5 hektar (105 000 kvm) och är beläget inom Forsmarksverket. Idag används planområdet för verksamhet inom kraftverket och rymmer både byggnader för energiproduktion och administration men även parkeringsytor och vägar. Syftet med planen är att ovan jord möjliggöra uppförande av kompletterande kontors- och servicebebyggelse till Forsmarksverkets verksamhet samt att möjliggöra uppförande av underjordiskt slutförvar för använt kärnbränsle.

Upplysningar

Planen hanterades med utökat förfarande enligt Plan- och bygglagen, PBL (2010:900).

Revideringar som gjorts efter granskningen

- Mindre redaktionella förändringar.

Prövning av barnets bästa

Barn bedöms inte påverkas av detaljplanen eftersom planområdet idag inte är tillgängligt för allmänheten och inte heller kommer att vara tillgängligt för allmänheten efter detaljplanens genomförande.

Kommunicering

Bygg- och miljönämndens arbetsutskott beslutade 2024-10-11, att lämna positivt planbesked för det aktuella området (BMN-2024-1332, löpnummer 4).

Signerat planavtal inkom till kommunen 2024-10-11, (BMN-2024-2479, löpnummer 2).

Bygg- och miljönämnden beslutade 2025-09-22 att ställa ut planen på samråd (BMN-2024-2479, löpnummer 4).

Planen var på samråd under perioden 1 oktober – 31 oktober 2025.
Totalt inkom 7 yttranden under samrådstiden.

Bygg- och miljönämnden beslutade 2025-11-26 att ställa ut planen på granskning (BMN-2024-2479, löpnummer 13).

Planen var på granskning under perioden 27 november – 27 december 2025.
Totalt inkom 7 yttranden under granskningen.

Kommunfullmäktige

Beslutsunderlag

Plankarta
Planbeskrivning
Samrådsredogörelse
Granskningsutlåtande
Undersökning av betydande miljöpåverkan
Miljökonsekvensbeskrivning

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen för fortsatt hantering

Ärendets behandling

Vid bygg- och miljönämndens sammanträde 2026-03-04 § 8 beslutade bygg- och miljönämnden föreslå kommunfullmäktige att godkänna granskningsutlåtandet, besluta att detaljplanen inte medför betydande miljöpåverkan och anta detaljplan för del av Forsmark 6:5.

Beslutet skickas för kännedom till

Plan- och byggenheten
Sökande

Beslutet skickas till

Sökande
Plan- och byggenheten
Länsstyrelsen i Uppsala län (E-tjänst)
Lantmäteriet och enligt sändlista

Kommunfullmäktige

Dnr KS-2024-377**§ 41. Antagande av vattentjänstplan****Beslut**

Kommunfullmäktige antar Vattentjänstplan för Östhammars kommun. (Bilaga)

Reservationer

Pernilla Grahn (V) och Inger Arvidsson (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för Pernilla Grahns (V) avslagsyrkande.

Ärendebeskrivning

I juni 2022 antog riksdagen ändringar i lagen om allmänna vattentjänster (LAV, eller vattentjänstlagen) som bland annat innebär att alla kommuner ska ha en vattentjänstplan. Vattentjänstplanen ska innehålla kommunens långsiktiga planering av hur behovet av allmänna (kommunala) vattentjänster ska tillgodoses. Planen ska även innehålla en bedömning av hur de allmänna VA-anläggningarna ska hanteras vid ökad belastning på grund av skyfall. Kommunfullmäktige beslutar om antagande och ändring av en vattentjänstplan och ska minst vart fjärde år pröva om vattentjänstplanen är aktuell med hänsyn till behovet av allmänna vattentjänster. Vattentjänstplanen är inte bindande.

Om det med hänsyn till människors hälsa eller miljön finns ett behov av att ordna vatten och avlopp (VA) i ett större sammanhang är det, enligt vattentjänstlagen, kommunens skyldighet att ordna det. Östhammars kommun gjorde 2021 en kommunövergripande behovsbedömning för att identifiera befintliga bebyggelseområden med behov av kommunalt VA. Behovsbedömningen utgjorde en bilaga till kommunens VA-handlingsplan som antogs av kommunfullmäktige i december 2021 (§ 193, KF 2021-12-14).

Ett antal befintliga bebyggelseområden i kommunen bedöms ha behov av kommunalt VA, vilket beskrivs i både behovsbedömningen och i vattentjänstplanen. I vattentjänstplanens bilaga 2 beskrivs kommunens plan för utbyggnad av kommunalt VA till dessa områden med en planeringshorisont fram till 2040.

De flesta av de områden som bedömts vara i behov av kommunalt VA är belägna i de östra delarna av kommunen. Den kommunala VA-försörjningen i de östra kommundelarna är mycket ansträngd. Kommunfullmäktige beslutade i juni 2022 (§ 77, KF 2022-06-14) om en särskild satsning på VA-utveckling i de östra delarna av kommunen. Genom investeringar i överföringssystem som förbinder Östhammar och Öregrund, utbyggnation av Öregrunds reningsverk och mer vatten möjliggörs tillväxt och samhällsutveckling genom att fler får tillgång till kommunalt VA och att nuvarande kunder får bättre kvalitet.

Gästrike Vatten har uppdraget att driva och samordna arbetet med att ta fram vattentjänstplaner för de fem kommunerna inom Gästrike Vatten. Gästrike Vatten har, i samarbete med kommunförvaltningen, tagit fram ett förslag på vattentjänstplan för Östhammars kommun. Vattentjänstplanen har varit på samråd samt ställts ut för granskning.

Kommunfullmäktige

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Vattentjänstplanen anger kommunens inriktning men är inte bindande utan det kommer att behöva fattas beslut gällande finansiering löpande under genomförandet.

Gällande den särskilda satsningen på VA-utvecklingen i de östra kommundelarna, fattade kommunfullmäktige beslut om finansiering av VA-utvecklingen (§ 78, KF 2022-06-14) samtidigt som beslut togs om satsningen.

Beslutsunderlag

Bilaga:

Vattentjänstplan för Östhammars kommun

Bilaga 1. Begreppslista

Bilaga 2. Plan för utbyggnad av omvandlingsområden

Bilaga 3. Undersökning om betydande miljöpåverkan

Bilaga 4. Granskningsredogörelse

Samrådsredogörelsen är tillgänglig via Gästrike Vattens hemsida:

<https://www.gastrikevatten.se/download/18.f2b28b1199ffd2ba2f66cc3/1762155719063/SAMR%C3%85DSREDOG%C3%96RELSE%20Vattentj%C3%A4nstplan%20%C3%96sthammars%20kommun.pdf>

Dagens sammanträde

Yrkanden

Pär-Olov Olsson (M), Camilla Strandman (C), Inger Abrahamsson (C), Irmeli Bellander (L), Margareta Widén-Berggren (S), Fabian Sjöberg (M), Måns Lorichs (SD) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Pernilla Grahns (V) yrkar avslag till kommunstyrelsen förslag med motiveringen:

Vår motion är inte behandlad och delar av planen är sådant vi tagit upp i motionen.

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på avslagsyrkandet och finner att kommunfullmäktige beslutar att avslå Pernilla Grahns (V) avslagsyrkande.

Beslutet skickas till

Samhällsbyggnadskontoret (samhällsbyggnadschef, teamledare miljöenheten, plan- och byggchef samt VA-samordnare)

Gästrike Vatten (info@gastrikevatten.se samt programledare VA-utveckling östra Östhammar; joanna.wasshem@gastrikevatten.se)

Webbredaktionen

Kommunfullmäktige

Dnr KS-2026-211**§ 42. Riktlinje mot korruption, mutor och jäv****Beslut**

Kommunfullmäktige upphäver riktlinjerna mot korruption, mutor och jäv för anställda och förtroendevalda i Östhammars kommun beslutade av kommunfullmäktige 2013-02-12 § 4.

Ärendebeskrivning

Kommunens tidigare riktlinjer har på vissa områden blivit inaktuella. Den uppdaterade riktlinjen utgår från gällande lagstiftning, framför allt förvaltningslagen, kommunallagen och brottsbalkens bestämmelser om tagande och givande av muta.

I alla kontakter med externa aktörer, leverantörer och enskilda behöver kommunens medarbetare agera opartiskt och sakligt. För att säkerställa detta har en uppdaterad riktlinje för korruption, mutor och jäv tagits fram. Riktlinjen syftar till att tydliggöra vilka krav som gäller för medarbetare och förtroendevalda avseende hantering av gåvor, förmåner, representation samt situationer där jäv kan förekomma.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Inga ekonomiska konsekvenser.

Beslutsunderlag

Reviderad riktlinje för korruption, mutor och jäv KS 2026-04-07 § 44

Ärendets behandling

Vid kommunstyrelsens sammanträde 2026-04-07 beslutade styrelsen att anta reviderade riktlinjer mot korruption, mutor och jäv. Riktlinjerna börjar gälla efter det att kommunfullmäktige har upphävt riktlinjerna beslutade 2013-02-12 § 4.

Beslutet skickas för åtgärd till

Kommunikation och kundtjänst för publicering respektive avpublicering

Beslutet skickas för kännedom till

Kommundirektör
Stabschef
Samtliga kontorschefer

Kommunfullmäktige

Dnr KS-2026-156**§ 43. Funktionshinderprogram 2026–2029****Beslut**

Kommunfullmäktige antar Funktionshinderprogram 2026-2029. (Bilaga)

Ärendebeskrivning

Den övergripande målsättningen med funktionshinderprogram är att förbättra stödet och omsorgen inom funktionshinderområdet. Målsättningen är att genom ett funktionshinderprogram ge förtroendevalda och medarbetare verktyg att beakta det funktionsrättsliga perspektivet när de planerar och bedriver kommunal verksamhet på alla nivåer. Programmet ska även utgöra en god grund för samverkan.

Funktionshinderprogrammet sätter den strategiska inriktningen för att skapa god livskvalitet för Östhammars kommuns invånare med funktionsnedsättning enligt Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Ärendet att utarbeta Funktionshinderprogram 2026–2029 har slutförts. Yttranden som remisshanterats har inkommit från barn- och utbildningsnämnden, kultur- och fritidsnämnden, anhörigföreningen, kommunala rådet för pensionärer och funktionsnedsatta, och kommunstyrelsen.

Utredningsarbetet har letts av en styrgrupp bestående av socialchef, biträdande socialchef och nämndens presidium. I utredningen har synpunkter även inhämtats från omsorgskontoret. Omvärldsbevakning har utgjort en viktig del av utredningsarbetet och den strategiska inriktningen. Under utredningsarbetet presenterades och godkändes även en delrapport baserat på beslutad inriktning. Slutrapportering och beslut om remissförfarande beslutades av vård- och omsorgsnämnden i september 2025. Remisstiden förlängdes i december 2025 för att komplettera med yttrande från bygg- och miljönämnden som dock avstod från att lämna yttrande.

Funktionshinderprogrammet anger den strategiska inriktningen för delaktighet på lika villkor för personer med funktionsnedsättning.

Under programtiden ska kommunen:

1. Stärka rätten till individuellt stöd och få tillgång till ny teknik
2. Säkerställa fysisk tillgänglighet i både inne- och utemiljöer.
3. Skapa möjligheter till likvärdig fritid och hälsa.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Programmet genomförs inom respektive nämnds ordinarie verksamhet och är finansierad av dess budget.

Beslutsunderlag

Bilaga - Funktionshinderprogram 2026–2029

Kommunfullmäktige

Ärendets behandling

Individ- och familjenämnden beslutade 2023-11-08 § 159 att ge förvaltningen i uppdrag att ta fram en funktionshinderplan/ plan för det funktionshinderpolitiska arbetet, under andra halvåret 2024.

Vård- och omsorgsnämnden övertog ärenden och uppdrag som tidigare hanterats av individ- och familjenämnden (KF 2024-09-17 § 145).

Vård- och omsorgsnämnden 2025-09-10 § 107 beslutade att sända ut förslag till Funktionshinderprogram Östhammars kommun, 2026–2029 på remiss.

Vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott återremitterade ärendet 2025-12-03 § 228 för att det ska kompletteras med remissutskick till bygg- och miljönämnden. Ärendet återupptas på arbetsutskottets sammanträde i februari 2026.

Vid vård- och omsorgsnämndens sammanträde 2026-02-25 § 15 beslutade nämnden att föreslå kommunfullmäktige att anta Funktionshinderprogram 2026–2029.

Dagens sammanträde

Yrkanden

Bertil Alm (C) och Sabina Ståhl (KD) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Beslutet skickas för åtgärd till

Kommunikation och kundtjänst för publicering på hemsidan

Beslutet skickas för kännedom till

Socialchef Lina Edlund

Biträdande socialchef Ida Eklöf

Verksamhetschef Emma Peters

Verksamhetschef Svjetlana Miletic

Enhetschef Marina Oskarsson

Enhetschef Karolina Rankka

Kommunfullmäktige

Dnr KS-2026-167

§ 44. Avgiftsfri färdtjänst för barn och ungdomar under sommarlovperioden 2026**Beslut**

Kommunfullmäktige beslutar att färdtjänst för barn och ungdomar till och med 19 år eller som fyller 20 år under sommaren, ska vara avgiftsfri under sommarlovperioden 10 juni till och med 17 augusti 2026. Medresenär betalar ordinarie egenavgift. Med motiveringen att barn och ungdomar med beslut som färdtjänst ska få samma möjlighet som de som kan åka buss.

Ärendebeskrivning

Region Uppsala kommer även sommaren 2026 att erbjuda barn och ungdomar mellan 7–19 år eller som fyller 20 år under biljettens giltighetstid kostnadsfria bussresor.

För att samtliga barn och ungdomar ska få möjlighet att resa gratis bör även barn och ungdomar med beslut om färdtjänst ha möjlighet till detta och därför föreslås att ingen egenavgift för färdtjänst tas ut under perioden. Det innebär att även barn och ungdomar med behov av färdtjänst kommer kunna åka till fritidsaktivitet utan kostnad under sommarlovet. Riksfärdtjänstresor omfattas inte.

Nuvarande prissättning av färdtjänst

Färdtjänstresenären betalar en egenavgift för resan som betalas till chauffören. Egenavgifterna för färdtjänst har beslutats av kommunfullmäktige och uppgår till 33 kr för resor inom kommunen och 68 kr utanför kommunen för barn och ungdomar mellan 6–19 år. Barn under 6 år reser alltid gratis.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Antal barn och ungdomar mellan 6–19 år med beviljade färdtjänsttillstånd är 26 stycken.

Antal resor skiljer sig en del pga. att barn som tidigare åkt skolskjuts till/från fritids på lov från och med sommaren 2025 i stället rest med färdtjänst.

Typ av resa	2022	2023	2024	2025
Antal resor i Östhammars kommun	81 st. x 25 kr = 2025 kr	68 st. x 25 kr = 1700 kr	66 st. x 25 kr = 1650 kr	179 st. x 33 kr = 5907 kr
Antal resor utanför Östhammars kommun	26 st. x 60 kr = 1560 kr	8 st. x 60 kr = 480 kr	16 st. x 60 kr = 960 kr	28 st. x 68 kr = 1904 kr
Total kostnad	3585 kr	2 180 kr	2610 kr	7811 kr

Hur mycket intäkterna i form av egenavgifter beräknas minska med är svårt att bedöma då antalet resor varierar och då antalet resor kan tänkas öka om resorna blir avgiftsfria. Om antalet resor motsvarar år 2025 beräknas intäkten i form av minskade egenavgifter minska med 7811 kronor. Medresenär betalar ordinarie egenavgift.

Kommunfullmäktige

Prövning av barnets bästa

Förslaget påverkar barn och ungdomar mellan 6–19 år som har färdtjänststillstånd. För att samtliga barn och ungdomar ska få möjlighet till en likvärdig prissättning för sina resor under sommarlovet bedöms detta förslag vara för barnets bästa.

Ärendets behandling

Vid vård- och omsorgsnämndens sammanträde 2026-02-25 § 5 beslutade nämnden att föreslå kommunfullmäktige besluta att färdtjänst för barn och ungdomar till och med 19 år eller som fyller 20 år under sommaren, ska vara avgiftsfri under sommarlovperioden 10 juni till och med 17 augusti 2026. Medresenär betalar ordinarie egenavgift. Med motiveringen att barn och ungdomar med beslut som färdtjänst ska få samma möjlighet som de som kan åka buss.

Beslutet skickas för åtgärd till

Kommunikation och kundtjänst för publicering på hemsidan

Beslutet skickas för kännedom till

Enhetschef Karolina Rankka

Kommunfullmäktige

Dnr KS-2026-221

§ 45. Valärende: Entledigande av ledamot i vård- och omsorgsnämnden och kommunfullmäktige

Beslut

Veronica Dorestrand (M) entledigas från sina uppdrag som ledamot i vård- och omsorgsnämnden samt kommunfullmäktige.
Ny sammanräkning begärs hos Länsstyrelsen.

Ärendebeskrivning

Veronica Dorestrand (M) begär i skrivelse 2026-03-10 entledigande från sina uppdrag som ledamot i vård- och omsorgsnämnden och kommunfullmäktige.

Beslutet skickas för åtgärd till

Administratör Troman: Hanna Horneij
Lön
Länsstyrelsen

Beslutet skickas för kännedom till

Veronica Dorestrand (M)
Vård- och omsorgsnämnden

Kommunfullmäktige

Dnr KS-2026-221

§ 46. Valärende: Ledamot i vård- och omsorgsnämnden

Beslut

Kommunfullmäktige väljer Mona Lundin (M) till ledamot i vård- och omsorgsnämnden.

Ärendebeskrivning

Veronica Dorestrand (M) har i skrivelse 2026-03-10 begärt entledigande från sitt uppdrag som ledamot i vård- och omsorgsnämnden. Kommunfullmäktige har att välja ny ledamot till vård- och omsorgsnämnden.

Beslutet skickas för åtgärd till

Administratör Troman: Hanna Horneij
Lön

Beslutet skickas för kännedom till

Mona Lundin (M)
Vård- och omsorgsnämnden

Kommunfullmäktige

Dnr KS-2026-286

§ 47. Valärende: Entledigande av ersättare i kultur- och fritidsnämnden

Beslut

Bo Persson (SD) entledigas från sitt uppdrag som ersättare i kultur- och fritidsnämnden.

Ärendebeskrivning

Bo Persson (SD) begär i skrivelse 2026-04-01 entledigande från sitt uppdrag som ersättare i kultur- och fritidsnämnden.

Beslutet skickas för åtgärd till

Administratör Troman: Hanna Horneij
Lön

Beslutet skickas för kännedom till

Bo Persson (SD)
Kultur- och fritidsnämnden

Kommunfullmäktige

Dnr KS-2026-286**§ 48. Valärende: Ersättare i kultur- och fritidsnämnden****Beslut**

Kommunfullmäktige väljer Noel Wiksten (SD) till ersättare i kultur- och fritidsnämnden.

Ärendebeskrivning

Bo Persson (SD) har i skrivelse 2026-04-01 begärt entledigande från sitt uppdrag som ersättare i kultur- och fritidsnämnden. Kommunfullmäktige har att välja ny ersättare i kultur- och fritidsnämnden.

Beslutet skickas för åtgärd till

Administratör Troman: Hanna Horneij
Lön

Beslutet skickas för kännedom till

Noel Wiksten (SD)
Kultur- och fritidsnämnden

Kommunfullmäktige

Dnr KS-2025-443

§ 49. Redovisning av ej verkställda gynnande beslut fjärde kvartalet 2025

Beslut

Kommunfullmäktige tar del av redovisningen. (Bilaga)

Ärendebeskrivning

Enligt 34 kap. 3 § socialtjänstlagen (SoL) (2025:400) ska vård- och omsorgsnämnden kvartalsvis lämna en statistikrapport till kommunfullmäktige över hur många gynnande beslut enligt 11 kap. 1 § och 12 kap. 1 § som inte har verkställts inom tre månader från dagen för respektive beslut. Nämnden ska vidare ange vilka typer av insatser dessa beslut gäller samt hur lång tid som har gått från dagen för respektive beslut. Samma rapporteringsskyldighet gäller för beslut som inte verkställs på nytt efter avbrott i verkställigheten. Det ska också framgå hur stor del av de ej verkställda besluten som gäller bistånd till kvinnor respektive män. Enligt Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) (1993:387) 28h § gäller en motsvarande rapporteringsskyldighet för beslut om insatser enligt 9 § LSS. Antal gynnande beslut enligt 9 § LSS som under det fjärde kvartalet 2025 ej har verkställts inom tre månader från beslutsdatum uppgår till 17, vilket resulterar i 3 färre än under föregående kvartal. Antal gynnande beslut enligt 34 kap. 3 § SoL som under det fjärde kvartalet 2025 ej har verkställts inom tre månader från beslutsdatum uppgår till 17, vilket resulterar i 8 färre än under föregående kvartal.

Beslutsunderlag

Bilaga - Statistikrapport av ej verkställda beslut, Omsorgskontoret, kvartal 4 2025

Ärendets behandling

Vid vård- och omsorgsnämndens sammanträde 2026-02-25 § 4 beslutade nämnden ta del av redovisningen och överlämna statistikrapporten till kommunfullmäktige.

Beslutet skickas för åtgärd till

Kommunstyrelsen för vidare hantering till kommunfullmäktige

Beslutet skickas för kännedom till

Kommunens revisorer

Kommunfullmäktige

Dnr KS-2026-103**§ 50. Anmälningsärende: Förordnande av begravningsombud för Östhammars kommun****Beslut**

Kommunfullmäktige har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Uppdraget som begravningsombud för Östhammars kommun har varit vakant. Östhammars kommun samt andra trossamfund än Svenska kyrkan och livsåskådningsorganisationer verksamma inom kommunen har getts tillfälle att inkomma med förslag på lämpliga personer för uppdraget men inte avhört. Tomas Lindberg har lämnat in en intresseanmälan om att bli begravningsombud i kommunen och har via mejl 13 februari 2026 bekräftat att han är villig att åta sig uppdraget.

Länsstyrelsen i Örebro län har 2026-03-16 (Dnr 9261-2025) beslutat förordna Tomas Lindberg som begravningsombud.

Beslutsunderlag

Länsstyrelsens beslut

Kommunfullmäktige

Dnr KS-2026-140**§ 51. Anmälningsärende: Redovisning av medborgarmotioner****Beslut**

Kommunfullmäktige har tagit del av redovisningen.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige beslutade § 136/2017 att införa tjänsten medborgarmotion som ersätter de befintliga delaktighetstjänsterna medborgarförslag och namninsamling.

Medborgarmotioner publiceras på kommunens webbplats för namninsamling. Om 1 % av de folkbokförda i kommunen skriver på lämnas medborgarmotionen för beredning. Om en medborgarmotion inte har fått underskrifter av 1 % av de folkbokförda efter sex månader plockas den ner.

Namninsamlingar som uppnått underskrifter från 1 % av kommunens folkbokförda och lämnats till berörd nämnd och är under handläggning

KS-2025-447	Finskspråkig demensavdelning
KS-2025-842	Nytt bad i Österbybruk
KS-2026-90	Jordvall stoppar jord- och skogsbruk och påverkar landskapet för mark- och tomtägare
KS-2026-59	Vi vill ha kvar inskolningsavdelningar på kommunens förskolor

Beslutsunderlag

Alla medborgarmotioner finns tillgängliga via kommunens [webbplats](#).

Kommunfullmäktige

Dnr KS-2026-141

§ 52. Anmälningssärende: Redovisning av obesvarade motioner**Beslut**

Kommunfullmäktige att ta del av redovisningen.

Ärendebeskrivning

Motioner som inte är färdigberedda ska redovisas för kommunfullmäktige årligen. Motioner som besvaras på samma sammanträde som redovisning av obesvarade motioner behandlas finns inte med i sammanställningen. Motioner som väcks vid sammanträdet redovisas inte heller i sammanställningen.

Obesvarade motioner

Dnr	Motion	Väckt i fullmäktige
KS-2025-230	Motion från Socialdemokraterna i Östhammars kommun om att kommunen ska fortsätta ta ansvar för badplatserna i Sund, Älvsnäs, på Gräsö och vid Rastsjön	2025-04-22
KS-2025-819	Motion från Camilla Strandman (C) om att prova nya samåkningsmodeller på landsbygden och i skärgården	2025-12-16
KS-2025-820	Motion från Camilla Strandman (C) om att det ska vara möjligt att bo kvar i sin nära hembygd även som äldre och även i skärgården	2025-12-16
KS-2026-139	Motion från Pernilla Grahn (V) om att Stoppa byggandet av VA anläggning i Östhammar-Öregrund NU!	2026-03-10

Kommunfullmäktige

§ 53. Anmälningssärenden från nämnder

Beslut

Kommunfullmäktige har tagit del av informationen.

- a) Antagande av detaljplan för Harvik 4:38 med flera – bygg- och miljönämnden

Diarienummer: KS-2024-22

Protokollsutdrag från bygg- och miljönämndens sammanträde 2026-03-04 avseende beslut om antagande av detaljplan för Harvik 4:38 med flera.

Antagandehandlingar finns att ta del av på kommunens hemsida:

<https://www.osthammar.se/sv/dokument/detaljplaner/harvik-443-m.fl/>

- b) Antagande av detaljplan för Västerbyn 4:7 – bygg- och miljönämnden

Diarienummer: KS-2024-22

Protokollsutdrag från bygg- och miljönämndens sammanträde 2026-03-04 avseende beslut om antagande av detaljplan för Västerbyn 4:7.

Antagandehandlingar finns att ta del av på kommunens hemsida:

<https://www.osthammar.se/sv/dokument/detaljplaner/vasterbyn-47/>

Kommunfullmäktige

Dnr KS-2026-1

§ 54. Anmälningssärende: Aktuellt i slutförvarsfrågan

Beslut

Kommunfullmäktige har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Slutförvarsenheten rapporterar om aktuellt i slutförvarsfrågan. Rapport för perioden 2026-03-10 – 2026-06-16 föreligger.

Beslutsunderlag

Rapport från Slutförvarsenheten

Kommunfullmäktige

Dnr KS-2026-349**§ 55. Valärende: Entledigande av ersättare i vård- och omsorgsnämnden****Beslut**

Mona Lundin (M) entledigas från sitt uppdrag som ersättare i vård- och omsorgsnämnden.

Ärendebeskrivning

Mona Lundin (M) begär i skrivelse 2026-04-22 entledigande från sitt uppdrag som ersättare i vård- och omsorgsnämnden.

Beslutet skickas för åtgärd till

Administratör Troman: Hanna Horneij
Lön

Beslutet skickas för kännedom till

Mona Lundin (M)
Vård- och omsorgsnämnden

Kommunfullmäktige

Dnr KS-2026-221**§ 56. Valärende: Ersättare i vård- och omsorgsnämnden****Beslut**

Kommunfullmäktige beslutar att ärendet utgår utan behandling och tas upp vid kommunfullmäktiges nästkommande sammanträde.

Ärendebeskrivning

Mona Lundin (M) har i skrivelse 2026-04-22 begärt entledigande från sitt uppdrag som ersättare i vård- och omsorgsnämnden. Kommunfullmäktige har att välja ny ersättare till vård- och omsorgsnämnden.

Beslutet skickas för kännedom till

Vård- och omsorgsnämnden

Kommunfullmäktige

Dnr KS-2026-321**§ 57. Valärende: Entledigande som ledamot i kultur- och fritidsnämnden****Beslut**

Andrew Lauder (SD) entledigas från sitt uppdrag som ledamot i kultur- och fritidsnämnden.

Ärendebeskrivning

Andrew Lauder (SD) begär i skrivelse 2026-04-15 entledigande från sitt uppdrag som ledamot i kultur- och fritidsnämnden.

Beslutet skickas för kännedom till

Andrew Lauder (SD)

Beslutet skickas för åtgärd till

Administratör Troman: Hanna Horneij
Lön

Kommunfullmäktige

Dnr KS-2026-321

§ 58. Valärende: Ledamot i kultur- och fritidsnämnden

Beslut

Kommunfullmäktige väljer Ulla Karkebo (SD) till ledamot kultur- och fritidsnämnden.

Ärendebeskrivning

Andrew Lauder (SD) har i skrivelse 2026-04-15 begärt entledigande från sitt uppdrag som ledamot i kultur- och fritidsnämnden. Kommunfullmäktige har att välja ny ledamot i kultur- och fritidsnämnden.

Beslutet skickas för kännedom till

Ulla Karkebo (SD)
Kultur- och fritidsnämnden

Beslutet skickas för åtgärd till

Administratör Troman: Hanna Horneij
Lön

Kommunfullmäktige

Dnr KS-2026-331**§ 59. Fråga från Pernilla Grahn (V) till kommunstyrelsens ordförande Fabian Sjöberg (M)****Beslut**

Frågor får ställas. Frågorna anses härmed besvarad.

Ärendebeskrivning

Ledamöter får lämna frågor enligt kommunallagen och arbetsordningen, de bör besvaras vid samma sammanträde som de läggs fram. Endast den som lämnat frågan och den som ska svara får delta i debatten.

Frågor

- Är det kommunstyrelsen uppfattning att Kommunstyrelsen skall ta ställning till att använda "Dumpen" vid nästa sammanträde?
- Kan kommunstyrelsens ordförande tänka sig en blocköverskridande, evidensbaserad och vetenskapligt grundad forskning att användas i förebyggande syfte?

Bakgrund

Hämtat ur Aftonbladet 2026-04-10

"ÖSTHAMMAR. Hon är Sveriges mest kända pedofiljägare och han världsmästare i höjdhopp.

Nu lämnar Sara Nilsson och Patrik Sjöberg anti-etablissemangen när Dumpens filosofier testas i verkligheten – i SD-styrda Östhammars kommun.

– Vi är jättetacksamma att de vill gå vidare och vill rädda barn i framtiden, säger Patrik Sjöberg."

Det gjord ont att läsa något sådant i en av landets största kvällstidningar om vårt fina Östhammar. Att någon vill göra "Partipolitik" av ett så pass allvarligt ämne och dessutom vända sig till en kontroversiell aktör som den så kallade "Dumpen". Detta agerande anser vi i Vänsterpartiet vara rent skaldlig. Vänsterpartiet Östhammar ser betydligt allvarligare på detta och menar att här behövs hjälp från professionellt håll. Landets ledande forskare på området finns på Karolinska och heter Christoffer Rahm. Hans forskning i ämnet går att läsa och goda resultat har redovisats i Läkartidningen.

Presentation som Docent Christoffer Rahm själv gör på sin hemsida

Christoffer Rahm är psykiatriker och forskare vid centrum för psykiatrforskning, institutionen för neurovetenskap vid Karolinska Institutet. Han är också verksam vid Psykiatri Södra Stockholm inom SLSO och knuten till EU-samarbetsprojektet PRIORITY.

Inom ramen för PRIORITY är Christoffer Rahm huvudprövare för behandlingsprogrammet Prevent It, som syftar till att förebygga sexuella övergrepp mot barn.

Kommunfullmäktige

Det är i tonåren våra ungdomar oftast gör sin sexuella debut och sina första stapplande steg in i vuxenvärldens utmaningar. Här behöver våra barn kunna känna trygghet och få hjälp av vuxna de kan lita på. Här behövs säkert mer kunskaper både för lärare, föräldrar och elever. De bilder våra ungdomar ser på internet är inte sällan både felaktiga och ibland rent av skadlig. Samtyckeslagen måste vara en del av allas medvetande och ett Nej är alltid ett Nej oavsett kön, ålder eller läggning. I sex och samlevnads informationer finns det välrenommerade organisationer som RFSU, RFSL Svenska kyrkan m.fl.

Men även inom äldreomsorgerna kan det behövas översyn och en handlingsplan för hur vi som kommun skall bemöta sexuella övergrepp. För inte så länge sedan råkade en brukare inom Uppsalas äldreboende ut för övergrepp. Då fanns inte tillräcklig handlingsberedskap för situationen. Det är ändå någon som blir offer, någon blir förgripare och någon blir anmälare. Vem som är vad vet ingen innan och det går inte att se på någon vilken hens roll blir.

Att misstänka sin arbetskamrat för något så allvarligt att det kan leda till uppsägningar med påföljande rättegångar tar både kraft och styrka från en organisation. Det tar år att reparera de skador som organisationen måste laga och sårén finns där för alltid.

Vänsterpartiet Östhammar avser budgetera medel för detta 2027 och att uppdrag ges till HR avdelningen att ta fram en policy och handlingsplan för hur kommunen skall hantera övergrepp. Även en översyn av BUN i sex och samlevnad bör kunna inrymmas i en förstärkt budget.

Beslutet skickas för kännedom till

Frågeställaren

Dagens sammanträde

I frågeställningen yttrar sig Pernilla Grahm (V) och Fabian Sjöberg (M).

Årsredovisning 2025

Innehållsförteckning

Organisation och övergripande kommentarer	
Kommunstyrelsens ordförande.....	3
Organisation	5
Nämnder och förtreondevalda.....	6
 Förvaltningsberättelse	
- Översikt över verksamhetens utveckling.....	9
- Den kommunala koncernen.....	10
- Händelser av väsentlig betydelse.....	11
- Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning.....	14
- Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten.....	18
- God ekonomisk hushållning och ställning.....	21
Verksamhetsmässiga mål med betydelse för god ekonomisk hush....	22
Övriga verksamhetsmål.....	25
Uppdrag.....	29
Styrande dokument.....	35
Resultat och ekonomisk ställning.....	37
Balanskravsresultat.....	41
- Väsentliga personalförhållanden	42
- Förväntad utveckling	45
Resultaträkning.....	48
Balansräkning.....	50
Kassaflödesanalys.....	52
Driftredovinnng.....	53
Investeringsredovining.....	54
Noter.....	56

Kommunstyrelsens ordförande

2025 har varit ett år då Östhammars kommun tagit tydliga steg framåt. Med stärkt ekonomi, förbättrade resultat i flera verksamheter och en stabil utveckling i kommunen ser vi effekterna av ett målmedvetet arbete under mandatperioden.

Årets resultat uppgår till 52,8 miljoner kronor, en förbättring med 61,6 miljoner kronor jämfört med 2024. Resultatet motsvarar 3,2 procent av skatteintäkter och bidrag, vilket är bättre än budgeterat. En stabil ekonomi är en förutsättning för att kunna fortsätta utveckla skolan, omsorgen och den kommunala servicen, samtidigt som vi skapar utrymme för investeringar som stärker kommunen långsiktigt.

Vi ser tydliga förbättringar i flera verksamheter. I skolan har resultaten stärkts, där andelen elever som är behöriga till yrkesprogram har ökat från 72 till 78 procent och meritvärdet i årskurs 9 har ökat från 187 till 203. Arbetet med att öka tillgängligheten för barn, unga och föreningar i våra hallar har också fort-satt. Där vi under 2025 haft en ökning med 128 timmar av verksamheten i våra kommunala hallar.

Företagsklimatet fortsätter utvecklas positivt och nöjd-kund-index har ökat till 81, där nivån nu ligger på "mycket hög nöjdhet" och är bättre än rikssnittet. Det visar att arbetet med service, dialog och förbättrade processer ger resultat och bidrar till bättre förutsättningar för företag att etablera sig och växa i kommunen.

Tryggheten i kommunen är fortsatt hög. Drygt 90 procent av invånarna uppger att de känner sig trygga när de vistas ute i sitt bostadsområde under kvällstid och fler än 98% är trygga dagtid. Det har även skett positiv utveckling inom vård och omsorg, där andelen utbildade undersköterskor ökar från 64 till 66 procent och personalkontinuiteten i hemtjänsten förbättras. Resultatet i medarbetarundersökningen har stärkts och målet om att medarbetare ska trivas och må bra på jobbet är uppnått.

Befolkningen uppgick 2025 till 22 192 invånare, vilket är högre än den prognos som legat till grund för budgeten. Efter en längre period av relativt svag utveckling ser vi nu en stabil nivå och en positiv utveckling. Det skapar bättre förutsättningar för investeringar, bostadsbyggande och fortsatt tillväxt i kommunen.

Under året har viktiga steg tagits för att stärka kommunens styrning och arbetssätt. Ett nytt ledningssystem har beslutats för att tydligare koppla samman mål, budget och uppföljning. Digitaliseringen fortsätter utvecklas genom nya e-tjänster och förbättrade system, vilket stärker både effektiviteten och servicen till invånare och företag.

Arbetet med att möjliggöra fler bostäder fortsätter och bostadsbyggandet ökade med 40% under 2025. Bostäder skapar förutsättningar för kompetensförsörjning, inflyttning och tillväxt i hela kommunen. Tillsammans med ett stärkt näringsliv skapas bättre möjligheter för fler att bo, arbeta och leva i Östhammars kommun.

Jag vill avslutningsvis rikta ett varmt tack till alla medarbetare som varje dag bidrar till att utveckla kommunen och leverera service av hög kvalitet till invånare och företag. Med ett målinriktat arbete fortsätter vi att stärka Östhammars kommun och skapa goda förutsättningar för framtiden.

Fabian Sjöberg,

Kommunstyrelsens ordförande

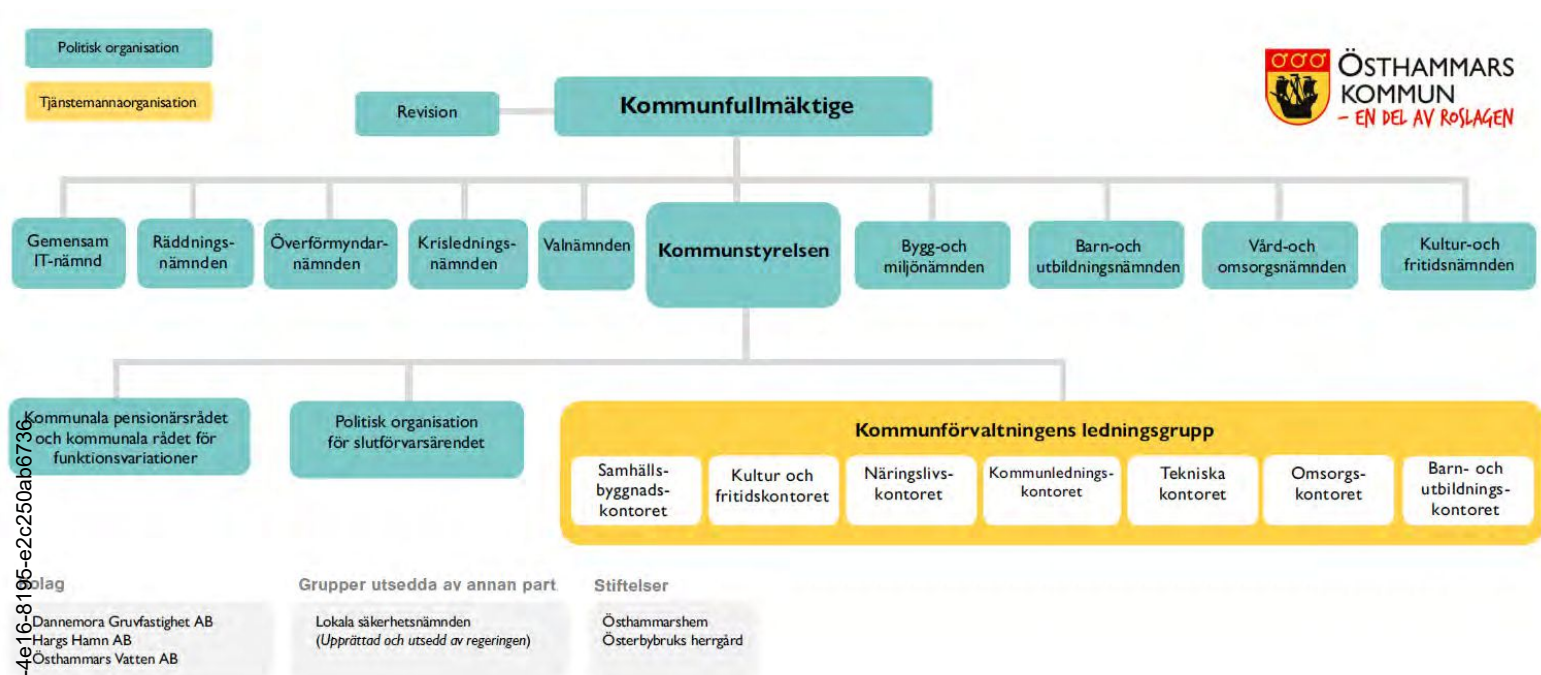
Organisation

Vår organisation

Kommunens organisation består av politiska nämnder, en förvaltningsorganisation och bolag.

I kommunfullmäktige och de olika nämnderna sitter förtroendevalda, som har det politiska ansvaret för kommunens verksamhetsområden. Förvaltningsorganisationen består av sju kontor uppdelade i verksamheter och enheter där våra medarbetare arbetar med att genomföra de beslut som tas i kommunfullmäktige och nämnderna.

Fullmäktige väljer styrelser till de kommunala bolagen. Bolagen har egna anställda som genomför arbetet.

Nämnder och förtroende- valda

Kommunfullmäktige	2025-12-31				
Lennart Owenius	Ordförande	M	Josefine Nilsson	Ledamot	C
Maria Nyström	1:e vice ordf.	KD	Inger Abrahamsson	Ledamot	C
Jonas Lennström	2:e vice ordf.	S	Bertil Alm	Ledamot	C
Lisa Norén	Ledamot	S	Håkan Dannberg	Ledamot	C
Roger Lamell	Ledamot	S	Lars O Holmgren	Ledamot	BOA
Margareta Widén-Berggren	Ledamot	S	Sören Engerg	Ledamot	BOA
Erik Rudolfsson	Ledamot	S	Kristina Karl-Eriksdotter	Ledamot	BOA
Roger Jansson	Ledamot	S	Gunborg Fjellner	Ledamot	V
Anna Frisk	Ledamot	S	Pernilla Grahn	Ledamot	V
Mattias Lundqvist	Ledamot	S	Irmeli Bellander	Ledamot	L
Ann-Charlotte Grehn	Ledamot	S	Christina Williamsson Liw	Ledamot	-
Tomas Bendiksen	Ledamot	S			
Emmelie Göransson	Ledamot	S	Kommunstyrelse		
Mika Muhonen	Ledamot	S	Fabian Sjöberg	Ordförande	M
Eva Fagerlund Angulo	Ledamot	S	Måns Lorichs	1:e vice ordf.	SD
Örjan Mattsson	Ledamot	S	Lisa Norén	2:e vice ordf.	S
Tomas Näslund	Ledamot	S	Tomas Bendiksen	Ledamot	S
Fabian Sjöberg	Ledamot	M	Mattias Lundqvist	Ledamot	S
Jessica Kumlin	Ledamot	M	Jessica Kumlin	Ledamot	M
Stefan Hansson	Ledamot	M	Ulla Karkebo	Ledamot	SD
Anna-Lena Söderblom	Ledamot	M	Sabina Ståhl	Ledamot	KD
Pär-Olof Olsson	Ledamot	M	Josefine Nilsson	Ledamot	C
Jan Holmberg	Ledamot	M	Lars O Holmgren	Ledamot	BOA
Mona Lundin	Ledamot	M	Pernilla Grahn	Ledamot	V
Veronica Dorestrand	Ledamot	M			
Ylva Lundin	Ledamot	SD	Nämndernas ordförande och vice ordförande		
Bo Persson	Ledamot	SD	Barn- och utbildningsnämnden		
Daniel Larsson	Ledamot	SD	Jessica Kumlin	Ordförande	M
Linda Lövgren	Ledamot	SD	Måns Lorichs	1:e vice ordf.	SD
Andrew Lauder	Ledamot	SD	Josefine Nilsson	2:e vice ordf.	C
Måns Lorichs	Ledamot	SD	Bygg- och miljönämnden		
Tomas Wahlsten	Ledamot	SD	Lars O Holmgren	Ordförande	BOA
Fredrik Markusson	Ledamot	SD	Stefan Hansson	1:e vice ordf.	M
Christian Lindberg	Ledamot	SD	Roger Jansson	2:e vice ordf.	S
Sabina Ståhl	Ledamot	KD	Kultur- och fritidsnämnden		
Erik Helén	Ledamot	KD	Niclas Bergström	Ordförande	M
Ingrid Ragnar	Ledamot	KD	Maria Nyström	1:e vice ordf.	KD
Madelene Alpsjö	Ledamot	KD	Tomas Bendiksen	2:e vice ordf.	S

Vård- och omsorgsnämnden

Sabina Ståhl	Ordförande	KD
Anna-Lena Söderblom	1:e vice ordf.	M
Roger Lamell	2:e vice ordf.	S
Valnämnden		
Henrik Willén Johansson	Ordförande	KD
Lennart Owenius	1:e vice ordf.	M
Mika Muhonen	2:e vice ordf.	S
Lokala säkerhetsnämnden		
Lennart Owenius	Ordförande	M
Jonas Lennström	Vice ordf.	S
Överförmyndarnämnd för Uppsala, Tierp, Östhammar, Knivsta, Älvkarleby, Heby, Enköping och Håbo		
Maria Nyström	Ledamot	KD
Gemensam nämnd för IT i Heby, Knivsta, Tierp, Älvkarleby och Östhammars kommuner		
Henrik Willén Johansson	Ledamot	M
Räddningsnämnden för Tierps, Uppsalas och Östhammars kommuner		
Lennart Owenius	Ledamot	M
Josefine Nilsson	Ledamot	C
Östhammar vatten		
Per-Olof Olsson	Ordförande	M
Hargs hamn		
Per-Olof Olsson	Ordförande	M
Östhammarshem		
Fabian Sjöberg	Ordförande	M

KOMMUNFULLMÄKTIGEVALET 2022

	Antal röster	Procent	Mandat
Arbetarepartiet-			
Socialdemokraterna	4 301	29,53%	15
Moderaterna	2 864	19,67%	10
Sverigedemokraterna	2 589	17,78%	9
Kristdemokraterna	1 292	8,87%	5
Centerpartiet	1 289	8,85%	4
Lokalpartiet BoA	852	5,85%	3
Vänsterpartiet	577	3,96%	2
Liberalerna	355	2,44%	1
Miljöpartiet de gröna	274	1,88%	
Övriga anmälda partier	170	1,17%	

Östhammars kommuns ledningsgrupp

Peter Nyberg	kommundirektör
Pauliina Lundberg	chef kommunledn/ stab
Christina Stenhammar	chef barn och utbildning
Oskar Molarin	chef kultur- och fritid
Elin Dahm	chef näringsliv
Lina Edlund	chef omsorg/ socialchef
Ulf Andersson	chef samhällsbyggnad
Cecilia Willén-Johansson	chef tekniska
Mattias Nilsson	ekonomichef
Åsa Lindberg	hr-chef

Förvaltningsberättelse

I årsredovisningen redogörs för hur Östhammars kommuns verksamhet har utvecklats under året och hur de mål fullmäktige satt upp för verksamheten har uppfyllts. Årsredovisningens delar ska upprättas som en helhet och ge en rättvisande bild av kommunens resultat och dess ekonomiska ställning. En redogörelse för kommunens finansiella utveckling görs. Det är kommunstyrelsen som är ansvarig för årsredovisningen.

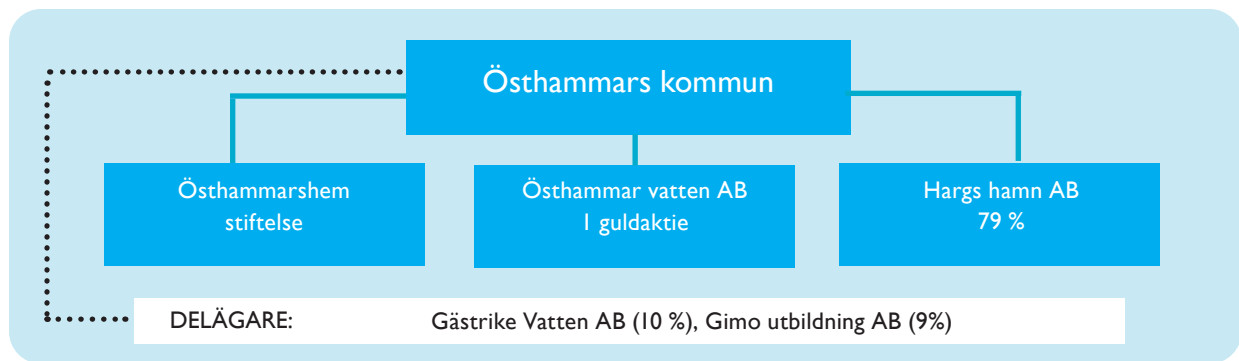
Ett grundläggande syfte med årsredovisningen är att utgöra grund för kommunfullmäktiges ansvarsprövning av kommunstyrelsen. Årsredovisningen ska lämnas till fullmäktige senast den 15 april året efter det år som redovisningen avser.

Översikt verksamheten 5 år

KOMMUN	2025	2024	2023	2022	2021
Verksamhetens nettokostnader (mnkr)	-1 597,5	-1 619,5	-1 535,8	-1 442,2	-1 335,8
Skatteintäkter och generella statsbidrag (mnkr)	1 661,4	1 593,9	1 558,1	-1 492,4	1 404,6
Årets resultat (mnkr)	52,8	-8,8	33,9	49,7	69,3
Nettoinvesteringar (mnkr)	88,4	93,0	80,1	143,4	117,2
Tillgångar (mnkr)	1 994,3	1 952,6	1 821,8	1 854,6	1 734,8
Eget kapital (mnkr)	976,4	923,6	932,4	898,5	848,9
Långfristiga lån hos kreditinstitut (mnkr)	430,0	440,0	430,0	520,0	470,0
Antal tillsvidareanställda kommunen	1 862	1 857	1 857	1 801	1 767
Antal invånare 12-31	22 181	22 138	22 172	22 344	22 364
NYCKELTAL					
Resultatets andel av skatteintäkter och statsbidrag	3,2%	-1,3%	1,1%	3,3%	4,9%
Soliditet inkl. pensionsförpliktelser	30%	27%	30%	27%	25%
Utdebitering kommunalskatt (kr)	21,64	21,69	21,69	21,69	21,69
Självfinansieringsgrad investeringar	150%	55%	102%	87%	122 %
Tillgångar (kr/inv.)	89 909	88 199	82 164	83 001	77 573
Eget kapital (kr/inv.)	44 018	41 720	42 053	40 214	37 958
KONCERN (KOMMUN, BOLAG, STIFTELSE)					
Årets resultat (mnkr)	62,4	-1,8	57,1	74,0	98,2
Nettoinvesteringar (mnkr)	219	162	386	311	355
Tillgångar (mnkr)	3 501,9	3 365,6	3 239,3	3 193,3	2 953,2
Eget kapital (mnkr)	1 316,1	1 252,8	1 254,7	1 197,1	1 123,1
Soliditet inkl. pensionförpliktelser koncernen	27%	25%	27%	25%	24%
Tillgångar koncern (kr/inv.)	158 179	152 277	146 099	142 915	132 052
Eget kapital koncern (kr/inv.)	59 449	56 670	56 588	53 575	50 219

Årets befolkningsförändring är marginell och bryter inte trenden de senaste fem åren. År med befolkningsökning har följts av år av minskning. Ingen stadig trend åt endera hållet kan urskiljas. Ekonomiskt har 2025 varit en tydlig förbättring jämfört med åren innan. Kommunens soliditet har stärkts och skatteintäkterna ökar mer än kostnaderna. Nämnderna har sammantaget hållit sin tilldelade budget. Periodens investeringar har finansierats med eget kapital. Bolagen som ingår i kommunkoncernen har en stabil utveckling.

Den kommunala koncernen

Östhammarshem räknas in i koncernen men är en stiftelse och ägs formellt inte av kommunen. Då kommunen borgar för stiftelsens lån har kommunen ett avgörande inflytande och därför räknas den in i koncernen.

Koncernen Östhammars kommun består förutom av kommunen av bolagen Östhammar vatten AB, Dannemora gruvfastighet AB och Hargs hamn AB, 79 % ägarandel. Östhammarshem räknas in i koncernen men är en stiftelse och ägs formellt inte av kommunen. Då kommunen borgar för stiftelsens lån har kommunen ett avgörande inflytande. I Östhammar vatten äger kommunen en guldaktie som ger kommunen ett avgörande inflytande över bolaget. Kommunen tillsätter hela styrelsen i Östhammar vatten. Dannemora gruvfastighet AB är ett vilande bolag kommunen äger. I övriga bolag som kommunen har ägarintressen är kommunen minoritetsägare. Kommunen har en gemensam överförmyndarnämnd med samtliga kommuner i länet, en gemensam IT-nämnd med några andra kommuner i länet och delar räddningsnämnd tillsammans med Uppsala och Tierps kommuner

Externa utförare

15 % av kommunens kostnader går till verksamhet som utförs av externa utförare inklusive gemensamma nämnder. En ökning med en procentenhet. I absoluta tal är ökningen marginell men eftersom kommunens kostnader har minskat totalt utgör externa utförare en större andel av de totala kostnaderna.

Den verksamhet där största delen utförs av externa utförare är gymnasieskolan med 52% av kostnaden vilket är i nivå med året innan. Omkring hälften av kommunens gymnasieelever går på en skola som inte drivs av kommunen. Många elever åker till Uppsala. I Östhammar finns två fristående gymnasieskolor. Sett till alla skolformer står externa anordnare och andra kommuner för 15 % av kommunens kostnader för utbildning.

Inom vård och omsorgsverksamheten står externa utförare för 14 % av de totala kostnaderna. Det framförallt inom inom LSS-verksamheten och vård av barn och unga som det finns ett betydande inslag av verksamhet som bedrivs av externa anordnare.

Av övrig kommunal verksamhet bedrivs i stort sett hela avfallsverksamheten med externa utförare. Kommunens räddningstjänst och överförmyndare bedrivs uteslutande med externa utförare inom ramen för gemensamma nämnder med andra kommuner i Uppsala län.

Skälen till att verksamhet bedrivs av externa utförare har flera orsaker. Antingen kan det vara individuella val som görs av brukaren såsom gymnasieskola. Ett annat skäl är att det finns skal- och samordningsfördelar som uppkommer om verksamheten bedrivs i en större organisation såsom överförmyndare och räddningstjänst. En relativt liten kommun som Östhammar kan också ha svårt att själv skaffa och upprätthålla kompetens inom alla områden som en kommun är ålagd att tillhandahålla verksamhet inom. Sen kan det finnas politiska beslut att en verksamhet ska bedrivas i den ena eller andra driftformen.

Händelser av väsentlig betydelse

Under januari togs det första spadtaget för det kommande kärnbränsleförvaret i Forsmark. I och med regeringens ställningstagande från 2022 och Mark- och miljödomstolens villkorsdom från oktober förra året är det nu alltså möjligt för Svensk Kärnbränslehantering (SKB) att börja bygga.

Arbetet med utbyggnaden av kommunalt vatten och avlopp i de östra kommundelarna fortsätter enligt plan. Under året har ett flertal utredningar och undersökningar genomförts som underlag för den kommande tillståndsansökan för avloppsreningsverk och avsaltningssystem samt för den planerade sträckningen av överföringsledningen mellan Östhammar och Öregrund. Arbetet med samråd för både avloppsreningsverk och avsaltningssystem har påbörjats. Den pilotanläggning som ska testa avsaltningssystemet blev något fördröjd men är nu i drift och kommer att köras under en cirka ettårig testperiod. De framtida överföringsledningarna för vatten och avlopp berör ett fyrtiotal fastigheter. Under hösten har de första markupplåtelseavtalen, som ger rätt att dra ledningar över berörda fastigheters mark, tecknats.

Den kommunala verksamheten:

I mars antog kommunfullmäktige ett ledningssystem för Östhammars kommun. Ledningssystemet är kommunens process för styrning och uppföljning och har som sitt viktigaste syfte att säkra att mål nås och uppdrag utförs.

Till följd av kommunfullmäktiges beslut 17 juni har Östhammars kommun en ny vision. Visionen beskriver vilken riktning och vilka övergripande mål kommunen har.

Kommunstyrelsen tilldelade vård- och omsorgsnämnden ett driftbidrag under våren för att möjliggöra en fortsättning av det långsiktiga omställningsarbetet som påbörjats inom äldreomsorgen, att anpassa samtliga verksamheter till det ökade behovet och öka möjligheten till budget i balans 2025.

Den nya Socialtjänstlagen som trädde i kraft 1 juli 2025 innebär att Sveriges kommuner behöver stärka det förebyggande arbetet, öka tillgängligheten och säkerställa en mer likvärdig och kunskapsbaserad socialtjänst.

Arbetet med att nyttja digitaliseringens möjligheter fortgår. Östhammars kommun är en aktiv deltagare i Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) Handslaget vilket är ett nationellt digitaliseringsprojekt. Digitalisering och projektledning har haft en central roll som projektledare, kravställare och i implementering i större systemupphandlingar, bland annat för Viva och flera ärendehanteringssystem, samt drivit införandet av nya e tjänster (19 nya) och förbättrat administrativa processer såsom anmälan och hantering av säkerhetsskyddsincidenter.

Östhammars kommun arbetar aktivt för att stärka förmågan att upprätthålla samhällsviktig verksamhet vid olika typer av störningar. Arbetet med kontinuitetsplanering pågår inom verksamheterna, och arbete pågår med alternativa kommunikationsvägar, trygghetspunkter och andra beredskapslösningar. Vi utvecklar vår kris- och krigsorganisation genom bland annat utbildning, övning och krigsplacering av personal. Kommunen deltar i regional samverkan, bland annat genom de av Länsstyrelsen etablerade plattformarna C-Sam och Krissamverkansrådet. Gemensamma övningar har genomförts med andra aktörer i länet, bland annat övningen Havsörn 2025. Samverkan med det lokala näringslivet är etablerad, bland annat inom området drivmedelslager. Kommunstyrelsen beslutade i december att avsluta överenskommelsen med Civilförsvarsförbundet Norra Mälardalen avseende Frivilliga Resursgruppen och att ge förvaltningen i uppdrag att starta upp en egen kommunal beredskapsgrupp.

Inom det trygghetsskapande arbetet har kommunen fått tillstånd att använda ordningsvakter i vissa delar av Öregrund och Östhammar. Under sommaren syntes dessa ordningsvakter i centrala Öregrund. Syftet var att öka vuxennärvaron och tryggheten i samband med evenemang som lockar en stor publik. Östhammars kommun har infört registerkontroll vid anställning av omsorgspersonal. Åtgärden som infördes den 1 mars i år ska bidra till ökad trygghet för brukare och deras anhöriga. Gemensamma trygghetsvandringar har hållits i orterna där kommunen, Polisen, Östhammarshem och allmänheten har deltagit. Vandringarna har resulterat i bland annat slybekämpning och förbättrad belysning.

Näringslivets upplevelse av kommunens näringslivsklimat har förbättrats vilket visar sig i de NKI (Nöjd Kund Index) mätningar som sker och där särskilt effekten av miljöenhetens serviceinriktade myndighetsarbete syns tydligt.

Det nya regelverket i Plan- och bygglagen (PBL) som trädde i kraft den 1 december innebär bland annat att friggebods- och attefallsreglerna ersätts av bygglovsbefriade komplementbyggnader, att bygglov för fasadändringar tas bort för en- och tvåbostadshus och att lovplikten blir mer områdesanpassad. Försvaret och MSB får en större roll i prövningen, och vissa åtgärder nära gräns eller i särskilt värdefulla miljöer blir lovpliktiga. Reformen syftar till ett enklare regelverk, ökad flexibilitet och mer bostadsbyggande. SKR bedömer att antalet bygglovsärenden kommer att minska vilket kortsiktigt innebär ett intäktsbortfall för Bygg- och miljönämnden.

Östhammars kommun har under året, i samarbete med SKB, initierat mervärdesinsatsen Ortslyftet. Genom denna kan föreningar, företag eller privatpersoner med koppling till Östhammars kommun söka medel för projekt som bidrar till att stärka orternas attraktivitet och livsmiljö, genom fysiska förbättringar och insatser som är tillgängliga för en bredare allmänhet.

Stiftelsen Östhammarshem

Likt tidigare år har 2025 präglats av prioritering och effektivisering. Östhammarshem har påverkats kraftigt av de senaste årens stigande inflation och räntor, vilket har gjort att hela verksamheten har behövts ses över.

Under året har ett avtal med SKB slutits avseende förvärvet av det gamla Stadshotellet i Östhammar. Förvärvet ger Östhammarshem möjlighet att framgent tillskapa fler bostäder centralt i Östhammar.

Dialog har även förts med lokala parter avseende avyttring av mark både i Gimo och i Östhammar för att ge andra möjlighet att skapa bostäder i kommunen. Ingen försäljning är dock ännu helt slutförd.

Hargs Hamn AB

Under 2025 hanterades 709 000 ton gods över kaj (640 000 året innan), främst på grund av en rekordstor spannmålsskörd. De milda vintermånaderna gav samtidigt minskad utlastning av bränsle till värmeverken, medan volymerna av timmer och massaved låg relativt stabilt.

Lantmännen har under året påbörjat nästa utbyggnadsfas i hamnen, Hargshamn 3.0, som ska stå klar 2027 och ge ökad lager- och hanteringskapacitet.

Asfalteringsarbeten har genomförts för att förbättra godshanteringen och stärka möjligheterna till effektivt dagvattenomhändertagande för vissa godssegment.

En upptrappad konflikt mellan Sveriges Hamnar och fackförbunden Transport och Hamnarbetarförbundet ledde till riktade strejkåtgärder, men Hargs Hamn AB påverkades inte av den nu avslutade konflikten.

Östhammar Vatten AB

För att säkra dricksvattnets kvalitet infördes bevakningsförbud från våren till och med hösten på grund av mycket låga grundvattennivåer.

Arbete har fortlöpt i flera med kommunen gemensamma utvecklingsfrågor. Särskilt kan lyftas arbetet med Vattentjänstplan där granskning pågår.

Kommunfullmäktige har fattat beslut om att höja Va-taxans bruksavgift från 1 januari 2026 i Östhammar kommun, samt att lämna driftbidrag till Östhammar Vatten AB.

Händelser av väsentlig betydelse efter balansdagen

Kommunstyrelsen har föreslagit kommunfullmäktige att uppdra åt bolagstämma och styrelse i Dan-nemora gruvfastighet AB att avveckla bolaget genom frivillig likvidation.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Svensk ekonomi 2025 präglades av fallande inflation och räntor som stärkte reallönerna, men svag konsumtion, försiktiga investeringar och dämpad export höll tillbaka tillväxt och sysselsättning. Stigande reallöner, lägre bolåneräntor och en finanspolitik som stärker hushållens köpkraft väntas öka optimismen och konsumtionen under 2026 och 2027. Regeringens expansiva budget för 2026 förväntas bidra till en snabbare återhämtning och skapa bättre förutsättningar för högre tillväxt, där BNP, enligt Sverige kommuner och regioner beräknas öka med 2,7 % 2026 och 2,6 % 2027.

Av kommunens tre större arbetsgivare Sandvik, Forsmark och Östhammars kommun påverkas den förstnämnda, trots dess globala diversifiering, av dämpad export och handelshinder. Östhammars kommun har ett gott resultat för året och en stabil ekonomisk ställning, men påverkas i likhet med Sveriges övriga kommuner av demografiska förändringen i form av en åldrande befolkning.

Befolkningsutveckling

I länet var befolkningsantalet oförändrat under året emedan Östhammars kommun såg en marginell minskning om 0,1 %. Ser man till befolkningsförändringar har antalet invånare i kommunen inte förändrats särskilt mycket, varken de fem eller tio senaste åren. Det har däremot skett en förskjutning åt att antalet äldre har ökat sin relativa andel av befolkningen. Sett till kommunens geografiska läge med relativ närhet till såväl Uppsala som Stockholm finns viss potential för en högre befolkningstillväxt.

Den svaga demografiska tillväxten kombinerad med ökade äldreomsorgsbehov ställer krav på omställning i kommunens planering och resursfördelning.

Arbetsmarknad

Sysselsättningen är hög i kommunen och en större andel av invånarna har jobb än genomsnittet för Sverige och i övriga länet. Arbetslösheten var 3,9 % i Östhammar 2025 vilket är oförändrat mot 2024. Som jämförelse var riksgenomsnittet 6,8 % och i flera grannkommuner översteg arbetslösheten 6 %. Kommunens låga arbetslöshet försvårar dock arbetsgivarnas möjligheter att ersättningsrekrytera och expandera

Skattekraft

Det finns flera faktorer som påverkar kommunen och kommunkoncernens resultat och ekonomiska ställning. De viktigaste är skatteunderlagets utveckling som dels påverkas av befolkningsförändringar, hur många invånare kommunen har och sammansättningen i olika åldersgrupper. Skatteunderlaget är också beroende av hur stor andel av befolkningen som är sysselsatta och deras lönenivå.

Kommunens skattekraft var 245 967 kr/ inv 2025. Detta är 94 % av riksgenomsnittet, en procentenhet lägre än kommunens skattekraft 2024. Skattekraften är summan av beskattningsbar förvärvsinkomst för fysiska personer dividerat med antal kommuninvånare. Ett värde över 100 % betyder att skattekraften är större än riksgenomsnittet. Skillnad i skattekraft mellan Sveriges kommuner kompenseras genom systemet för inkomstutjämning mellan kommunerna. Östhammars skattesats 2025 var 21,64 kr vilket är en sänkning med fem öre sedan 2024.

Försörjningskvoten i Östhammars kommun är 101, vilket kan jämföras med rikets medeltal på 77. Även i jämförelse med våra grannkommuner har Östhammar en hög försörjningskvot. Försörjningskvoten beskriver förhållandet mellan personer i arbetsför ålder (20–64 år) och övriga delar av befolkningen. Ett värde över 100 innebär att andelen personer i arbetsför ålder är lägre än andelen utanför arbetsför ålder. Ett värde under 100 visar motsatsen – att gruppen 20–64 år utgör en större andel av befolkningen. Som ett resultat av den demografiska förändringen är en resursförskjutning mot vård- och omsorgsverksamheten att vänta, kompetensförsörjningen kommer att sättas på prov men lösningar kan samtidigt, åtminstone i delar, finnas i modern välfärdsteknik.

Osäkerhet och risker

Kommunens intäkter avgörs av skatteunderlagets utveckling och skatteintäkterna som tas ut från skatteunderlaget sätter ramarna för kommunens kostnader. Det går inte långsiktigt att ha kostnader som överstiger intäkterna. De senaste åren har kommunens kostnader ökat mer än skatteintäkterna och kommunens nämnder har inte kunnat hålla sig inom den budget som fullmäktige beslutat. Denna utveckling bröts 2025 då kommunens intäkter ökade mer än vad kostnaderna gjorde.

Systemlösningen för vatten och avlopp för de östra kommundelarna (överföringsledning, reningsverk och avsaltningsverk) vilar på kalkylen att de kostnader som investeringen medför till stor kan mötas av intäkter från nyanslutningar. Om det visar sig att utbyggnaden blir dyrare eller att omfattning och takt på nyanslutningar blir mindre kan det medföra kommunala driftbidrag.

I tabellen återfinns risker som identifierats för kommunen

Identifierad risk	Beskrivning	Organisatorisk enhet	Hantering av risk
Omvärldsrisk			
Åldrande befolkning	Ökat tryck på omsorgs- verksamheten	Vård- och omsorgsnäm- den	-Ett större fokus på för- byggande arbete -Ökad effektivitet inom framför allt hemtjänst -Bättre nyttjande av väl- färdsteknik -Skapar nya boendefor- mer
Bostadsutveckling	Påverkar befolkningsut- vecklingen och kompe- tensförsörjningen	Kommunstyrelsen	-Färdiga och exploate- ringsbara detaljplaner -Utåtriktat arbete mot marknadsaktörer

Identifierad risk	Beskrivning	Organisatorisk enhet	Hantering av risk
Stort varsel hos någon större arbetsgivare i kommunen	Påverkar skatteintäkter och befolkningsutveckling	Kommunstyrelsen	
Verksamhetsrisk			
Underhållsskuld i fastighetsbeståndet	Verksamhetsstörningar	Kommunstyrelsen	-Statusutredning -Prioriteringar -Långsiktiga beslut

Pensioner

Förutom skatteunderlagets utveckling är en annan faktor med stor påverkan på kommunens ekonomi kommunens pensionsförpliktelser. De två föregående årens kraftiga ökningar av pensionerna stannade upp under 2025. Detta beror på lägre inflation som gör att uppräkningsen av prisbasbeloppet blir lägre vilket är den parameter som tillsammans med inkomstbasbeloppet har en avgörande betydelse för pensionskostnaderna. Prisbasbeloppet styrs av prisökningstakten, en ökning av prisbasbeloppet ger högre pensionskostnader. En ökning av inkomstbasbeloppet styr vilka inkomster som berättigar till vissa pensionsförmåner. Ett högre inkomstbasbelopp ger lägre pensionskostnader eftersom färre individer når upp till de löner som kvalificerar dom för en viss pensionsförmån. Här är det till kommunens fördel att en relativt stor andel av pensionsåtagandena är försäkrade vilket minskar kommunens risk.

Årets pensionskostnader uppgick till 94 mnkr vilket är en minskning med 40 mnkr jämfört med 2024. Östhammars totala pensionsförpliktelse per den sista december uppgick till 570 mnkr. Av dessa är förpliktelser på 159 mnkr tryggade genom pensionsförsäkring vilket innebär att försäkringsbolaget tagit över åtagandet. Återstående 410 mnkr utgör kommunens pensionsskuld av vilka 385 mnkr inte finns upptagna kommunens balansräkning. Vid årsskiftet uppgick Östhammars överskottsfondsfond hos försäkringsbolaget till 21 mnkr.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Den 11 mars 2025 beslutade kommunfullmäktige om principerna för ett nytt ledningssystem. Dessa principer utgör grunden för hur den kommunala verksamheten ska bedrivas. Principerna kompletteras av kommunfullmäktiges budgethandling samt andra politiskt antagna styrdokument och skapar tillsammans en tydlig ram för hur kommunen planerar, genomför och utvärderar sin verksamhet.

I Östhammars kommun är den kommunala koncernen den övergripande styrenheten. Med den kommunala koncernen avses kommunfullmäktige, kommunstyrelsen samt kommunens nämnder och övriga bolag. Under rubriken Den kommunala koncernen framgår hur den kommunala koncernen är strukturerad. Styrning och uppföljning av bolagen är, till följd av de bedrivna verksamheternas art, formen av ägandeskap samt skiftande lagstiftning, endast sammanfallande i delar med kommunfullmäktiges, kommunstyrelsens och nämndernas motsvarande. I syfte att formalisera styrning och uppföljning av hela den kommunala koncernen genom att förtydliga vilka generella förväntningar som åvilar respektive bolag har en ny koncerndialog etablerats. Deltagare i denna tertialsvis återkommande dialog är kommundirektör, VD för Hargs Hamn AB, VD för Stiftelsen Östhammarshem samt VD för Gästrike Vatten AB. Agenda är koncernens budget, mål och uppdrag samt styrning, uppföljning, utveckling och resultat i övrigt. Därtill har kommunfullmäktige reviderat kommunstyrelsens reglemente i syfte att förtydliga kommunstyrelsens uppsiktsplikt över såväl bolag som stiftelser.

Den årliga budgetprocessen

Genom den årliga budgetprocessen fastställer kommunfullmäktige mål och uppdrag och fördelar resurser till nämnderna. Budgetarbetet inleds i oktober, 15 månader innan budgeten träder i kraft. Den sittande majoriteten tar fram förslag till budgetramar, finansiella och verksamhetsmässiga mål för kommunfullmäktige, vilken eller vilka nämnder och bolag som ska arbeta med respektive mål, styrtal och måltal tillhörande målen samt uppdrag till nämnderna i sådan tid att de kan presenteras för- och diskuteras i KSAU och kommunstyrelsen under våren, för att slutligen beslutas av kommunfullmäktige i juni. Utifrån de beslutade budgetramarna, mål och uppdrag arbetar nämnderna med sina respektive budgethandlingar. Här beskriver nämnderna verksamhetsförändringar för planeringsperioden utifrån demografisk utveckling, verksamhetens resultat, måluppfyllelse, och förändringar i omvärlden. Efter att nämnderna har antagit sina budgethandlingar kan förvaltningen upprätta såväl budget som verksamhetsplanering, med målsättningar, styrtal och aktiviteter för att nå nämndmålen, på detaljnivå.

Uppföljningsprocessen

Varje nämnd och bolag ansvarar för att regelbundet och systematiskt följa upp den egna verksamheten utifrån mål och resultat, kvalitet, ekonomi och personal. Kvalitet i analysarbetet är grundläggande för att kunna skapa välgrundade slutsatser och utveckla och förbättra den kommunala verksamheten. En central princip i all analys är att fokusera på de mest väsentliga avvikelserna och deras eventuel-

la underliggande orsaker. Varje nämnd ansvarar för att uppföljningen håller hög kvalitet och följer fastställd process. Gemensam ekonomisk uppföljning sker varannan månad. Vid dessa tillfällen görs en mer noggrann uppföljning, där verksamheten periodiserar kostnader och intäkter samt lämnar en prognos för helåret. Uppföljningen efter augusti och december (delår respektive årsredovisning) mynnar ut i en formaliserad rapport. Nämnder och bolag ansvarar för att rapportera till kommunstyrelsen i enlighet med aktuella anvisningar. Kommunstyrelsen ansvarar i sin tur för att sammanställa och rapportera till kommunfullmäktige utifrån budget, mål och uppdrag samt övrigt som är av risk och väsentlighet utifrån kommunstyrelsens uppsiktsplikt. Kommunstyrelsens uppsiktsplikt över de kommunala bolagen sker därutöver genom att dessa periodiskt besöker kommunstyrelsen för avrapportering av hur verksamhet som ekonomi utvecklar sig, men även genom att beslut och handlingar, såsom styrelseprotokoll; delårsrapporter; årsredovisning samt övriga dokument av vikt, till anmäls till kommunstyrelsen.

En förändring i och med det nya ledningssystemet är att den tidigare tertialrapporteringen (jan-apr) tas bort. För att löpande följa hur mål och uppdrag utvecklar sig besvarar kontorscheferna månatligen en enkel enkät där de anger årsprognos för mål och uppdrag och återrapporterar till kommundirektören.

Intern kontroll

Enkelt uttryckt är intern kontroll ett stöd i arbetet att förebygga, upptäcka och åtgärda fel och brister som hindrar att organisationen kan nå sina mål på ett säkert och effektivt sätt. Varje nämnd ansvarar enligt kommunallagen för att den interna kontrollen är tillräcklig. Kommunstyrelsen har till följd av sin uppsiktsplikt över kommunens nämnder tagit fram ett reglemente för intern kontroll som tydliggör vilket ansvar nämnderna har. Samtliga nämnder följer samma process för att ta fram en intern kontrollplan för året. Ett arbete som inleds med att samtliga ledamöter och ersättare får besvara enkät där de, för olika områden, får bedöma hur stor risk de ser. De områden som bedöms som mest riskfulla adresseras genom aktiviteter under verksamhetsåret, aktiviteter av förebyggande och/eller kontrollerande karaktär. Utfallet av dessa aktiviteter återrapporteras till nämnden vid två tillfällen per år, i samband med delårsrapport och årsredovisning.

Styrande dokument

Huvuddelen av kommunens politiskt antagna styrande dokument kan kategoriseras antingen som aktiverande eller som normerande. Aktiverande styrdokument (program och planer) handlar om resultat som kommunen ska uppnå inom olika områden och hur vi ska handla eller agera för att nå dit. Normerande styrdokument (policyer och riktlinjer) anger hur vi ska hantera givna situationer. Som ett led i arbetet med att ta fram ett nytt ledningssystem har riktlinjer för styrande dokument reviderats och sedermera antagits av kommunfullmäktige i mars 2025.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Enligt Kommunallagen ska kommuner ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Östhammars kommun styr i riktning mot god ekonomisk hushållning genom riktlinjer för ekonomisk hushållning, finansiella mål samt verksamhetsmål med betydelse för en god ekonomisk hushållning.

Samlad bedömning

Kommunstyrelsens samlade bedömning är att kommunen i stora delar har uppnått god ekonomisk hushållning per helåret. Kommunen har i allt väsentligt följt de riktlinjer som upprättats för ekonomisk hushållning. För de finansiella målen har två av fyra uppnåtts per helåret. För verksamhetsmål med betydelse för en god ekonomisk hushållning har fem av sex uppnåtts per helåret.

Kommunfullmäktige beslutade i Årsbudget 2025, flerårsplan 2026 - 2028 om fyra finansiella mål för god ekonomisk hushållning:

- 1 Kommunens nämnder ska ha en maximal negativ budgetavvikelse om 1 %.**
Målet är inte uppfyllt per helåret då en av kommunens nämnder redovisar en negativ avvikelse överstigande 1 %. Fyra nämnder redovisar antingen en positiv avvikelse eller en negativ avvikelse understigande 1 %.
- 2 Kommunens resultat i % ska uppgå till minst 3 %.**
Målet är uppfyllt per helåret då resultatet uppgår till 3,2 %.
- 3 Kommunkoncernens soliditet ska uppgå till minst 28 %.**
Kommunkoncernens soliditet förbättrades under året och uppgick vid årsskiftet till 27 %. Målet för året var dock 28 % varför målet inte är uppfyllt per helåret.
- 4 De kommunala bolagen ska redovisa ett positivt resultat.**
Målet är uppfyllt per helåret då Östhammarshem, Hargs Hamn och Östhammar Vatten samtliga redovisar överskott (före bokslutsdispositioner i Östhammar Vattens fall).

Verksamhetsmål med betydelse för god ekonomisk hushållning

Namn på mål	Målbeskrivning	Måluppfyllelse
Trivas och må bra på jobbet	Måltal sjuktal 7,4% % Måltal OSA 71,8 % Beskrivning Sjukfrånvaron ska på årsbasis kontinuerligt sjunka och den totala kommunala sjukfrånvaron följs genom egna mätningar. Upplevelsen av en god arbetsmiljö ska öka jämfört med utfall för 2024.	Utfall sjuktal 7,8 % Utfall OSA 74,4% Målet är uppnått. När människor trivs och mår bra på jobbet får det goda effekter på verksamhetens säkerhet och kvalitet i de tjänster och service som ges medborgare och näringsliv inom kommunen. Med trivsel ökar engagemanget hos medarbetare och chefer som i sin tur kan leda till bland annat minskad personalomsättning, lägre sjukfrånvaro och hållbart arbetsliv. Målet trivas och må bra på jobbet mäts dels genom uppföljning av sjukfrånvaron dels genom den enkät som mäter organisatoriska och psykosociala förhållandena på arbetsplatsen. Sjukfrånvaron för 2025 ligger på samma nivå som 2024. Vid närmare granskning kan konstateras att den längre sjukfrånvaron över 60 dagar har ökat under året. Resultatet i OSA enkäten har förbättrats jämfört med 2024 (från 71,7 till 74,4). Samtliga nämnder har bibehållit samma nivå eller förbättrat sitt resultat vid jämförelse med 2024. Enkäten visar också att området återhämtning är det område som samtliga nämnder kan förbättra. Området som fått bäst resultat handlar om stöd. Resultatet visar att medarbetare ofta och över lag upplever att de har stöd i sitt arbete. Det kan handla om administrativt stöd och digitala verktyg, handledning och kollegors stöd samt att medarbetare upplever att de har kollegor som de kan anförtro sig till. Ledarskap är ett annat område som kan utvecklas vidare inom kommunen. Ledarskapet är avgörande för trivsel på arbetsplatsen eftersom chefer och ledare sätter tonen för arbetsklimatet, kulturen och det psykologiska välbefinnandet. Ett bra ledarskap skapar tillit och engagemang, medan brister i ledarskapet kan slå ut motivation och leda till ohälsa. Utifrån ett medarbetarperspektiv handlar det om att närmaste chefen har koll på arbetsfördelning och belastning inom gruppen, kan hantera konflikter och upplevs tillgänglig och närvarande samt ger återkoppling på utfört arbete.

Namn på mål	Målbeskrivning	Måluppfyllelse
Ett välmående näringsliv	Beskrivning Mäts genom antalet nystartade företag i kommunen (nyföretagarbarometern), antalet konkurser i kommunen, resultatet av Svenskt Näringslivs enkätundersökning om företagsklimatet samt det sammanvägda NKI-utfallet (företag).	Målet är uppnått. Under året har fokus legat på att stärka den serviceinriktade myndighetsutövningen inom bygg, miljö, mark- och exploatering samt livsmedel. Resultatet märks tydligt: miljöenhetens NKI har stigit till riksnittet och det samlade företags-NKI har ökat från 76 till 81. En riktad satsning mot krogarna i Öregrund har förbättrat dialogen och ökat nöjdheten. Näringslivskontoret har samtidigt fortsatt att utveckla lotsmöten för att förenkla företagens kontakter med kommunen. Österbybruk har återstartat en form av företagarförening och kommunens fem föreningar har stärkt sitt samarbete. Tillsammans med Tierp har bostadsfrämjande insatser prioriterats. Företagsklimatet stärks även av fler företagsstarter och ökad nettoomsättning i aktiebolagen.
Lokaleffektivitet och nyttjandegrad	Beskrivning Egen mätning görs där kommunens lokaleffektivitet tas fram.	Målet är uppnått. Tekniska kontoret har i flera fall skapat samutnyttjande av lokaler genom att olika hyresgäster använder samma utrymmen vid olika tider. Kommunen arbetar också med att synliggöra lediga lokaler på hemsidan för att öka tillgängligheten och minska vakanser. Tekniska kontoret undersöker dessutom om uthyrning på timbasis kan vara ekonomiskt genomförbart, något som skulle kunna höja belägningsgraden, även om denna uthyrningsform inte alltid garanterar full kostnadstäckning. Sammanfattningsvis kan konstateras att kommunen arbetar aktivt för att effektivisera användningen av sina lokaler

Namn på mål	Målbeskrivning	Måluppfyllelse
Att höja kunskapsnivån och förbättra resultaten i grundskolan	Måltal 73 % Beskrivning Mätning görs av antal elever i årskurs 9 som är behöriga till yrkesprogram dividerat med antal elever som fått eller skulle ha fått betyg i minst ett ämne enligt det mål- och kunskapsrelaterade betygssystemet i årskurs 9.	Utfall 78 % Målet är uppnått. I resultatsammanställningen framgår en tydlig förbättring inom samtliga områden avseende betyg och kunskapsrelaterade resultat. Andelen elever som uppnår behörighet till gymnasiet ökade från 72 % till 78 %. Meritvärdet i årskurs 9 ökade från 187 år 2024 till 203 år 2025. I årskurs 6 ökade andelen elever som når godkänt betyg i samtliga ämnen från 60 % (2024) till 67 % (2025), och i årskurs 3 ökade andelen elever som bedöms ha godtagbara kunskaper i samtliga ämnen från 55 % (2024) till 69 % (2025). Den positiva resultatutvecklingen är glädjande. I ett längre tidsperspektiv, sett över de senaste fem åren, framträder dock en bild av relativt små förändringar över tid, även om variationer förekommer mellan enskilda år. Andelen elever som är behöriga till yrkesprogram ligger exempelvis på samma nivå år 2025 som år 2020. Samtidigt är både meritvärdet och andelen elever som når godkänt betyg i samtliga ämnen lägre jämfört med samma period. Vidare framkommer tydliga skillnader mellan skolorna, både när det gäller resultat och förutsättningar. Skillnaderna kan bland annat kopplas till variationer i elevsammansättning avseende socioekonomisk bakgrund samt till skolornas fysiska förutsättningar, såsom lokalernas ändamålsenlighet.

Namn på mål	Målbeskrivning	Måluppfyllelse
Andelen gymnasie- elever som går ut gymnasiet på tre år ska öka	Måltal 73 % Beskrivning Mätning görs av antal elever som började på gymnasium i kommunal regi i kommunen för tre år sedan med examen inom tre år, inkl. IM, dividerat med antal elever som började på gymnasium i kommunal regi i kommunen för tre år sedan, inkl. IM.	Utfall 62 % Målet är inte uppnått. Genomströmningen inom tre år uppgår år 2025 till 62,4 %, vilket är lägre än rikets nivå på 69,4 % men högre än genomsnittet för alla kommuner på 55,7 %. Resultatet innebär en tydlig nedgång jämfört med 2024, då genomströmningen var 72,8 %. Jämförelser med tidigare år visar samtidigt att resultaten förbättras i förhållande till både 2023 och 2022. Könsskillnaderna är fortsatt stora; en större andel kvinnor än män når examen inom tre år. Detta utgör en tydlig likvärdighetsutmaning.
Öka antalet nyttjade timmar i sport- och ishallar	Beskrivning Egen mätning där rullande tolv månaders data tas ut.	Målet är uppnått. Den totala beläggningen för sport- och ishallarna ligger på 26 656 timmar för 2025, jämfört med 26 528 timmar 2024. Detta innebär en ökning med 128 nyttjade timmar. Idrottshallarna har generellt högre belägningsgrad än ishallarna, bortsett från räddningstjänstens hall och sporthallen i Hargshamn som har låg användning. Frösåkershallen är mest belastad och rymmer ofta två klasser samtidigt, medan Olandshallen har mycket hög efterfrågan kvällstid. Ishallarna används i mindre utsträckning av skolan men hyrs ofta extra av föreningar, och båda har ökat sin belägningsgrad under 2025.

Övriga verksamhetsmål

Namn på mål	Målbeskrivning	Måluppfyllelse
Upplevelsen av trygghet	Beskrivning Andel invånare som upplever trygghet i SCBs medborgarundersökning. ID: N00610 ska öka.	Målet är uppnått. År 2025 uppgav 89,8 % att de känner sig trygga utomhus i sitt bostadsområde när det är mörkt (mål ≥ 88 %). Tryggheten dagtid är mycket hög (98,3 %). Män känner sig tryggare än kvinnor, och tryggheten är högst i åldersgruppen 50–64 år. Yngre vuxna (18–29 år) och boende i centralorten ligger lägre. Kommunen ligger fortfarande över riksnivån. Trafiksäkerheten på gång- och cykelvägar är ett tydligt utvecklingsområde, där endast 59,6 procent av invånarna är nöjda, vilket ligger under riksnivån. Även skadegörelse och upplevelsen av bristande belysning pekar på behov av fortsatta insatser för att stärka tryggheten i vardagen. Samtidigt framkommer att Öregrund och Östhammar uppfattas som mer attraktiva än exempelvis Gimo, vilket visar hur trivsel och miljökvalitet samspelar med upplevelsen av trygghet i olika delar av kommunen. Tryggheten i mörker har sedan 2021 ökat (+3,8 procentenheter), främst bland äldre och i tätorter. Tryggheten utanför tätort är fortsatt hög och stabil. Kvinnors trygghet har ökat och minskat könsskillnaderna. Yngre vuxna har dock fortsatt lägre trygghet..
Nöjda kommun- invånare	Beskrivning Andel invånare som upplever nöjdhet i kommunens invånarundersökning / SCB:s medborgarundersökning. ID: N00668 ska öka.	Målet är uppnått. Östhammars kommun grundar ovanstående på samtliga nämnders och styrelsens årsredovisning samt de resultat som framkommer i invånarundersökningen samt SCB:s medborgarundersökning. Invånarundersökningen ger ett något förbättrat resultat sedan 2024 medan SCB:s undersökning visar på en försämring. Under 2026 kommer vi återigen att delta i medborgarundersökningen och vi får på det sättet en klarare bild av vårt resultat, ett mer säkerställt resultat.

Namn på mål	Målbeskrivning	Måloppfyllelse
God och mättande mat	Beskrivning Egen mätning görs där antalet klagomål på maten ska minska och antalet positiva omdömen om maten ska öka.	Målet är uppnått. Arbetet sker kontinuerligt genom anpassning av matsedlar, utvärdering av rätter och erbjudande av alternativ som pasta och potatis. Utökade frukost- och mellanmålsmenyer har införts, och vikten av matråd har aktualiserats med deltagande på chefsnivå. Återkoppling från elever, boende och personal används löpande som underlag för utveckling av menyer.
Att höja den totala närvaron inom grundskola och gymnasieskola	Måltal 88 % Beskrivning Den totala närvaron för grundskolan och gymnasiet följs genom egna mätningar.	Utfall 89 % Målet är uppnått. Grundskola Närvaron i grundskolan uppgick till 88,9 %, måltalet var 88,2 %. Handlingsplan för ökad skolnärvaro och utredningsrutiner för skolfrånvaro är implementerade, med tydliga ansvarsfördelningar. Gymnasieskola Närvaron bland elever i gymnasieskolan var år 2025 - 85,3 %, måltalet var 85,1 %. Närvaro är avgörande för elevernas måloppfyllelse. För att möta detta har skolan skärpt rutinerna för ledighet och sjukintyg, förstärkt mentorsstödet och utvecklat de individuella studieplanerna. Elevhälsan har analyserat frånvaroorsaker genom enkäter och intervjuer, och på introduktionsprogrammen har arbetet fokuserat på tydligare mål och alternativa målbilder.

Namn på mål	Målbeskrivning	Måluppfyllelse
Öka andelen undersköterskor	Beskrivning Mätning där antalet undersköterskor ställs i relation till det totala antalet undersköterskor och vårdbiträden och där kvoten ska öka.	Målet är uppnått. Undersköterskor fyller en viktig funktion för en patientsäker omvårdnad och för brukarnas välbefinnande. Efter valideringen som genomfördes under 2024 fick 23 personer sin skyddade yrkestitel som undersköterska under första delen av 2025. Under året har ytterligare 14 personer genomgått validering. Andelen undersköterskor i gruppen omvårdnadspersonal har därmed ökat från 64 % till 66 %, motsvarande en ökning från 266 undersköterskor 2024 till 312 år 2025.
Minst 80 % av all bokningsbar tid på vardagar i sporthallar och ishallar för föreningslivet ska vara bokad vid utgången av 2024	Måltal 80 % Beskrivning Egen mätning utförs där rullande tolv månaders data tas ut.	Målet är inte uppnått. Med det anläggningsutbud som idag finns och de förutsättningar de har är det osannolikt att detta mål kommer att nås. Som exempel har ishallarna 22 veckor is vardera per år vilket innebär att det där finns 60 tomveckor. De veckor när is inte finns, d.v.s. sommarhalvåret, är det samtidigt låg belägningsgrad på idrottshallar. Flera av de gymnastiksalar som hyrs ut och som inte ligger i anslutning till skola har mycket låg belägningsgrad.
Öka antalet nyttjade timmar i sport- och ishallar	Måltal 42 % Beskrivning Egen mätning där rullande tolv månaders data tas ut.	Målet är uppnått. Den totala beläggningen för is- och idrottshallarna ligger på 26 528 timmar för 2024 motsvarande beläggning för 2023 är 24 081 timmar. Detta är en ökning av nyttjandet av timmar i sport- och ishallar med 2 447 timmar.

Namn på mål	Målbeskrivning	Måluppfyllelse
Ökad personalkontinuitet	Måltal <16 Beskrivning Mäts genom medelvärdet av antal olika medarbetare som en hemtjänsttagare möter under en 14-dagarsperiod. Gäller de personer, 65 år eller äldre, som har två eller fler besök av hemtjänsten varje dag (måndag-söndag). Trygghetslarm och matleveranser räknas ej. Mätningen avser tiden 07.00- 22.00.	Målet är uppnått. Måluppfyllelse baseras på antalet medarbetare en brukare möter under en 14-dagarsperiod. Införandet av det nya systemet Intraphone har under perioden inneburit utmaningar i att få fram tillförlitlig statistik för faktisk, och inte enbart planerad, personalkontinuitet. Det tillgängliga resultatet har varierat mellan hemtjänstens enheter, men flera har nått målet med ett genomsnitt på 12–14 medarbetare. Kontinuiteten påverkas främst av sjukfrånvaro, schemaändringar och oplanerad frånvaro, ett stort antal vikarier samt brukare med omfattande och varierande behov. För att stärka kontinuiteten krävs ett långsiktigt arbete med stabila personalgrupper, aktiv bemanningsplanering, fokus på friskfaktorer, god introduktion av nyanställda samt regelbunden uppföljning av kontinuitetsmått.
Effektiv och rättssäker handläggning	Beskrivning Egen mätning utförs där handläggningstider tas fram.	Målet är uppnått. Måluppfyllelsen för perioden baseras på planerat och genomfört arbete utifrån verksamhetens delmål, enheternas aktiviteter samt övrig kvalitativ bedömning. Nämnden följer upp rättssäkerheten genom ärendestatistik, ej verkställda beslut, avvikelser, synpunkter och Lex Sarah utredningar. Ett närvarande ledarskap och en strukturerad introduktion vid nyanställningar bidrar till att upprätthålla kvalitet och rättssäkerhet. Stödet förstärks genom biträdande enhetschefer eller specialisthandläggare beroende på enheternas organisation. Tekniska lösningar är en viktig del av kvalitetsarbetet. Ett nytt verksamhetssystem har införts med målsättningen att skapa bättre kompatibilitet och användarvänlighet. Identifierade utmaningar hanteras löpande i dialog med systemspecialister.

Uppdrag

Nämnd	Uppdrag	Kommentar
Barn- och utbildningsnämnden	Öka andelen behöriga lärare	Uppdraget är genomfört. Nämnd och kontor har ett pågående arbete inom områdena: löner, attraktiv arbetsgivare, VFU, rekrytering samt pilotsatsning Olandsskolan. Framgång framåt kräver vidare arbete inom områdena: konkurrenskraftiga löner och ändamålsenliga lokaler, organisatoriska lösningar, attraktiv arbetsgivare samt utökat VFU-samarbete.
Barn- och utbildningsnämnden	Minska hot och våld i skolan genom stärkt ledarskap i klassrummet	Uppdraget är genomfört. Under året har flera insatser genomförts för att stärka ledarskapet i klassrummet. Höstterminen inleddes med en kommungemensam föreläsning med Jonas Nilsson, författare till Handbok i klassrumsledarskap, där lärare och rektorer fick konkreta verktyg för att utveckla sitt ledarskap och relationerna till eleverna. Inom satsningen Lyckas tillsammans har all skolpersonal arbetat vidare med samma fokus genom att läsa Nilssons bok, samtidigt som han fördjupat arbetet med en lärargrupp på Vallonskolan. Under året har också kompetensutvecklingsmaterial om disciplinära åtgärder tagits fram, och försteläraryrträffarna har haft ledarskap som genomgående tema.
Barn- och utbildningsnämnden	Undersöka förutsättningarna för en anpassad gymnasieskola i Östhammars kommun	Uppdraget är genomfört. En utredning visade att förutsättningarna för nationella program är begränsade. Möjligheten att integrera det individuella programmet med anpassad grundskola föreslås därför att utredas vidare. Att starta egen anpassad gymnasieskola skulle innebära höga kostnader för lokaler och personal. Egen regi bedöms vara mindre kostnadseffektivt utifrån nuvarande relevanta. Utredningen har beaktat barnets bästa med hänsyn till utveckling, trygghet, delaktighet och social samhörighet. Vid en eventuell vidareutredning av det individuella programmet behöver artikel 12 i barnkonventionen – rätten att bli hörd – beaktas särskilt. Barn- och utbildningsnämnden beslutade att utreda vidare förslaget att integrera det individuella programmet i anpassad gymnasieskola med den anpassade grundskolan och då ta hänsyn till utredningen om Gimo skolområde.

Nämnd	Uppdrag	Kommentar
Bygg- och miljö-nämnden	Kvalitetssäkra avgifts-hanteringen	Uppdraget är genomfört. Uppdraget är till del utfört är den mer korrekta beskrivningen. Nämnden har efter en utredning genomfört en justering av livsmedelstaxan, så att den speglar faktiskt nedlagd tid på ett mer adekvat sätt gentemot sina kunder. Motsvarande utredning och justering finns det behov av att genomföra inom såväl bygglovsverksamheten som inom miljötillsynen. Detta återstår alltjämt Inom ramen för kvalitetssäkringsuppdraget ligger även att höja kvalitén i faktureringsrutinen. Här återstår alltjämt ett arbete att genomföra.
Bygg- och miljö-nämnden	Förenkla processer	Uppdraget är genomfört. Flertalet kundprocesser har nu möjliggjorts som e-tjänster. Detta utgör en påtaglig förenkling för våra kunder. Internt genomförs parallellt ett omfattande arbete med att dokumentera verksamhetens arbetsrutiner. Detta syftar till att underlätta introduktionen av nya medarbetare, minska risken för fel samt att effektivisera och därmed ge förutsättningar för en bättre kundupplevelse och minskade kostnader.
Kommunstyrelsen	Tillse att internhyresmodellen implementeras och följs	Uppdraget är genomfört. Internhyresmodellen används idag som grund för fördelning av kostnader och för att tydliggöra ekonomiskt ansvar mellan verksamheterna. Detta ger incitament för en mer effektiv lokalanvändning och skapar spårbarhet i besluten. Parallellt pågår arbete med att ta fram en ny/reviderad internhyresmodell som bättre och långsiktigt säkerställer en rättvis och hållbar kostnadsfördelning. Målet är att modellen ska skapa en tydlighet kring både ansvarsfördelning och kostnadsfördelning.

Nämnd	Uppdrag	Kommentar
Kommunstyrelsen	Förtydliga chefsansvar	Uppdraget är inte slutfört. För att tydliggöra chefsansvar har förvaltningen bland annat erbjudit utbildningar i arbetsmiljöarbete (SAM), löneöversyn 2025 och rehabilitering samt gett nyanställda chefer en chefsintroduktion. Rekryteringsprocessen har uppdaterats på Omsorgskontoret i samband med införandet av belastningsregisterkontroller för personal som utför vårdinsatser i hemmet. Berörda chefer fick utbildning i rekrytering och urvalsprocess samt löpande stöd. Förvaltningen tog också fram tillämpningsanvisningar. En kartläggning av chefsansvar genomfördes i slutet av året för att tydliggöra ansvar inom verksamhet, ekonomi och personal. Under 2026 fortsätter arbetet med att stärka chefs förutsättningar att lyckas i sina uppdrag.
Kommunstyrelsen	Nyttja digitaliseringsmöjligheter	Uppdraget är genomfört. Under året har Digitalisering och projektledning haft en central roll som projektledare, kravställare och i implementering i större systemupphandlingar, bland annat för Viva och flera ärendehanteringssystem, samt drivit införandet av nya e tjänster (19 nya) och förbättrat administrativa processer såsom anmälan och hantering av säkerhets- och skyddsincidenter. Arbetet har också omfattat genomförd informationssäkerhetsklassning enligt MSB:s modell och prioritering av A system för att skapa ett gemensamt strategiskt underlag för beslut kring förvaltning och utveckling. Därtill har verksamheten tagit fram krav för en AI plattform, genomfört digitaliserings- och kompetensinsatser tillsammans med flera kontor, utvecklat pilotgruppen i Microsoft 365 och vidareutvecklat kompetensen inom Robotic Process Automation (RPA).
Kommunstyrelsen	Öka bostadsbyggandet	Uppdraget är genomfört Statistik från Statistiska centralbyrån (SCB) visar att antalet påbörjade bostäder i Sverige under de första tre kvartalen 2025 var cirka 22 200, vilket är ungefär 8 % fler än samma period 2024. Av dessa var cirka 17 900 i flerbostadshus, varav en majoritet var hyresrätter. Cirka 72 % av bostäderna var hyresrätter enligt preliminära SCB-siffror. Det tyder på att byggtakten började öka jämfört med tidigare år, vilket är en positiv signal i ett år då marknaden varit trög.

Nämnd	Uppdrag	Kommentar
Kommunstyrelsen	Öka bostadsbyggandet forts.	I Östhammars kommun gavs det startbesked för 45 bostäder under 2024. Motsvarande siffra för 2025 var 63, vilket innebär en ökning med 40 %. Siffrorna inkluderar även fritidshus (2024: 14 st; 2025: 13 st). En stor andel av startbeskeden under 2025 är hänförbara till ett enskilt bostadsprojekt.
Kultur- och fritidsnämnden	Upphandla och införa ett betalnings- och bokningssystem	Uppdraget är genomfört Under 2025 upphandlade och införde kultur- och fritidskontoret ett nytt digitalt system för boknings- och bidragshantering. Kontoret sköter bokningar för alla kommunens idrottslokaler och handlägger över 20 olika bidrag till cirka 120 kultur-, idrotts- och pensionärsföreningar. Tidigare användes flera olika system, vilket krävde mycket administration. Det nya systemet ger en smidigare hantering och bättre uppföljning av bokningar och ärenden. Personella resurser kan användas mer effektivt, vilket höjer servicen till nya och befintliga kunder. Kunderna kan nu göra alla bokningar, ansökningar och aktiviteter i ett och samma system. Under 2026 ska kontoret fortsätta marknadsföra systemet för att nå fler användare och utveckla nya funktioner som stimulerar ökad användning av anläggningarna. Ett exempel är möjligheten att köpa träningskort online.
Kultur- och fritidsnämnden	Utreda simhallsbehov i kommunen	Uppdraget är genomfört. Utredningen genomfördes som en sammanställning av verksamhetens behov. Resultatet visade att båda simhallarna nyttjas av skola, allmänhet och föreningsliv, men med betydande skillnader i nyttjandegrad. Sammanställningen påvisade även ett omfattande behov av renovering och delvis nybyggnation. Om dessa nödvändiga åtgärder vidtas beräknas livslängden för simhallen i Gimo sträcka sig till 2030 och simhallen i Österbybruk till 2034. Utan åtgärder kan kommunen inom kort tvingas stänga en eller båda anläggningarna. För att tillgodose kommuninvånarnas behov av simhall, har förvaltningen fått i uppdrag att under 2026 genomföra en förstudie som avser utreda hur befintliga simhallar kan ersättas eller återställas.

Nämnd	Uppdrag	Kommentar
Vård- och omsorgsnämnden	Inventera behov av stöd för individer som saknar sysselsättning samt upprätta plan för att gå från bidrag till arbete	Uppdraget är genomfört. Under 2025 överlämnades uppdrag enligt SoL 4 kap. 4 § från enheten Vuxen (försörjningsstöd) till EIA för verkstälighet. Utföraren hade i genomsnitt omkring 25 aktuella uppdrag, främst sysselsättning och praktik. För att minska försörjningsstöd och bättre anpassa insatserna genomfördes ett pilotfall med arbetsförmågebedömning i juli 2025. I november samma år infördes ett nytt arbetssätt där EIA:s arbetscoacher genomför arbetsförmågebedömningar. En organisatorisk förändring, En väg in, genomfördes för att tydligare identifiera stödbehov och stärka vägarna från bidrag till arbete. EIA slogs samman med delar av Vuxen (försörjningsstöd, budget- och skuldrådgivning samt dödsboärenden), medan missbruk och VINR flyttades till enheten Funktionsnedsättning. Den nya enheten FIA (Försörjning, Integration och Arbete) startar 1 mars 2026 och består av en enhetschef och två biträdande enhetschefer. Sammanslagningen förväntas skapa ökad samsyn och förbättrade möjligheter att stödja övergången från bidrag till arbete.
Vård- och omsorgsnämnden	Utöka och synliggöra fältverksamheten	Uppdraget är genomfört. Uppdraget om utökad och synliggjord fältverksamhet genomfördes genom en organisatorisk förändring inom öppenvårdens team för ungdomspedagoger. Fältarbetet har anpassats efter verksamhetens och individernas behov samt i linje med den nya socialtjänstlagens inriktning mot en mer tillgänglig socialtjänst. Fältpersonalens schema omfattar nu arbete dagtid, kvällar och helger. Förändringen genomfördes inom ramen för ordinarie budget genom omfördelning av arbetsuppgifter och resurser, tydligare strukturer samt ett närvarande ledarskap med fokus på stöd och vägledning.

Nämnd	Uppdrag	Kommentar
Vård- och omsorgsnämnden	<i>Utveckla demensstödet inom ordinärt boende</i>	Uppdraget är genomfört. Ett demensteam har etablerats och har under hösten/vintern 2025 genomfört utbildningar i grundläggande kunskaper om demens och bemötande. Utbildningen har bidragit till ökad förståelse för hur personal kan bemöta brukare med kognitiv nedsättning I december genomfördes en workshop med chefer och Silviasystrar från äldreomsorg, dagverksamhet, anhörigcentrum, HSL och myndighet. Syftet var att lägga grunden för fortsatt utvecklingsarbete under 2026. Under workshopen lyftes behov av kontinuerlig grundutbildning, utbildning av biståndshandläggare samt ett utökat arbete med BPSD inom hemtjänsten. Det uttrycktes också önskemål om handledning vid mer komplexa ärenden, ett team som snabbt kan ge stöd inom 48 timmar samt ett mer gemensamt arbetssätt mellan enheterna. Ett ökat förebyggande arbete kan göras, där stöd erbjuds tidigt när en brukare får en demensdiagnos
Vård- och omsorgsnämnden	Genomföra utbildningsinsats i yrkessvenska genom interna resurser	Uppdraget är genomfört. Under året har en utbildningsinsats i yrkessvenska genomförts med fokus på att stärka språk- och yrkeskompetensen inom vård och omsorg. Insatsen har bestått av samtalsträffar med temat ”Prata om jobbet” och har letts av en vårdlärare från Bruksgymnasiet. Det pedagogiska materialet har tagits fram i samarbete med Vård- och omsorgscollege. Utbildningen omfattar totalt 14 träffar. Fyra av dessa genomfördes under november–december 2025 och resterande tio är planerade till perioden januari–april 2026.

Styrande dokument

Dokument	Kommentar
Avfallsplan	Bedömningen är att vissa av målen kommer att nås inom planens löptid. Avfallsverksamheten ansvarar för 17 av totalt 37 åtgärds punkter i handlingsplanen, med genomförandegrad som varierar från grönt till rött. Arbetet omfattar både pågående aktiviteter, som nätverkande och styrande incitament i avfallstaxan, och mer utmanande uppdrag där genomförandet är oklart eller försenat. Vissa mål, som etablering av ny ÅVC före 2030 eller krav på fossilfria drivmedel, bedöms inte möjliga att nå inom utsatt tid. Då flera punkter i planen även berör andra verksamheter och aktörer innebär det att utvecklingen inte enbart avgörs av avfallsverksamhetens insatser.
Biblioteksplan	Bedömningen är att målen kommer att nås inom planens löptid. Folkbibliotekens fokusområden i biblioteksplanen är barn och ungdomar med fokus på språkutveckling och läsfrämjande arbete, service till personer med funktionsnedsättning, informationsteknik och digital delaktighet samt nationella minoriteter. Målen nås genom aktiviteter som information om läsning och språkutveckling till föräldrar, läsfrämjande insatser för barn och unga, insatser för barns språkutveckling, medskapande aktiviteter för barn och unga. Folkbiblioteken tillhandahåller medier och material som underlättar för personer som har svårt att läsa tryckt text, teknisk rådgivning och support till besökare kring informationsteknik. När det gäller nationella minoriteter tillhandahåller biblioteken medier på andra språk än svenska samt ordnar programverksamhet kring nationella minoriteter.
Bostadsförsörjningsprogram	Bedömningen är att målen kommer att nås inom programmets löptid. Det finns sju specificerade mål i bostadsförsörjningsprogrammet. Under programperioden bedömer kommunstyrelsen att samtliga dessa mål kommer nås med en ökad bostadsproduktion som effekt. - Östhammars kommun ska ha utrymme för befolkningstillväxt - Östhammars kommun ska tillvarata och förstärka de unika värden med skärgården, tätorterna och landsbygden för att skapa attraktiva boendemiljöer - Östhammars kommun ska genom nyproduktion främja ökad rörlighet i det befintliga bostadsbeståndet. Detta sker genom planarbetet och markinnehavet - Östhammars kommun ska säkerställa tillgång till grundläggande service och infrastruktur för att också öka attraktionskraften för landsbygden och skärgården som bostadsort - Östhammars kommun ska ha ett markinnehav som möjliggör en god bostadsplanering - Stiftelsen Östhammarshem ska vara en aktiv aktör på bostadsmarknaden - Östhammars kommun ska ha en aktiv samverkan med samtliga aktörer på bostadsmarknaden

Dokument	Kommentar
Friluftspolitisk plan	Målet är inte uppnått. Målet är att göra friluftslivet mer tillgängligt för invånare och besökare. Planen innehåller sju åtgärder som ryms under planens giltighetstid. Planens resultat skall mätas mot styrtalet hur Östhammars kommun placerar sig på Naturvårdsverkets lista över Sveriges friluftskommun. År 2022 så låg Östhammars kommun på plats 53 på denna ranking och 2025 placerade sig Östhammars kommun på plats 67 av landets kommuner. Detta är en hög ranking men en försämring och målet är inte uppnått.
Program för beredskap	Bedömningen är att målen kommer att nås inom programmets löptid. Östhammars kommun arbetar aktivt för att stärka förmågan att upprätthålla samhällsviktig verksamhet vid olika typer av störningar. Arbetet med kontinuitetsplanering pågår inom verksamheterna, och arbete pågår med alternativa kommunikationsvägar, trygghetspunkter och andra beredskapslösningar. Vi utvecklar vår kris- och krigsorganisation genom bland annat utbildning, övning och krigsplacering av personal. Kommunen deltar i regional samverkan, bland annat genom C-Sam och Krissamverkansrådet. Gemensamma övningar genomförs med andra aktörer i länet, bland annat inför totalförsvarsövningen
Program för informationssäkerhet	Bedömningen är att målen kommer att nås inom programmets löptid. Större aktiviteter som har levererats under 2025: - Ledningssystemet för informationssäkerhet är etablerat. Information i hundratalet system som finns inom kommunen har klassats och riskhanterats. - Nytt arbetssätt för att säkerställa informationssäkerhetskrav vid digitalisering, anskaffning och utveckling har införts. Informationssäkerhets- och dataskyddsaspekter har prioriterats tidigt vid utveckling och användning av ny teknik, t.ex. Artificiell intelligens (AI). - Systematiserad incidenthantering, uppföljning och lärande av inträffade säkerhetshändelser finns på plats. - Informationssäkerhets- och dataskyddsarbete kopplat till Handslagets initiativ med Digital Post och Säker Digital Kommunikation (SDK), har genomförts. (Handslaget drivs av Sveriges Kommuner och Regioner.) - Arbetssätt och mall finns framtaget för kontinuitetsplanering vid systembortfall.

Resultat och ekonomisk ställning

Driftredovisning

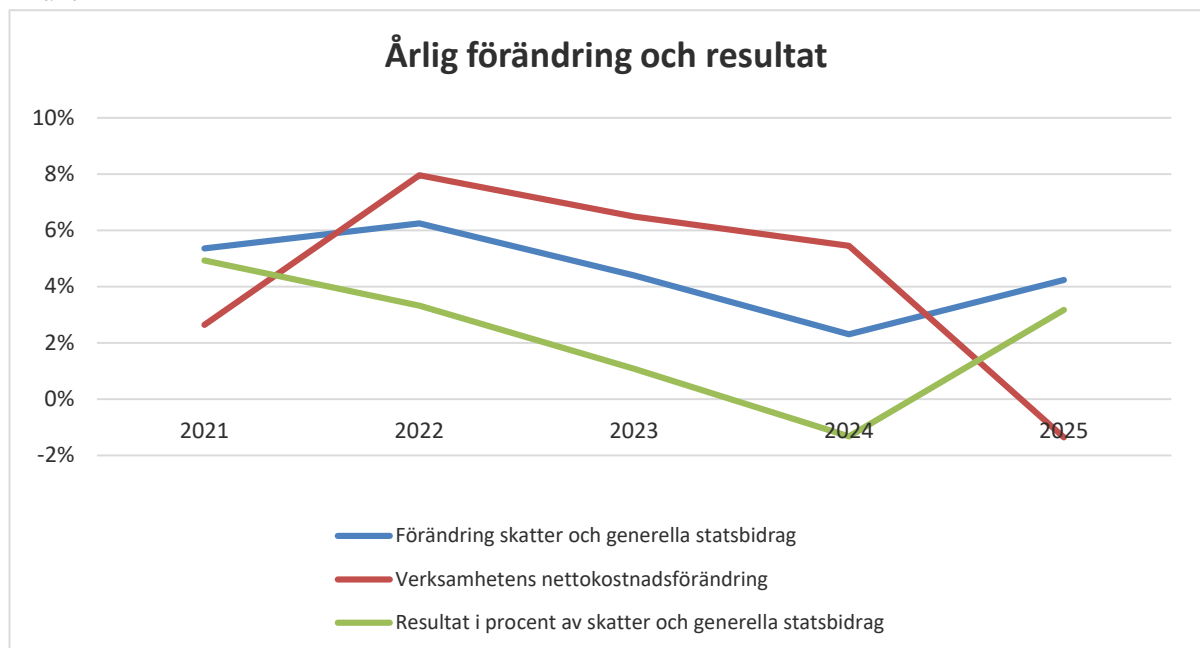
Koncernen redovisar ett resultat på 62,4 mnkr för 2025 jämfört med -1,9 mnkr 2024. Det är kommunens andel som förklarar den stora resultatförbättringen. Östhammars kommun redovisar 2025 ett ekonomiskt resultat på 52,8 mnkr, 2024 var resultatet -8 mnkr.

För kommunen 2025 har varit ett betydligt bättre år ekonomiskt jämfört med 2024. Förra året pekade de flesta siffror åt fel håll men 2025 pekar de flesta siffror åt rätt håll. Framförallt beror den positiva utvecklingen på lägre pensionskostnader och en bättre budgetföljsamhet från nämnderna.

Verksamhetens nettokostnader

Grundläggande för god ekonomisk hushållning är att nämnderna håller den budget som de tilldelats av fullmäktige. Förenklat kan sägas att verksamhetens nettokostnader är detsamma som den budget som Kommunfullmäktige anslår till nämndernas verksamhet. Nettokostnader är kostnaderna för kommunens faktiska verksamhet minus de intäkter, exempelvis brukaravgifter, som verksamheten får in.

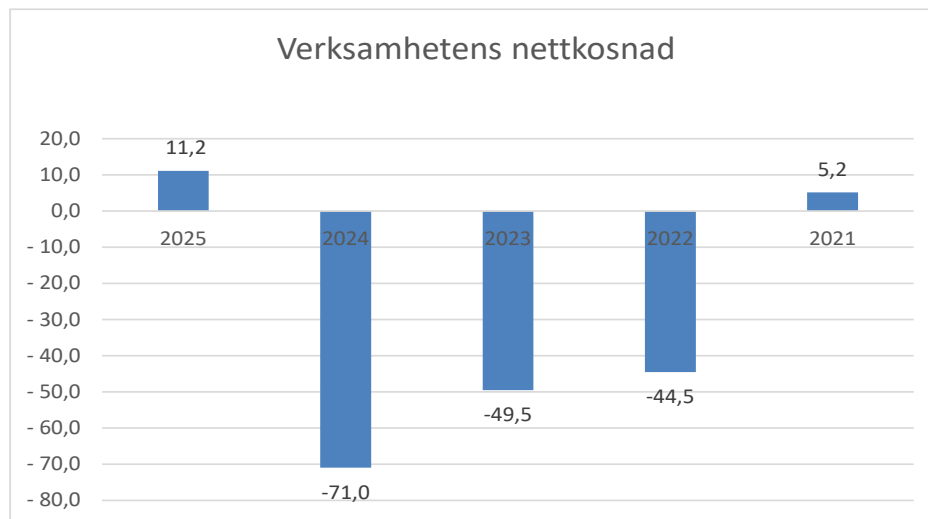
Figuren nedan visar hur kommunens nettokostnader (röd) och skatteintäkter (blå) har utvecklats de fem senaste åren. Förändringen visas som procentuell förändring från föregående år. Nettokostnaderna minskade med 1,4 % och skatteintäkter och generella statsbidrag ökade med 4,2 % jämfört med 2024. Detta är som nämndes tidigare en mycket positivt. Det är önskvärt att skatteintäkterna ökar mer eller åtminstone förändras i nivå med nettokostnaden för en stabil ekonomisk utveckling. Den främsta orsaken till minskade kostnader är att kostnaderna för pensioner blev 40 mnkr lägre 2025 än året innan.

För en långsiktigt hållbar ekonomisk utveckling får inte nettokostnaderna öka mer än skatteintäkterna. Det senaste åren har avståndet mellan den röda och blå kurvan ökat vilket inte är förenligt med god ekonomisk hushållning.

Nämnderna

Totalt redovisar nämnderna ett överskott mot beslutad budget på 11 mnkr. Detta är första gången på flera år som detta sker. Av figuren nedan framgår nämndernas årliga avvikelse mot beslutad budget avssende verksamheternas nettokostnad de närmast föregående åren. Nämndernas resultat framgår i tabellen Driftredovisning på sidan 53

Alla nämnder förutom kommunstyrelsen och IT-nämnden visar ett överskott jämfört med den budget som beslutats av fullmäktige det finns dock obalanser inom nämndernas verksamhetsområden

Kommunstyrelsen redovisar ett underskott på 9 mnkr mot budget. Det finns ett mindre underskott inom tekniska kontoret avseende fastighetsrelaterade kostnader och kostnader för bilpoolen. Största delen av kommunstyrelsens underskott återfinns hos de kommungemensamma kostnader som redovisas under kommunstyrelsens finansverksamhet. Det är kostnader för restskatt och större semesterskuld.

Kultur- och Fritidsnämnden redovisar ett överskott på 3 mnkr. Överskottet förklaras av högre intäkter tack vare ökande volymer. Både hos Gimo simhall men framförallt hos det nyrenoverade Alunda landbad.

Barn- och utbildningsnämnden redovisar ett resultat i nivå med budget. Detta trots att nämnden under året flaggat för ett underskott för året. Året har präglats av osäkerhet om flera centrala kostnadsposter främst hyror, köp av platser och skolskjuts som varit svåra att prognosticera. Vissa enheter inom verksamheten har haft frånvaro av personal som inte kunnat ersättas med vikarie vilket sänker

kostnaderna. Gymnasieskolan och vuxenutbildningen har erhållit mer i statsbidrag än vad de budgeterat för. Sammantaget har detta förbättrat det ekonomiska utfallet.

Vård- och omsorgsnämnden redovisar ett överskott mot budget på 15 mnkr. Den positiva avvikelserna förklaras främst av överskott hos enheten för äldre och bistånd, de särskilda boendena och flera myndighetsfunktioner. Däremot så har hemtjänsten som bedrivs i egen regi fortsatt svårt att få ihop verksamheten ekonomiskt med underskott som följd.

Skatteintäkter och generella statsbidrag

Årets skatteintäkter och generella statsbidrag visar ett underskott mot budget. Detta beror på att 2025 års preliminära skatteintäkter har reviderats ner i slutavräkningen för 2025. Även 2024 års slutavräkning blev något lägre än förväntat. Kommunen har inte betalat någon kostnadsutjämningsavgift 2025 vilket vi gjort tidigare. Inkomstutjämningsbidraget är betydligt högre än föregående år.

Finansiella och extraordinära poster

Kommunens kostnader för räntor blev något högre än budget vilket beror på att lån som förfallit under året har satts om med högre ränta. Finansiella intäkter är åter på normal nivå, föregående år var de ovanligt stora.

Investeringar

Årets investeringar uppgick till 88 mnkr jämfört med 97 mnkr 2024. De största projekten är förskolan Myran i Alunda, upprustningen av Alunda landbad, och ombyggnaden av förskolan Furustugan. För koncernen uppgick investeringarna till 219 mnkr där Östhammarshem och Östhammar vatten stod för merparten. Samtliga investeringar i koncernen finansierades med egna medel.

Likviditet

Koncernen har under året haft ett positivt kassaflöde. Kommunens likviditet liksom övriga bolag har under året varit god vilket innebär att likviditetsbehov kunnat täckas inom koncernen.

Lån och räntor

Kommunens långfristiga lån uppgick vid årsskiftet till 430 mnkr, en minskning med 10 mnkr under året. Inom koncernen har lånestocken ökat med 28 mnkr under året och uppgick vid årsskiftet till 1 456 mnkr. Koncernens genomsnittliga räntesats under året var 2,42 % räntekostnaden uppgick till 35,5 mnkr vilket är något lägre än föregående år.

Soliditet

Måttet soliditet visar hur stor del av kommunens tillgångar som finansierats med eget kapital. Eget kapital är kommunens ansamlade överskott så soliditeten visar hur stor del av kommunens investeringar som är finansierade med egna överskott. Soliditeten har under 2025 förbättrats till 49 %. Inklusive samtliga pensionsförpliktelser uppgick soliditeten till 30%. Att soliditeten förbättrats beror att kommunen redovisade ett positivt resultat och alla investeringar kunde finansieras med egna medel. Östhammar har en soliditet som placerar Östhammar bland snittet av svenska kommuner men jämför man bara med den kommungrupp Östhammar tillhör är vi bättre än genomsnittet.

På koncernnivå är soliditeten 27 % inklusive samtliga pensionsförpliktelser, en förbättring med två procentenheter sedan 2024.

Koncernens bolag

Omsättningen för bolagen i koncernen exklusive Östhammars kommun uppgick under året till 343 mnkr (331 mnkr 2024). Koncernintern omsättning inkl kommunen uppgick till 67 mnkr (60 mnkr). Årets resultat för bolagen exklusive kommunen uppgår till 10 mnkr (7 mnkr).

Hargs hamns omsättning och vinst är oförändrad jämfört med 2024. Bolaget har haft en större lasthantering volymmässigt.

Östhammarshem har under året haft en nära hundra procentig uthyrningsgrad av sina bostäder. Det största byggprojektet under året var bygget av ny vårdcentral och tandvårdsmottagning i Alunda. Omsättning ökade något men vinsten minskade.

Östhammar vatten ökade sin omsättning något och redovisar ett mindre överskott.

BOLAG I KONCERNEN ÖSTHAMMARS KOMMUN MNKR	2025	2024	2023
Östhammarshem			
Omsättning	195,1	190,3	182,3
Resultat	2,7	6,5	11,5
Hargs hamn AB			
Omsättning	72,6	72,5	77,4
Resultat	6,8	6,4	11,9
Östhammar vatten AB			
Omsättning	68,1	64,8	67,5
Resultat	1,2	-5,5	0,0

Balanskravsresultat

I begreppet god ekonomisk hushållning ingår också att en balanskravsutredning görs av kommunens resultat. Balanskravet innebär att kommunen ska besluta om en budget där intäkterna överstiger kostnaderna. Om resultatet ändå blir negativt är principen att underskottet ska kompenseras med motsvarande överskott inom tre år och att kommunfullmäktige i en plan ska ange hur det ska ske.

Vid balanskravsutredning exkluderas reavinster och reaförluster från det redovisade resultatet. Detta görs i syfte att få ett resultat som är jämförbart mellan olika år och andra kommuner. Balanskravsresultatet framgår av tabellen.

MNKR	UTFALL HELÅR 2025	UTFALL HELÅR 2024	UTFALL HELÅR 2023
Periodens resultat från resultaträkningen	52,8	-8,8	33,9
Reducering av samtliga realisationvinster	-8,0	-12,4	-17,1
Justering av realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet (2 el 3)	-	-	-
Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-	-	-
Återföring av av orealiserade vinster/ förluster i värdepapper	-	-	-
Periodens resultat efter balanskravsjusteringar	44,8	-21,2	16,8
Reservering av medel till resultatreserv	-3,0	0,0	0,0
Användning av medel från resultatreserv	0,0	0,0	0,0
Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0,0	21,2	0,0
Balanskravsresultat	41,8	0,0	16,8

Väsentliga personalförhållanden

Antal anställda och anställningsform

Vid året slut var antalet tillsvidareanställda 1862 (1857 år 2024) varav 1516 (1516) kvinnor och 346 (341) män. Både i absoluta tal och omräknat till årsarbetare återfinns de flesta anställda inom vård- och omsorgsnämndens och barn- och utbildningsnämndens områden som tillsammans sysselsätter dryga 80 % av kommunens medarbetare. Andelen tillsvidareanställda medarbetare (1862) har jämfört med föregående år (1857) ökat med 5 medarbetare. Kommunen har färre antal visstidsanställda medarbetare i form av särskilda visstidsanställningar eller vikariat. Vid årets slut hade vi 85 (89) särskilt visstidsanställda och 65 (81) vikariat omräknat som årsarbetare. Vi ser minskningar inom båda anställningsformerna SÄVA och vikariat. En möjlig förklaring till sänkningen av vikariaten skulle kunna vara den bemanningsöversyn som gjorts inom Omsorgskontoret under året.

ANSTÄLLDA PER NÄMND						TOTALT PER ÅR				
Anställningsform	KS	BMN	KFN	BUN	VON	2025	2024	2023	2022	2021
Antal tillsvidareanställningar (12-31)	250	28	57	705	822	1862	1857	1857	1801	1767
Varav kvinnor	183	13	33	609	678	1516	1516	1524	1498	1478
Varav män	67	15	24	96	144	346	341	333	303	289
Omräknat till årsarbetare	241	28	43	670	741	1723	1726	1715	1657	1617
Särskilt visstidsanställningar omräknat till antal årsarbetare (12-31)	13	1	2	24	45	85	89	112	147	158
Vikariat omräknat till antal årsarbetare (12-31)	3	0	2	40	20	65	81	93	59	66

Personalomsättning

Under 2025 lämnade 170 (193) personer sin anställning i kommunen, varav 23 (35) gick i pension, vilket innebär en personalomsättning om 9,1% (10,4 %) inklusive och 8,5% (8,5 %) exklusive pension. Kommunen har därmed minskat sin omsättning med drygt 1 procent. Endast 23 personer av kommunens 1862 anställda gick i pension förra året.

Personalomsättningen har under det senaste året ökat inom Barn och utbildningskontoret medan det minskat inom Omsorgskontoret. Fortfarande har dock Barn- och utbildningskontoret stabil omsättning och har bland den lägsta omsättningen i förhållande till övriga kontor. De mindre kontoren har högre personalomsättning än de större kontoren i procent men inte i antal.

PERSONALOMSÄTTNING	KS	BMN	KFN	BUN	VON	Totalt
Annan arbetsgivare	24	4	2	22	106	158
Pension	7	0	1	14	13	35
Omsättning inkl. pension	11%	12%	6%	5%	14%	10%

PERSONALOMSÄTTNING	KS	BMN	KFN	BUN	VON	Totalt
Omsättning exkl pension	9%	12%	4%	3%	13%	9%

Sjukfrånvaro

Årsresultatet för sjukfrånvaron på kommunövergripande nivå 2025 ligger oförändrat på 7,8 liksom föregående år. På nämndnivå har Bygg- och miljönämndens sjukfrånvaro minskat med 2,1 procentenheter liksom Barn- och utbildningsnämnden har minskat med 0,2 procentenheter. Kommunstyrelsens sjukfrånvaro har ökat med 0,1 procentenheter, Kultur- och fritidsnämndens sjukfrånvaro har ökat med 0,2 procentenheter samt Vård- och omsorgsnämndens sjukfrånvaro har ökat med 0,3 procentenheter.

Sjukfrånvaron sett till ålder är oförändrad bortsett från de yngre åldrarna där frånvaron minskat med 0,6 procentenheter. De senaste åren har vi sett en trend att den långa sjukfrånvaron från dag 60 ökar och så även i år då ökning skett med 1,9 procentenheter från föregående år.

Sett till kön har kvinnornas sjukfrånvaro minskat med 0,1 procentenheter medan männens sjukfrånvaro har ökat med motsvarande.

SJUKFRÅNVARO ANDEL I PRO-CENT AV ORDINARIE ARBETSTID	2025	2024	2023	2022	2021
Kommunstyrelsen	5,6	5,5	5,7	6,7	5,4
Bygg- och miljönämnden	6,2	8,3	6,0	3,2	2,1
Kultur- och fritidsnämnden	10,1	9,9	7,1	6,9	5,1
Barn- och utbildningsnämnden	6,3	6,5	6,6	7,2	6,7
Vård och omsorgsnämnden	9,0	8,7	8,5	8,7	8,3
Åldern 1-29 år	6,9	7,5	7,0	8,4	6,6
Åldern 30-49 år	7,3	7,3	7,0	7,7	7
Åldern 50-99 år	8,5	8,5	8,2	8,5	7,9
Sjukfrånvaro från dag 60	37,5	35,6	33,4	28,4	29
Kvinnor	8,3	8,4	8,0	8,7	8,1
Män	5,7	5,6	5,6	5,5	4,2
Totalt	7,8	7,8	7,5	8,1	7,4

Medarbetare per chef i kommunen

I Östhammars kommun har vi per december 2025 sammanlagt 77 st chefer med ett chefsansvar över verksamhet, personal och ekonomi.

I tabellen framgår att 8 st chefer har en personalgrupp som består av fler än 61 medarbetare (direktrapporterande medarbetare). Vanligast inom kommunen är ett chefsansvar med 21- 40 st medarbetare. Antalet biträdande chefer har minskat med 8 st under 2025

ANTAL MEDARBETARE	Antal chefer		Antal chefer med underställda chefer	
	2025	2024	2025	2024
1-20 medarbetare	45	42	15	17
21-40 medarbetare	18	21	1	5
41-60 medarbetare	6	9	1	1
61- medarbetare	8	7	4	6
Totalt	77	79	21	29

Övriga relevanta personalhändelser-Avtalsrörelsen

Under året så har HR inlett ett antal utvecklings och förändringsarbeten. För att nämna några så lanserades positiva observationer, arbetet med ett nytt samverkansavtal inleddes och registerkontroll i samband med nyanställning infördes inom Omsorgskontoret.

I vårt händelserapporteringssystem KIA har fokus tidigare legat på att identifiera risker, nu uppmärksammas även positiva händelser ute i verksamheterna. Det blir del av ett främjande arbete där vi kan inspireras och lära av varandra i organisationen.

I januari 2025 påbörjades arbetet med ett nytt samverkansavtal mellan de fackliga parterna och kommunen. Bakgrunden var att ett av de fackliga organisationerna inte skrivit under det gamla och därmed inte hade möjlighet att samverka. Under året har arbetet fortlöpt i rätt riktning och det finns en förhoppning av kommunen ska kunna underteckna ett nytt avtal under 2026. Under tiden arbetar kommunen utifrån nuvarande samverkansavtal och traditionell förhandling med den part som kommunen inte har samverkansavtal med.

I februari 2025 beslutade Kommunstyrelsen att inför registerkontroll i samband med nyanställning inom Omsorgskontoret. Bakgrunden till beslutet var att öka tryggheten för den enskilde och att motverka att någon utsätts för brott eller kränkande behandling i sitt eget hem och i sin privata sfär. Underlag till beslut togs från regeringens utredning (DS 2024:24) som regeringen presenterade i oktober 2024. Införandet kom att gälla för de nyanställningar och kom att gälla personal som

skulle genomföra vårdinsatser i hemmet (eller dylikt) hos äldre personer eller hos personer med funktionsnedsättningar.

Under våren rekryterades 2 nya HR-partners till HR-avdelningen, ny ekonomichef och digitaliseringschef tillträdde under hösten samt i december inrättades tjänsten stabschef tillika kontorschef för kommunledningskontoret.

Förväntad utveckling

Den globala ekonomin är fortsatt osäker. Det finns inga tydligt starka tecken på en ekonomisk uppgång, snarare ljusglimtar i form av långsamt sjunkande räntor och inflation i de flesta länder. Tyskland, den för Sverige viktiga handelspartnern, har efter ett antal tröga år nu så sakteliga börjat få i gång sin industriproduktion – driven av stora satsningar på försvar och infrastruktur. Den globala ekonomiska tillväxten påverkas alltjämt negativt av en åldrande befolkning, färre födselar, konflikter runt om i världen och protektionistiska utspel.

Under 2025 sjönk inflationen och räntorna i Sverige, vilket stärkte hushållens realinkomster, men trots viss BNP-ökning höll hushåll och företag igen på konsumtion och investeringar. Svag utveckling hos viktiga handelspartner dämpade exporten och påverkade sysselsättning och investeringar negativt. Arbetslösheten låg kring 8,7 % i slutet av 2025 och väntas långsamt sjunka till cirka 7,5 % mot 2029, men strukturell arbetslöshet och bristande matchning fortsätter att hämma tillväxten. Sveriges kommuners köpkraft är varaktigt urholkad efter den höga inflationen 2023–2024.

Befolkningsutvecklingen i Östhammars kommun överensstämmer väl med de prognoser som kommunen tidigare räknat med. Budget 2026 bygger en befolkning på 22 164 invånare 1 november 2025. Fastställt invånarantal blev 22 192 invånare i november 2025.

Sammanställningen av befolkningen är under förändring där antalet invånare över 80 år kommer att öka sin relativa andel. Enligt SCB:s befolkningsframskrivning per 2024 förväntas Östhammars kommun växa marginellt mellan 2025 och 2035. Bland åldersgrupperna syns tydliga förändringar där 7–15 år minskar från knappa 2 300 till dryga 1 900 personer medan 80–89 år ökar från 1 650 till knappa 2 100 och 90 år och äldre nära nog fördubblas från 276 till 526 under samma period. Invånare i åldern 20–64 år prognosticeras ligga på en relativt konstant nivå vilket innebär att den demografiska försörjningskvoten förväntas vara relativt oförändrad kommande tio år. Den svaga demografiska tillväxten kombinerad med ökade äldreomsorgsbehov ställer krav på omställning i kommunens planering och resursfördelning. Den demografiska försörjningskvoten, vilket beräknas som summan av antal personer 0-19 år och antal personer 65 år och äldre dividerat med antal personer 20-64 år, ökar årligen i kommunen och är tydligt högst i Uppsala län.

Den nya socialtjänstlagen som trädde i kraft 1 juli 2025 innebär att Sveriges kommuner behöver stärka det förebyggande arbetet, öka tillgängligheten och säkerställa en mer likvärdig och kunskapsbaserad socialtjänst.

Rustandet av det civila försvaret innebär redan att kommunerna fått ett utökat ansvar att utveckla, implementera och vidmakthålla beredskapsplaner. För Östhammars kommun, som är en kärnkraftskommun med de särskilda krav och den beredskap det innebär, blir samordningen med andra aktörer särskilt central. Kommunen arbetar nära Länsstyrelsen, som har ett övergripande samordningsansvar inom krisberedskap och totalförvar, för att säkerställa att planering, riskbedömningar och insatser är samstämmiga. Detta arbete förstärks genom praktiska moment som övning Havsörn, där samverkan mellan kommun, Länsstyrelse och övriga myndigheter prövas och utvecklas. Tillsammans bidrar dessa insatser till att stärka krisberedskapen och säkerställa att samhällsviktiga funktioner kan upprätthållas även under höjd beredskap.

I Östhammars kommun genomförs en av de största satsningarna på VA-området sedan 70-talet. Efter kommunfullmäktiges beslut 2022 startade ett omfattande utvecklingsprogram för att säkra och öka kapaciteten i VA-försörjningen i de östra delarna av kommunen. Arbetet omfattar utbyggnad av reningsverket i Öregrund, nya överföringsledningar mellan Östhammar och Öregrund samt ökad dricksvattenförsörjning genom bland annat ett nytt avsaltningsverk.

Samtidigt står VA-verksamheten inför ökande krav genom nya lagar, skärpta säkerhets- och klimatanpassningskrav samt behovet av att modernisera ett åldrande distributionsnät. De långsiktiga investeringarna inom både dricksvatten och avlopp är betydande, och kostnadsnivån förväntas fortsätta stiga under kommande år. Det beror dels på det förändrade kostnads- och ränteläget, dels på höjda krav och förändrade förutsättningar – men också på de omfattande investeringar som nu planeras och genomförs.

Bostadsbyggandet i Sverige har de senaste åren fallit till under 30 000 byggstarter per år, men en viss återhämtning märks med cirka 32 000 påbörjade bostäder 2025 och 35 000–37 000 prognostiserade för 2026. Lägre räntor och stärkt köpkraft bidrar, men höga byggkostnader och fortsatt pressade hushåll bromsar utvecklingen, och behovet på drygt 52 000 bostäder årligen är långt ifrån uppfyllt. I Östhammars kommun har utvecklingen varit mer positiv: 63 bostäder fick startbesked 2025, en ökning med 40 % jämfört med året före, även om ett större projekt står för en betydande del. Detta stödjer kommunens bedömning att målen i bostadsförsörjningsprogrammet 2024–2027 kan nås, även om VA-begränsningar gör att nyproduktionen fortsatt väntas koncentreras till de västra kommundelarna.

Östhammars kommunkoncerns finansiella nyckeltal har förbättrats under det senaste decenniet med en gradvis stärkt soliditet inklusive pensionsåtaganden och ett ökat eget kapital justerat för prisindex för kommunsektorn. Förbättringen fick dock ett hack i kurvan för år 2024 vilket visar på kommunens känslighet i perioder av hög inflation och ökade kostnader. Trots förbättringarna ligger kommunkoncernens soliditet fortfarande under det svenska kommunsnittet men gapet har minskat successivt under de senaste tio åren. Stora kommande investeringar, inte minst inom VA men även inom det övriga fastighetsbeståndet, kommer att pröva både likviditet och långsiktig finansiell handlingsfrihet.

Digitaliseringens snabba utveckling innebär att Östhammars kommun måste stärka sin kompetensförsörjning och hantera ett växande arbete inom systemförvaltning och IT, där behovet ökar när manuella uppgifter minskar eller omfördelas genom nya digitala lösningar. De senaste sex månaderna har hårdvarupriserna stigit kraftigt på grund av globala minnes- och komponentbrister, vilket även lett till längre leveranstider och minskad tillgång när tillverkare prioriterar högmarginalprodukter och AI-relaterad utrustning. Samtidigt blir IT- och informationssäkerhet allt viktigare, vilket skärper kraven på både ny kompetens och kontinuerlig kompetensutveckling för befintlig personal.

Tabellen nedan är en jämförelse mellan utfallet för 2025 och den budget som som fullmäktige beslutat om för 2026.

MNKR	UTFALL 2025	BUDGET 2026	BUDGET 2027	BUDGET 2028
Verksamhetens nettokostnader	-1 597,5	-1 669,3	-1 1724,5	-1 780,5
Skatteintäkter och statsbidrag	1 661,4	1 731,9	1 791,9	1 850,0
Resultat	52,8	51,6	53,4	55,0
Antal invånare	22 181	22 164	22 184	22 204

Ekonomi

Resultaträkning

MNKR		KOMMUN UTFALL 2025	KOMMUN UTFALL 2024	KOMMUN BUDGET 2025	KOMMUN AVVIKEL- SE	KONCERN UTFALL 2025	UTFALL- KONCERN 2024
Verksamhetens intäkter	Not 3,11	355,1	365,7	342,0	13,1	631,4	637,0
Verksamhetens kostnader	Not 4,11	-1 872,8	-1 912,7	-1 883,8	11,0	-2 054,8	-2 095,2
Avskrivningar	Not 5	-79,7	-72,4	-67,1	-12,6	-136,1	-126,1
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER		-1 597,5	-1 619,5	-1 608,9	11,4	-1 559,5	-1 584,2
Skatteintäkter	Not 6	1 264,2	1 248,3	1 306,8	-42,6	1 264,2	1 248,3
Generella statsbidrag o utjämning	Not 7	397,1	345,6	361,1	36,0	397,1	345,6
VERKSAMHETENS RESULTAT		63,9	-25,6	59,0	4,9	101,8	9,7
Finansiella intäkter	Not 8	5,2	14,8	1,6	3,6	2,1	13,6
Finansiella kostnader	Not 9	-16,4	-10,2	-10,6	-5,8	-41,5	-37,4
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER		52,8	-21,0	50,0	2,8	62,4	-14,1
Extraordinära poster		-	12,2	-	-	-	12,2
ÅRETS RESULTAT		52,8	-8,8	50,0	2,8	62,4	-1,9

Balansräkning

MNKR		KOMMUN 2025	KOMMUN 2024	KONCERN 2025	KONCERN 2024
TILLGÅNGAR					
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR					
Immateriella anläggningstillgångar	not 11	1,6	0,4	2,2	0,8
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	not 12	1 490,6	1 475,2	3 025,5	2 940,7
Maskiner o inventarier	not 13	71,4	61,4	86,5	76,8
Finansiella anläggningstillgångar	not 14	110,6	115,0	18,4	18,4
Summa anläggningstillgångar		1 674,2	1 652,1	3 132,5	3 036,7
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR					
Förråd	not 15	0,6	0,6	0,6	0,6
Fordringar	not 16	203,6	236,0	253,0	264,4
Kassa och bank	not 17	115,8	63,9	115,8	63,9
Summa omsättningstillgångar		320,0	300,5	369,4	328,9
Summa tillgångar		1 994,3	1 952,6	3 501,9	3 365,6
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR, SKULDER					
EGET KAPITAL not 18					
Ingående eget kapital		923,6	932,4	1 252,8	1 254,7
varav Resultatutjämningsreserv		1,1	22,3	1,1	22,3
varav Resultatreserv					
Justeing eget kapital				0,8	
Årets resultat		52,8	-8,8	62,4	-1,9
Summa eget kapital		976,4	923,6	1 316,1	1 252,8
varav Resultatutjämningsreserv		1,1	1,1	1,1	1,1
varav Resultatreserv		3,0		3,0	
AVSÄTTNINGAR					
Avsättningar för pension och likn. förpliktelser	not 19	26,0	27,0	26,0	27,0
Övriga avsättningar	not 20	18,1	17,6	63,6	62,7
Summa avsättningar		44,1	44,6	89,6	89,7

MNKR		KOMMUN 2025	KOMMUN 2024	KONCERN 2025	KONCERN 2024
SKULDER					
Långfristiga skulder	not 21	609,5	611,9	1 526,7	1 571,9
Kortfristiga skulder	not 22	364,3	372,5	569,5	451,5
Summa skulder		973,8	984,4	2 096,2	2 023,3
Summa eget kapital, avsättningar, skulder		1 994,3	1 952,6	3 501,9	3 365,6
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER					
PANTER OCH DÄRMED JÄMFÖRLIGA SÄKERHETER					
Borgensåtagaden	not 23	1 032,4	993,4	957,9	988,4
Pensionsförpliktelser som inte upptagits bland skulder eller avsättningar	not 24	384,9	396,8	384,9	396,8
Finansiell leasing	not 25	se not-	se not		

Kassaflödesanalys

MNKR	KOMMUN 2025	KOMMUN 2024	KONCERN 2025	KONCERN 2024
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN				
Årets resultat	52,8	-8,8	62,4	-1,9
Justering för ej likvidpåverkande poster Not 26	80,2	69,7	136,1	117,1
Ökning (-)/minskning (+) period. Anlägg.n.avgifter			0,5	
Ökning (-)/minskning (+) kortfristiga fordringar	32,4	-22,1	11,4	-20,3
Ökning (-)/minskning (+) förråd mm	0,0	0,1	0,0	0,1
Ökning (+)/minskning (-) kortfristiga skulder	-8,1	17,4	84,7	-25,1
KASSAFLÖDE FRÅN DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN	157,2	56,3	295,1	69,9
INVESTERINGSVERKSAMHETEN				
Investering i immateriella anläggningstillgångar	0,0	0,0	-0,1	0,0
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0
Investering i materiella anläggningstillgångar	-88,4	-97,8	-219,2	-104,3
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	1,4	1,8	2,3	1,8
Investering i kommunkoncernföretag	0,0	0,0	0,0	0,0
Försäljning av kommunkoncernföretag	0,0	0,0	0,0	0,0
Investering i finansiella anläggningstillgångar	0,0	-2,2	0,0	-2,2
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	0,2	0,0	0,2	0,0
Investeringsbidrag	0,0	4,9	0,0	4,9
KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGSVERKSAMHETEN	-86,8	-93,4	-216,9	-99,9
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN				
Nyupptagna lån	-10,0	10,0	-17,8	10,0
Amortering av låneskulder	0,0	0,0	0,0	-7,0
Ökning (-)/minskning (+) leasingskuld	-8,5	0,0	-8,5	
KASSAFLÖDE FRÅN FINANSIERINGSVERKSAMHETEN	-18,5	10,0	-26,3	3,0
ÅRETS KASSAFLÖDE	51,9	-27,0	51,9	-27,0
Likvida medel vid årets början	63,9	90,9	63,9	90,9
Likvida medel vid periodens slut	115,8	63,9	115,8	63,9

Driftredovisning

KOMMUN PER NÄMND MNKR	INTÄKTER	KOSTNADER	NETTO	FÖREG. ÅR UTFALL	BUDGET	AVVIKELSE
	UTFALL	UTFALL	UTFALL			
Kommunfullmäktige	0,0	-2,1	-2,1	-1,7	-3,3	1,2
varav revision	0,0	-1,3	-1,3	-1,6	-1,0	-0,3
Valnämnd		-0,1	-0,1	-0,2	-0,1	0,0
Gemensam överförmyndar- nämnd		-2,2	-2,2	-2,1	-2,6	0,4
Gemensam räddningsnämnd		-33,4	-33,4	-32,8	-33,9	0,5
Gemensam IT-nämnd	0,3	-21,0	-20,7	-15,7	-19,6	-1,1
Kommunstyrelse	389,8	-636,1	-246,3	-252,9	-237,3	-9,0
Bygg- och miljönämnd	16,3	-22,2	-5,9	-5,5	-6,4	0,5
Kultur- och fritidsnämnd	16,0	-68,5	-52,5	-49,1	-55,4	2,9
Barn- och utbildningsnämnd	112,1	-743,0	-630,9	-630,8	-632,1	1,2
Vård- och omsorgsnämnd	458,4	-1 061,7	-603,3	-628,7	-618,2	14,9
Justering kommuninterna poster	-637,8	637,8	0,0	0,0		
VERKSAMHETENS NETTO- KOSTNADER	355,1	-1 952,5	-1 597,5	-1 619,5	-1 608,9	11,4
Skatteintäkter	1 264,2		1 264,2	1 248,3	1 306,8	-42,6
Utgjämning och Generella statsbidrag	410,7	-13,5	397,1	345,6	361,1	36,0
VERKSAMHETENS RESUL- TAT	2 030,0	-1 966,1	63,9	-25,6	59,0	4,9
Finansiella intäkter	5,2		5,2	14,8	1,6	3,6
Finansiella kostnader		-16,4	-16,4	-10,2	-10,6	-5,8
RESULTAT EFTER FINAN- SIELLA POSTER	2 035,2	-1 982,4	52,8	-21,0	50,0	2,8
Extraordinära poster				12,2		
ÅRETS RESULTAT	2 035,2	-1 982,4	52,8	-8,8	50,0	2,8

KF beslutade om budget 2025 vid sammanträdet 18 juni 2024 §95., Då fanns Individ- och familjenämnden IFN och Vård- och omsorgsnämnden VON. IFN budget 462,2 mnkr VON 155,9 mnkr.

Beslutade ändringar: KF sammanträde 2024-09-17 §145 IFN avvecklas. 462,2 mnkr flyttas från IFN till VON. Reviderad budget för VON 618,2 mnkr

Investeringsredovisning

PER NÄMND MNKR	UTFALL 2025	UTFALL 2024	BUDGET 2025	AVVIKELSE 2025
Kommunstyrelse	83,3	87,7	82,7	-0,6
exploatering	0,3	1,5	2,2	1,9
infrastruktur	0,7	5,9	5,5	4,8
verksamhetslokaler	67,3	74,2	55,0	-12,3
energieffektiviseringar	1,6	0,6	0,0	-1,6
avfall	0,0	1,4	5,0	5,0
övrigt	13,5	8,9	15,0	1,5
Investeringsbidrag	0,0	-4,9		0,0
Bygg- och miljönämnd	0,0	0,0	0,2	0,2
Kultur- och fritidsnämnd	0,0	0,0	1,3	1,3
Barn- och utbildningsnämnd	3,0	2,8	3,5	0,5
Vård och omsorgsnämnd	2,0	2,5	2,3	0,3
NETTOINVESTERING	88,4	93,0	90,0	1,6
Finansiell leasing	6,8	3,1	-	-
KONCERNBOLAG				
Hargs hamn	3,5	10,9		
Östhammarshem	72,9	25,4		
Östhammar vatten	54,1	29,9		
NETTOINVESTERING KOCERNEN	218,8	162,3		

STÖRRE INVESTERINGPROJEKT MNKR	UTGIFTER 2025		TOTALA UTGIFTER	
	BUDGET	UTFALL	BUDGET	UTFALL
Alundabadet renovering		16,8	14,9	21,8
Edsvägen golvbyte		0,3	15,0	15,2
Frösåkrshallen omklädningsrum mm		0,1	3,9	6,4
Fsk Furustugan		8,8	0,1	8,9
Fsk Myran Alunda		32,2	63,2	62,5
GC-väg Prästgårdsvägen		0,3	5,5	3,5
Lekplats torpvägen		1,9	-	1,9
Olandsskolan		2,3		2,9
Prästgårdshöjden Alunda		0,2	3,6	3,1
Ställplatser Öregrund		0,2	0,7	0,9
Öregrunds skola utemiljö		0,8	4,4	5,1
Östhammars ishall kylaggregat		0,8	3,1	4,2

Noter

NOT 1 REDOVISNINGSPRINCIPER

Östhammars kommuns årsredovisning är upprättad i enlighet med Lagen om kommunal bokföring och redovisning (lag 2018:597) samt de rekommendationer som är utfärdade av Rådet för kommunal redovisning (RKR). Övriga uttalanden, informationer, idéskrifter mm från RKR har beaktas men inte tillämpats konsekvent då kommunen bedömer de är rådgivande men inte normerande.

Avvikelser från rekommendationerna och förtydliganden av deras tillämpning redogörs för nedan. Redovisningsprinciperna är ändrade jämfört med årsredovisning 2024 gällande rubrikerna Anläggningstillgångar, Leasing, Pensioner, Intäkter, Drifredovisning, Jämförelsestörande poster.

Kommunkoncern

Kommunkoncernen består av följande företag

Östhammarshem. Är en stiftelse men kommunen har ett avgörande inflytande såsom borgensman.

Östhammar vatten en guldaktie med full kontroll

Hargshamn 79 % ägarandel

Östhammars kommun har mindre ägarandelar i ytterligare ett antal bolag.

Varje bolags enskilda årsredovisning är upprättad i enlighet med de regler och praxis som gäller för deras verksamhet. Vissa raders innehåll i resultaträkning och balansräkning skiljer sig åt mellan kommunen och koncernbolagens redovisning. Dessa har vid koncernsammanställning räknats om och flyttats i enlighet med kommunens redovisning.

Koncernredovisningen är framställd med hjälp av RKR:s idéskrift om sammanställd redovisning. Detta innebär att vissa rader i dotterbolags resultat- och balansräkningar redovisats på andra rader i den sammanställda redovisningen.

Immateriella anläggningstillgångar

Anskaffande av IT-system aktiveras som immateriell anläggningstillgång och skrivs av under avtalstiden för aktuellt system.

Anläggningstillgångar.

Anläggningstillgångar är upptagna till anskaffningsvärde minskat med planenliga avskrivningar. Avskrivningstider för tillgångar redogörs för i not. Östhammar avviker från rekommendation i RKR 4 om komponentredovisning då enbart anskaffningar gjorda från 2015 är uppdelade i komponenter.

Uppdelning görs i följande komponenter byggnadsinventarie, el, fasad, fönster, markanläggning, markinventarie, stomme, tak, vatten, ventilation, värme, okänd, övrigt. För äldre anläggningar anskaffade före 2015 saknas i stor utsträckning kännedom om vilka delar i en anläggning som representeras i bokfört värde. Bedömningen är att uppdelning i komponenter inte är möjlig eftersom kunskap saknas om vilken komponent som utgör bokfört värde. Uppdelning i komponenter skulle då baseras på gissningar. Då har avskrivningstiden som anläggning tidigare tilldelats fått vara kvar och komponenten fått beteckning "övrig" eller "okänd".

Ränteutgifter för lån upptagna för att finansiera anskaffandet av anläggningstillgångar bokförs löpande i resultaträkningen. Beräkning av genomsnittlig nyttjandetid görs enligt RKR4 och redovisas i not under respektive tillgångstyp.

Östhammar följer vad som rekommenderas i RKR R4 avseende inventarier av mindre värde.

Finansiella anläggningstillgångar

Bokfört värde på insatskapital i Kommuninvest motsvarar miniminivå för som krävs för medlemskap i Kommuninvest samt ursprunglig insats som betalades när kommunen blev medlem. Insatskapital i Östhammarshem har under året kostnadsförts.

Leasing

Kommunen tillämpar delvis RKR 5. Kommunen har valt att redovisa lokalkontrakt med en årskostnad över 200 000 kr som finansiell leasing. Lokalkontrakt inom koncernen är redovisade som finansiell leasing och upptagna till koncernbolagets bokförda värde av aktuell lokal. Samtliga leasingavtal gällande bilar redovisas som finansiell leasing. Övriga leasingavtal redovisas som operationella. Anledning är att val av redovisningsmetod i dessa fall ger en marginell påverkan av avtalens sammanlagda effekt på balans- och resultaträkning. Leasade tillgångar redovisas på egna konton i bokföringen.

Intäkter

Alla intäkter redovisas enligt RKR 2. Generella statsbidrag redovisas under den nämnd som använder statsbidraget. Detsamma gäller för riktade statsbidrag. Kommunen väljer att redovisa statsbidrag som ska återbetalas som en minskning av intäkter istället för en kostnad. Investeringsbidrag redovisas tillsammans med den anläggningstillgång de ska finansiera.

Kostnader

Vid redovisning på koncernnivå redovisas vissa kostnader på annan rad i resultaträkningen än vad de görs i respektive enskilt bolags resultaträkning.

Pensioner

Pensionsåtaganden för anställda redovisas enligt blandmodellen och är beräknade enligt RIPS (SKR:s riktlinjer för pensionsberäkning). Kostnader, avsättningar och ansvarsförbindelser beräknas och uppskattas av kommunens pensionsadministratör. Alternativa lösningar för pensionsåtagandet omfattas inte av pensionsadministratörens beräkningar. Kommunens åtagande avseende förmånsbestämd tjänstepensionen (FÅP), inkomster över 7,5 basbelopp, är försäkrad vilket innebär att åtagandet endast finns upptaget i resultaträkningen. Kostnaden för FÅP utgörs av under året fakturerat belopp. Överskottsfond hos försäkringsgivaren redogörs för i not. Sedan 2023 erbjuds personal att växla lön mot pension vilket påverkar kostnadsfördelningen mellan lön och pension.

Medel från överskottsfond hos pensionsförvaltare redovisas som finansiell intäkt när uttag görs för att finansiera betalda pensionspremier. Pensionspremier har samtidigt kostnadsförts.

Driftredovisning

Fullmäktiges budgetbeslut tilldelar nämnderna en nettobudget som nämnderna själva får budgetera i kostnader och intäkter, både externa och interna. Driftredovisningen summeras på raden "verksamhetens nettokostnader" som är densamma som resultaträkningens rad "verksamhetens nettokostnader".

Driftredovisningens interna poster är avstämda och eliminerade på kommunnivå vilket innebär att driftredovisningens interna kostnader och intäkter summeras till noll. Resultaträkningen härleds utifrån driftredovisningen genom att dra av interna intäkter och interna kostnader för att få resultaträkningens intäkter och kostnader. Eliminering av interna poster framgår av not 3-4.

Investeringsredovisning

Fullmäktiges budgetbeslut tilldelar nämnderna en nettobudget. Om budgetanslag överförs från tidigare budgetår särredovisas detta. Utgifter bokförs på resultatkonton som särskiljs från övriga kostnader med egna koder för att inte påverka resultaträkningen. Överföring till balansräkning görs två gånger per år. För fleråriga investeringar redovisas föregående års utgifter ackumulerat.

Ekonomistyrning

Nämndernas modell för ekonomistyrning varierar. Vissa fördelar fullmäktiges budgetanslag ut till enhetsnivå/ verksamhetsnivå medan andra tillämpar en köp/säljmodell där fullmäktiges anslag tilldelas utifrån utförd prestation som en intern intäkt till enhetsnivå/ verksamhetsnivå. Vissa nämnder kombinerar de två modellerna. Lokalkostnader fördelas med internhyror mellan nämnderna. Bygg och miljönämnden och avfallshanting är verksamhet som till största delen styrs genom egen lagstiftning och är avgiftsfinansierad.

Samtliga lönekostnader belastas med löneomkostnadspålägg. Löneomkostnadspålägget uppgår till den procentsats som rekommenderas av SKR vilken inte överensstämmer med faktiskt redovisade löneskatter till Skatteverket eller faktiska pensionskostnader. Differensen däremellan redovisas under kommunstyrelsens finansverksamhet.

All finansiell leasing redovisas under Kommunstyrelsen, övriga nämnder redovisar leasing- och hyreskostnader.

Skatteintäkter

Skatteintäkter som bokförts utöver årets framgår av not. SKR:s decemberprognos har använts för att skatta slutavräkning för 2025.

Jämförelsestörande poster och extraordinära poster

Kostnader har bedömts som jämförelsestörande utifrån den tolkning vi gjort av RKR:s rekommendation.

Noter

Noter är uppställda i enlighet med RKR:s idéskrift om noter för kommuner.

NOT 2

UPPSKATTNINGAR OCH BEDÖMNINGAR

Uppskattningar är gjorda av kommunens pensionsadministratör avseende pensionsavsättning. Uppskattning har gjorts av periodiserade kostnader inom verksamheter som avser köp av verksamhet från andra anordnare vilket framförallt är gymnasieutbildning. Vid beräkning av finansiell leasing har den genomsnittliga upplåningsräntan hos Kommuninvest använts vid beräkning av nuvärden.

MNKR	KOMMUN 2025	KOMMUN 2024	KONCERN 2025	KONCERN 2024
Not 3a Verksamhetens intäkter				
Verksamhetens intäkter enligt driftredovisningen	992,8	958,1		
avgår Interna poster kommunen	-637,8	-592,4		
Summa verksamhetens intäkter	355,1	365,7	631,4	637,0
varav				
Försäljningsintäkter	16,8	18,4	139,3	141,8
Taxor och avgifter	119,2	121,6	119,2	121,6
Bostads- lokalhyror och arrenden	36,3	33,2	190,1	181,2
Bidrag och kostnadsersättning från staten	141,3	138,2	141,3	138,2
Bidrag och kostnadsersättning från privata	0	0,0	0,0	0,0
EU-bidrag	-0,2	0,0	-0,2	0,0
Övriga bidrag	7,1	3,8	7,1	3,8
Försäljning av verksamhet	25,4	25,3	25,4	25,3
Försäljning av exploateringsfastigheter	0,0	1,3	0,0	1,3
Reavinst vid avyttring av anläggningstillgångar	8,0	0,0	8,0	0,0
Övriga intäkter	1,2	23,9	1,2	23,9
Not 3b fördelat per koncernmedlem				
Östhammars kommun			351,6	361,5
Östhammarshem			153,7	147,9
Östhammar vatten AB			53,4	55,1
Hargs hamn AB			72,6	72,5
Not 4a Verksamhetens kostnader				
Verksamhetens kostnader enligt driftredovisning	-2 590,3	-2 577,6		
avgår interna poster kommunen	637,8	592,4		
förs till av- och nedskrivningar	79,7	72,4		
Summa verksamhetens kostnader	-1 872,8	-1 912,7	-2 054,8	-2 095,1

MNKR	KOMMUN 2025	KOMMUN 2024	KONCERN 2025	KONCERN 2024
varav				
Lön och ersättningar	-826,9	-805,2	-826,9	-805,2
Pensioner	-94,2	-134,3	-94,2	-134,3
Arbetsgivaravgift och löneskatt	-285,6	-288,5	-285,6	-288,5
Lämnade bidrag	-42,3	-30,6	-42,3	-30,6
Köp av huvudverksamhet	-279,6	-274,4	-279,6	-274,4
Lokal- och markhyror	-50,5	-57,3	-50,5	-57,3
Inköp av material varor och tjänster ^{41*} , ^{61*} -765*	-293,7	-322,5	-475,7	-504,8
Not 4b fördelat per koncernmedlem				
Östhammars kommun			-1 817,0	-1 864,0
Östhammarshem			-133,1	-126,9
Östhammar vatten AB			-54,1	-53,7
Hargs hamn AB			-50,6	-50,2
Dannemora gruvfastighet			-0,1	-0,4
Not 5 Av- och nedskrivningar				
Avskrivning av imateriella tillgångar	-0,2	-0,7	-0,2	-0,7
Avskrivning av fastigheter och anläggningar	-59,3	-57,7	-101,1	-79,7
Avskrivning lease fastigheter och anläggningar	-10,1	-0,1	-20,4	-30,7
Avskrivning av inventarier	-9,3	-8,3	-12,3	-9,4
Avskrivning av lease inventarier och bilar	0,0	0,4	0,0	0,4
Nedskrivningar av anl.tillgångar	-0,8	-6,1	-2,2	-6,1
Summa av- och nedskrivningar	-79,7	-72,4	-136,1	-126,1
Not 6 Skatteintäkter				
Preliminär kommunalskatt	1 271,5	1 249,8	1 271,5	1 249,8
Preliminär slutavräkning innevarande år	-7,1	4,1	-7,1	4,1
Slutavräkning föregående år, justering	-0,2	-5,7	-0,2	-5,7
Slutavräkning tidigare år		-		-
Övriga skatteintäkter		0,0		0,0
Summa skatteintäkter	1 264,2	1 248,3	1 264,2	1 248,3

MNKR	KOMMUN 2025	KOMMUN 2024	KONCERN 2025	KONCERN 2024
Not 7 Generella statsbidrag och utjämning				
Inkomstutjämning	251,6	218,4	251,6	218,4
Kostnadsutjämning	11,5	-12,3	11,5	-12,3
Regleringsbidrag/ avgift	58,6	67,7	58,6	67,7
Kommunal fastighetsavgift	88,8	85,2	88,8	85,2
Bidrag/ Avgift för LSS utjämning	-13,5	-15,1	-13,5	-15,1
Generella bidrag från staten	0,1	1,7	0,1	1,7
Summa generella statsbidrag och utjämning	397,1	345,6	397,1	345,6
Not 8 Finansiella intäkter				
Utdelning aktier och andelar	2,4	0,9	1,9	0,9
Ränteintäkter	0,2	1,3	0,2	2,4
Kommunal borgensavgift	2,4	2,3		
Övriga finansiella intäkter	0,2	10,2	0,0	10,2
Summa finansiella intäkter	5,2	14,8	3,1	13,6
Not 9 Finansiella kostnader				
Räntekostnader	-11,3	-10,1	-36,5	-37,2
Övriga finansiella kostnader	-5,0	-0,2	-5,0	-0,2
Summa finansiella kostnader	-16,4	-10,2	-41,5	-37,4
Genomsnittlig upplåningsränta	2,1%	2,4%	2,4%	2,6%
Not 10 Extraordinära poster				
Försäljningsintäkt Östhammars stadsnät		15,0		15,0
Nedkrivning/ utrangering Östhammars stadsnät				
Intrångsersättning markägare försäljning Östhammars stadsnät		-2,8		-2,8
Summa Extraordinära poster		12,2		12,2
Not 11 Immateriella anläggningstillgångar				
Ingående anskaffningsvärde	28,2	28,2	28,6	28,5
Årets investeringar			0,1	0,2
Försäljningar		-	0,0	-
Utrangeringar		-	0,0	-
Omflyttning/ korrigering	1,4	-	1,4	0,0
Utgående anskaffningsvärde	29,6	28,27	30,2	28,6

MNKR	KOMMUN 2025	KOMMUN 2024	KONCERN 2025	KONCERN 2024
Ingående ack. Avskrivningar	-27,8	-27,1	-27,8	-27,1
Värde av avyttringar och utrangeringar			0,0	0,0
Omflyttning/ korrigering			0,0	0,0
Årets avskrivningar	-0,2	-0,7	-0,2	-0,7
Utgående ack. Avskrivningar	-28,0	-27,8	-28,0	-27,8
Utgående redovisat värde	1,6	0,4	2,2	0,8
Bedömd genomsnittlig nyttjandetid	5,0 år	5,0 år	2,0 år	1,0 år
Not 12 Mark, byggnader, tekniska anläggningar				
Ingående anskaffningsvärde	2 316,5	2 240,4	4 485,2	4 358,6
Ingående anskaffningsvärde leasing	160,7	49,8	160,7	49,8
Årets investeringar	80,0	85,2	210,0	169,6
Försäljningar	-1,4	0,0	-2,3	0,0
Utrangeringar	-35,2	-9,1	-35,2	-9,1
Omflyttning/ korrigering	-1,4		0,9	-24,6
Förändring leasade byggnader	-2,2	110,9	-2,2	110,9
Utgående anskaffningsvärde	2 516,9	2 477,2	4 817,1	4 655,2
<i>varav pågående investeringar</i>	<i>72,9</i>	<i>61,9</i>	<i>146,6</i>	<i>130,0</i>
Ingående ack. Avskrivningar	-992,0	-937,3	-1 704,3	-1 594,2
Ingående ack. Avskrivningar leasing	-10,0	-10,0	-10,0	-10,0
Försäljningar	0,7		1,3	0,0
Utrangeringar	34,5	3,0	34,5	3,0
Omflyttning/ korrigering			0,0	0,0
Årets avskrivningar	-59,3	-57,7	-113,0	-113,1
Årets avskrivningar leasade byggnader	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Utgående ack. Avskrivningar	-1 026,3	-1 002,0	-1 791,6	-1 714,3
Utgående redovisat värde	1 490,6	1 475,2	3 025,5	2 940,9
Bedömd genomsnittlig nyttjandetid	25,1 år	25,6 år	26,8 år	28,0 år
Not 13 Maskiner och inventarier				
Ingående anskaffningsvärde	181,0	169,4	226,8	215,7
Ingående anskaffningsvärde leasing	10,8	13,5	11,2	13,5
Årets investeringar	8,4	12,7	9,2	12,7
Försäljningar	0,0	-1,1	0,0	-1,7

MNKR	KOMMUN 2025	KOMMUN 2024	KONCERN 2025	KONCERN 2024
Utrangeringar	-6,7	-0,1	-6,7	-0,1
Omflyttning/ korrigerig			0,0	0,2
Förändring leasade maskiner	9,0	-2,7	9,0	-2,7
Utgående anskaffningsvärde	202,5	191,8	249,4	237,6
Ingående ack. Avskrivningar	-128,5	-121,3	-159,0	-151,0
Ingående ack. Avskrivningar leasing	-1,8	-2,2	-1,8	-2,2
Försäljningar		1,1	0,0	1,6
Utrangeringar	6,7		6,7	0,0
Omflyttning/ korrigerig			0,0	0,0
Årets avskrivningar	-9,3	-8,3	-10,6	-9,7
Årets avskrivningar leasing	1,8	0,4	1,8	0,4
Utgående ack. Avskrivningar	-131,1	-130,3	-163,0	-160,8
Utgående redovisat värde	71,3	61,4	86,5	76,8
Bedömd genomsnittlig nyttjandetid	7,7 år	7,4 år	8,1 år	7,9 år
Not 14 Finansiella anläggningstillgångar				
Koncerföretag				
Hargs Hamn AB	83,0	83,0	-	-
Östhammars Vatten AB	10,0	10,0	-	-
Gästrike Vatten AB	0,5	0,5	0,5	0,5
Grundfondskapital Östhammarshem	0,0	4,3	-	-
SKL företag	0,0	0,0	0,0	0,0
Kommuninvest	16,9	16,9	16,9	16,9
Visit Östhammar AB	0,0	0,1	-	0,1
Övriga	0,1	0,1	0,8	0,8
Bostadsrätter brf Hammaren Gimo	0,1	0,1	0,1	0,1
Summa finansiella anläggningstillgångar	110,6	115,0	18,4	18,4
Not 15 Förråd och exploateringsfastigheter				
Exploatering bostadstomter	0,6	0,6	0,6	0,6
Övriga förråd och lager	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa förråd	0,6	0,6	0,6	0,6

MNKR	KOMMUN 2025	KOMMUN 2024	KONCERN 2025	KONCERN 2024
Not 16 Fordringar				
Kundfordringar	14,9	33,3	29,3	50,7
Fordringar statsbidrag	2,5	4,3	2,5	4,3
Kommunalskattefordringar	4,0	16,0	4,0	16,0
Fordran kommunal fastighetsavgift	112,9	99,8	112,9	99,8
Övriga kortfristiga fordringar	22,6	26,0	55,4	32,4
Upplupna intäkter och förutbetalda kostnader	46,8	56,4	48,9	61,1
Summa fordringar	203,6	236,0	253,0	264,4
Not 17 Kassa och bank				
Bank kommun	80,9	17,9	80,9	17,9
Bank förvaltade stiftelser	0,9	0,8	0,9	0,8
Bank dotterbolag *	34,0	45,2	34,0	45,2
Summa kassa och bank	115,8	63,9	115,8	63,9
*100 % av Hargs hamns kassa ingår				
Not 18 Eget kapital				
Ingående balans eget kapital enligt fastställd balansräkning	923,6	932,4	1 252,8	1 254,7
varav Resultatutjämningsreserv	1,1	22,3	1,1	22,3
Justering EK pga ägarstillskott	-		0,8	
Årets resultat	52,8	-8,8	62,4	-1,8
Summa utgående eget kapital	976,4	923,6	1 316,1	1 252,8
varav Resultatutjämningsreserv	1,1		1,1	
varav Resultatreserv	3,0		3,0	
Not 19 Avsättning till pensioner				
Skandias beräkning				
Ingående avsättning	27,0	27,0	27,0	27,0
Nyintjänad pension	0,0	0,0	0,0	0,0
Pensionsutbetalningar	-1,9	-1,9	-1,9	-1,9
Ränte- och basbeloppsuppräknings	0,8	2,1	0,8	2,1
Förändring löneskatt	-0,2	0,0	-0,2	0,0
Övrigt	0,3	-0,2	0,3	-0,2
Summa utgående avsättning till pensioner	26,0	27,0	26,0	27,0

MNKR	KOMMUN 2025	KOMMUN 2024	KONCERN 2025	KONCERN 2024
Not 20 Andra avsättningar				
Återställande av deponi				
Ingående värde vid årets början	17,6	17,2		17,2
Nya avsättningar	0,5	0,4		0,4
Östhammar har tre deponier som finansieras genom avfallskollektivet. Alla deponier är belägna vid Vaddika avfallstation. Två av deponierna används inte längre och ska sluttäckas. Arbetet med att ta fram en sluttäckningsplan pågår och avsikten är att under 2026 lämna in planerna till länsstyrelsen för godkännande. Efter godkännande kan arbetet med täckning påbörjas.				
Avsättning skadestånd VA-huvudman			0,3	0,4
Skyfall 2021			2,8	2,8
Avsättning uppskjuten skatt			11,3	
Redovisat värde vid årets början			30,3	42,6
Korrigerig av 2023 års värde			0,9	-0,7
Förändring avsättningar				-0,2
Summa andra avsättningar	18,1	17,6	63,6	62,5
Not 21 Långfristiga skulder				
Lån i banker och kreditinstitut	430,0	440,0	1 317,5	1 370,7
Anslutningsavgifter och investeringsbidrag	12,3	13,2	41,9	42,4
Lånfristigt leasingkuld	165,9	157,4	165,9	157,4
Övriga långfristiga skulder	1,3	1,3	1,3	1,3
Summa långfristiga skulder	609,5	611,9	1 526,6	1 571,8
Genomsnittlig ränta	2,09 %	2,40%	2,42%	2,7%
Not 22 Kortfristiga skulder				
Kortfristiga skulder till kunder och kreditinstitut	0,5	8,4	139,7	73,3
Skuld till Renhållningsverksamheten	-3,3	2,4	-3,3	2,4
Leverantörsskulder	101,1	95,8	140,1	125,1
Moms och punktskatter	2,7	2,8	2,7	3,8
Personalens skatter, avgifter och löneavdrag	36,2	35,4	36,2	35,4
Upplupna löner	47,9	46,3	47,9	48,2
Upplupna pensioner	30,2	29,9	30,2	29,9
Upplupna sociala avgifter	26,7	27,1	26,7	27,1
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	66,3	56,2	95,1	82,6
Övriga kortfristiga skulder	55,8	68,3	54,0	70,8
Summa kortfristiga skulder	569,5	372,5	569,5	450,1

MNKR	KOMMUN 2025	KOMMUN 2024	KONCERN 2025	KONCERN 2024
Not 23 Övriga ansvarsförbindelser				
Borgensågande kommunala bolag				
Stiftelsen Östhammarshem	559,2	559,2	559,2	559,2
Östhammar vatten AB	330,5	296,2	330,5	296,2
Hargs Hamn AB	137,6	133,0	137,6	133,0
Övriga borgensåtaganden				
Egna hem och småhus	0,2	0,2	0,2	0,2
Föreningar	4,8	4,8	4,8	4,8
Summa pant och därmed jämförliga säkerheter	1 032,4	993,4	1 032,4	993,4

Östhammars kommun har i juni 2009 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 294 kommuner och regioner som per 2025-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Östhammars kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2025-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 611 026 982 112 kronor och totala tillgångar till 636 322 976 083 kronor. Östhammars kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 1 567 143 751 kronor (0,26 %) och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 1 629 434 366 kronor (0,26%). Östhammars insatskapital i kommuninvest per 25-12-31 är 26 596 800 kr..

Not 24 Pensionsförpliktelser som inte tagits upp som skuld eller avsättning				
Ingående ansvarsförbindelse	396,8	384,5	396,8	384,5
Pensionsutbetalningar	-23,5	-23,3	-23,5	-23,3
Nyintjänad pension				
Ränte- och basbeloppsuppräknings	12,1	26,9	12,1	26,9
Förändring av löneskatten	-2,3	2,4	-2,3	2,4
Ändring av försäkringstekniska grunder				
Byte av tryggande				
Övrigt	1,9	6,3	1,9	6,3
Summa utgående ansvarsförbindelse	385,0	396,8	385,0	396,8
Pensionsförpliktelser, utöver ansvarsförbindelse, som tryggs genom försäkring	159,1	153,4	159,1	153,4
Värde på överskottsfond hos Skandia (mnkr)	21,0	14,9	21,0	14,9
Antal visstidsförordnanden				
Politiker	2	2	2	2
Tjänstemän	0	0	0	0

MNKR	KOMMUN 2025	KOMMUN 2024	KONCERN 2025	KONCERN 2024
Not 25 Finansiell leasing				
Fastigheter				
Totala minimileaseavgifter	53,9	53,8	53,9	53,8
Nuvärde	50,7	50,2	50,7	50,2
Därav betalt i år	11,0	13,2	11,0	13,2
Därav att betala nästa år	10,8	11,1	10,8	11,1
Därav att betala senare	28,9	29,5	28,9	29,5
Maskiner och inventarier				
Totala minimileaseavgifter	21,1	11,5	21,1	11,5
Nuvärde	19,8	10,8	19,8	10,8
Därav betalt i år		2,9		2,9
Därav att betala nästa år	6,4	1,4	6,4	1,4
Därav att betala senare	13,3	7,7	13,3	7,7
Koncerninterna leasingavtal				
Östhammarshem bokfört värde särskilda boenden som förhyrs av kommunen	107,8	110,5	107,8	110,5
Not 26 Justering för ej likviditetspåverkande poster				
Planenliga avskrivningar	79,7	66,4	136,1	126,1
Nedskrivningar/ rev.av nedskriv		6,1		
Avsättningar/fordringar avseende pensioner	1,0	0,0		
Övriga avsättningar	-0,5	0,4		
Resultat rehållningsverksamhet konto 67200		-3,1		
Summa Justering för ej likviditetspåverkande poster	80,2	69,7	136,1	126,1
Not 27 Kostnad för revision				
Grunduppdrag	0,4	0,3	0,7	0,8
Övriga uppdrag	0,5	0,8	0,5	1,3
Förtroendevalda revisorer	0,4	0,5	0,4	1,0
Summa revision	1,3	1,6	1,6	3,0
Not 28 upplysning om särredovisningar				

Särredovisning av VA-verksamhet enligt lagen om allmänna vattentjänster är upprättad genom koncernbolaget Östhammar vatten AB. Finns på gastrikevatten.se

Östhammars kommun

Stångörsgatan 10, Box 66 • 74221 Östhammar

Tel: 0173-860 00 • E-post: osthammardirekt@osthammar.se

Hemsida: www.osthammar.se • Orgnr: 212000-0290

Till

Fullmäktige i Östhammars kommun

Org.nr: 212000-0290

Revisionsberättelse för år 2025

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder och fullmäktigeberedningar och genom utsedda förtroendevalda revisorer och lekmannarevisorer den verksamhet som bedrivits i stiftelse och bolag.

Granskningen har även omfattat den gemensamma räddningsnämnden där Uppsala är värdkommun, den gemensamma överförmyndarnämnden där också Uppsala är värdkommun samt den gemensamma IT-nämnden där Tierp är värdkommun.

Styrelse, nämnder och beredningar ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Samtliga revisionsrapporter avseende kommunens nämnder och styrelse har löpande under året överlämnats till fullmäktiges presidium och till berörd nämnd. Revisionen har biträttats av Azets Revision & Rådgivning AB. Granskningens omfattning redovisas i bilagan "Revisorernas redogörelse" och därtill fogade bilagor.

Årets resultat uppgår till 52,8 mnkr, vilket är 2,8 mnkr högre än budget. Budgeterat resultat uppgick till 50,0 mnkr. Vård- och omsorgsnämnden redovisar en positiv budgetavvikelse på 14,9 mnkr medan kommunstyrelsen redovisar en negativ budgetavvikelse på 9,0 mnkr.

Kommunen redovisar ett balanskravsresultat uppgående till 41,8 mnkr sedan justering skett av aktuella realisationsvinster under 2025 samt ny reservering till resultatreserven. Vi bedömer, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen att det lagstadgade balanskravet uppfylls.

Enligt bestämmelser i kommunallagen (KL) ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för den ekonomiska förvaltningen.

Vi bedömer sammantaget att styrelse, nämnder och beredningar i Östhammars kommun har bedrivit verksamheten på ett i huvudsak ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att styrelsens, nämndernas och beredningarnas interna kontroll har varit tillräcklig.

Vår sammanfattande bedömning är att kommunens resultat för helåret 2025 endast delvis är förenligt med såväl de finansiella som verksamhetsmässiga mål som fullmäktige fastställt i budget för 2025.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse, nämnder och beredningar samt enskilda ledamöter i dessa organ.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2025. Den är i allt väsentligt upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed.

Östhammar den 16 april 2026

Peter Jansson

Ingemar Eriksson

Bjarne Tötterman

Arne Hansson

Gunnar Rydvall

Kjell Melin

Maria Bohlin-Smed

Till revisionsberättelsen hör:

Revisorernas redogörelse, bilaga till revisionsberättelsen.

Granskningsrapporter från lekmannarevisorerna i bolagen samt de förtroendevalda revisorerna i stiftelsen.

Revisorerna i Östhammars kommun

Revisorernas redogörelse för år 2025

Kommunrevisionens uppgift är att granska kommunens räkenskaper, s.k. redovisningsrevision, samt dess verksamheter, s.k. verksamhetsrevision. Granskningen har baserats på en bedömning av risk och väsentlighet omsatt i en revisionsplan för 2025.

Redovisningsrevision

Denna granskning syftar till att utröna om räkenskaperna är rättvisande och om den kontroll som utövas inom styrelser och nämnder är tillräcklig. Det senare gäller frågan om tillförlitligheten i räkenskaperna och säkerheten i system och rutiner. Vi har bl a granskat kommunens årsredovisning för år 2025 och delårsrapporten per den 31 augusti 2025.

Årets resultat uppgår till 52,8 mnkr, vilket är 2,8 mnkr högre än budget. Budgeterat resultat uppgick till 50,0 mnkr. Vård- och omsorgsnämnden redovisar en positiv budgetavvikelse på 14,9 mnkr medan kommunstyrelsen redovisar en negativ budgetavvikelse på 9,0 mnkr.

Kommunen redovisar ett balanskravsresultat uppgående till 41,8 mnkr sedan justering skett av aktuella realisationsvinster under 2025 samt ny reservering till resultatreserven. Vi bedömer, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen att det lagstadgade balanskravet uppfylls.

Enligt bestämmelser i kommunallagen (KL) ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för den ekonomiska förvaltningen.

Vår sammanfattande bedömning är att resultatet enligt årsredovisningen endast delvis är förenligt med såväl de finansiella som verksamhetsmässiga mål som fullmäktige fastställt i budget 2025.

Vår slutsats är att kommunens årsredovisning i allt väsentligt ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning. Den är i allt väsentligt upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed.

Revisorerna har vid granskningen biträtt av Azets Revision & Rådgivning AB som kommer att lämna särskild rapport från granskningen av bokslut och årsredovisning.

Verksamhetsrevision

En stor del av revisionsarbetet har avsett verksamhetsrevision, d.v.s. en granskning av att verksamheten bedrivs ändamålsenligt och på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt. Syftet har varit att klarlägga om verksamheten har bedrivits enligt fastlagda politiska mål och intentioner samt att utvärdera om kvalitet och inriktning har blivit den avsedda. I verksamhetsrevisionen har kommunstyrelsen och samtliga nämnder granskats övergripande med inriktning på ändamålsenlighet och effektivitet. Särskild granskning med skriftlig avrapportering har skett genom granskning av **Kommunens anläggningsregister, Bisysslor, Ägarstyrning i ett koncernperspektiv** samt **Kvalitetsarbete inom äldreomsorg och LSS**.

Övrig granskning

Som en del av granskningen har revisorerna löpande tagit del av styrelsens och alla nämnders protokoll och haft sammanträffanden med kommunfullmäktiges presidium, styrelse och nämnder samt utvalda förtroendevalda och tjänstepersoner.

Som lekmannarevisorer i kommunens bolag och förtroendevalda revisorer i stiftelsen har följande utsetts:

Hargs Hamn AB	Arne Hansson
Stiftelsen Östhammarshem	Gunnar Rydvall och Ingemar Eriksson
Östhammar Vatten AB	Peter Jansson
Gästrike Vatten AB	Peter Jansson

De utsedda lekmannarevisorerna/förtroendevalda revisorerna har granskat bolagen samt stiftelsen och lämnat granskningsrapporter för genomförd granskning.

Förtroendevalda revisorer i Stiftelsen Östhammarshem
814400-3111

Östhammar den 16 april 2026

Till årsstämman i Stiftelsen Östhammarshem
Organisationsnummer 814400-3111

Till fullmäktige i Östhammars kommun

Granskningsrapport för år 2025

Vi, av fullmäktige i Östhammars kommun utsedda förtroendevalda revisorer, har granskat Stiftelsen Östhammarshems verksamhet.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med stiftelselagen samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Utsedda förtroendevalda revisorer ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt prövar om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt stiftelselagen och kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet samt kommunens revisionsreglemente.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och prövning.

Vi bedömer sammantaget att stiftelsens verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer att stiftelsens interna kontroll har varit tillräcklig.

Östhammar dag som ovan

Gunnar Rydvall

Ingemar Eriksson

Lekmannarevisor i Hargs Hamn AB
556300-6625

Östhammar den 23 april 2026

Till årsstämman i Hargs Hamn AB
Organisationsnummer 556300-6625

Till fullmäktige i Östhammars kommun

Granskningsrapport för år 2025

Jag, av fullmäktige i Östhammars kommun utsedd lekmannarevisor, har granskat Hargs Hamn ABs verksamhet.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorn ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt prövar om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och prövning.

Jag bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Jag bedömer att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Östhammar dag som ovan

Arne Hansson
Lekmannarevisor

Granskning av bokslut och årsredovisning 2025

Östhammars kommun

2026-04-16

Azets Revision & Rådgivning har av Östhammars kommuns revisorer fått i uppdrag att granska årsbokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2025. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2025.

Syftet med granskningarna har varit att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner.

Som del av en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen.

Västerås den 16 april 2026

Cecilia Kvist
Auktoriserad revisor

Anders Petersson
Certifierad kommunal revisor

Utöver denna granskningsrapport avlämnas av den auktoriserade revisorn även Det sakkunniga biträdet yttrande som omfattar räkenskapsrevisionen.

Innehåll		
01	Sammanfattning	3
02	Inledning	4
03	Översiktlig granskning av processer	15
04	Granskningsresultat- Räkenskapsrevision	21
05	Granskningsresultat- God ekonomisk hushållning	26
06	Granskningsresultat- Balanskravsresultat	33

Sammanfattning

Sammanfattning

Azets Revision & Rådgivning har av Östhammars kommuns revisorer fått i uppdrag att granska årsbokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2025. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2025. Syftet med granskningarna har varit att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner.

Årsredovisningens räkenskaper

Enligt vår bedömning har årsredovisningens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2025 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året.

Förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning.

Sammanställda räkenskaper har upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning.

Drift- och investeringsredovisning har upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning men vi vill fästa uppmärksamhet på att redovisningarna inte presenteras i korrekt ordning i årsredovisningen. Enligt god redovisningssed och RKR R14 bör dessa utgöra separata rapporter och placeras efter notavsnittet för att säkerställa tydlighet och följsamhet i rapportstrukturen.

Sammanfattning

God ekonomisk hushållning

Grundat på vår översiktliga granskning av årsredovisningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara förenligt/ delvis förenligt med de finansiella mål/verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i budget 2025.

Balanskravsresultat

I årsredovisningen och i balanskravsutredningen finns en reservering om 3,0 mnkr till resultatreserven (RER) men det finns ingen information om att det är ett förslag till kommunstyrelsen.

Den reserveringen ligger inom den lagstadgade gränsen på 5 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag, och följer därmed reglerna i 11 kapitel 14 § kommunallagen. I kommunens riktlinjer för god ekonomisk hushållning och långsiktiga finansiella mål framgår:

”Reservering får göras med högst ett belopp som motsvarar det lägsta av antingen den del av årets resultat eller den del av årets resultat efter balanskravsjusteringar, som överstiger

- 1. en procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämning, eller*
- 2. två procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämning, om kommunen har ett negativt eget kapital, inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser.*

En reservering får göras om resultatreserven efter reserveringen uppgår till ett belopp som motsvarar högst fem procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämning.

Avsättningen får inte medföra att balanskravet inte uppfylls. ”

Vi bedömer, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet uppfylls.

Sammanfattning - Revisionsfrågor

Räkenskapsrevision

- Har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning och kassaflödesanalys samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2025 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året?
- Har förvaltningsberättelsen upprättats i enlighet med LKBR?
- Har sammanställda räkenskaper upprättats i enlighet med LKBR?
- Har drift- och investeringsredovisningen upprättas i enlighet med LKBR?

God ekonomisk hushållning

- Är resultatet i årsredovisningen förenligt med de mål som fullmäktige beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning?

Balanskravsresultat

- Efterlever kommunen det lagstadgade balanskravet och har eventuella negativa balanskravsresultat och åberopande av synnerliga skäl hanterats korrekt?

Sammanfattning - Rekommendationer

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

Räkenskapsrevision

- säkerställa att räkenskaperna följer lag och god redovisningssed.
- säkerställa att samtliga noter, inklusive not 1 Redovisningsprinciper, är fullständiga, tydliga och korrekt presenterade för att stärka transparensen och följsamheten till god redovisningssed
- säkerställa att korrekt underlag tas fram och att avsättningen avseende deponi beräknas på ett tillförlitligt sätt.
- säkerställa att drift- och investeringsredovisningen från och med kommande år presenteras i korrekt ordning, som separata rapporter efter noterna, och med de beskrivningar och uppgifter som krävs enligt RKR R14. Detta skulle stärka årsredovisningens tydlighet, följa god redovisningssed och underlätta både analys och uppföljning.

God ekonomisk hushållning

stärka den långsiktiga ekonomiska hållbarheten genom att höja soliditeten och fortsätta utveckla styrning, intern kontroll och investeringsplanering för att upprätthålla god ekonomisk hushållning.

Balanskravsresultat

- tydliggöra beräkningen av avsättning till RER och att det är ett förslag i årsredovisningen.

Inledning

Inledning

Vi har av Östhammars kommuns revisorer fått i uppdrag att granska årsbokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2025. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2025.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap. kommunallagen (2017:725) bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska vid granskning av årsredovisning pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisorernas revisionsberättelse.

Årsredovisningen granskas enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Standarden ska tillämpas av de sakkunniga som utför räkenskapsrevision på uppdrag av förtroendevalda revisorer i kommuner, regioner, kommunalförbund och samordningsförbund.

Standarden består av:

- Ramverk
- Anvisningar för tillämpning i kommunal räkenskapsrevision av International Standards on Auditing (ISA) samt International Standard on Review Engagements (ISRE 2410)
- Instruktion för granskning av sammanställda räkenskaper
- Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse
- Instruktion för granskning av drift- och investeringsredovisning

Följande moment regleras inte av standarden utan tillkommer i enlighet med SKR:s God revisionssed i kommunal verksamhet 2022:

- Granskningen av utfallet rörande verksamhetsmålen med betydelse för god ekonomisk hushållning samt själva bedömningen av huruvida resultaten i årsredovisningen är förenliga med verksamhetsmålen samt de finansiella målen.
- Bedömning om kommunen efterlever balanskravet samt eventuellt åberopande av synnerliga skäl omfattas inte av Standard för kommunal räkenskapsrevision.

Syfte och revisionsfrågor

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för utlåtandet respektive revisionsberättelsen. Syftet med granskningarna är att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner.

Granskningen av årsredovisningen ska besvara följande revisionsfrågor:

Räkenskapsrevision

- Har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning och kassaflödesanalys samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2025 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året?
- Har förvaltningsberättelsen upprättats i enlighet med LKBR?
- Har sammanställda räkenskaper upprättats i enlighet med LKBR?
- Har drift- och investeringsredovisningen upprättas i enlighet med LKBR?

God ekonomisk hushållning och balanskravsresultat

- Är resultatet i årsredovisningen förenligt med de mål som fullmäktige beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning?
- Efterlever kommunen det lagstadgade balanskravet och har eventuella negativa balanskravsresultat och åberopande av synnerliga skäl hanterats korrekt?

Avgränsning

- Vår granskning omfattar årsredovisningen per 2025-12-31.
- Granskningen av räkenskaperna har utförts i den omfattning som krävs enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision.
- Granskningen av måluppfyllelse och bedömning av balanskravet har utförts enligt SKR:s God revisionssed i kommunal verksamhet 2022.
- Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen, hade påverkat dennes bedömning av kommunen. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan kommuner och verksamheter.
- Vår granskning syftar inte till att upptäcka alla förekommande fel utan till att bedöma om årsredovisningen som helhet är upprättad enligt lag och god sed.

Revisionskriterier

Bedömningsgrund för våra bedömningar avseende delårsrapport och årsredovisningens räkenskaper bygger på följande revisionskriterier:

- Kommunallag (KL) och lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning (RKR)

Bedömningsgrund för våra bedömningar avseende god ekonomisk hushållning och balanskravsresultat bygger på följande revisionskriterier:

- God redovisningssed i kommunal verksamhet 2022 (SKR)
- Rekommendation R5 Granskning av delårsrapport och årsredovisning (Skyrev)
- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

Prövning av oberoende

- Vi har i enlighet med vårt regelverk, Standard för kommunal räkenskapsrevision samt Skyrevs rekommendationer prövat vårt oberoende. Vi har inte funnit några sådana omständigheter som tyder på att vårt oberoende och integritet kan ifrågasättas.

Metod

Ansvarig styrelse

Revisionen har genomförts genom bland annat:

- Processgenomgång av relevanta processer för upprättandet av de finansiella rapporterna
- Stickprov och andra urvalsmetoder
- Dataanalys
- Kartläggning av IT-miljön
- Intervjuer med berörda tjänstepersoner
- Avstämning mot redovisningsregelverk
- Verifiering av delårsrapport och årsredovisning mot huvudbok samt underlag för denna
- Översiktlig analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen

- Granskningarna avser kommunens delårsrapport och årsredovisning som avges av kommunstyrelsen.
- Rapporten är faktakontrollerad av ekonomiavdelningen.

Bedömningsnivåer

Bedömningsnivåerna skiljer sig åt baserat på granskningsområde, givet att bedömning utgår ifrån olika lagar, regelverk och rekommendationer.

Räkenskapsrevision	Bedömningsnivå	Bedömningssymbol
De bedömningar som lämnas i rapporten avseende räkenskapsrevision baseras på följande nivåer	I allt väsentligt	
	Endast delvis	
	Nej	

God ekonomisk hushållning	Bedömningsnivå	Bedömningssymbol
De bedömningar som lämnas i rapporten avseende god ekonomisk hushållning baseras på följande nivåer och utgår från Skyrevs rekommendation nr. 5 Granskning av delårsrapport och årsredovisning	Förenligt med fullmäktiges beslut	
	Delvis förenligt med fullmäktiges beslut	
	Ej förenligt med fullmäktiges beslut	
	Otydligt eller ostrukturerat, går ej att bedöma	

Balanskravsresultat	Bedömningsnivå	Bedömningssymbol
De bedömningar som lämnas i rapporten avseende balanskravsresultat baseras på följande nivåer	Uppfylls	
	Uppfylls ej	

Översiktlig granskning av processer

Översiktlig granskning av processer

Under hösten har vi skapat oss en förståelse för processer som är relevanta för upprättandet av de finansiella rapporterna och identifierat lämpliga granskningsåtgärder. Vi uttalar oss inte om effektiviteten i kontrollerna/processerna.

Översiktligt granskade processer är följande:

- HR- och löneprocessen
- Inköpsprocessen
- Investerings- och anläggningsprocessen
- Intäktsprocessen inklusive generella och riktade statsbidrag
- Likvida medel och upplåningsprocessen
- IT relaterad till den finansiella rapporteringen
- Leasing
- Attester – Övergripande kontroller
- Bisyssla

Slutsats

Vår slutsats är att vi i samband med granskningen av relevanta processer inte har funnit några avvikelser av sådan väsentlig karaktär att vår ursprungliga riskbedömning och granskningsansats har behövt ändras.

Revisionens fokusområden

Process	Granskningsinriktning
Intäkter	Gått igenom debiterings- och faktureringsrutinen. Gått igenom processen för riktade statsbidrag och hanteringen av dessa.
Inköp	Granskat inköpsrutinen såsom attestering av inkomna leverantörsfakturer samt utbetalningar från bankkontot. Stickprovsmässigt kontrollerat erhållna leverantörsfakturer mot redovisningen per 2025-12-31.
Investeringar	Granskat investeringsrutinen såsom projekthantering, aktiveringar etc. Granskat årets transaktioner mot avtal och underliggande fakturer per 2025-12-31.
Övergripande kontroller	Kartlagt och bedömt processerna för resultatuppföljning och bankbehörigheter. Kontrollerat rutinerna för attest av manuella bokföringsordrar.
Förvaltning	Granskat styrelseprotokoll under år 2025.
Interna riktlinjer	Gått igenom skriftliga rutiner och dokument.
IT	Gått igenom IT-processen relaterat till den finansiella rapporteringen.

Kommunens förebyggande och uppföljande kontroller

Område	Övergripande kontroller och processer	Slutsatser
Leverantörsreskontra	Vi har i vår granskning inte kunnat följa upp förfallna leverantörsfakturor eftersom det inte går att få ut en leverantörsreskontra med datum.	Vår slutsats är att kommunen behöver få fram leverantörsreskontra med förfallodatum för att säkerställa att kommunen betalar fakturorna i tid. Vi rekommenderar att kommunstyrelsen säkerställer att ekonomisystemet utvecklas så att leverantörsreskontra med förfallodatum kan tas fram, för att möjliggöra korrekt avstämning av förfallna fakturor och stärka den interna kontrollen över kommunens leverantörsskulder.
Transaktioner med närstående/Bisysslor	Vi har granskat kommunens rutiner för att följa upp bisysslor under anställningstiden. Granskningen visar att kommunen inhämtar uppgifter vid anställningsstart samt vid det årliga medarbetarsamtalet. Kommunen uppger att efter revision av bisysslor hösten 2025 har Kommunstyrelsen beslutat att se riktlinjer och rutiner under 2026.	Granskningen visar att kommunen följer upp bisysslor vid anställningsstart samt årligen i samband med medarbetarsamtal. Samtidigt finns, i linje med den särskilda granskning som genomfördes under 2025, behov av att utveckla och förtydliga processen för att säkerställa en enhetlig och systematisk uppföljning. Vi rekommenderar att kommunstyrelsen, i enlighet med fattat beslut, säkerställer att riktlinjer och rutiner för uppföljning av bisysslor ses över och förtydligas under 2026 för att ytterligare stärka den interna kontrollen.

Uppföljning av föregående års iakttagelser – processer

Område	Observation	Rekommendation	Gradering	Uppföljning	Kommentar från ekonomifunktionen
Attest manuella bokföringsordrar	Vi har i vår granskning skapat oss en förståelse för hur kommunens rutin ser ut avseende manuella bokföringsordrar.	Kommunen har ingen särskild rutinbeskrivning för bokföringsordrar, de kan antingen upprättas i elektroniskt flöde eller manuellt. I elektroniska flödet sker attest på samma sätt som med leverantörsfakturor. Men manuella är inte föremål för attest. Även om vi inte påträffat några fel så utgör detta en risk för medvetna och omedvetna fel.	L	Vid genomgång av processerna har det inte noterats någon förändring i frågan.	

H

Betydande brister i intern kontroll

M

Brister i intern kontroll

L

Mindre brister i intern kontroll

Uppföljning av föregående års iakttagelser – processer

Område	Observation	Rekommendation	Gradering	Uppföljning	Kommentar från ekonomifunktionen
Attestering tidrapportering	Vi har i vår granskning skapat oss en förståelse för hur kommunens attestering av tidrapportering fungerar som avser säkerställa att rätt lön betalas ut.	I samtal med löneavdelningen upplever de en klar brist i att chefer inte går igenom sina anställdas löner innan utbetalning, för att exempelvis upptäcka tjänstledighet och frånvaro. Lönesystemet har inte någon klarmarkering av lön innan den betalas ut, vilket historiskt har resulterat i att personer som ej är berättigade lön ändå får lön utbetald. Vi rekommenderar att man ser över rutinen för detta för att förhindra att detta sker igen.	M	Vid genomgång av processerna har det inte noterats någon förändring i frågan.	
Investering eller driftkostnad	Vi har i vår granskning skapat oss en förståelse för hur kommuns rutin avseende investeringar ser ut.	Vi rekommenderar att kommunstyrelsen utökar utbildningsinsatserna för gränsdragningen mellan drift- och investeringsredovisning till de berörda personerna (till exempel) granskare och chefer, och har löpande uppföljning att gränsdragningen följs från början för att få ett bättre arbetssätt och minska risken för fel i redovisningen och få en mer rättvisande bild av resultatet under hela året.	M	Vid genomgång av processerna har det inte noterats någon förändring i frågan.	

Granskningsresultat - Räkenskapsrevision

Årsredovisningens räkenskaper

Enligt 4 kap. 1 § LKBR ska en årsredovisning innehålla en förvaltningsberättelse, resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, noter, driftredovisning, investeringsredovisning och sammanställda räkenskaper (om sådana upprättas enligt 12 kap 2 § LKBR).

I samband med granskningen noteras följande, ej väsentliga, avvikelser:

- Kommunen har per 2025-12-31 redovisat samtliga leasingkontrakt som operationell leasing, förutom bilar och lokalkontrakt med en årskostnad över 200 000 kr. Hyreskontrakt och leasing av bilar och fastigheter ses normalt som finansiell leasing vilket innebär att en fiktiv anläggningstillgång och skuld skall redovisas och skrivas av över återstående hyresperiod. Kommunen hanterar delar av sina leasingkostnader som operationell leasing vilket enligt vår bedömning sannolikt är ett avsteg från RKR R5 och god redovisningssed. Det lämnas i årsredovisningen inte någon upplysning kring vilka resultateffekter detta avsteg medför, vilket enligt LKBR ska finnas.
- Kommunen saknar tillräckligt underlag för att bedöma omfattningen och kostnaden för avsättningen avseende återställande av deponi, vilket gör att vi inte kan uttala oss om avsättningens rimlighet. Vi rekommenderar därför att kommunstyrelsen säkerställer att korrekt underlag tas fram och att avsättningen beräknas på ett tillförlitligt sätt.
- Vi rekommenderar att kommunstyrelsen ser över om det finns avtal som ska nuvärdesberäknas för att säkerställa att det redovisas till rätt belopp.
- Vi noterar, i likhet med tidigare år, att kommunen påbörjat övergången till komponentredovisning men inte kommit i mål. Komponentredovisning infördes redan 2014 som god redovisningssed enligt RKR R12 och vår bedömning är att kommunen måste övergå till att tillämpa komponentredovisning på hela tillgångsmassan som omfattas (byggnader, gator och vägar med mera). I årsredovisningen upplyser kommunen om att anskaffningar före 2015 inte är uppdelade i komponenter.
- I vår granskning har vi funnit att det finns en del brister när det gäller noter, det saknas någon not samt att vissa inte följer RKR:s Idéskrift "Noter – exempel och kommentarer 2025". Vi rekommenderar att kommunstyrelsen säkerställer att samtliga noter, inklusive not 1 Redovisningsprinciper, är fullständiga, tydliga och korrekt presenterade för att stärka transparensen och följsamheten till god redovisningssed.

Årsredovisningens räkenskaper

Vidare har det i samband med granskningen även noterats följande, ej väsentliga, avvikelser:

I årsredovisningen framgår det att statsbidrag som ska återbetalas redovisas som en minskning av intäkter istället för kostnader, vilket strider mot RKR R2. Återbetalning ska redovisas som en kostnad och inte en intäktsminskning.

Vid granskningen har vi noterat att drift- och investeringsredovisningen inte presenteras enligt vedertagen struktur och god redovisningssed. Enligt RKR R14 – Drift- och investeringsredovisning ska både drift- och investeringsredovisningen utgöra självständiga redovisningar, placeras efter notavsnittet och innehålla de beskrivningar som enligt rekommendationen krävs för att säkerställa begriplighet, jämförbarhet och transparens.

Den nuvarande placeringen i årsredovisningen avviker från detta och riskerar att försvåra läsbarheten, minska överskådligheten samt göra det svårare att följa sambanden mellan resultat, noter och verksamhetsredovisning.

Vi rekommenderar att kommunstyrelsen säkerställer att drift- och investeringsredovisningen från och med kommande år presenteras i korrekt ordning, som separata rapporter efter noterna, och med de beskrivningar och uppgifter som krävs enligt RKR R14. Detta skulle stärka årsredovisningens tydlighet, följa god redovisningssed och underlätta både analys och uppföljning.

De noterade avvikelserna bedöms inte vara av sådan karaktär att de påverkar vår samlade bedömning av räkenskaperna.

Bedömning

Revisionsfråga	Bedömning	Bedömningsnivå
Har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning och kassaflödesanalys samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2025 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året?	Enligt vår bedömning har årsredovisningens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2025 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året.	
Har förvaltningsberättelsen upprättats i enlighet med LKBR?	Förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning.	
Har sammanställda räkenskaper upprättats i enlighet med LKBR?	Sammanställda räkenskaper har upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning.	
Har drift- och investeringsredovisningen upprättas i enlighet med LKBR?	Drift- och investeringsredovisning har upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning men vi vill fästa uppmärksamhet på att redovisningarna inte presenteras i korrekt ordning i årsredovisningen. Enligt god redovisningssed och RKR R14 bör dessa utgöra separata rapporter och placeras efter notavsnittet för att säkerställa tydlighet och följsamhet i rapportstrukturen.	

Signature reference: f7c86b64-4813-4e16-8195-e2c250ab6736

Rekommendationer

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- säkerställa att räkenskaperna följer lag och god redovisningssed.
- säkerställa att samtliga noter, inklusive not 1 Redovisningsprinciper, är fullständiga, tydliga och korrekt presenterade för att stärka transparensen och följsamheten till god redovisningssed.
- säkerställa att korrekt underlag tas fram och att avsättningen avseende deponi beräknas på ett tillförlitligt sätt.
- säkerställa att drift- och investeringsredovisningen från och med kommande år presenteras i korrekt ordning, som separata rapporter efter noterna, och med de beskrivningar och uppgifter som krävs enligt RKR R14. Detta skulle stärka årsredovisningens tydlighet, följa god redovisningssed och underlätta både analys och uppföljning.

Granskningsresultat – God ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning

Kommuner och regioner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom sådana juridiska personer som avses i KL 10 kap. 2-6 §§ (hel- och delägda kommunala bolag, stiftelser och föreningar).

I KL stadgas även att kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna, eftersom det på längre sikt urholkar kommunernas ekonomi.

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

Kommunfullmäktige har i dokumentet "*Årsbudget 2025 Flerårsplan 2026-2027*" antagit fyra finansiella mål respektive sex verksamhetsmässiga mål med bäring på god ekonomisk hushållning.

Verksamhetsmässiga mål

- Trivas och må bra på jobbet

Måtalet avseende sjuktal uppgår till 7,4 % och utfallet uppgår till 7,8 %, d v s målet är inte uppnått. Måtalet avseende OSA (organisatorisk och social arbetsmiljö) uppgår till 71,8 % och utfallet uppgår till 74,4 %, d v s målet är uppnått.

- Ett välmående näringsliv

Målet mäts genom antalet nystartade företag i kommunen (nyföretagarbarometern), antal konkurser i kommunen, resultat av Svenskt Näringslivs enkätundersökning om företagsklimatet samt det sammanvägda NKI-utfallet (företag). Målet bedöms uppnått för helåret.

- Lokaleffektivitet och nyttjandegrad

Egen mätning görs där kommunens nyttjandegrad tas fram. Målet bedöms uppnått för helåret.

Verksamhetsmässiga mål

- Höja kunskapsnivån och förbättra resultaten i grundskolan

Måtalet uppgår till 73 %. Utfallet för helåret uppgår till 78 %, d v s målet är uppnått.

- Andelen gymnasieelever som går ut gymnasiet på tre år ska öka

Måtalet uppgår till 73 %. Utfallet för helåret uppgår till 62 %, d v s målet är inte uppnått.

- Öka antalet nyttjade timmar i sport- och ishallar

Egen mätning sker där rullande tolv månaders data tas ut. Målet bedöms uppnått för helåret.

Finansiella mål

- Kommunens nämnder ska ha en maximal negativ budgetavvikelse om 1 %

Målet är inte uppnått för helåret då en av kommunens nämnder redovisar en negativ budgetavvikelse överstigande 1 %. Fyra nämnder redovisar antingen en positiv avvikelse mot budget eller en negativ avvikelse understigande 1 %.

- De kommunala bolagen ska redovisa ett positivt resultat

Målet är uppnått för helåret. Östhammarshem, Hargs Hamn AB och Östhammar Vatten AB redovisar samtliga överskott (i Östhammar Vattens fall är det före bokslutsdispositioner).

- Kommunens resultat i % ska uppgå till minst 3 % av skatter och generella statsbidrag

Målet är uppnått för helåret då resultatet uppgår till 3,2 %.

- Kommunkoncernens soliditet ska uppgå till minst 28 %

Målet är inte uppnått för helåret då soliditeten uppgår till 27 %.

Bedömning

God ekonomisk hushållning

Revisionsfråga

- Är resultatet i årsredovisningen förenligt med de mål som fullmäktige beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning?

Bedömning

Grundat på vår översiktliga granskning av årsredovisningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara förenligt/ delvis förenligt med de finansiella mål/verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i budget 2025.

Bedömningsnivå

Rekommendationer

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Stärka den långsiktiga ekonomiska hållbarheten genom att höja soliditeten och fortsätta utveckla styrning, intern kontroll och investeringsplanering för att upprätthålla god ekonomisk hushållning.

Granskningsresultat – Balanskravsresultat

Balanskravsresultat

En kommun ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och detta ska redovisas i förvaltningsberättelsen.

Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat. RKR har lämnat information om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i LKBR och KL.

Det finns inget balanskravsresultat att återställa från tidigare år.

I årsredovisningen och i balanskravsutredningen finns en reservering om 3,0 mnkr till resultatreserven (RER) men det finns ingen information om att det är ett förslag till kommunstyrelsen.

Den reserveringen ligger inom den lagstadgade gränsen på 5 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag, och följer därmed reglerna i 11 kapitel 14 § kommunallagen. I kommunens riktlinjer för god ekonomisk hushållning och långsiktiga finansiella mål framgår:

”Reservering får göras med högst ett belopp som motsvarar det lägsta av antingen den del av årets resultat eller den del av årets resultat efter balanskravsjusteringar, som överstiger

- 1. en procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämning, eller*
- 2. två procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämning, om kommunen har ett negativt eget kapital, inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser.*

En reservering får göras om resultatreserven efter reserveringen uppgår till ett belopp som motsvarar högst fem procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämning.

Avsättningen får inte medföra att balanskravet inte uppfylls.”

MNKR	UTFALL HELÅR 2025	UTFALL HELÅR 2024	UTFALL HELÅR 2023
Periodens resultat från resultaträkningen	52,8	-8,8	33,9
Reducering av samtliga realisationvinster	-8,0	-12,4	-17,1
Justering av realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet (2 el 3)	-	-	-
Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-	-	-
Återföring av av orealiserade vinster/ förluster i värdepapper	-	-	-
Periodens resultat efter balanskravsjusteringar	44,8	-21,2	16,8
Reservering av medel till resultatreserv	-3,0	0,0	0,0
Användning av medel från resultatreserv	0,0	0,0	0,0
Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0,0	21,2	0,0
Balanskravsresultat	41,8	0,0	16,8

Bedömning

Balanskravsresultat

Revisionsfråga

- Efterlever kommunen det lagstadgade balanskravet och har eventuella negativa balanskravsresultat och åberopande av synnerliga skäl hanterats korrekt?

Bedömning

Vi bedömer, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet uppfylls.

Bedömningsnivå

Rekommendationer

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- tydliggöra beräkningen av avsättning till RER och att det är ett förslag i årsredovisningen.

Tack för ert förtroende!

azets.com/sv-se

Årsredovisning 2025

Gemensam räddningsnämnd

Tierps kommun

Uppsala kommun

Östhammars kommun

Innehåll

Räddningsnämndens verksamhet	3
Information och rådgivning	3
Tillsyn, tillstånd och remisshantering	5
Förbereda och genomföra räddningsinsatser.....	7
Åtgärder efter räddningsinsats	8
Rengöring (sotning) och brandskyddskontroll	8
Krisberedskap och räddningstjänst under höjd beredskap	9
Verksamhetsmål	11
Kommuninvånarna kan och vill ta ansvar för sitt brandskydd.....	12
Tillsyn och annan myndighetsutövning ger trygga och brandsäkra miljöer	14
Särskilt riskutsatta har ett bra brandskydd.....	18
Samhället utformas hållbart kring brandskydd och riskhänsyn	20
Skador till följd av bränder och andra olyckor minimeras genom snabba, säkra och effektiva räddningsinsatser.....	23
Genom en god förmåga att verka vid kriser, höjd beredskap och krig bidrar brandförsvaret till totalförsvaret och tryggheten i samhället.....	26
Mål och inriktningar från Tierps, Uppsala och Östhammars kommun	29
Ekonomiskt resultat 2025	50
Bilagor	52
Bilaga 1 Indikatorer	52

Räddningsnämndens verksamhet

Verksamhetsplan och budget för år 2025 anger vad som ska utföras för att förverkliga det uppdrag räddningsnämnden fått från Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner. Det övergripande styrdokumentet för nämnden är handlingsprogrammet för förebyggande verksamhet och räddningstjänst enligt lagen om skydd mot olyckor och den budget de tre kommunerna kommit överens om för räddningsnämnden.

Nämndens verksamhet omfattar information och rådgivning, tillsyn, rengöring och brandskyddskontroll, räddningsinsatser och olycksutredning enligt lagen om skydd mot olyckor, tillståndsgivning och tillsyn enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor samt tillämpliga delar för kommunernas uppgifter enligt lagen om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.

Utvecklingen i omvärlden har medfört att räddningsnämndens fokus ändrats från lägenhetsbranden till kriget som dimensionerande faktor. Det innebär att räddningsnämnden lagt stort fokus på planering för civilt försvar och räddningstjänst under höjd beredskap, vilket syftar till att skapa motståndskraft och öka Sveriges totalförsvarsförmåga. Räddningstjänst under höjd beredskap innebär för nämnden att nya uppgifter tillkommer såsom exempelvis hantering av oexploderad ammunition, sanering och indikering för skydd mot kärnvapen samt röjning av farliga områden. Det innebär också att nämnden tilldelas civilpliktiga som ska förse med utrustning, repetitionsutbildas och placeras i krigsorganisationen. Under året har nämnden i huvudsak fokuserat på att planera och till viss del utveckla förmåga, majoriteten av arbetet kvarstår och innebär behov av satsningar. För att tydliggöra vikten av det civila försvaret har Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) upphört den 31 december 2025 och ersatts av Myndigheten för civilt försvar (MCF).

Information och rådgivning

Information och rådgivning genomförs för att ge enskilda kunskap att förebygga och hantera bränder och andra olyckor, insatserna riktas till kommuninvånare, förvaltningar, organisationer och företag. Insatserna riktas till kommuninvånare, förvaltningar, organisationer och företag. Samarbete sker även med Medborgarservice i Tierps kommun, Kontaktcenter i Uppsala kommun och Östhammar Direkt för att skapa förutsättningar för att besvara allmänhetens frågor och omhänderta synpunkter.

Informationsinsatser, rådgivning och utbildning är en central del av det förebyggande arbetet. Under 2025 har 1 133 förskolebarn och 873 elever i årskurs fem fått utbildning i brandskydd vid en brandstation, medan 2 086 elever i årskurs sju har utbildats i brandskydd på skolorna. Utöver detta har särskilda insatser genomförts, till exempel besök efter brandtillbud i en skola och aktiviteter inom samarbetet PAR (Polis, Ambulans, Räddningstjänst). Genom dessa riktade insatser har ytterligare 240 elever fått kunskap om brandskydd.

En nyhet under året är att den teoretiska delen av brandskyddsutbildningen har erbjudits digitalt för kommunernas medarbetare. I Uppsala kommun har 1 055 personer genomfört utbildningen som syftar till att öka kunskapen om hur bränder kan förebyggas och hanteras.

Riktade informationsinsatser om brandskydd har genomförts för kommunernas invånare. Det har skett vid mässor och konferenser, genom utskick till nyinflyttade och via digitala kanaler som webb och sociala medier. Säsongsbunden brandskyddsinformation har berört eldning, eldningsförbud, säker grillning, att släcka ljusen och säker hantering fyrverkerier. Uppsala brandförsvar har deltagit vid evenemang som Uppsala Summer Zone, Sommar i Järnvägsparken i Tierp, Sjöräddningens dag i Öregrund och Stadsskogens dag i Uppsala för att ge information och rådgivning om brandskydd.

Kampanjer med brandskyddsinformation har genomförts på webb, sociala medier, affischer och digitala skyltar.

I september hölls Öppet hus på samtliga brandstationer, brandvärn och i Gamla Uppsala brandkårmuseum. Under december medverkade brandförsvaret i två inslag i lokalmedia om brandskydd under julen, ett inslag om säkerhet i bilen och ett om vilka regler som gäller vid fyrverkerier. Brandchefen har medverkat i nationell media vid flera tillfällen och pratat brandskydd. Det har handlat om sommarens bränder i Europa och i Kalifornien och om en storbrand i ett bostadskomplex i Hongkong.

I december delade Uppsala brandförsvär ut utmärkelsen "Rådigt ingripande" vid en ceremoni på Tierps brandstation.

Under året har informationsinsatser om brandskydd genomförts med syfte att nå personer som är i riskgrupp vid bränder, exempelvis äldre eller personer med funktionsnedsättning. Informationsinsatserna har bland annat skett vid träffpunkter, seniorrestauranger, föreningar, mässor och vid en temadag i Uppsala stadshus på Funktionsrättsdagen. Vid 60-plusmässan gavs information om brandskydd i hemmet och hur riskgrupper kan öka sin säkerhet. En praktisk checklista för brandskydd med åtgärder har spridits i flera kanaler och finns på svenska, engelska och finska samt i teckenspråkstolkad version.

Regelbundna möten och informationsträffar har hållits för att skapa samverkan och lyfta fram brandskyddsperspektivet för olika enheter i Tierps kommun, Uppsala kommun och Östhammars kommun som arbetar med särskilt riskutsatta personer. Under året har brandförsvaret träffat anhängigcentrum, boendeenhet 2 och Bostad först i Uppsala kommun. Under 2026 planerar brandförsvaret att träffa anhängigcentrum och hörcentralen i Östhammar. Dessa möten och träffar syftar till att tillsammans hitta sätt att öka förutsättningarna för att stärka särskilt riskutsatta individers brandskydd.

Under året har arbete pågått för att implementera ett större riskförebyggande arbete inom vård och omsorg i Tierps kommun, där det ingår bedömning av risker och brukarens förmåga i händelse av brand.

Den riktlinje för brandförebyggande åtgärder i ordinärt boende som tidigare fastställts av omsorgsnämnden och äldre- och vårdnämnden i Uppsala kommun har reviderats under året. Brandförsvaret har varit drivande i arbetet med revideringen. Den nya riktlinjen beräknas träda i kraft 1 januari 2026 och innebär en mer ändamålsenlig ärendegång i syfte att underlätta för att förbättra brandskyddet.

Tillsyn, tillstånd och remisshantering

Räddningsnämndens förebyggande arbete syftar till ett skäligt brandskydd för den enskilde, en säker hantering av brandfarlig och explosiv vara samt att skyldigheterna för verksamheter som bedriver farlig verksamhet efterlevs. Huvudsyftet är att säkerställa skydd för liv, hälsa, egendom och miljö. Räddningsnämndens viktigaste verktyg för att åstadkomma detta är de tillsyns- och tillståndsbeslut som fattas enligt lagen om skydd mot olyckor (LSO) och lagen om brandfarliga och explosiva varor (LBE). Räddningsnämnden är även remissinstans för brand- och riskfrågor för flertalet aktörer.

Räddningsnämndens tillsynsplan (RÄN-2025-00094) beskriver hur Uppsala brandförsvaret ska bedriva tillsynsverksamhet i Tierps kommun, Uppsala kommun och Östhammars kommun i enlighet med kraven i Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter och allmänna råd om hur kommunen ska planera och utföra sin tillsyn enligt LSO (MSBFS 2021:8) samt LBE. Under året har tillsynsverksamheten utförts i enlighet med tillsynsplanen och fortsatt utveckling av tillsynsverksamheten pågår.

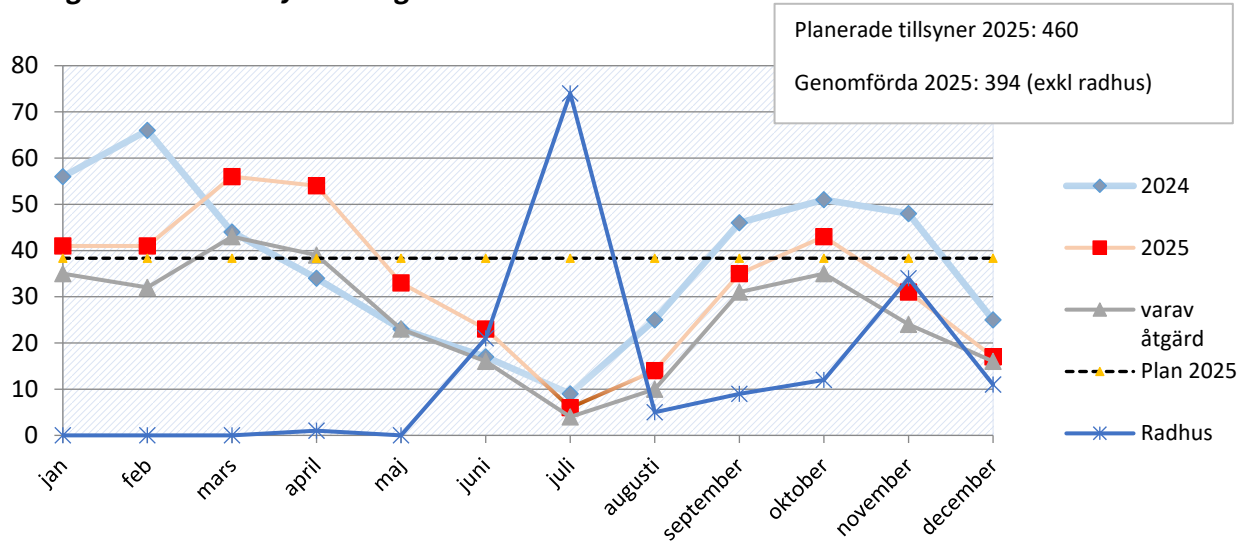
Under 2025 har 394 tillsyner genomförts; 314 tillsyner enligt LSO 2:2, en tillsyn enligt LSO 2:4 (farlig verksamhet), 44 tillsyner enligt LBE samt 35 samplanerade tillsyner enligt både LSO 2:2 och LBE. Vid 308 av dessa tillsyner har brandförsvaret identifierat brister i brandskyddet. Enligt föreskrifterna, MSBFS 2021:8, ska det efter varje räddningsinsats värderas om det föreligger ett behov av tillsyn. Vid 41 av årets 2 005 räddningsinsatser har räddningsledaren identifierat att det eventuellt har varit aktuellt med tillsyn. Behovet av tillsyn har därefter värderats i varje enskilt fall.

Uppsala brandförsvaret har ett pågående projekt där brandskydd i radhus kontrolleras, då en inventering visade på brister i det byggnadstekniska brandskyddet vid flertal radhus. Projektet har pågått under flera år och många radhus har nu ett skäligt byggnadstekniskt brandskydd genom att brandförsvaret genomfört tillsyn och vid behov krävt åtgärder. Under 2025 har 167 tillsyner av radhus genomförts.

För att säkerställa en säker hantering av brandfarliga och explosiva varor krävs tillstånd för hantering över vissa mängder enligt LBE. Räddningsnämnden utfärdar tillstånd för hantering inom Tierps kommun, Uppsala kommun och Östhammars kommun. Under 2025 har räddningsnämnden beviljat 80 tillstånd för hantering av brandfarlig fara och 42 tillstånd för hantering av explosiv vara. Åtta ansökningar har avslagits. För att försvåra tillgången av sprängmedel för illegal användning har Myndigheten för civilt försvar (MCF), tidigare Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), sedan december 2022 tagit fram ett nationellt tillståndsregister (NATEV) som togs i bruk i juli 2024. Registret gör det möjligt att kontrollera att ett tillstånd för explosiva varor är giltigt. Registret används i första hand av säljare av spräng- och tändmedel, kommuner och Polismyndigheten. Registret uppdateras löpande när nya tillstånd utfärdas eller återkallas.

Remisshantering är även en stor del av räddningsnämndens förebyggande verksamhet. Under året har 170 yttranden lämnats gällande byggärenden, 67 yttranden gällande planärenden, 51 gällande serveringstillstånd, 357 gällande tillstånd enligt ordningslagen, 247 gällande framkomlighet, 7 gällande infrastrukturförändringar samt 10 sakkunnighetsutlåtanden. Utöver dessa har räddningsnämnden hanterat de enstaka övriga remisser där räddningsnämndens yttrande efterfrågats.

Antal genomförda tillsyner enligt LSO och LBE 2025

Förbereda och genomföra räddningsinsatser

Räddningsinsatser förbereds genom utbildning, övning, objektsorienteringar, insatsplanering samt fordons- och materielunderhåll. I förberedelserna ingår också utveckling av metod och taktik, samt fysisk träning och fysiska tester. Under året har även regionsgemensamma befälsutbildningar och övningar genomförts.

Räddningsinsatser förbereds även genom larmplaner, där bland annat vilka räddningsenheter som larmas till olika typer av olyckor finns beskrivet. Det är en komplex uppgift att ta fram larmplaner eftersom det är många olika parametrar att ta hänsyn till.

Uppsala brandförsvaret har under året fortsatt arbetet med att ta fram insatskort som fungerar som ett stöd i samband med en räddningsinsats på ett specifikt objekt eller fastighet. I samverkan med kommunernas större industrier har mer omfattande insatsplaner tagits fram.

Räddningsinsatser genomförs vid olyckor och vid överhängande fara för olyckor för att förhindra och begränsa skador på människor, egendom och miljö. I Tierp, Uppsala och Östhammars handlingsprogram för räddningstjänst enligt lagen om skydd mot olyckor anges vilken förmåga kommunerna har för att genomföra räddningsinsatser.

Under 2025 genomfördes 2 055 räddningsinsatser. Det är färre än under 2024 och 2023. Händelser av typen brand i byggnad och trafikolyckor har minskat med cirka 20% och brand i fordon eller fartyg utomhus har minskat med 43 %. Antalet anlagda bränder har också fortsatt att minska jämfört med föregående år.

Genom samarbetet Räddningsregion östra Svealand där 13 räddningstjänster ingår har brandförsvaret hjälpt till med räddningsinsatser i andra kommuner och fått hjälp vid räddningsinsatser från andra kommuner. Samarbetet innebär att allmänheten får en bättre och snabbare hjälp vid olyckor. En stor fördel med samarbetet är också att kommunernas samlade räddningsresurser kan nyttjas på ett snabbare och effektivare sätt vid en större och/eller långvarig räddningsinsats.

Alla händelser som Uppsala brandförsvaret larmats till under perioden					
Ej rapporter utan vald rapporttyp eller rapporter där räddningsledningen bedömt att uttryckning ej behövs.					
Händelse, uppdrag	Tierp	Uppsala	Östhammar	Annan kommun	Totalt
Automatlarm utan brandtillbud	51	484	44	1	580
Brand	66	390	71	52	579
Trafikolycka (väg, terräng, spår, flyg, sjö)	33	143	26	24	226
Första hjälpen eller sjukvård i väntan på ambulans	43	109	54	6	212
Övrigt	26	146	28	6	206
Utsläpp av farligt ämne	8	43	9	2	62
Nödställd person i andra fall än brand, trafikolycka, utsläpp eller drunkning	6	47	4	2	59
Passning för att upprätthålla beredskap	9	28	6	6	49
Naturolycka	4	17	3	1	25
Drunkning	3	3	1		7
Totalt	249	1410	246	100	2005

Åtgärder efter räddningsinsats

Åtgärder efter räddningsinsats omfattar att informera de drabbade om eventuellt behov av restvärdesräddning, sanering, bevakning och andra åtgärder, samt att utreda olycksorsak och olycksförlopp.

Utredning av olycksorsak och olycksförlopp görs kortfattat i den händelserapport som upprättas efter varje räddningsinsats, vid behov genomförs fördjupade olycksundersökningar. Efter insatser där brandförsvaret identifierar behov av erfarenhetsåterföring genomför medarbetare som deltagit vid insatsen ett lärande samtal efteråt enligt metoden After Action Review (AAR). Dialogen under AAR gör det möjligt för både den enskilde individen och gruppen att utveckla en gemensam bild av vad som faktiskt hände under insatsen, skapa en förståelse för varför det hände samt utbyta tankar och idéer om hur brandförsvaret och andra aktörer kan lära av och utveckla arbetet till nästa gång.

Under 2025 har Uppsala brandförsvaret slutfört två fördjupade olycksutredningar av egna räddningsinsatser. Uppsala brandförsvaret har även under året påbörjat två fördjupade olycksutredningar av räddningsinsatser i andra kommuner på uppdrag från de brandförsvaret som genomfört respektive räddningsinsats. Skogsbränderna i Lunsen i somras utreds av Umeåregionens brandförsvaret och ska vara klar i början på 2026.

Efter inträffade bränder genomförs återbesök för att informera och svara på de drabbades frågor. Återbesöken genomförs när räddningsledaren bedömer att det finns behov hos de drabbade. Ibland deltar också polis och ambulans vid dessa återbesök.

Rengöring (sotning) och brandskyddskontroll

Rengöring och brandskyddskontroll av fasta förbränningsanordningar och imkanaler i restauranger och storkök syftar till att förebygga bränder i bostäder och andra fastigheter. Sotningsverksamheten är uppdelad i två separata uppdrag – rengöring (sotning) och brandskyddskontroll. Rengöring är den löpande rengöringen av anläggningen. Brandskyddskontrollen är en kontroll av hela anläggningen ur brandskyddssynpunkt. Både rengöring och brandskyddskontroll genomförs enligt fastställda tidsfrister. Kommunerna är skyldiga enligt lag (LSO) att utföra rengöring och brandskyddskontroll på alla anläggningar inom sin egen kommuns geografiska område. Rengöring och brandskyddskontroll i Tierps kommun, Uppsala kommun och Östhammars kommun utförs sedan 2023-12-01, på uppdrag av räddningsnämnden, av den externa entreprenören Upplands ventilationstjänst AB.

Lagen om skydd mot olyckor möjliggör för kommunen att medge att fastighetsägaren själv, eller låter annan, rengöra sin förbränningsanordning, så kallad egensotning. Ett sådant medgivande kan bara ges om rengöringen sker på ett från brandskyddssynpunkt betryggande sätt. Under 2025 har 41 beslut om att rengöra själv utfärdats och två beslut om att låta annan rengöra utfärdats. Under samma period har det inkommit fyra meddelanden om upphörande av egensotning, det vill säga där fastighetsägaren återigen vill att nämnden genom den avtalade entreprenören utför rengöring på deras anläggning.

Entreprenören ansvarar, via delegation från räddningsnämnden, för att uppdatera och underhålla nämndens förteckning över objekt för rengöring och brandskyddskontroll. För att säkerställa att förelägganden utfärdade av entreprenören på fasta förbränningsanordningar är rättssäkra och att arbetet i övrigt är av god kvalitet genomför brandförsvaret kontinuerligt uppföljningsmöten med entreprenören. Under 2025 har två större uppföljningsmöten genomförts, 2025-05-28 samt 2025-11-19.

Krisberedskap och räddningstjänst under höjd beredskap

Tierps kommun, Uppsala kommun och Östhammars kommun ansvarar inom sina respektive geografiska områden för att samordning av krishanteringsfrågor sker. Uppsala brandförsvaret är en av flera förvaltningar som berörs i händelse av en krissituation. Det är därför nödvändigt att samordnade övningar och gemensamma planeringar genomförs, både enskilt i kommunerna och tillsammans i länet. Uppsala brandförsvaret samverkar med kommunerna, Länsstyrelsen i Uppsala län och andra aktörer i krisberedskapsfrågor för att säkerställa en god förmåga vid allvarliga samhällsstörningar.

Uppsala brandförsvaret har genomfört arbetet utifrån Uppsala kommuns vägledning för kontinuitetshantering och åtgärder vidtas. Uppsala brandförsvaret har deltagit i kommunernas arbete med risk- och sårbarhetsanalys, styrelse med mera.

I samråd med Tierps kommun, Uppsala kommun, Östhammars kommun och Länsstyrelsen i Uppsala län lämnades en ansökan om utökning av antalet VMA-tyfoner in till MSB under 2022. I början av 2024 beslutade MSB att godkänna ansökan och utökningen väntas genomföras inom några år.

Arbetet med Uppsala brandförsvares krigsorganisation intensifierades och en beslutad krigsorganisation kommer att implementeras under första delen av 2026.

Räddningsnämnden fick under 2025 medel från MCF för att arbeta med planering och utbildning av räddningstjänst under höjd beredskap. Planerings- och utbildningsresurserna är på plats och har genomfört planering och utbildning enligt anvisningarna från MCF. I december tillställdes de första civilpliktiga till Uppsala brandförsvaret

Arbete gällande krigsbranddammarna har genomförts för att tydliggöra ansvaret för dammarna och deras status. Arbetet har bedrivits inom ramen för arbetena med brandvattenplaner.

Kunskapshöjande aktiviteter inom krisberedskap och räddningstjänst under höjd beredskap har genomförts för Uppsala brandförsvares medarbetare. Övningarna under vårens rökövningsveckor genomfördes med scenario för höjd beredskap. Vid dessa övningar övades alla heltidsstyrkor. Personal har under året genomgått MSB:s utbildning "krigets kontext" och Uppsala brandförsvares egna utbildningar inom kris, krig, informationssäkerhet och säkerhetsskydd.

Uppsala brandförsvaret följer vad som händer inom området genom flera olika forum och samarbetar med flera olika aktörer så som kommuner, länsstyrelse, MCF och andra räddningstjänster. Uppsala brandförsvaret deltar med personal i MCF:s projekt om ledning av räddningstjänst under höjd beredskap och i MCF:s inriktningsgrupp RUHB (räddningstjänst under höjd beredskap).

Uppsala brandförsvaret deltar i flera arbetsgrupper gällande civilt försvar i räddningsregion Östra Svealand, bland annat gällande krigsorganisation.

Uppsala brandförsvaret har även tagit initiativ till att inleda samarbete gällande planering för höjd beredskap med andra samhällsaktörer i länet. Detta arbete fortgår och fördjupas. En första vägledning för prioritering av räddningstjänst vid höjd beredskap är påbörjad och kommer att färdigställas under första halvåret av 2026.

Ett arbete med att ta fram ett schemaförslag enligt kollektivavtalet för krigs- och beredskapstillstånd har genomförts under året, förslaget har samverkats med fackliga parter och kommer att färdigställas under början av 2026.

Uppsala brandförsvaret genomför årligen en mognadsdialog av organisationens systematiska informationssäkerhetsarbete enligt kommunens riktlinje och upprättar/reviderar i samband med

mognadsdialogen tillhörande förslag på förbättringsåtgärder. Senaste mognadsdialog är genomförd 1 oktober 2025.

Uppsala brandförsvars ledningsgruppen har genomfört en kunskapshöjande aktivitet gällande informationssäkerhet. En omfattande internutbildning kopplat till informationssäkerhet har genomförts under 2024 och 2025 där samtliga medarbetare deltagit. Två chefer har även genomfört en utbildning gällande informationssäkerhetsarbete hos MSB och försvarshögskolan. Informationssäkerhet och dataskydd har införts som moment i introduktionsdagarna för nya medarbetare.

Informationssäkerhetsanalys (riskanalys) har genomförts för att identifiera vilken information som är viktig för verksamheten, för vem eller vilka informationen är viktig och i vilka sammanhang informationen är viktig.

En analog övning har genomförts i syfte att öka kunskap och förmåga för att kunna fortsätta bedriva verksamhet vid ett cyberangrepp.

Verksamhetsmål

Handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst 2025

Bedömning

I hög grad uppfyllt

Verksamheten har i stort bedrivits både till omfattning och kvalitet enligt Handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst enligt Lagen (2003:778) om skydd mot olyckor.

Inriktningsmål	Utfall 2025	Prognos 2026
1. Kommuninvånarna kan och vill ta ansvar för sitt brandskydd		
2. Tillsyn och annan myndighetsutövning ger trygga och brandsäkra miljöer		
3. Särskilt riskutsatta har ett bra brandskydd		
4. Samhället utformas hållbart kring brandskydd och riskhänsyn		
5. Skador till följd av bränder och andra olyckor minimeras genom snabba, säkra och effektiva räddningsinsatser.		
6. Genom en god förmåga att verka vid kriser, höjd beredskap och krig bidrar brandförsvaret till totalförsvaret och tryggheten i samhället		

Mål 1 i Handlingsprogrammet

Kommuninvånarna kan och vill ta ansvar för sitt brandskydd

För att minska antalet bränder och konsekvenserna av dem är kommuninvånarnas kunskap och förmåga viktig. Brandförsvaret ska arbeta aktivt för att underlätta och ge råd om brandskydd. Information och rådgivning ska särskilt prioriteras för att minska antalet bränder i bostäder och anlagda bränder. Barn och unga är en viktig målgrupp.

Kommentar:

Nämndens verksamhet har lett till de resultat den vill se inom målet. Informationsinsatser genom besök i bostadsområden, kontakter med skolelever och deltagande på mässor har genomförts. Informationen på Uppsala brandförsvars webbplats fortsätter att utvecklas och genom brandförsvarets konton på Facebook och Instagram kan många ta del av information om brandskydd.

Åtgärder

Informationsinsatser om förebyggande brandskydd i bostäder.

Status

✓ Färdig

Kommentar:

Uppsala brandförsvär har genomfört riktade informationsinsatser till kommunernas medborgare om brandskydd, bland annat vid mässor och konferenser, genom utskick till nyinflyttade och i Uppsala brandförsvars egna kanaler - webb och sociala medier.

Brandskyddsinformation för barn och unga.

Status

✓ Färdig

Kommentar:

Brandskyddsinformation för elever i grundskolan har under året genomförts i årskurserna Förskoleklass, 5 och 7.

Totalt har brandförsvaret genomfört:

Förskoleklass – 49 klasser och 1 133 elever

Åk 5 – 37 klasser och 873 elever

Åk 7 – 81 klasser och 2 086 elever

Ge stöd och rådgivning till kommuninvånarna i brandskyddsfrågor.

Status

✓ Färdig

Kommentar:

Uppsala brandförsvars checklista för brandsäkerhet i hemmet finns nu teckenspråkstolkad på Uppsala brandförsvars hemsida. Information om att den finns teckenspråkstolkad har gått ut via sociala medier. Ett infoblad har även tagits fram med en QR-kod för att visa upp filmer på webben om brandskydd för särskilt riskutsatta. Infobladen har delats ut vid mässor och informationsbesök.

Erbjuda brandskyddsutbildningar i första hand för medarbetare vid kommunernas förvaltningar och bolag.

Status

✓ Färdig

Kommentar:

Sedan årsskiftet 2024/2025 tillhandahåller Uppsala brandförsvaret en teoretisk brandskyddsutbildning i digital form. För Uppsala kommun är utbildningen tillgänglig i Lärportalen, för Tierps kommun och Östhammars kommun är utbildningen tillgänglig i den kommungemensamma lärportalen.

Samarbete med andra kommunala förvaltningar, polisen och andra organisationer.

Status

✓ Färdig

Kommentar:

Räddningsnämnden har hanterat remisser avseende serveringstillstånd. De förelägganden som utfärdats på verksamheter med serveringstillstånd har skickats för kännedom till tillståndsenheterna i respektive kommun.

Räddningsnämnden har svarat på inkomna remisser från Polismyndigheten i samband med tillståndsansökningar enligt ordningslagen. I samband med tillståndsansökningar för explosiv vara har remisser skickats till Polismyndigheten för lämplighetsprövning. Samverkan med Polismyndigheten har även genomförts avseende tillsyn på sprängarbetsplatser i syfte att begränsa den organiserade brottslighetens tillgång till sprängmedel.

Räddningsnämnden har samverkat med kommunernas bygglovshandläggare i samband med deras tillsynsarbete enligt plan- och bygglagen.

Samarbete har även genomförts med Länsstyrelsen och Inspektionen för vård och omsorg gällande tillsynsärenden.

Samverkan har genomförts med Tierps kommun, Uppsala kommun och Östhammars kommun för att i ett tidigt skede identifiera problem och verka för ett tryggt och säkert samhälle, hållbart brandskydd och ett bra brandskydd för särskilt riskutsatta.

Samverkan har skett med MCF genom deltagande i regeringsuppdrag för att utveckla arbetet med att förebygga och förhindra illegala sprängningar. Likaså har räddningsnämnden samarbetat med MCF i samband med införandet av nationella tillståndsregistret samt nya föreskrifter inom LBE.

Mål 2 i Handlingsprogrammet

Tillsyn och annan myndighetsutövning ger trygga och brandsäkra miljöer

Brandförsvarets tillsyn och annan myndighetsutövning ska riktas dit den gör mest nytta och ger störst effekt. Myndighetsutövningen ska göra det lätt för enskilda personer, företag och organisationer att göra rätt. Hög rättssäkerhet, effektivitet, kompetens och tillgänglighet är viktigt både för brandförsvaret och kommunernas entreprenörer för rengöring (sotning) och brandskyddskontroll.

Kommentar:

Nämndens verksamhet har lett till de resultat den vill se inom målet. Tillsyner har genomförts för att säkerställa ett skäligt brandskydd. Tillståndshanteringen för brandfarliga och explosiva varor har utvecklats och samarbete har skett med Polismyndigheten inom tillståndshanteringen. Under 2025 har lagförändringar skett inom området och räddningsnämnden har anpassat sin verksamhet utifrån den nya lagstiftningen.

Åtgärder

Tillsyn enligt lagen om skydd mot olyckor.

Status

✓ Färdig

Kommentar:

Räddningsnämndens tillsynsplan anger hur tillsyn enligt lagen om skydd mot olyckor (LSO) ska planeras och genomföras i enlighet med gällande föreskrifter (MSBFS 2021:8).

Tillsynsverksamheten har bedrivits löpande under året och prioriterats i enlighet med den fastställda planen.

Kontinuerlig registervård har genomförts för att säkerställa att tillsynsobjekten varit aktuella, bland annat genom samverkan med andra kommunala förvaltningar. Pågående ärenden har regelbundet följts upp för att säkerställa framdrift och undvika att handläggningen blir fördröjd.

Myndighetsutövningen har bedrivits utifrån väl etablerade rutiner för rättssäker och enhetlig handläggning. Rutinerna har kontinuerligt reviderats och beslut har kvalitetssäkrats genom särskild granskning. Regelbundna interna avstämningar har genomförts för att stärka samsyn och rättssäkerhet i tillsynsarbetet. Samverkan har genomförts med andra myndigheter, exempelvis Länsstyrelsen, i de fall tillsynsfrågor berört olika lagstiftningar.

Under 2025 har tillsynsplanen reviderats för att tydliggöra innehåll och för att bättra överensstämma med MSBFS 2021:8. Räddningsnämnden har fattat beslut om tillsynsplanen under hösten. Under året har även förbättringsarbete genomförts för att effektivisera myndighetsutövningen, bland annat genom intern kompetensutveckling inom förvaltningslagen.

I samband med registervård har flera tillsynsobjekt tagits bort från planeringen under året, detta då verksamheter har upphört eller inte längre omfattas av regelbunden tillsyn. Samtliga tillsynsobjekt med tillsynsfrist till och med 2025 har omhändertagits under året, vilket innebär att ingen tillsyn med förfallen frist kvarstod vid årets slut.

Radhusprojektet har fortsatt under året och tillsyner i radhus genomförts.

Tillsyn enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor.

Status

✓ Färdig

Kommentar:

Räddningsnämndens tillsynsplan anger hur tillsyn enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor (LBE) ska planeras och genomföras. Tillsynsverksamheten har bedrivits löpande under året och prioriterats i enlighet med den fastställda planen.

Ärendena har regelbundet följts upp för att säkerställa att ärenden handläggs skyndsamt och att inga ärenden blir liggande.

Myndighetsutövningen har bedrivits utifrån etablerade och dokumenterade rutiner för rättssäker och enhetlig handläggning. Rutinerna har reviderats kontinuerligt och beslut har kvalitetssäkrats genom särskild granskning. Regelbundna interna avstämningar har genomförts för att stärka samsyn och rättssäkerhet i tillsynsarbetet. Under året har även förbättringsarbete genomförts för att effektivisera myndighetsutövningen, bland annat genom intern kompetensutveckling inom förvaltningslagen.

Under året har gemensamma tillsyner genomförts tillsammans med Polismyndigheten vid sprängarbetsplatser, vilket har bidragit till ökad samordning och tydlighet i tillsynen. Samverkan har genomförts med andra räddningstjänster i syfte att identifiera effektiva och ändamålsenliga arbetssätt.

Under 2025 har förändringar inom LBE trätt i kraft och arbete har pågått nationellt med att ta fram nya föreskrifter. Räddningsnämnden har påbörjat anpassningen av tillsynsverksamheten till de nya kraven i lagstiftningen. Tillsynsplanen har även setts över och justerats.

Hantera tillståndsansökningar enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor.

Status

✓ Färdig

Kommentar:

Räddningsnämnden har under 2025 fortsatt att utveckla samarbetet med Polismyndigheten avseende lämplighetsprövningar i samband med tillstånd för explosiva varor. Samverkan syftar till ökad tydlighet, enhetlighet och rättssäkerhet i tillståndsprocessen.

Parallellt har arbete bedrivits med att vidareutveckla mallar för tillståndsansökningar, i syfte att underlätta för sökande och säkerställa att förändringar inom lagen om brandfarliga och explosiva varor (LBE) omhändertas på ett korrekt sätt. Särskild hänsyn har tagits till hantering av känslig information, särskilt i ärenden som rör explosiva varor.

Under 2025 har förändringar inom LBE trätt i kraft och ytterligare regeländringar är att vänta. Räddningsnämnden har löpande analyserat, utvärderat och implementerat dessa förändringar samt kommande föreskrifter från MCF, i syfte att säkerställa en rättssäker och ändamålsenlig tillståndsprövning.

Under hösten har räddningsnämnden beslutat om tillståndstider. Syftet med dessa är att skapa förutsägbarhet och likabehandling i tillståndsprocessen, tydliggöra förväntningar på handläggningstider samt bidra till en mer effektiv myndighetsutövning.

Rengöring och brandskyddskontroll enligt lagen om skydd mot olyckor.

Status

✓ Färdig

Kommentar:

Entreprenören som utför sotning och brandskyddskontroller på uppdrag av räddningsnämnden har under 2025 genomfört sitt uppdrag i enlighet med gällande avtal. Räddningsnämnden har fortlöpande följt upp genomförandet för att säkerställa att uppdraget fullföljs enligt avtalade krav.

Under året har strukturerade uppföljningar genomförts i form av avstämningsmöten under våren och hösten, med fokus på genomförda uppdrag, eventuella avvikelser samt behov av förbättringsåtgärder.

Entreprenören har redovisat genomförda rengöringar och brandskyddskontroller månadsvis, vilket ger underlag för uppföljning av fristuppfyllnad och genomförandegrad. Räddningsnämnden har tillgång till entreprenörens ärendehanteringssystem för att möjliggöra ytterligare uppföljning av att uppdraget utförs enligt avtal.

I samband med uppföljningen har brister identifierats i kontrollboken, registret över objekt för sotning och brandskyddskontroll, bland annat i form av dubletter. Ett omfattande arbete med registervård har därför initierats och pågår för att säkerställa korrekt, aktuellt och ändamålsenligt underlag för verksamhetsplanering och uppföljning.

Under året har Uppsala brandförsvaret, i samverkan med entreprenören, börjat ta fram och använda mer detaljerad statistik. Syftet är att stärka uppföljningen av uppdraget samt skapa bättre underlag för riktade informationsinsatser inom det förebyggande brandskyddsarbetet.

Samverka och samarbeta med andra aktörer för att stärka kompetens, förmåga och ökad effekt av verksamheten.

Status

✓ Färdig

Kommentar:

Räddningsnämnden har bedrivit ett aktivt samarbete med andra räddningstjänster, både inom det regionala räddningstjänstsamarbetet i östra Svealand (RRÖS) och inom nätverket 100 000. Samverkan har syftat till erfarenhetsutbyte och till att stärka den gemensamma förebyggande förmågan.

Samverkan har även genomförts med Länsstyrelsen samt kommunala förvaltningar i syfte att vidareutveckla det förebyggande arbetet.

Under året har nätverksträffar genomförts mellan chefer med ansvar för det förebyggande arbetet inom 100 000, och ytterligare samverkan har skett inom områdena tillsyn och tillstånd. Samverkan med Polismyndigheten har även genomförts med koppling till tillsynsverksamhet vid sprängarbetsplatser.

Implementera NATEV.

Status

✓ Färdig

Kommentar:

Under 2025 har räddningsnämnden fortsatt arbetet med det nationella tillståndsregistret för explosiva varor (NATEV), som tillhandahålls av MCF. NATEV syftar till att säkerställa korrekt och aktuell registrering av tillstånd samt att bidra till ökad samverkan och samsyn mellan berörda myndigheter.

Under året har registrering av uppgifter kopplade till tillstånd och berörda individer fortsatt. Registret har uppdaterats löpande vid nyutfärdade tillstånd samt vid förändringar i befintliga

tillstånd. Under 2025 har även en översyn av behörigheter i NATEV genomförts för att säkerställa korrekt åtkomst och informationssäker hantering.

Införandet av NATEV har inneburit nya arbetsmoment som under 2025 har prioriterats för att uppfylla gällande krav. Detta har medfört vissa omprioriteringar inom verksamheten. En utvärdering av arbetssätt och processer har genomförts. Under hösten 2025 har säkerställning av arbetsrutiner och revidering av vägledningar genomförts och anpassats utifrån NATEV.

Under 2026 avser räddningsnämnden fokusera på att säkerställa att de reviderade rutinerna implementeras fullt ut i verksamheten och används på ett enhetligt och rättssäkert sätt.

Mål 3 i Handlingsprogrammet

Särskilt riskutsatta har ett bra brandskydd

Äldre, personer med funktionsnedsättning eller socialt utsatta har större risk att skadas allvarligt eller omkomma i bränder. För att öka dessa personers brandskydd behöver de förebyggande åtgärderna vara anpassade. Samarbete mellan brandförsvaret, andra organisationer och inom kommunerna är viktigt för att uppnå ett bra brandskydd för särskilt riskutsatta.

Kommentar:

Nämndens verksamhet bidrar till måluppfyllelse. Samarbete för att riskgrupper ska få ett bra brandskydd sker systematiskt i Uppsala kommun och Östhammars kommun och är under utveckling i Tierps kommun.

Samarbete med Uppsala kommun och Östhammars kommun har genomförts systematiskt för att riskgrupper ska få ett bra brandskydd. Samma systematiska samarbete med Tierps kommun har varit under framtagande under året.

I Uppsala kommun har Uppsala brandförsvaret kontinuerligt deltagit i möten med den så kallade remissgruppen. Gruppen består av representanter från Uppsala brandförsvaret, äldrenämnden, omsorgsnämnden, fastighetsstaben vid kommunledningskontoret (KLK) samt inbjudna aktörer utifrån behov. Tillsammans arbetar gruppen med att identifiera och hantera större brister i brandskyddet hos brukare.

Uppsala brandförsvaret under året genomfört samarbete med Sektor Omsorg i Östhammars kommun i syfte att vidareutveckla och implementera arbetet med brandskydd inom hemtjänsten.

Åtgärder

Samarbete med de samhällsaktörer som möter särskilt riskutsatta.

Status

✓ Färdig

Kommentar:

Räddningsnämnden har under 2025 arbetat strukturerat och långsiktigt för att stärka brandskyddet för särskilt riskutsatta grupper inom medlemskommunerna. Arbetet har bedrivits genom förebyggande informationsinsatser, samverkan med kommunala förvaltningar och externa aktörer samt utveckling av gemensamma rutiner och arbetssätt.

En central del har varit spridning och användning av checklistan "Skydda hemmet från bränder", som har använts vid utbildningar, informationsträffar och samverkansforum. Under året har över 20 000 checklistor distribuerats. Information om brandskydd för särskilt riskutsatta på brandförsvarets webbplats har uppdaterats och kompletterats med relevanta externa länkar.

Räddningsnämnden har deltagit vid flera riktade informations- och dialoginsatser, bland annat vid 60+ mässan i Uppsala samt i samband med Funktionsrättsdagen. Arbetet har bidragit till ökad kunskap, förbättrad tillgänglighet till information och fördjupad samverkan med organisationer som företrädar olika målgrupper.

Samverkan med andra kommunala verksamheter har prioriterats under året och syftat till att tidigt identifiera risker och tillsammans utveckla lämpliga åtgärder. Informationsträffar och regelbundna möten har genomförts med berörda förvaltningar i Tierps kommun, Uppsala kommun och Östhammars kommun för att stärka brandskyddsarbetet inom vård, omsorg och boendestöd.

Under året har även flera strukturella utvecklingsinsatser genomförts. I Uppsala kommun har riktlinjer för brandförebyggande åtgärder i ordinärt boende reviderats och beslutats, med tydligare ansvarsfördelning och ärendegång. I Tierps kommun har arbete pågått för att införa motsvarande rutin, med planerad pilotverksamhet under 2026. I Östhammars kommun har Uppsala brandförsvaret stöttat med utbildning kopplat till befintliga rutiner och checklistor.

Räddningsnämnden har haft en aktiv roll i regional samverkan kring individanpassat brandskydd genom att leda erfarenhetsutbyten och nätverksträffar. Arbetet syftar till att sprida kunskap, stärka gemensam utveckling och bidra till ett mer enhetligt och förebyggande arbetssätt.

Arbetet med brandskydd för särskilt riskutsatta har bedrivits enligt fastställda rutiner och i nära samverkan med andra aktörer. Fokus har varit på förebyggande insatser, tydliga arbetssätt och gemensamt ansvar för att minska risken för brand och brandrelaterade konsekvenser för särskilt utsatta grupper.

Genomföra informationsinsatser och utbildningar om brandskydd för särskilt riskutsatta.

Status

✓ Färdig

Kommentar:

Uppsala brandförsvaret har genomfört informationsinsatser om brandskydd i bostäder vid träffpunkter, där har det även upprättats en treårsplan. Kontakt har etablerats med Uppsala kommuns seniorrestauranger och anhörigcentrum för att kunna genomföra liknande insatser. Kontakt med motsvarande verksamheter i Tierp och Östhammars kommuner är ännu inte etablerade. Under hösten har Uppsala brandförsvaret genomfört en utbildning i checklistan för verksamheter i Östhammars kommun. Tierps kommun har ännu inte startat arbetet med checklistan, men en pilotutbildning planeras under januari 2026.

Mål 4 i Handlingsprogrammet

Samhället utformas hållbart kring brandskydd och riskhänsyn

Räddningsnämndens riskanalys till kommunernas handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst visar på en snabb och omfattande nybyggnation i kommunerna. Det leder till en riskbild som förändras. Brandförsvaret ska aktivt arbeta för att samhället byggs hållbart avseende brandskydd och riskhänsyn.

Kommentar:

Nämndens verksamhet har lett till de resultat den vill se inom målet. Ett systematiskt samarbete med kommunerna i plan- och byggprocesserna har etablerats. Uppsala brandförsvaret har blivit delaktiga och haft en aktiv roll i tidiga skeden i plan- och byggprocesser, vilket har gett goda resultat för både brandskydd och riskhänsyn i kommunerna. Samarbetet i kommunerna angående brand- och släckvattenplaner har påbörjats.

Uppsala brandförsvares vägledning för hållbart brandskydd har underlättat kommunikationen med byggherrar, fastighetsägare med flera. Uppsala brandförsvaret har lyft vikten av ett hållbart brandskydd och riskhänsyn i flera forum, till exempel inom planprocessen.

Åtgärder

Medverkan i kommunernas plan- och byggprocesser.

Status

Färdig

Kommentar:

Räddningsnämnden har svarat på remisser både i bygg- och planprocessen från Tierps kommun, Uppsala kommun och Östhammars kommun. Utöver remisshantering har Uppsala brandförsvaret haft löpande dialoger kring aktuella frågor som till exempel utrymning via brandförsvarets stegutrustning, släckvatten och brandvattenförsörjning. Räddningsnämnden har rutiner för samarbete med respektive förvaltning som ansvarar för byggfrågor i Tierps kommun, Uppsala kommun och Östhammars kommun.

Under 2025 har räddningsnämnden lämnat 170 remissvar till Tierps kommun, Uppsala kommun och Östhammars kommun gällande byggärenden och 67 remissvar gällande planärenden. För byggärendena ligger nivån 2025 ungefär på samma nivå som de två föregående åren, men nivån är lägre än 2022 och tidigare år. Planärendena ligger på ungefär på samma nivå som 2024, men det är en ökning mot 2023 och tidigare år.

Medverkan i infrastrukturprocesser som påverkar brandförsvarets insatsförmåga.

Status

Färdig

Kommentar:

Räddningsnämnden har svarat på remisser gällande förändringar i väg- och järnvägsnätet. Remisser kan både komma från Trafikverket och kommunernas olika förvaltningar. Utöver dessa permanenta förändringar av infrastrukturen har räddningsnämnden svarat på remisser gällande åtgärder som påverkar brandförsvarets framkomlighet, exempelvis i samband med avstängningar av gator vid grävarbeten. Vid granskning av dessa remisser har brandförsvarets kontrollerat den generella framkomligheten och tillgängligheten till områden där brandförsvaret förväntas att genomföra räddningsinsatser.

Tre exempel på infrastrukturförändringar där räddningsnämnden har varit delaktiga och beaktat påverkan på insatsförmåga är planeringen för en spårväg i Uppsala tätort, utbyggnaden med två ytterligare järnvägsspår mot Stockholm och ombyggnationen av väg 288 mellan Gimo och Östhammar till mötesfri väg.

Under 2025 har räddningsnämnden lämnat 247 remissvar gällande framkomlighet och sju remissvar gällande infrastrukturförändringar. Antalet remissvar gällande framkomlighet har ökat kraftigt mot tidigare år.

Verka för långsiktig och robust brandvattenförsörjning.

Status

✓ Färdig

Kommentar:

Räddningsnämnden har haft dialog med Tierps kommun, Uppsala kommun och Östhammars kommun gällande framtagande av brand- och släckvattenplaner för respektive kommun. Syftet med att ta fram brand- och släckvattenplaner är att ge förutsättningar för långsiktig och robust brandvattenförsörjningen och ge bra underlag för långsiktig planering, både räddningsnämnden och respektive kommun och VA-bolag.

Östhammar: I Östhammar har en första version av en Brand- och släckvattenplan, med åtgärdsplan tagits fram. Planen beslutades av kommunfullmäktige under hösten 2025.

Uppsala: I Uppsala pågår arbetet med att ta fram en brand- och släckvattenplan.

Tierp: Räddningsnämnden, TEMAB och Tierps kommun har kommit överens om att en brand- och släckvattenplan bör tas fram och att framtagandet ska ledas av Tierps kommun. Ingen tidsplan finns i nuläget för framtagandet, kommunfullmäktige i Tierps kommun har dock beslutat att kommunens vattentjänstplan senast i samband med uppdateringen oktober 2025 ska kompletteras med en brand- och släckvattenplan.

Verka för att samhället byggs så att släckinsatser kan genomföras med minimal miljöpåverkan.

Status

✓ Färdig

Kommentar:

Räddningsnämnden har haft dialog med Tierps kommun, Uppsala kommun och Östhammars kommun gällande framtagande av brand- och släckvattenplaner för respektive kommun. Syftet med att ta fram släckvattenplaner är att skapa samsyn med kommunerna kring hur släckinsatser kan genomföras på ett effektivt sätt, men med minimal miljöpåverkan. För att det ska vara möjligt krävs bra beslutsunderlag som kan användas i samband med räddningsinsatser, samt rutiner kring hantering av händelser.

Östhammar: I Östhammar har en första version av en brand- och släckvattenplan tagits fram. Planen beslutades av kommunfullmäktige under 2025.

Uppsala: I Uppsala pågår arbetet med att ta fram en brand- och släckvattenplan.

Tierp: Räddningsnämnden, TEMAB och Tierps kommun har kommit överens om att en brand- och släckvattenplan bör tas fram och att framtagandet ska ledas av Tierps kommun. Ingen tidsplan finns i nuläget för framtagandet, kommunfullmäktige i Tierps kommun har dock beslutat att kommunens vattentjänstplan senast i samband med uppdateringen oktober 2025 ska kompletteras med en brand- och släckvattenplan.

I övrigt har räddningsnämnden framfört synpunkter kring släckvattenhantering i de yttranden som lämnats i olika ärendetyper.

Anpassa verksamheten till nya byggregler.

Status

✓ Färdig

Kommentar:

Nya byggregler började gälla 1 juli 2025 vilket gör det valfritt för byggherren att bygga enligt de gamla reglerna eller de nya reglerna under en övergångsperiod på ett år.

Räddningsnämnden har förberett kompetensutveckling genom att uppdatera litteratur samt deltagit i informationstillfällen kring de nya reglerna. En utbildningsinsats med externa föreläsare genomfördes under hösten.

Sprida erfarenheter kring brandskydd och riskhänsyn från olycksutredningar.

Status

✓ Färdig

Kommentar:

Räddningsnämnden har efter vissa räddningsinsatser genomfört utredningar i syfte att dra lärdomar dels för egen verksamhet, dels för att utveckla andra verksamheter.

Två utredningar har slutförts under 2025 där den ena avsåg en dödsbrand som inträffade hösten 2024 och den andra en vindsbrand i början av 2025. I båda utredningarna fanns erfarenheter att ta lärdom av och åtgärdsförslag togs fram i utredningarna. Dessa lärdomar och åtgärder har sedan tagits om hand i Uppsala brandförsvaret. Gällande dödsbranden riktades åtgärdsförslagen primärt till vård- och omsorgsförvaltningen.

Omhänderta införandet av spårvägs påverkan på brandförsvarets verksamhet.

Status

✓ Färdig

Kommentar:

Räddningsnämnden har följt spårvägsprojektet för att omhänderta frågor kring hur införandet av spårväg i Uppsala påverkar räddningsnämndens verksamhet. Under 2025 har räddningsnämnden haft en utpekad kontaktperson i spårvägsprojektet som nämnden har haft löpande kontakt med.

För att omhänderta alla frågor gällande spårvägen internt inom Uppsala brandförsvaret har en grupp med representation från verksamhetens olika delar tillsatts. Arbetet har gått framåt under 2025, men många viktiga frågor för nämnden kvarstår inför 2026.

Mål 5 i Handlingsprogrammet

Skador till följd av bränder och andra olyckor minimeras genom snabba, säkra och effektiva räddningsinsatser.

En god förmåga grundläggs i övning, utbildning, service och underhåll. Övningsverksamhet, teknik och utrustning ska ligga i framkant. Den viktigaste förutsättningen är medarbetarnas kompetens.

Brandförsvaret ska ha en stark operativ förmåga med en organisation och resurser som är anpassade utifrån riskbilden. Personer som är nödställda ska få snabb och effektiv hjälp av brandförsvaret eller frivilliga i samarbete med brandförsvaret. Samverkan med andra är nödvändigt. Lärande efterinsatser är en självklar del i utvecklingen av verksamheten.

Kommentar:

Räddningsnämndens verksamhet har lett till de resultat den vill se inom målet. Samarbetet med andra räddningstjänster och satsningen på digital kompetensutveckling har varit viktiga faktorer i utvecklingsarbetet.

Övningar och utbildningar har planerats och genomförts för att säkerställa att lagkraven möts samtidigt som kompetensen utvecklats hos brandförsvarets medarbetare. Omvärldsbevakning har genomförts för att se behov av utbildningsinsatser kopplat till den utveckling som sker i samhället.

Åtgärder

Larm- och insatsplanering för effektiva räddningsinsatser.

Status

▶ Påbörjad

Kommentar:

Operativa information (OPI) har tagits fram vid utökade områdesbesök av den uttryckande brandpersonalen. OPI:erna kan sedan användas vid räddningsinsatser för snabbare och mer effektiv insats.

Genomföra säkra och effektiva räddningsinsatser.

Status

✓ Färdig

Kommentar:

Uppsala brandförsvaret har kontinuerligt sett över investeringsbehovet för både utrustning och fordon för att säkerställa förmågan att genomföra effektiva och säkra räddningsinsatser. Utvecklingsrådet som är representerat av personal från samtliga operativa befattningar har träffats regelbundet i syfte att identifiera nya tekniker och metoder för att brandförsvaret ska bli ännu bättre på att genomföra räddningsuppdrag.

Under perioden har Uppsala brandförsvaret genomfört säkra och effektiva räddningsinsatser.

Minska miljöpåverkan vid släckinsatser.

Status

✓ Färdig

Kommentar:

Uppsala brandförsvaret har sett över utvecklingen av och förmågan att hantera kontaminerat släckvatten och annan miljöpåverkan vid räddningsinsatser. Parallellt har det pågått ett arbete inom ramen för kommunernas brand- och släckvattenplaner på området.

Erfarenhetsåterföring och lärande efter genomförda räddningsinsatser.

Status

✓ Färdig

Kommentar:

Uppsala brandförsvaret har kontinuerligt genomfört erfarenhetsåterföring för att förbättra räddningsinsatser. Uppsala brandförsvaret har använt konceptet After Action Review (AAR) för att utvärdera räddningsinsatser. Förbättringsförslag och utvecklingsmöjligheter som framkommit har genomförts i organisationen. Genomförda AAR har även publicerats på Insidan. Uppsala brandförsvaret har infört ett nytt utvecklingsråd för att utveckla insats- och systemledning.

Utbildning av uttryckande personal för god grundförmåga och ökad förmåga att hantera nya risker och antagonistiska hot.

Status

✓ Färdig

Kommentar:

Räddningsnämnden har en årlig planering för att genomföra övning och utbildning för att säkerställa att lagkrav möts samtidigt som kompetensen utvecklas hos brandförsvarets medarbetare. Omvärldsbevakning bidrar till att se behov av utbildningsinsatser kopplat till den utveckling som sker i samhället. Räddningsnämnden har fokuserat på att öka brandförsvarets kompetens och förmåga inom området höjd beredskap, både på teoretisk och praktisk nivå. Exempel på detta är att brandförsvaret använt inslag av antagonistisk påverkan i övningar. Kontinuerligt har det även genomförts samverkansövningar med andra blåljusorganisationer, under våren har brandförsvaret deltagit tillsammans med polisen på en övning med pågående dödligt våld på flera platser samtidigt. Två liknande övningar har genomförts under hösten tillsammans med ambulanssjukvården. Under hösten har brandförsvaret utbildat instruktörer inom ammunitions- och minhantering kopplat till räddningstjänst under höjd beredskap. Dessa instruktörer kommer under 2026 utbilda organisationens operativa personal inom ämnet för att stärka förmågan för räddningstjänst under höjd beredskap.

Utveckling av övningsverksamheten med fokus på operativ förmåga och ökad miljöhänsyn.

Status

✓ Färdig

Kommentar:

Räddningsnämnden har som ambition att ha en ny övningsanläggning för rökdykning på Viktoria övningsfält 2027. Målet är en anläggning med träpall som bränsle, där de rökgaser som bildas renas för att minska miljöpåverkan. Under våren 2026 planeras en studieresa för att hämta erfarenheter från liknande anläggningar i syfte att samla underlag och få en bild över möjliga lösningar.

Räddningsnämnden har byggt en övningsanläggning i Tierp som är färdigställd, övningar kommer att påbörjas under Q1 2026. Anläggningen kommer bidra till minskat antal resor för personal vid stationerna i Tierps kommun.

Samarbete med andra aktörer för att stärka den operativa förmågan.

Status

✓ Färdig

Kommentar:

Uppsala brandförsvaret har samverkat med andra räddningstjänster för att stärka kompetens och samsyn för att utvecklas och genomföra effektivare räddningsinsatser. Exempelvis gemensamma regionsutbildningar på Rosersberg och samövningar med närliggande räddningstjänster.

Uppsala brandförsvär har samarbetat och samverkat med andra förvaltningar inom de tre kommunerna, andra organisationer och myndigheter både lokalt och nationellt, exempelvis Region Uppsala, Polismyndigheten, Länsstyrelsen med flera.

Uppsala brandförsvär har samverkat med lokala Lantbrukarnas riksförbund i Tierps kommun och Östhammars kommun i form av brandvärn.

Service och underhåll genomförs effektivt och korrekt.

Status

✓ Färdig

Kommentar:

Uppsala brandförsvär har genomfört service och underhåll i egen verkstad av fordon och utrustning, en del service och underhåll har även genomförts av externa parter. Service och underhåll har genomförts utifrån tillverkarens instruktioner. Via ett system på insidan har fordon och utrustning felanmälts och sedan åtgärdats.

Modern teknik och utrustning i framkant.

Status

✓ Färdig

Kommentar:

Uppsala brandförsvär har ett utvecklingsråd där deltagare är från olika delar av brandförsvaret finns representerad. Genom omvärldsbevakning och deltagande på mässor och konferenser har brandförsvaret säkerställt metodutvecklingen följs. Brandförsvaret har även varit representerade i MCF:s utskott "metod och teknik", i utskottet sitter representanter från räddningstjänster och MCF.

Mål 6 i Handlingsprogrammet

Genom en god förmåga att verka vid kriser, höjd beredskap och krig bidrar brandförsvaret till totalförsvaret och tryggheten i samhället

Risikanalysen visar på ett förändrat klimat och ett kraftigt försämrat säkerhetsläge nationellt och i omvärlden. Samhället kan påverkas av händelser i hela hotskalan. Brandförsvarets förmåga att verka vid kriser, höjd beredskap och ytterst krig behöver fortsätta att utvecklas. Grunden läggs med en god kontinuitetshantering, ett gott säkerhetsskydd, övning, utbildning, teknik och utrustning såväl som etablerad samverkan med andra aktörer och frivilliga. En god informations- och cybersäkerhet är viktig.

Kommentar:

Uppsala brandförsvaret har deltagit i olika samverkansforum på lokal och regional nivå i syfte att stärka förmågan i händelse av samhällsstörningar och ytterst höjd beredskap och krig.

Uppsala brandförsvaret har löpande arbetat med att stärka brandförsvarets kontinuitetshantering och förmåga att verka vid samhällsstörningar och ytterst krig.

Räddningsnämnden fick under 2025 medel från MCF för att arbeta med planering och utbildning av räddningstjänst under höjd beredskap. Planerings- och utbildningsresurserna är på plats och har genomfört planering och utbildning enligt anvisningarna från MCF. I december tillställdes de första civilplikterna till Uppsala brandförsvaret.

Uppsala brandförsvaret har bevakat vad som händer inom området genom flera olika forum och har samarbetat med flera olika aktörer såväl kommuner, Länsstyrelsen, MCF och andra räddningstjänster. Uppsala brandförsvaret har deltagit med personal i MCF:s projekt om ledning av räddningstjänst under höjd beredskap och i MCF:s inriktningsgrupp RUHB.

Åtgärder

Kontinuitetshantering så att verksamheten kan bedrivas vid allvarliga samhällsstörningar.

Status

▶ Påbörjad

Kommentar:

Uppsala brandförsvaret har deltagit i olika samverkansforum på lokal och regional nivå i syfte att stärka förmågan i händelse av samhällsstörningar.

Uppsala brandförsvaret har genomfört arbetet utifrån Uppsala kommuns vägledning för kontinuitetshantering och åtgärder har löpande vidtagits för att stärka förmågan att verka vid allvarliga samhällsstörningar. Arbetet med kontinuitetshantering har tidigare enbart fokuserat på fredstida samhällsstörningar, planeringen har nu genomförts med krig som dimensionerande faktor.

I samråd med Tierps kommun, Uppsala kommun och Östhammars kommun och Länsstyrelsen lämnades en ansökan om utökning av antalet VMA-tyfoner in till MSB under 2022. I början av 2024 beslutade MSB att godkänna ansökan, utökningen bedöms vara genomförd inom några år.

Uppsala brandförsvaret har deltagit i Tierps kommuns, Uppsala kommuns och Östhammars kommuns arbete med risk- och sårbarhetsanalys, styrel med mera.

Säkerhetsskydd.

Status

 Påbörjad

Kommentar:

Översyn av säkerhetsskyddsanalys och tillhörande säkerhetsskyddsplan har påbörjats.

Systematiskt arbete för informations- och cybersäkerhet.

Status

 Påbörjad

Kommentar:

Uppsala brandförsvaret har genomfört en mognadsdialog enligt kommunens riktlinje och upprättat/reviderat förslag på förbättringsåtgärder. Mognadsdialogen genomfördes 1 oktober 2025.

Uppsala brandförsvares ledningsgrupp har genomfört en kunskapshöjande aktivitet gällande informationssäkerhet. En omfattande internutbildning på temat informationssäkerhet har genomförts under åren 2024 och 2025 för samtliga medarbetare. Informationssäkerhet och dataskydd har införts som moment i introduktionsdagarna för nya medarbetare. Två chefer har genomfört en utbildning gällande informationssäkerhetsarbete hos MSB och försvarshögskolan.

Informationssäkerhetsanalys (riskanalys) har genomförts för att identifiera vilken information som är viktig för verksamheten, för vem eller vilka informationen är viktig och i vilka sammanhang informationen är viktig. Riskanalysen är ett stöd till räddningsnämnden i syfte att synliggöra risker och prioritera åtgärder.

En analog övning har genomförts i syfte att öka kunskap och förmåga för att kunna fortsätta bedriva verksamhet vid ett cyberangrepp.

En rutin för hantering av interna informationssäkerhetsincidenter har tagits fram och är implementerad.

Framtagande av en rutin för Uppsala brandförsvares systematiska arbete med dataskydd (GDPR) och informationssäkerhet har påbörjats.

Förmågan att verka vid samhällsstörningar, höjd beredskap och krig.

Status

 Påbörjad

Kommentar:

Kunskapshöjande aktiviteter inom krisberedskap och räddningstjänst under höjd beredskap har genomförts för Uppsala brandförsvares medarbetare. Övningarna under vårens rökövningsveckor genomfördes med scenario för höjd beredskap. Vid dessa övningar övades alla heltidsstyrkor. Personal har under året genomgått MCF:s utbildning "krigets kontext" och Uppsala brandförsvares egen utbildning inom kris, krig, informationssäkerhet och säkerhetsskydd.

Arbetet med Uppsala brandförsvares krigsorganisation intensifierades och en beslutad krigsorganisation kommer att implementeras under första delen av 2026.

Arbetet med brandförsvarets krigsorganisation har intensifierats och en beslutad krigsorganisation kommer att implementeras under första delen av 2026.

Arbete gällande krigsbranddammarna har påbörjats för att tydliggöra ansvaret för dammarna och dess status. Arbetet har bedrivits inom ramen för arbetena med brand- och släckvattenplaner.

Räddningsnämnden fick under 2025 medel från MCF för att arbeta med planering och utbildning av räddningstjänst under höjd beredskap. Planerings- och utbildningsresurserna är på plats och har

genomfört planering och utbildning enligt anvisningarna från MCF. Under föregående år repetitionsutbildades de första civilpliktiga av MCF och tillställdes brandförsvaret, bemanningsplanering av dessa återstår.

Uppsala brandförsvaret har bevakat utvecklingen inom området genom flera olika forum och har samarbetat med flera olika aktörer såväl kommuner, Länsstyrelsen, MCF och andra räddningstjänster. Uppsala brandförsvaret har deltagit med personal i MCF:s projekt om ledning av räddningstjänst under höjd beredskap och i MCF:s inriktningsgrupp RUHB.

Uppsala brandförsvaret har deltagit i flera arbetsgrupper gällande civilt försvar i räddningsregion Östra Svealand, bland annat gällande krigsorganisation.

Uppsala brandförsvaret har även tagit initiativ till att inleda samarbete gällande planering för höjd beredskap med andra samhällsaktörer i länet. Detta arbete fortgår och fördjupas. Arbetet med en första vägledning för prioritering av räddningstjänst under höjd beredskap har påbörjats och planeras att färdigställas under första halvåret av 2026.

Ett arbete med att ta fram ett schemaförslag enligt kollektivavtalet för krigs- och beredskapstillstånd har genomförts under året, förslaget har samverkats med fackliga parter och planeras att färdigställas under början av 2026.

Genomföra avtalade uppdrag från MCF inom RHUB.

Status

Färdig

Kommentar:

Räddningsnämnden fick under 2025 medel från MCF för att arbeta med planering och utbildning av räddningstjänst under höjd beredskap. Planerings- och utbildningsresurserna är på plats och har genomfört planering och utbildning enligt anvisningarna från MCF.

Mål och inriktningar från Tierps, Uppsala och Östhammars kommun

Tierps kommun, Strategiska utvecklingsområden: Minskad arbetslöshet med fler invånare i egen försörjning samt minskad socioekonomisk segregation.

Uppsala kommun, Fokusmål 1: Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden.

Östhammars kommun, Mål: God ekonomisk hushållning – budgetföljsamhet. Trivas och må bra på jobbet.

Uppsala går in i en svår tid och många invånare och verksamheter får det tuffare ekonomiskt på grund av omvärldsläget. Uppsala kommunkoncern har en välskött ekonomi och ska fortsätta att utveckla en effektiv förvaltning för att klara kommunens välfärdsuppgifter.

Hållbar ekonomisk utveckling är en av förutsättningarna för en stark välfärd och behövs för att säkra människors försörjning och sociala trygghet. En hållbar ekonomi innebär att kostnaderna inte överstiger intäkterna och att kostnaderna inte överförs på kommande generationer. Kommunens resurser ska fördelas jämnt. Ansvarsfull resursanvändning innebär bland annat att kontinuerligt ta tillvara möjligheterna till både effektiviseringar och omprioriteringar. Ekonomisk hållbarhet förutsätter också ett framtidsperspektiv som skapar utrymme för kvalitetsförbättringar och nödvändiga investeringar idag som skapar nytta över lång tid framåt.

Uppsala kommun ska ge de som bor, verkar och besöker Uppsala välfärdstjänster och service av god kvalitet. Barn och elever ska ges förutsättningar att minst nå kunskapskraven och nå gymnasieexamen. För att lyckas ges elever förutsättningar att tillgodogöra sig utbildning genom att deras utveckling och lärande stimuleras i en trygg miljö under hela utbildningskedjan, från förskola till gymnasium. Varje barn ges rätt stöd och stimulans i sitt lärande. Oavsett ålder ges förutsättningar för ett livslångt lärande, ständig utveckling, god livskvalitet, minskade kunskapsklyftor och goda utbildningsresultat.

Stöd, vård och omsorg ska ha god kvalitet och utformas utifrån individens behov och förutsättningar. Det ska finnas valfrihet för äldre och kvaliteten alltid ska värnas. Kvaliteten inom äldreomsorgen ska stå i fokus, både i egen och i upphandlad verksamhet. Uppsala ska vara en äldrevänlig kommun där äldreomsorgen känns trygg för Uppsalas äldre och deras anhöriga.

Kommunen kännetecknas av god service, tillgänglighet och effektivitet i alla kontakter med invånare, företag, organisationer och besökare. Verksamhetens kvalitet utvecklas kontinuerligt utifrån nyskapande, innovationer, omvärldsbevakning och ständiga förbättringar. Uppsalas invånare, brukare och medarbetare har erfarenheter och förslag om kommunens utveckling och är en resurs som ska tas till vara.

Att vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder en hållbar arbetsmiljö och goda utvecklingsmöjligheter är grundförutsättningar för att engagera, motivera och utveckla medarbetare. Det kräver ett strukturerat och systematiskt arbete med kompetensplanering. Kommunen behöver bli bättre på att ta hand om den kompetens som redan finns i verksamheten och säkerställa en stabil grundbemanning. För att kunna erbjuda service av god kvalitet behövs fler som arbetar heltid, lägre sjuktal, fler som får förutsättningar att förlänga arbetslivet och en träffsäker nyrekrytering.

Bedömning

I hög grad uppfyllt

Kommentar:

Räddningsnämndens verksamhet har lett till de resultat nämnden vill se inom målet. Räddningsnämnden har en långsiktig ekonomi i balans och arbetar kontinuerligt med att få verksamheten socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbar. Räddningsnämndens verksamhet består till stor del av räddningstjänst som är till för alla som bor, verkar och vistas i kommunerna. Nämndens resurser fördelas könsneutralt.

Uppdrag 1

Frigöra tid och resurser till kommunens kärnverksamheter genom att minska den administrativa belastningen och skapa förutsättningar för en effektiv verksamhet.

För att klara av välfärdsuppdraget behöver alla nämnder och bolagsstyrelser säkerställa en resurseffektiv verksamhet. Kommunkoncernens styrning och ledning ska bygga på tillit utan detaljstyrning. Kommunstyrelsen styr, leder och samordnar arbetet med kommunens verksamhet och ekonomi för helheten. Genom systematisk verksamhetsutveckling och innovation såväl inom respektive förvaltning och bolag som inom gemensam administration ska resurser frigöras till kommunens kärnverksamheter. Systematiken för att följa upp och analysera kvalitet, produktivitet och effektivitet ska vidareutvecklas.

Status

✓ Färdig

Kommentar:

Leveranser/insatser Pågående (P) eller genomförd (G)? Effekt Sätt att mäta

1. Beskriv det ni har gjort och ert pågående arbete med åtgärder inom era stödprocesser och/eller administration för att frigöra resurser till kärnverksamhet (inte det ni planerar att göra framöver).

Minskat och effektiviserat ledningsgruppen. Genomfört.

Infört en ny stab vid Uppsala brandförsvaret. Genomfört.

Flytt av fysisk placering av registrator till stadshuset. Genomfört.

2. Har åtgärden/åtgärderna gett förväntat resultat/förväntad effekt? (exempelvis för ekonomi, brukare, personal, kvalitet) Beskriv resultat/effekt ni sett under 2024 och när ytterligare effekt förväntas nås.

Effektivare ledningsgruppsmöte, bättre beslutsunderlag, mer strategiska beslut och därmed behov av färre möten.

Effektivare administration genom en samlad stabsfunktion.

Ökad samordning med övriga registratorer. Underlätta arbetsledning för registraturen.

3. Beskriv hur ni har mätt effekterna, och vad mätningarna visar (ange eventuella indikatorer som bidrar vid mätningen).

Mätning genom intervjuer med chefer kommer genomföras under 2026

Åtgärder

Integration mellan Daedalos och lönesystem avseende heltidspersonal.

Status

⏸ Pausad

Kommentar:

Daedalos utvecklar för närvarande inte möjligheten för en integration.

En god planering och uppföljning av verksamhet och ekonomi.

Status

 Färdig

Kommentar:

Nämnden har en god planering och uppföljning av verksamheten och ekonomin. Månadsuppföljningar beslutas i nämnden och rapporteras till kommunerna i den gemensamma nämnden. Förutom månadsuppföljningar görs två delårsuppföljningar och en årsredovisning som också rapporteras till kommunerna i den gemensamma nämnden. Nämndens verksamhet planeras främst genom att besluta om ett Handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst enligt Lagen (2003:778) om skydd mot olyckor. Kommunfullmäktige i Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner beslutar om handlingsprogrammet varje mandatperiod. Nämnden planerar sedan sin verksamhet genom att årligen ta fram en verksamhetsplan utifrån handlingsprogrammet, tilldelade kommunbidrag, övrig styrning från de tre kommunerna och gällande lagstiftning.

Uppdrag 2

Utveckla digitala välfärdstjänster för ökad samhällsnytta och ett mer effektivt resursutnyttjande.

Den digitala teknikens roll för kommunens ekonomi och samhällets välbefinnande har vuxit snabbt under de senaste årtiondena. För att möta krav och förväntningar behöver kommunen öka takten i digitaliseringen för att kunna erbjuda en enklare vardag för invånare, en öppnare förvaltning som stöder innovation och delaktighet samt högre kvalitet och effektivitet i verksamheten. Behovet av nya digitala verktyg så som e-tjänster, artificiell intelligens (AI) och digitala lärplattformar är stort och med stöd av datadrivet beslutsfattande ska kommunen få ännu bättre beslutsunderlag. Kommunens verksamheter behöver synliggöra de digitala tjänsterna och säkerställa digital inkludering så att de som inte kan eller vill använda digitala lösningar och tjänster inte lämnas utanför. Digitala lösningar behöver alltid prövas mot ökade risker för dataintrång, cyberangrepp och informationsläckage.

Status

 Färdig

Kommentar:

Brandförsvaret har under perioden framför allt fokuserat på utveckling av digitala tjänster för utbildning. En digital lärplattform har utvecklats för att underlätta, kvalitetssäkra och effektivisera utbildningsverksamheten.

Åtgärder

Utveckla digitala alternativ för rådgivning och utbildning avseende brandsäkerhet.

Status

 Färdig

Kommentar:

Uppsala Brandförsvarets interna utbildningsverksamhet har digitaliserats löpande. Alla förstudier för nyutbildning, preparandutbildning och beredskapsbrandmän hanteras numera på kommunens lärportal. Sedan årsskiftet tillhandahåller Uppsala brandförsvaret en teoretisk brandskyddsutbildning i digital form för de tre kommunerna.

Uppdrag 3

Stärka kompetensförsörjningen och säkerställa ett hållbart arbetsliv och hälsofrämjande arbetssätt inom kommunkoncernen.

Kommunen ska ha en robust grundbemanning med kompetenta medarbetare och en hälsofrämjande arbetsmiljö. Behovet av korta visstidsanställningar och inhyrd personal ska minska under planperioden. Det ska uppnås genom ett systematiskt kompetensförsörjningsarbete med särskilt fokus på kompetensutveckling och kontinuerligt lärande och genom en god arbetsmiljö med hälsofrämjande arbetssätt. Systematiken för att bemanningsplanera och dela resurser mellan olika verksamheter ska utvecklas. Anställningsformen ska i undantagsfall vara tidsbegränsad. Utbildningar som utformas utifrån arbetsmarknadens behov ska säkra den långsiktiga kompetensförsörjningen inom kommunal sektor och i det privata näringslivet. Den upprepade korttidssjukfrånvaron ska minska och möjligheterna med ökad flexibilitet i arbetslivet tas tillvara. Möjligheten till lönevaxling för UL-kort ska utredas. Målsättningen är att skapa ett hållbart arbetsliv med lägre sjuktal, fler som arbetar heltid och fler som klarar av ett helt arbetsliv.

Status

✓ Färdig

Kommentar:

Ett systematiskt arbetsmiljöarbete har bedrivits enligt plan och följts upp i facklig samverkan. Introduktionen av nya chefer och medarbetare har utvecklats, och ett större fokus läggs på värdegrund och arbetsmiljö. Åtgärder för att utveckla ledarskap och medarbetarskap har påbörjats.

Förändrade pensionsvillkor för medarbetare i utryckningstjänst och nya arbetstidsregler har påverkat brandförsvarets arbete med kompetensförsörjning på kort och lång sikt, arbetet har pågått kontinuerligt för att utveckla brandförsvarets kompetensförsörjningsplan.

Åtgärder

Stärka arbetet med hälsofrämjande arbetssätt och ett hållbart arbetsliv.

Status

✓ Färdig

Kommentar:

Sjukfrånvaron har ökat med en procentenhet i jämförelse med föregående år. Nivån för den totala sjukfrånvaron är fortfarande på en acceptabel nivå och lägre än snittet i kommunen. Det är främst långtidssjukfrånvaron som ökat och av de långtidssjukskrivna är majoriteten kvinnor. Fördelat på ålder så ökar sjukfrånvaron högre upp i åldersgrupperna. Sjukfrånvaron är jämnt fördelad över enheterna även om avdelningen utbildning och teknik har högst sjukfrånvaro både när det gäller korttids- och långtidssjukfrånvaro. Brandförsvaret är generellt duktiga på att anpassa arbetsuppgifter under en längre sjukskrivning från de ordinarie arbetsuppgifterna men förvaltningen behöver arbeta fram en tydligare process för att säkerställa likvärdig behandling och att säkerställa att arbetet sker enligt den kungörelse som gäller. Antalet anmälda tillbud och arbetsskador är fortsatt lågt. Två anmälningar om krav på åtgärder enligt arbetsmiljölagen 6.6 a har inkommit under året. Den ena handlade om arbetsgivarens process för hantering av medarbetare som av personliga skäl inte kan återgå till sina ordinarie arbetsuppgifter, anmälan ledde till en inspektion där Arbetsmiljöverket sedan lade ner anmälan utan vidare åtgärd. Den andra anmälan gällde hörselskydd vid rökdykning. Där kunde arbetsgivare och skyddsombud i dialog komma överens om att den plan för åtgärder som redan finns var tillfredsställande. Åtgärden blev att ta fram och kommunicera en tillfällig rutin för hörselskydd tills dess att det projekt som pågår är avslutat och en mer långsiktig hantering kan presenteras.

NB1.1. Kommunen ska ha ett hållbart och hälsofrämjande arbetsliv (Gemensamt HR-nämnd-/bolagsmål)

Kommunens systematiska arbetsmiljöarbete ska i första hand vara förebyggande och hälsofrämjande. Väl fungerande systematik, rutiner och den löpande dialogen mellan chef och medarbetare skapar förutsättningar för kommunen som arbetsgivare att säkerställa en god organisatorisk, social och fysisk arbetsmiljö. Alla medarbetare har därtill ett individuellt ansvar att aktivt bidra till en god arbetsmiljö.

Samtliga nämnder, styrelser, förvaltningar och bolag ska regelbundet följa upp arbetsmiljön och det systematiska arbetsmiljöarbetet i den egna verksamheten samt säkerställa att en returnering av arbetsmiljöuppgifter kan hanteras på ett bra sätt.

Som arbetsgivarnämnd har kommunstyrelsen en särskild tillsynsplikt för kommunens arbetsmiljö och följer därför upp hur nämnderna tillämpar det systematiska arbetsmiljöarbetet. Dessutom kommer kommunstyrelsen under planperioden särskilt följa upp och analysera de arbetsmiljörelaterade nyckeltalen hållbart medarbetarengagemang, sjukfrånvaro och upprepad kortidssjukfrånvaro samt tillbud och arbetsskador på kommunövergripande nivå.

Kommentar:

Kompetensutveckling av medarbetare i syfte att stärka brandförsvarets förmåga samt att ge medarbetare möjlighet att utvecklas i sina roller har varit en viktig del för att nå målet. Brandförsvarets medarbetare är spridda på många olika fysiska platser. För att öka sammanhållning och stärka medarbetarskapet har det ordnats gemensamma aktiviteter. Fysisk aktivitet uppmuntras. Arbetsplatserna ska vara inkluderande där medarbetarna är delaktiga i verksamhetsutvecklingen.

Brandförsvaret har i samarbete med andra räddningstjänster i räddningsregionen sett över rekryteringsprocessen av uttryckande personal. Bland annat för att säkerställa relevanta fysiska tester och utveckla den fysiska träningen för ett hållbart arbetsliv.

Åtgärder

Utveckla arbetet med långsiktig kompetensförsörjning.

Status

✓ Färdig

Kommentar:

Omvärldsläget har ställt högre krav på brandförsvarets förmåga att verka vid klimatrelaterade kriser och vid höjd beredskap. Teknikutvecklingen går snabbt. Samtidigt som behovet av fler brandmän har ökat så har även personalomsättningen ökat. Spårvägsprojektet har krävt en hel del resurser och det behovet kommer att öka vart efter som projektet framskrider. Förändringen i tillsynsplanen och nya föreskrifter kommer att implementeras under 2026 vilket också ställer höga krav på kompetensutveckling. Det råder brist på utbildade brandmän vilket gör att behovet är större än tillgången. Utöver brandmän finns det obalans när det gäller kompetens kopplat till specifika kunskaper, tex vid höjd beredskap, samhällsstörningar, informationssäkerhet och hantering av brandfarlig vara. I ersättningsplaneringen har brandförsvaret även identifierat en del unika kompetenser som ofta är kopplade till en specifik person, enmansfunktioner vilket är sårbart.

Brandförsvaret har arbetat med att analysera och vid behov flytta ansvar för arbetsuppgifter i organisationen, för att säkerställa att kompetensen används rätt och utvecklar samarbetet inom förvaltningen för att minska sårbarhet. För att attrahera nya medarbetare har

brandförsvaret satsat på karriärplanering, individuella utvecklingsplaner och gott ledarskap med fokus på att locka nytutexaminerade från SMO.

Brandförsvaret har också sett över hur rekryteringsprocessen fungerar kopplat till att attrahera rätt individer.

För att attrahera nya medarbetare har ambitionen varit att skapa bra introduktioner för att bygga ett gott rykte, trygga medarbetare och en effektiv upplärning.

Utveckling av ledarskap och medarbetarskap som främjar trygghet, tydlighet och tillit.

Status

✓ Färdig

Kommentar:

Fackliga organisationer och arbetsgivares samverkan har fungerat bra vilket signalerar stabilitet. Under hösten har rekrytering av flera enhetschefer inom den operativa avdelningen initierats på grund av pensionsavgångar. En ny stabsenhet inklusive en ny befattning som stabschef har bildats. Inför LÖV2026 har alla avtal varit klara vilket gör att chefer inom brandförsvaret haft möjlighet att tidigt påbörja arbetet med löneöversynen 2026. Ambitionen har varit en analys på grupp-, enhet- och avdelningsnivå för att fördela lönerna så att eventuella osakliga skillnader kan justeras. Alla avdelningschefer och enhetschefer har genomfört en analys av lönebilden och identifierat eventuella behov av extra satsningar. Alla avdelningschefer, enhetschefer och styrkeledare har genomfört den digitala utbildningen Lönebildning i Uppsala kommun.

KS har fattat beslut om ändringar i delegationsordningen när det gäller beslut i personalärenden. Från och med 1 januari 2026 kommer beslut gällande skriftlig varning, omplacering inom förvaltningen, uppsägning pga personliga skäl samt avsked att fattas av brandchef. Processen fram till beslut förändras inte men för att säkerställa ett rättssäkert och likvärdigt hanterande behöver alla chefer med personalansvar få de grundläggande kunskaperna och bjöds därför in att delta i en specifik utbildning i arbetsrätt.

Arbetsmiljön är inkluderande för alla och det råder aktiv nolltolerans mot diskriminering och kränkningar.

Status

✓ Färdig

Kommentar:

Utvecklingsrådet för mångfald och inkludering har kommit i gång och agendan för uppdraget börjar bli tydligare. Inga anmälda fall av kränkningar eller trakasserier och arbetet med att underhålla och bygga på chefernas kunskap fortsätter.

Personer med olika kön, sexuell läggning och bakgrund attraheras av att arbeta vid Uppsala brandförsvaret.

Status

✓ Färdig

Kommentar:

Under året har brandförsvaret skapat ett utvecklingsråd för mångfald och inkludering. Utvecklingsrådet har kommit med förslag på revideringar av den handlingsplan som finns. Rådet fick också i uppdrag att ge förslag på hur brandförsvaret kan nå en bredare rekryteringsbas kopplat till mångfald och inkludering. Brandförsvaret har fattat beslut om att införa daglig verksamhet från och med 2026. Syfte och mål med att införa daglig verksamhet

som en extra resurs är att skapa en mer inkluderande arbetsplats, ta ett större socialt ansvar och bidra till samhällsnytta genom att erbjuda meningsfulla aktiviteter.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Titel	Kön	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Mål	R12
FM1 Antal nya innovationsinitiativ tillsammans med externa parter	Alla		23			

Kommentar:

Samarbete med externa parter om rening av PFAS i mark och mätning av PFAS i inomhusluft.

FM1 Andel (%) inkomna synpunkter i form av klagomål och förbättringsförslag från invånare som har hanterats (mottagen, bedömd, återkopplad och avslutad).	Alla					
---	------	--	--	--	--	--

Kommentar:

Inga inkomna synpunkter eller förbättringsförslag

FM1 Andel (%) inkomna felanmälningar från invånare som har hanterats (mottagen, bedömd, återkopplad och avslutad).	Alla					
--	------	--	--	--	--	--

Kommentar:

Inga inkomna felanmälningar.

Tierps kommun, Strategiska utvecklingsområden: Verka för stabil och hållbar infrastruktur som skapar förutsättningar för företagande samt ger medborgarna tillgång till en större arbetsmarknad.

Uppsala kommun, Fokusmål 2: Uppsala ska ha ett välmående näringsliv och skapa fler jobb.

Östhammars kommun, Mål: Ett välmående näringsliv.

Ekonomisk hållbarhet skapas genom ett starkt näringsliv och en växande arbetsmarknad i hela kommunen. En stärkt lokal ekonomi och en expansiv jobbtillväxt inom stad och landsbygder är avgörande för att genom stabila skatteintäkter säkra invånarnas välfärd och sociala trygghet. Att nå klimatmålen är en gemensam utmaning men utgör även en betydande möjlighet för näringslivet.

När Uppsala växer och fler arbetar har vi råd att investera i välfärden. Arbete är det som bygger Uppsalas gemensamma välstånd och ger individer ekonomisk frihet och möjlighet att utvecklas. Vårt mål är att alla som kan också ska arbeta och att företagen ska växa och utvecklas. De konkreta åtgärderna för ett bättre näringslivsklimat ska förverkligas och Uppsala ska vara ett nav för företagande och jobb.

Invånare och besökare ges möjlighet till meningsfull fritid och rekreation. Kulturell infrastruktur och det offentliga rummet bidrar till en nära, trygg och inspirerande miljö. Uppsalas stadskärna ska utvecklas i mänsklig skala för ökad trivsel för boende och besökare. Företag väljer Uppsala som ett attraktivt alternativ för expansionsinvesteringar, nyetableringar och företagande. För att öka attraktiviteten ska Uppsala utvecklas som idrotts- och kulturkommun. Ett starkt civillsamhälle skapar mötesplatser där människor har möjlighet att aktivt delta i samhället.

I Uppsala ska stad och land utvecklas tillsammans. Den hållbara stads- och landsbygdsutvecklingen säkerställer likvärdig tillgång till boende, arbete, kommunikationer, samhällsservice och offentliga platser. Uppsala ska vara fysiskt och socialt sammanhållet. I staden ska genomfartstrafiken minska. Samhällsbyggandet ska ske med bevarad och helst ökad kvalitet. Befintliga bostadsområden ska renoveras och förtätas varsamt och med respekt för boende och befintliga miljöer.

Samarbeten med Uppsalas två universitet och de två universitetssjukhusen gör Uppsala till en stark kunskapsstad. I samverkan med bland andra universiteten utvecklas de kunskapsintensiva och exportinriktade branscherna.

I en globaliserad värld sammanlänkas det lokala med den globala utvecklingen. Det blir därför allt viktigare att som kommun förstå och analysera omvärlden, dess skeenden och konsekvenser. Kommunens roll i ett regionalt sammanhang handlar om att stärka kontakter med omkringliggande kommuner, näringsliv, akademi, statliga myndigheter och Region Uppsala för att hitta smarta och effektiva lösningar på gemensamma utmaningar. Det är även centralt att Uppsala kommun samverkar och samarbetar internationellt, med särskilt fokus på samarbeten inom vårt närområde och inom EU.

Bedömning

I hög grad uppfyllt

Kommentar:

Räddningsnämndens verksamhet bidrar till måluppfyllelse genom att arbetet med myndighetsutövning bedrivs med stort fokus på att förenkla och underlätta för enskilda.

Uppdrag 12

Förenkla företagens vardag genom att utveckla en nytänkande, effektiv och rättssäker företagsservice med hög kvalitet.

Uppsala är en kommun där nya och befintliga företag ges förutsättningar att starta och växa. För att stimulera jobbtillväxt behöver det skapas bättre förutsättningar för fler företag att starta, etablera sig, ställa om och växa i kommunen. Företag och företagare ska mötas av bra service med hög tillgänglighet, god förståelse, effektiv handläggning och tydlig kommunikation. Kommunens anseende som affärspartner och som aktiv och framåtblickande samverkanspartner ska öka. Upphandling är ett strategiskt verktyg för att främja näringslivsklimatet i Uppsala. Upphandlingarna ska om möjligt delas upp i mindre delar för att underlätta för små och lokala företag att delta och lägga anbud.

Status

✓ Färdig

Kommentar:

Myndighetsutövning och annan handläggning har genomförts med fokus på att hjälpa och underlätta för den enskilde. Arbetet med att utveckla e-tjänster har påbörjats. Räddningsinsatser har genomförts med stort fokus på att ge bästa möjliga stöd till den som drabbas.

Åtgärder

Underlätta för företagen vid tillsyn och tillståndsärenden med fokus på effektiv, tillgänglig och rättssäker myndighetsutövning.

Status

✓ Färdig

Kommentar:

Räddningsnämnden har som rutin att alltid kontakta företag inför tillsyn för att informera om tillsynens innebörd och planera genomförandet. Vid tillsynsbesök har brandförsvaret redovisat gällande lagstiftning, ärendets handläggning och vad som sker efter tillsynen. Om brister konstaterats har räddningsnämnden beslutat om föreläggande, med efterföljande dialog för att säkerställa att beslutets innebörd varit tydligt.

Vid avslag på ansökan om tillstånd enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor (LBE) har räddningsnämnden genomfört muntlig dialog med sökanden.

Räddningsnämnden har deltagit i kommungemensamma forum för att stärka dialogen med näringslivet och bidra till ett bättre företagsklimat i Uppsala. Myndighetsutövningen har bedrivits med regelbundna interna avstämningar, där bemötandet och arbetssätt diskuterats i syfte att underlätta för företag och säkerställa rättssäker handläggning.

Information och ansökningsblanketter på brandförsvarets webbplats har löpande setts över och uppdaterats för att tydliggöra vad som förväntas och hur kraven kan uppfyllas. Nämnden har även deltagit i andra sammanhang för att sprida information och kunskap. Utgångspunkten har varit att det ska vara enkelt att göra rätt.

Uppdrag 16

Stärka Uppsalas position som internationell aktör och driva utveckling i och tillsammans med omvärlden.

Att driva och delta i relevanta och prioriterade samarbeten och hämta hem erfarenheter bidrar till att verksamheten kan utvecklas för att skapa mer nytta för våra invånare och samtidigt stärka Uppsalas förutsättningar i den internationella konkurrensen. Visat ledarskap och nya nätverk bidrar till att Uppsala kan attrahera fler nyetableringar. För att möta ekonomiskt utmanande tider samtidigt som behovet av utveckling kvarstår ska Uppsala kommun bygga strategisk kapacitet för att använda de möjligheter som erbjuds att söka extern finansiering genom EU:s fonder och

program. När kommunens verksamheter deltar i eller driver EU-projekt ska det finnas en tydlig koppling till kommunens mål och planerad verksamhetsutveckling.

Status

✓ Färdig

Kommentar:

Internationellt samarbete har initierats i utvecklingen av utbildning och övningsanordningar. Arbete enligt uppdraget kommer pågå fram till 2026, och därefter löpande i verksamheten.

Åtgärder

Söka breda samarbeten i utvecklingen av brandförsvarets förebyggande och operativa förmåga.

Status

✓ Färdig

Kommentar:

Brandförsvaret har startat upp en grupp för operativ samverkan (GOS) avseende ledning på skadepåplats. Deltagare i gruppen är räddningstjänsten, ambulanssjukvården och polisen. Gemensamma "fredagsövningar" med högre befäl från polis, ambulanssjukvården och har genomförts under hösten.

Regionsgemensamma utbildningar har genomförts för befäl i RRÖS regi i Rosersberg.

Brandförsvaret har deltagit i regionala samverkansgrupper för operativa och förebyggande frågor inom ramen för RRÖS.

Gällande den förebyggande förmågan har brandförsvaret samarbetat med flertalet räddningstjänster i olika forum där erfarenheter delats och gemensamma konferenser genomförts. Samarbetet har varit värdefullt för att komma framåt i processer inom bland annat tillsyn LSO och LBE, tillståndshantering LBE, söttningsverksamheten samt arbetet med riskutsatta. Under året har dessa nätverk varit särskilt värdefulla i brandförsvarets arbete med tillsyn av byggnader med kulturhistoriska värden samt fortsatt utveckling av arbetet med tillstånd för explosiva varor.

Samarbeten i olika former har varit en viktig del i utvecklingen och brandförsvaret har samarbetat med många olika aktörer. Exempel är brandförsvarets deltagande i MCF:s metod- och teknikutskott, där dialog förts om utvecklingsbehov kopplat till operativ förmåga. Brandförsvaret har även nominerat en person till MCF:s nationella utbildningsutskott.

Under 2025 har två utredningar genomförts på uppdrag av andra brandförsvär. En utredning efter en brand i ett flerbostadshus i Upplands-Bro och en avseende hur Umeåregionens brandförsvär hanterat sommaren kopplat till den stora risken för skogsbränder.

Tierps kommun, Strategiska utvecklingsområden: Stödja en omställning utifrån Agenda 2030:s mål, samt genomföra klimatanpassningar för att klara ett förändrat klimat med osäkrare väderläge.

Uppsala kommun, Fokusbål 3: Uppsala ska leda klimatomställningen.

Östhammars kommun, Mål: Nöjda kommuninvånare.

Det är nu klimatmålen ska nås. Uppsala ska vara världsledande i miljö- och klimatomställningen samt förbättra beredskapen för ett förändrat klimat. Kommunen tar ansvar och motverkar klimatförändringarna genom omställning till klimatneutralt Uppsala 2030 och klimatpositivt Uppsala 2050. Det ställer krav på kraftfulla insatser inom bland annat transporter, byggande, energi och livsmedel. Samtidigt ökas takten i anpassningar för ett förändrat klimat, inte minst med avseende på nederbördseffekter.

Effekterna av klimatförändringarna i världen blir allt tydligare. Uppsala har i dag en klimatpåverkan som är flera gånger större än vad som är hållbart ur ett globalt perspektiv och mer behöver göras för att nå klimatmålen. Utsläppen ska minska med 10–14 procent per år i kommunen för att ligga i linje med Parisavtalet. Kommunen ska aktivera en koldioxidbudget för den egna verksamheten, och för kommunen som geografiskt område, i syfte att löpande kunna följa upp och vidta åtgärder som minskar kommunens påverkan.

Mer ska göras för att skydda värdefull natur, skydda grund- och dricksvatten, säkerställa ekosystem och gynnsam bevarandestatus för hotade arter samt för att bevara, utveckla och stärka ekologiska samband i landskapet. Livsmiljöer för olika arter ska utvecklas och nyskapas i syfte att stärka den biologiska mångfalden i stadsmiljö och på landsbygd. Fler naturreservat ska bildas och kompensatoriska naturvårdsåtgärder utföras vid markexploateringar. Luft- och livskvalitet ska förbättras i stadskärnan för att värna verksamheter och boende i city.

Kommunens ska samtidigt skapa förutsättningar för alla invånare, verksamheters och företags möjlighet att ställa om till det nya, attraktiva, klimatomställda livet. Fler laddstationer för elfordon ska byggas samtidigt som utbyggnad av gång- och cykelvägar. Stadsmiljön ska förbättras bland annat genom att genomfartstrafiken minskar i syfte att nå en bättre luftkvalitet, ökad tillgänglighet och lägre klimatutsläpp. En stor utmaning för att nå utsläppsmålen är att minska klimatpåverkan av konsumtion och långväga resande, något som kommunen kommer att arbeta vidare med. Innovativa sätt att öka återbrukandet i samhället behöver utvecklas.

Det behövs samhällsförändringar som kräver nya sätt att leda och arbeta för att möta klimatutmaningarna. Därför är innovation centrala i klimatarbetet. Miljö- och klimatdriven verksamhets- och affärsutveckling genomförs via breda samarbeten, bland annat inom Uppsala klimatprotokoll.

Stora satsningar ska göras på en energiförsörjning som bidrar till ett klimatpositivt samhälle, på att ställa klimatkrav vid upphandling och inköp, fortsatt utbyggnad av solenergi, kretsloppslösningar, utfasning av fossila plaster, ekologiskt hållbart jordbruk och att säkra ett hållbart och klimatanpassat byggande. Kommunen ska fullfölja arbetet med att montera solceller på alla kommunala fastigheter där så är möjligt senast 2025.

Bedömning

I hög grad uppfyllt

Kommentar:

Räddningsnämndens verksamhet har bidragit till målet genom att arbeta mot målen i handlingsprogram för skydd mot olyckor. En viktig del har varit att nämnden deltar i kommunernas plan- och byggprocesser med fokus på riskhänsyn i samhällsplaneringen och ett hållbart brandskydd.

Uppdrag 27

Öka takten i klimatomställningen för att minska växthusgasutsläppen och nå målet om ett klimatneutralt Uppsala 2030 och klimatpositivt Uppsala senast 2050.

En klimatbudget införs för att löpande följa upp takten i utsläppsminskningar och säkerställa att de åtgärder som genomförs är tillräckliga för att växthusgasutsläppen ska minska i den takt som krävs för att ligga i linje med Parisavtalets åtagande. Från 2021 ska minskningen i Uppsala vara 10–14 procent per år till 2030. Klimatbudgeten ska tas fram för de kommunala verksamheternas klimatpåverkan och för kommunen som geografiskt område. Kommunens investeringar ska klimatsäkras och klimatkonsekvensanalyser genomföras vid beslut. Kommunen ska verka för lägre påverkan på klimatet från Uppsalas alla invånare och företag genom samhällsplanering och gemensamt åtgärdsarbete med samhällets aktörer samt genom att uppmuntra invånarnas engagemang. Kommunen ska satsa på energiförsörjning och utveckling som främjar ett klimatpositivt samhälle, med särskilt fokus på utbyggnad av solenergi, hållbara transporter, hållbart byggande och kolinlagring. Bland annat ska fler våtmarker återställas som kolsänkor.

Status

▶ Påbörjad

Kommentar:

Anpassning av utbildnings- och övningsverksamhet har påbörjats för att minska utsläpp. Likaså har fordon och transporter. Dialog med fastighetsägare om möjliga energieffektiviseringar och klimatåtgärder har genomförts kontinuerligt. Arbetet enligt uppdraget bedöms pågå under hela planperioden. Beräknas vara klart 2027.

Åtgärder

Dialog med fastighetsägare om möjliga energieffektiviseringar vid nybyggnation och i befintliga fastigheter.

Status

✓ Färdig

Kommentar:

Kontinuerlig dialog har genomförts med hyresvärd om möjliga energieffektiviseringar. En ny brandstation i Skärplinge har byggts klart under året där solceller installerades på taket. Solceller har även planerats på de nya brandstationerna i Knutby, Söderfors, Österbybruk och Östhammar. Utbyte av armaturer till led-belysning på brandstationerna i Uppsala tätort har påbörjats tillsammans med fastighetsägaren.

Effektiva transporter för att minska miljöpåverkan.

Status

✓ Färdig

Kommentar:

Persontransporter inom brandförsvaret har genomförts utifrån framtagna rutiner. Brandförsvaret har löpande analyserat behovet av antalet personbilar för att säkerställa att behovet möter tillgången, detta arbete är också en del i att minska miljöpåverkan. Samordning av materialtransporter har genomförts i syfte att minska antalet resor.

Ställa krav i relevanta upphandlingar som bidrar till en förflyttning uppåt i avfallstrappan.

Status

✓ Färdig

Kommentar:

Nämnden har ställt krav i fordonsupphandlingar för att skapa så lång livstid på fordonen som möjligt. Uttjänta fordon har nämnden försökt avyttra genom försäljning för återbruk.

Säkerställa källsorteringsmöjligheter i kommunala verksamheter.

Status

✓ Färdig

Kommentar:

Brandförsvaret har arbetat med att göra ett så litet klimatavtryck som möjligt. Detta har bland annat inneburit att verksamheten anpassats efter riktlinjer från miljöförvaltningarna och de Kommunala återvinningsföretagen.

Uppdrag 28

Utveckla det systematiska arbetet för att anpassa Uppsala till ett förändrat klimat. (KS, AMN, GSN, IFN, KTN, MHN, OSN, PBN, RÄN, SCN, UBN, ÄLN, Uppsala kommun arenor och fastigheter, Skolfastigheter, Uppsala parkering, Uppsala vatten och avfall och Uppsalahem)

Uppsala ska vara klimatanpassat senast 2040. Uppsala ska vara ett robust samhälle som är anpassat till de klimatförändringar som sker i dag och som inte kan förhindras i framtiden. För att säkerställa att Uppsala är rustat att stå emot konsekvenser av extrema väderhändelser och att liv, hälsa, egendom och miljö med dess djur och natur skyddas mot konsekvenser av ett förändrat klimat behöver kommunen fortsätta och utveckla det aktiva och systematiska arbetet med klimatanpassning. Fokus bör vara på att identifiera och åtgärda kommunens risker samt säkerställa kommunens beredskap att hantera sådana händelser. Arbetet behöver ske samordnat och i bred lokal samverkan med de aktörer som behöver bidra till anpassning av den byggda miljön. Arbetet behöver också ske i dialog med invånare, civilsamhälle och näringsliv för att säkerställa alla samhällsgruppers delaktighet i arbetet med att klimatanpassa kommunen. Arbetet ska ta höjd för att klara av konsekvenserna som bedöms sannolika där världen klarar Parisavtalets 2 graders-mål. Även andra scenarier ska beaktas. I arbetet ska olika modeller för att säkerställa möjligheterna till finansiering av viktiga, gemensamma klimatanpassningsåtgärder utvecklas och belysas.

Status

▶ Påbörjad

Kommentar:

Räddningsnämndens arbete har i först hand inriktats på att hantera extrema vädersituationer som kan uppstå, till exempel ökad risk för svårsläckta skogsbränder. Utvecklingsarbete med uppdraget kommer att fortgå hela planperioden. Riskhantering i översiktsplanering är en viktig del. Beräknas vara klart 2026.

Åtgärder

Utveckla ett systematiskt arbete för att anpassa den brandförebyggande och operativa verksamheten till ett förändrat klimat.

Status

▶ Påbörjad

Kommentar:

Brandförsvaret har genomfört resursförändringar vid behov kopplat till framför allt skogsbrandsrisk vid torr väderlek samt i samband med vädervarningar över lag.

Vädervarningar har följts upp dagligen på vaktavlösningar med de högre operativa befälen.

Arbete med detta har genomförts inom enheten tillsyn och tillstånd.

Utveckling av förmåga att hantera störningar till följd av extrema väderförhållanden.

Status

▶ Påbörjad

Kommentar:

Brandförsvaret har deltagit i olika samverkansforum på lokal och regional nivå i syfte att stärka förmågan i händelse av samhällsstörningar, inklusive sådana som är en följd av extrema väderförhållanden.

Brandförsvaret har arbetat aktivt med att förbättra kontinuitetshanteringen och säkerställt att det finns förutsättningar att verka även vid störningar till följd av extremt väder.

Brandförsvaret har enskilt och tillsammans med de räddningstjänster som ingår i Räddningsregion Östra Svealand en förmåga att exempelvis hantera omfattande skogsbränder som skulle kunna vara en följd av extremt väder.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Titel	Kön	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Mål	R12
FM3 Andel (%) förnybart bränsle i kommunala fordon	Alla	88,0%	88,0%		100,0%	

Kommentar:

Utryckningsfordon har använt EcoPar A. Räddningsnämnden har valt elfordon där det är möjligt, det vill säga fordon som inte är utryckningsfordon, ingår i beredskapen eller civila försvaret. För räddningsnämnden har andelen förnybart bränsle under 2024 varit 12%.

FM3 Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%)	Alla	51,0%	48,0%	43,0%	100,0%	41,0%
--	------	-------	-------	-------	--------	-------

Kommentar:

Räddningsnämnden köper väldigt lite livsmedel. Vid köp används upphandlade leverantörer. För räddningsnämnden var andel ekologiska livsmedel under 2025 54%.

Tierps kommun, Strategiska utvecklingsområden: Krisberedskapen ska vara hög och medborgarnas förtroende för de demokratiska systemen och det offentliga utgör grunden i samhällstryggheten.

Uppsala kommun, Fokusmål 4: Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor.

Östhammars kommun, Mål: Upplevelsen av trygghet.

I Uppsala kommun är trygghet en rättighet för alla och ingen ska begränsas av otrygghet eller oro att utsättas för brott. Uppsala ska upplevas som en trygg kommun att verka och leva i. Uppsala ska inte ha någon utsatt stadsdel. Uppsala kommuns arbete med trygghet, säkerhet och att förebygga brott är till för att skydda människors liv och hälsa, samhällets funktionalitet, egendom, demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter. Ett starkt områdesarbete förebygger och förhindrar social oro. Insatser för att bekämpa kriminaliteten kombineras med förebyggande åtgärder som ger resultat. Kommunen ska fortsätta att utveckla samarbetet med polisen för ökad trygghet.

Kommunens verksamhet har jämlikhet, mänskliga rättigheter, demokrati, jämställdhet och rättvisa som utgångspunkt. Kommunen stärker förutsättningarna för alla människor i alla delar av samhället. Alla ska erbjudas en livsmiljö där de kan växa, utvecklas och må bra oavsett individuella förutsättningar. Alla ska känna sig välkomna och inkluderade i kommunens verksamheter och kunna lita på att få det stöd de behöver av samhället. All utveckling ska ske med särskild hänsyn till människor och områden som har sämst socioekonomiska förutsättningar. De som står längst utanför idag ska prioriteras.

Uppsala är en öppen, jämställd och solidarisk kommun som berikas av mångfald och tar ansvar för integrationen. Klyftorna mellan människor och områden ska minska och där är jämställdhetsarbetet särskilt viktigt. Livsvillkoren ska vara lika goda oavsett var i kommunen man växer upp och lever. Kompensatoriska insatser kan krävas för att uppnå det.

I Uppsala ska barn och unga ha en god och trygg uppväxtmiljö som präglas av framtidstro och samhörighet. Att investera i barns utveckling är en av de viktigaste vägarna till social hållbarhet och minskade skillnader i hälsa och utbildning. Barnets bästa ska alltid sättas i främsta rummet. Barnperspektivet ska genomsyra stadsplaneringen. Valfärd och god folkhälsa ska bygga ett hållbart Uppsala.

Alla barn ska kunna se sina föräldrar gå till jobbet. En lyckad integration leder till att fler arbetar. Kommunen ska satsa på att säkerställa att fler som idag står långt från arbetsmarknaden kommer in i arbete.

Boendesegregationen måste brytas. Kommunen kommer svara mot de utmaningar som finns på bostadsmarknaden. Många av Uppsalas hushåll har en osäker boendesituation eller är trångbodda och riskerar att drabbas av ökande priser på el och värme. Behoven av bostäder med lägre boendekostnad är stora och kommunen behöver stärka arbetet för att säkra boendevillkoren.

Kommunen ska ha en god krisberedskap för att kunna hantera olika sorters samhällsstörningar och förmågan till civilt försvar ska stärkas.

Bedömning

I hög grad uppfyllt

Kommentar:

Nämndens verksamhet har till övervägande del lett till de resultat den vill se inom målet. Nämndens arbete för skydd mot olyckor bidrar till målpuppfyllelse.

Uppdrag 34

Utveckla kommunens förmåga att förebygga och bekämpa ungdomsbrottslighet och kriminalitet.

Med gemensamma prioriteringar arbetar kommunen och polisen för nolltolerans mot brott och för ett tryggare Uppsala på både kort och lång sikt. Den senaste tidens våldsvåg i Sverige har även drabbat Uppsala hårt, och för att vända utvecklingen behöver hela samhället bidra. Kommunens kraftsamling kommer att kräva alla nämnders och bolagsstyrelserns insatser. Samarbetet mellan kommunala förvaltningar och bolag, polismyndigheten, brottsförebyggande rådet, övriga myndigheter, näringsliv och civilsamhälle ska fördjupas och effektiviseras för att förebygga, förhindra och bekämpa kriminalitet. Kunskapsbaserat arbetssätt och beprövade metoder ska användas i syfte att vända utvecklingen i utsatta områden, förebygga skjutningar och grovt våld och motverka rekrytering av unga till kriminella grupperingar. Arbete med den fysiska platsens betydelse, utformning, attraktivitet och trivsel samt ökad närvaro är en del av det brottsförebyggande arbetet. Myndighetssamverkan ska öka för att bekämpa den organiserade brottsligheten, de kriminellas ekonomi och utnyttjande av välfärdssystemen.

Status

✓ Färdig

Kommentar:

Brandförsvaret har bidragit genom möten med skolelever på högstadiet. Brandförsvaret har också deltagit i andra samarbeten, till exempel fritidsaktiviteter för unga.

Processer för tillstånd- och tillsynsprocesser gällande hantering av explosiva varor har utvecklats i syfte att minska kriminellas åtkomst till sprängämnen.

Brandförsvaret har bidragit med resurser till MCF:s arbete med ett regeringsuppdrag för att utveckla arbetet med att förebygga och förhindra illegala sprängningar samt framtagande av nya föreskrifter inom Lagen om brandfarliga och explosivavaror. Brandförsvaret har också samarbete med MCF kring införandet av ett nationellt tillståndsregister för explosiva varor.

Åtgärder

Samarbete med främst andra kommunala förvaltningar och polisen för att förebygga social oro.

Status

✓ Färdig

Kommentar:

I skolor där brandtillbud och skadegörelse förekommit har brandförsvaret samverkat med skolpersonal och informerat elever för att förebygga ytterligare tillbud, ett arbete som brandförsvaret har prioriterat.

Brandförsvaret har även tagit fram en instruktion som beskriver arbetssätt när tillbud uppmärksammas på skolor inom Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner. Tillbud kan exempelvis vara anlagd brand, intryckta utrymningsknappar eller annat särskilt behov som avser brandförsvarets närvaro.

Brandförsvaret har deltagit i lokala BRÅ

Brandförsvaret har även deltagit i Uppsala kommuns gemensamma uppdrag att "utveckla kommunens förmåga att förebygga och bekämpa ungdomsbrottslighet och kriminalitet".

Tillsammans med polis och ambulans möta skolelever i brottsförebyggande syfte ("PAR").

Status

✓ Färdig

Kommentar:

Information tillsammans med polis och ambulans (PAR) riktad till årskurs 8 har under året genomförts vid två tillfällen för 11 klasser med totalt 240 elever.

Uppdrag 35

Förhindra att välfärden missbrukas genom att motverka alla former av arbetslivskriminalitet i kommunens verksamheter och hos de leverantörer som anlitas av kommunen.

Alla nämnder och bolagsstyrelser behöver vidta åtgärder för att förebygga, upptäcka och motverka arbetslivskriminalitet. Företag och organisationer som fuskar och bryter mot regler i arbetslivet ska utestängas från fortsatta relationer med kommunen. Det kan vara brott mot regler om arbetsmiljö, att företag eller organisationer tar del av bidrag som de inte har rätt till, inte betalar skatter och avgifter eller låter människor arbeta som inte har arbetstillstånd i Sverige. Systematiska kontroller för att upptäcka fel och oegentligheter samt bakgrundskontroll av individer och företrädare för bolag och föreningar inför exempelvis avtalstecknande, utbetalningar, anställning och konsultverksamhet ska utvecklas. Myndighetssamverkan ska öka för att bekämpa den organiserade brottsligheten, de kriminellas ekonomi och utnyttjande av de offentliga systemen.

Status

✓ Färdig

Kommentar:

Räddningsnämnden har vid upphandlingar säkerställt att leverantörer uppfyller lagkrav.

Åtgärder

Säkerställa en korrekt hantering av tillsyn och tillstånd enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor.

Status

✓ Färdig

Kommentar:

Räddningsnämndens tillsynsplan har angett hur tillsyn enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor (LBE) ska planeras och genomföras. Arbetet har följts upp löpande för att säkerställa att tillsyn genomförs enligt plan och att pågående ärenden har handlagts skyndsamt.

Myndighetsutövningen har bedrivits utifrån fastställda och dokumenterade arbetsrutiner som regelbundet har setts över för att säkerställa rättssäkerhet och god kvalitet. Beslut har kvalitetssäkrats inom ramen för handläggningen och interna avstämningar har genomförts för att främja samsyn och en enhetlig tillämpning.

Under 2025 har flera förändringar inom LBE-lagstiftningen i kraft. Räddningsnämnden har hanterat dessa förändringar inom ramen för sitt uppdrag och deltagit i arbete tillsammans med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB kopplat till framtagande av nya föreskrifter, vilket har bidragit till god förberedelse inför regeländringarna. Med anledning av detta har tillsynsplanen reviderats kopplat till delarna som avser tillsyn enligt LBE. En ny tillsynsplan har beslutats av räddningsnämnden under hösten 2025.

Säkerställa en korrekt hantering vid upphandlingar.

Status

✓ Färdig

Kommentar:

Vid upphandling har kontroller genomförts i syfte att säkerställa att leverantörer är seriösa och bedrivit laglig verksamhet.

Uppdrag 38

Påskynda integrationen för en snabbare etablering av nyanlända.

Integrationen ska främjas genom att stötta fler nyanlända att klara av skolan och etablera sig snabbare på arbetsmarknaden. Alla utbildningsformer ska se till och följa upp att genomströmningen för nyanlända är snabb och att målgrupperna får relevant stöd för detta. Kommunen ska skapa förutsättningar för att fler nyanlända får en varaktig försörjning. Möjligheter där arbete eller praktik kombineras med språkundervisning ska utökas och fler jobb tillhandahållas till Uppsalabor med kompetens men med bristande svenska. Näringslivet och den ideella sektorn är viktiga partners i detta arbete. Särskilt fokus ska läggas på utrikes födda flickor och kvinnors delaktighet i samhället. Demokratistärkande arbete och insatser för att öka kunskapen om hur myndigheter fungerar ska genomföras tillsammans med ideella aktörer för att stärka tilliten till samhället.

Status

✓ Färdig

Kommentar:

Räddningsnämndens kärnverksamhet bidrar inte särskilt till uppdraget. Brandförsvaret har bidragit till SFI-utbildningar med information om brandskydd och brandförsvaret.

Åtgärder

Information om brandskydd och kommunal räddningstjänst till nyanlända.

Status

✓ Färdig

Kommentar:

Brandförsvaret har ett nära samarbete med arbetsmarknadsförvaltningens vuxenutbildning, i dialog planeras och genomförs utbildningar och informationsträffar. Antalet genomförda tillfällen varje år varierar utifrån behov.

Uppdrag 43

Stärka arbetet med att främja psykisk hälsa och förebygga och hantera ökad psykisk ohälsa.

Den psykiska ohälsan ökar i samhället, även bland barn och unga. Psykisk ohälsa grundar sig bland annat i arbetslöshet, ekonomisk oro, isolering, utanförskap, hög arbetsbelastning, sorg och utsatthet för våld och förtryck. Att stärka skyddsfaktorer som trygg närmiljö, bra boende, utbildning, goda levnadsvanor, sociala relationer och meningsfyllda aktiviteter skapar förutsättningar för psykiskt välbefinnande. Kommunen behöver fokusera på främjande och förebyggande åtgärder, utveckla samverkan med Region Uppsala och civilsamhället, samt ge extra stöd till utsatta grupper. Skolan har ett särskilt ansvar för att främja hälsa och arbeta förebyggande mot psykisk ohälsa. Barn- och elevhälsan är en första viktig instans för att kunna fånga upp elever som inte mår bra. Samverkan mellan kommunen inklusive barn- och elevhälsan, regionens första linjens psykiatri och barn- och ungdomspsykiatri (BUP) ska underlättas. Den utvecklade samverkan ska bidra till bättre kontinuitet för barn och unga med psykisk ohälsa för att säkerställa att de får rätt stöd från rätt instans vid rätt tillfälle.

Status

✓ Färdig

Kommentar:

Brandförsvaret har larmats på händelser vid hot om suicid tillsammans med ambulanssjukvården och polisen.

Brandförsvaret har utbildat "kamratstödjare" för att vara behjälpliga och genomföra avlastande samtal efter svårare räddningsinsatser och traumatiska händelser.

Brandförsvaret har även tagit fram en instruktion för att ge vägledning i hur och när krisstöd ska ges till brandförsvarets medarbetare vid händelser där påfrestningar för personalen är sannolik.

Åtgärder

Genomföra akuta räddningsinsatser vid hot om suicid.

Status

✓ Färdig

Kommentar:

Brandförsvaret har larmats på händelser vid hot om suicid tillsammans med ambulanssjukvården och polisen.

Stöd till medarbetare vid svårare räddningsinsatser och traumatiska händelser.

Status

✓ Färdig

Kommentar:

Brandförsvaret har utbildat "kamratstödjare" för att vara behjälpliga och genomföra avlastande samtal efter svårare räddningsinsatser och traumatiska händelser.

Brandförsvaret har även tagits fram en instruktion för att ge vägledning i hur och när krisstöd ska ges till brandförsvarets medarbetare vid händelser där kända påfrestningar för personalen är sannolik.

Uppdrag 46

Utveckla kommunens krisberedskap och det civila försvaret i syfte att stärka samhällets motståndskraft.

Kommunen ska ha en god förmåga till krisberedskap och civilt försvar. Planering för att minska sårbarheter, stärka kontinuitetshandling och öka förmågan att hantera fredstida samhällsstörningar behöver fortsätta och planeringen för civilt försvar stärkas i alla samhällsviktiga verksamheter. Kommunens förmåga till civilt försvar tar sin utgångspunkt i kommunens krisberedskap och syftar till att inför och under höjd beredskap och ytterst krig värna befolkningen, säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna samt bidra till Försvarsmaktens förmåga att möta ett väpnat angrepp. Kommunala trygghetspunkter ska vara ett led i detta arbete. Ett systematiskt arbete med utbildning och övning krävs inom kommunens verksamheter. Samverkan med relevanta aktörer i krisberedskapsfrågor är av största vikt. Beredskap krävs även för att kunna arbeta analogt när vardagens tillgängliga teknik inte längre fungerar. En förutsättning för detta arbete är att kommunen även ökar sin förmåga att hantera uppgifter inom området säkerhetsskydd.

Status

▶ Påbörjad

Kommentar:

Arbetet för att stärka brandförsvarets förmåga att verka under störningar samt till räddningstjänst under höjd beredskap har påbörjats. Samarbetet inom kommunen har utvecklats, bland annat i arbetet med krigsorganisation och försörjningsberedskap.

Arbete med uppdraget kommer fortgå under hela planperioden.

Beräknas till viss del vara klart 2027 (beräknas vara klart 2030).

Åtgärder

Samarbete i kommunerna och med andra aktörer för att utveckla krisberedskapen och civila försvaret i syfte att stärka samhällets motståndskraft.

Status

Påbörjad

Kommentar:

Brandförsvaret har deltagit i olika samverkansforum på lokal och regional nivå i syfte att stärka förmågan i händelse av samhällsstörningar. På lokal nivå har brandförsvaret bland annat deltagit i Uppsala kommuns beredskapsnätverk och har löpande samarbetat med enheten för krisberedskap och civilt försvar. Motsvarande samarbete har genomförts med beredskapssamordnarna i Tierp och Östhammars kommuner.

Brandförsvaret har även deltagit i länsstyrelsens olika nätverk inom C-sam samt samarbeten inom Räddningsregion Östra Svealand.

Tillkommande uppdrag

KS-BESLUT: Uppmana samtliga nämnder att höja beredskap och genomföra övningar i syfte att de verksamheter de ansvarar för ska stå väl rustade att arbeta analogt i händelse av att digitala funktioner slås ut

Att-sats: att uppmana samtliga nämnder att höja beredskap och genomföra övningar i syfte att de verksamheter de ansvarar för ska stå väl rustade att arbeta analogt i händelse av att digitala funktioner slås ut.

Beslutsunkten ingick i: Inriktning avseende Uppsala kommuns agerande med anledning av kriget i Ukraina (KSN-2022-00704).

Sammanträde: KS 2022-03-09

Följs upp från och med augusti 2022.

Status	Rapportperiod
Färdig	2025-12-31

Kommentar:

Räddningsnämnden har genomfört övningar och har rutiner i händelse av att digitala funktioner slås ut

KS-BESLUT: I dialog inom kommunen vidta nödvändiga åtgärder för att på kort sikt stärka kommunens robusthet, resiliens och redundans mot allvarliga störningar inom relevanta områden med anledningen av kriget i Ukraina.

Att-sats: att uppdra åt kommunledningskontoret att vidta nödvändiga åtgärder för att på kort sikt stärka kommunens robusthet, resiliens och redundans mot allvarliga störningar inom relevanta områden.

Att-sats: att hemställa till övriga nämnder och bolagsstyrelser att i dialog med kommunledningskontoret göra detsamma.

Beslutsunkten ingick i: Inriktning avseende Uppsala kommuns agerande med anledning av kriget i Ukraina (KSN-2022-00704).

Sammanträde: KS 2022-03-09

Följs upp från och med augusti 2022.

Status	Rapportperiod
Färdig	2025-12-31

Kommentar:

Räddningsnämnden har vidtagit de åtgärder som varit möjliga att genomföra på kort sikt.

Räddningsnämnden har planerat att så fort som möjligt stärka kommunens robusthet, resiliens och redundans mot allvarliga störningar på längre sikt.

Ekonomiskt resultat 2025

Räddningsnämnden totalt, belopp i miljoner kronor

	Kommunbidrag 2025	Årets resultat 2025	Årets resultat 2024
Tierps kommun	33	0	0
Uppsala kommun	215	0	2
Östhammars kommun	34	0	0
Nämnden totalt	281	0	2

Uppsala kommun, räddningsnämnden, kommunbidrag och årets resultat, belopp i miljoner kronor

	Kommunbidrag 2025	Årets resultat 2025	Årets resultat 2024
Politisk verksamhet	1	0	0
Infrastruktur, skydd m.m	213	0	2
Övriga verksamheter	0	0	0
Nämnden totalt	215	0	2

Nämndens analys - sammanfattning

Räddningsnämnden är en gemensam nämnd för Tierps kommun, Uppsala kommun och Östhammars kommun där Uppsala kommun är värdkommun.

Verksamheten har i stort bedrivits både till omfattning och kvalité enligt Handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst enligt Lagen (2003:778) om skydd mot olyckor. Nämnden har genomfört ett flertal åtgärder för att förbättra det civila försvaret. Mycket arbete kvarstår dock och nämnden har fokus framåt för att få det civila försvaret anpassat till gällande omvärldsläge.

Kostnaden för den politiska verksamheten består till största del av arvoden till nämndens ledamöter och lön för nämndsekreterare och verksamheten har en ekonomi i balans.

Årets resultat är 0,3 miljoner kronor. Föregående års resultat var 2,3 miljoner kronor.

Intäkterna är för året är 5,4 mnkr högre än budgeterat vilket till största del beror på att nämnden fått ett statsbidrag för inköp av larmställ för civilt försvar.

Kostnaderna exklusive finansiella kostnader/räntor för året är 5,0 mnkr högre än budget. De ökade kostnaderna beror främst på inköp av larmställ för det civila försvaret där nämnden fått ett statsbidrag för denna kostnad. De ökade kostnaderna beror även på extra inköp av räddningsutrustning såsom brandslang, skumvätska och övrig räddningsutrustning. De extra inköpen av räddningsutrustning är främst för att förstärka det civila försvaret.

Sannolikt kommer vi oftare att se mer extremt väder på grund av den globala uppvärmningen vilket medför större kostnader för räddningstjänsten. Kostnadsutvecklingen styrs till största del av hur stor beredskap och vilken förmåga kommunerna ska ha för att kunna hantera olyckor och bränder. Teknikutvecklingen med större möjligheter att bättre, säkrare och snabbare genomföra räddningsinsatser innebär även kostnadsökningar. Vinsterna av detta kommer inte nämnden till godo i form av minskade kostnader utan det är i stället andra stora samhällsvinster med att olyckor och bränder kan undvikas eller att skadorna minimeras. Teknikutvecklingen inom andra områden som elfordon, trähus, solceller ställer också ökade krav på räddningstjänsten som innebär kostnadsökningar.

Även befolkningsförändringar styr kostnadsutvecklingen men då mer etappvis beroende på hur och var ökning eller minskning av befolkningen sker. Antal räddningsinsatser har ingen eller väldigt svag inverkan på kostnaden för räddningstjänsten och därmed också på kostnadsutvecklingen.

En återuppbyggnad och anpassning av det civila försvaret utifrån dagens försämrade omvärldsläge och för att få en väl fungerande räddningstjänst under höjd beredskap kommer leda till behov av avsevärt mer resurser till räddningstjänsten.

Uppföljning av privata utförare

Nämnden har upphandlat en entreprenör som genomför rengöring (sotning) och brandskyddskontroll i Tierps kommun, Uppsala kommun och Östhammars kommun.

Brandförsvaret har kontinuerliga avtalsuppföljningar med entreprenören där man bland annat går igenom kontrollboken där alla samtliga objekt där rengöring (sotning) och/eller brandskyddskontroll ska genomföras återfinns. Samarbetet bedöms fungera väl.

Investeringar

Räddningsnämnden investeringar, belopp i miljoner kronor

Belopp i miljoner kronor	KF-budget 2025	Bokslut 2025	Bokslut 2024
Investeringar	17	17	17

Nämnden har genomfört investeringar för 17 mnkr och har en budget på 17 mnkr. De större investeringarna är brandfordon, testutrustning för andningsskydd och ett övningsfält vid Tierps brandstation.

Bilagor

Bilaga 1 Indikatorer

Mål 1

Indikator	2022	2023	2024	2025	Mål
1. Antal bostadsbränder ¹	167	150	166	125	↘
2. Antal bränder i allmänna byggnader ¹	20	19	23	17	↘
3. Antal matlagingsrelaterade bränder ¹	56	45	50	33	↘
4. Antal eldstadsrelaterade bränder ¹	23	26	34	27	↘
5. Antal förmodat anlagda bränder ¹	80	69	65	45	↘

¹ Källa: Egen uppföljning i verksamhetssystemet Daedalos.

Mål 2

Indikator	2022	2023	2024	2025	Mål
1. Antal inträffade och befarade olyckor per 1000 invånare Tierps kommun ¹	8,49	9,06	9,88	-	↘
2. Antal inträffade och befarade olyckor per 1000 invånare Uppsala kommun ¹	5,47	5,11	4,99	-	↘
3. Antal inträffade och befarade olyckor per 1000 invånare Östhammars kommun ¹	7,07	7,37	8,08	-	↘
4. Antal eldstadsrelaterade bränder ²	23	26	34	27	↘
5. Antal bränder i allmänna byggnader ²	20	19	20	-	↘
6. Nöjd kund index (brandskydd), NKI Uppsala kommun ³	86	83	80	-	↗
7. Andel tillsyner (ej radhus) där brister identifieras ²	89%	85%	80%	78%	↘

¹ Källa: MSB.

² Källa: Daedalos.

³ Källa: SKR insikt

Mål 3

Indikator	2022	2023	2024	2025	Mål
1. Antal bostadsbränder ¹	167	150	166	125	↘
2. Antal omkomna i brand ¹	2	2	1	1	↘
3. Antal skadade i brand ¹	17	18	24	11	↘

¹ Källa: Egen uppföljning i verksamhetssystemet Daedalos.

Mål 4

Indikator	2022	2023	2024	2025	Mål
1. Antal inträffade och befarade olyckor per 1000 invånare Tierps kommun ¹	8,49	9,06	9,88	-	↘
2. Antal inträffade och befarade olyckor per 1000 invånare Uppsala kommun ¹	5,47	5,11	4,99	-	↘
3. Antal inträffade och befarade olyckor per 1000 invånare Östhammars kommun ¹	7,07	7,37	8,08	-	↘
4. Responstid Tierp ²	13,2	13,1	13,5	14,0	↘
5. Responstid Uppsala ²	10,2	10,3	10,3	10,4	↘
6. Responstid Östhammar ²	11,2	11,6	11,7	12,0	↘

¹Källa: MSB.

²Källa: Kolada.

Mål 5

Indikator	2022	2023	2024	2025	Mål
1. Larmbehandlingstid Tierp ¹	2,2	2,1	2,1	2,0	↘
2. Larmbehandlingstid Uppsala ¹	2,3	2,4	2,3	2,3	↘
3. Larmbehandlingstid Östhammar ¹	2,0	1,9	2,1	2,0	↘
4. Responstid Tierp ²	13,2	13,1	13,5	14,0	↘
5. Responstid Uppsala ²	10,2	10,3	10,3	10,4	↘
6. Responstid Östhammar ²	11,2	11,6	11,7	12,0	↘
7. Antalet insatser där insatstiden överstiger 20 minuter för första enhet ³	154	143	153	139	↘
8. Antal inträffade och befarade olyckor per 1000 invånare Tierps kommun ⁴	8,49	9,06	9,88	-	↘
9. Antal inträffade och befarade olyckor per 1000 invånare Uppsala kommun ⁴	5,47	5,11	4,99	-	↘
10. Antal inträffade och befarade olyckor per 1000 invånare Östhammars kommun ⁴	7,07	7,37	8,08	-	↘

¹ Källa: KOLADA Larmbehandlingstid: mediantid i minuter från mottaget 112-samtal tills första styrka får larmet

² Källa: KOLADA Responstid: mediantid i minuter från 112-samtal till första räddningstjänstresurs är på plats

³ Källa: Daedalos.

⁴ Källa: MSB

Mål och inriktningar från Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner

Indikator	2021	2022	2023	2024	2025	Mål
1. Resultat kommungemensam medarbetarundersökning (totalindex)	83	82	86	83	85	↗
Kvinnor	75	80	82	84	84	
Män	84	82	86	83	85	
2. Upprepad korttidssjukfrånvaro (antal personer) 1-5 tillfällen	108	117	87	88	86	↘
3. Upprepad korttidssjukfrånvaro (antal personer) 6 tillfällen eller fler.	8	7	1	1	3	↘
Indikator	2021	2022	2023	2024	2025	Mål
1. Antal eldrivna fordon	3	3	3	3	3	↗

Nämnd
ÖverförmyndarnämndenDatum:
2026-02-13Nämndbehandlad/nämndbehandlas:
2026-02-23Handläggare:
Förnamn Efternamn

Version:

Bokslut 2025

Gemensam nämnd

Tabell 1 Överförmyndarnämnden, kommunbidrag och årets resultat, belopp i miljoner kronor

	Kommunbidrag 2025	Årets resultat 2025	Årets resultat 2024
Politisk verksamhet	21,7	4,2	-0,1
Flyktingmottagande	2,4	-0,1	0,1
Övriga verksamheter	0,0	0,0	0,0
Nämnden totalt	24,1	4,1	0,1

Nämndens analys – sammanfattning

Periodens resultat per december är ett överskott om 4,1 miljoner kronor vilket är en positiv avvikelse i förhållande till budget. Överskottet beror på lägre personal – och verksamhetskostnader på kansliet samt lägre arvodeskostnader.

Förvaltningen har inte haft några investeringar år 2025.

Resultat per verksamhet

Politisk verksamhet, som omfattar större del av kansliet och övriga ställföreträdare (ej gode män för ensamkommande), har ett överskott om 4,2 miljoner kronor, vilket är en positiv avvikelse i förhållande till budget. Överskottet beror dels på att kansliet har haft lägre personal- och verksamhetskostnader, främst avseende IT-relaterade kostnader, dels på att arvodeskostnaderna är lägre än budget. Avvikelsen i arvodeskostnaderna jämfört med budget beror främst på en högre andel huvudmän som själva står för arvodet samt att vi i budget inte tagit hänsyn till att vissa uppdrag inte är ett helt kalenderår.

Flyktingmottagande, d.v.s. gode män för ensamkommande samt en mindre del av kansliet, har ett litet överskott om 0,1 miljoner kronor vilket är i princip enligt budget.

Rättning av tidigare års uppbokade kostnader mot eget kapital

Arvodeskostnaderna till gode män och övriga ställföreträdare betalas ut året efter uppdraget är utfört, vilket innebär att det varje år behöver göras en uppskattning av arvodeskostnaderna för innevarande år. Uppskattningarna bygger på ett antal antaganden såsom hur många gode män som tackar nej till arvode, hur många huvudmän som själva står för arvodet, hur många uppdrag som avslutas under året. Det finns osäkerheter i bedömningarna och därför har uppskattningarna varit försiktiga. Vid en analys av uppbokningarna från tidigare år har det visat sig att en för stor skuld för arvoden har ackumulerats i balansräkningen. Skulden från tidigare år har korrigerats med 10,7 miljoner kronor. För Uppsalas del innebär det en återföring om 6,4 miljoner kronor som bokats mot eget kapital. Resterande 4,3 miljoner kommer att återföras till respektive kommun.

Uppsala

Tabell 2 Överförmyndarnämnden, kommunbidrag och årets resultat, belopp i miljoner kronor

	Kommunbidrag 2025	Årets resultat 2025	Årets resultat 2024
Politisk verksamhet	21,7	2,6	-0,3
Flyktingmottagande	2,4	-0,1	0,3
Övriga verksamheter	0,0	0,0	0,0
Nämnden totalt	24,1	2,5	0,0

Nämndens analys – sammanfattning

Periodens resultat per december är ett överskott om 2,5 miljoner kronor vilket är en positiv avvikelse i förhållande till budget. Överskottet beror på lägre personal – och verksamhetskostnader på kansliet samt lägre arvodeskostnader.

Förvaltningen har inte haft några investeringar år 2025.

Resultat per verksamhet

Politisk verksamhet, som omfattar större del av kansliet och övriga ställföreträdare (ej gode män för ensamkommande), har ett överskott om 2,6 miljoner kronor, vilket är en

positiv avvikelse i förhållande till budget. Överskottet beror dels på att kansliet har haft lägre personal- och verksamhetskostnader, främst avseende IT-relaterade kostnader, dels på att arvodeskostnaderna är lägre än budget. Avvikelsen i arvodeskostnaderna jämfört med budget beror främst på en ökad andel huvudmän som själva står för arvodet samt att vi i budget inte tagit hänsyn till att vissa uppdrag inte är ett helt kalenderår.

Flyktingmottagande, d.v.s. gode män för ensamkommande samt en mindre del av kansliet, har ett litet överskott om 0,1 miljoner kronor vilket är i princip enligt budget.

Rättning av tidigare års uppbokade kostnader mot eget kapital

Arvodeskostnaderna till gode män och övriga ställföreträdare betalas ut året efter uppdraget är utfört, vilket innebär att det varje år behöver göras en uppskattning av arvodeskostnaderna för innevarande år. Uppskattningarna bygger på ett antal antaganden såsom hur många gode män som tackar nej till arvode, hur många huvudmän som själva står för arvodet, hur många uppdrag som avslutas under året. Det finns osäkerheter i bedömningarna och därför har uppskattningarna varit försiktiga. Vid en analys av uppbokningarna från tidigare år har det visat sig att en för stor skuld för arvoden har ackumulerats i balansräkningen. Skulden från tidigare år har korrigerats med 10,7 miljoner kronor. För Uppsalas del innebär det en återföring om 6,4 miljoner kronor som bokats mot eget kapital. Resterande 4,3 miljoner kommer att återföras till respektive kommun.

Verksamhetsplan 2025

Fas: Uppföljning per december Verksamhetsplan 2025 **Rapportperiod:** 2025-12-31

Organisation: 5500 - Överförmyndarnämnden (ÖFN)

Innehållsförteckning

1 Fokusmål 1: Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden *	3
1.1 1. Frigöra tid och resurser till kommunens kärnverksamheter genom att minska den administrativa belastningen och skapa förutsättningar för en effektiv verksamhet.....	4
1.2 2. Utveckla digitala välfärdstjänster för ökad samhällsnytta och ett mer effektivt resursutnyttjande.....	6
1.3 3. Stärka kompetensförsörjningen och säkerställa ett hållbart arbetsliv och hälsofrämjande arbetssätt inom kommunkoncernen.	7
1.4 11. Öka valdeltagandet i områden och grupper med lågt valdeltagande samt utveckla samverkan kring att genomföra val i Uppsala kommun. (KS, VLN, ÄLN, OSN, UBN, AMN, KTN, GSN, IFN, ÖFN, UKAF, SKOL, UPAB och UKK)	9
1.5 Nämnden ska ha en ett jämlikt resursnyttjande	10
1.6 NB1.1. Kommunen ska ha ett hållbart och hälsofrämjande arbetsliv (Gemensamt HR-nämnd-/bolagsmål)	10
1.7 Nämndmål: Överförmyndarnämnden ska ha en sund arbetsmiljö för att säkerställa en välmående arbetsplats.....	11
2 Fokusmål 2: Uppsala ska ha ett välmående näringsliv och skapa fler jobb	14
2.1 12. Förenkla företagets vardag genom att utveckla en nytänkande, effektiv och rättssäker företagsservice med hög kvalitet.	15
2.2 16. Stärka Uppsalas position som internationell aktör och driva utveckling i och tillsammans med omvärlden.....	16
3 Fokusmål 3: Uppsala ska leda klimatomställningen	17
3.1 27. Öka takten i klimatomställningen för att minska växthusgasutsläppen och nå målet om ett klimatneutralt Uppsala 2030 och klimatpositivt Uppsala senast 2050.	18
4 Fokusmål 4: Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor	20
4.1 34. Utveckla kommunens förmåga att förebygga och bekämpa ungdomsbrottslighet och kriminalitet.	21
4.2 38. Påskynda integrationen för en snabbare etablering av nyanlända.	23
4.3 43. Stärka arbetet med att främja psykisk hälsa och förebygga och hantera ökad psykisk ohälsa.	24
4.4 46. Utveckla kommunens krisberedskap och det civila försvaret i syfte att stärka samhällets motståndskraft.....	25
4.5 35. Förhindra att välfärden missbrukas genom att motverka alla former av arbetslivskriminalitet i kommunens verksamheter och hos de leverantörer som anlitas av kommunen.	26

4.6 KS-BESLUT: Uppmana samtliga nämnder att höja beredskap och genomföra övningar i syfte att de verksamheter de ansvarar för ska stå väl rustade att arbeta analogt i händelse av att digitala funktioner slås ut	27
4.7 KS-BESLUT: I dialog inom kommunen vidta nödvändiga åtgärder för att på kort sikt stärka kommunens robusthet, resiliens och redundans mot allvarliga störningar inom relevanta områden med anledningen av kriget i Ukraina.....	28
4.8 Överförmyndarnämnden ska tillse att barnets bästa alltid sätts i främsta rummet	29
4.9 Granskningen av årsräkningar ska vara klar senast den 1 september 2022	30
4.10 Överförmyndarnämnden ska tillse att äldre och personer med funktionsvariationer upplever trygghet, frihet och tillgänglighet	31
4.11 Ställföreträdare ska erbjudas nödvändig utbildning och kompetensutveckling	34
5 Synpunktshantering.....	36
5.1 Har ni ändamålsenliga arbetssätt, systemstöd och rutiner för synpunktshantering? Om inte, beskriv vad ni saknar och önskar utveckla.....	36
5.2 Har ni under året identifierat något övergripande mönster gällande inkomna synpunkter? Beskriv kort vilka mönster ni sett och hur ni i så fall arbetat med det.	36
5.3 Är det någon/några inkomna synpunkter under året som lett till något större utvecklingsarbete hos er? Beskriv det isåfall kort.....	36

1 Fokusmål 1: Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden

Uppsala går in i en svår tid och många invånare och verksamheter får det tuffare ekonomiskt på grund av omvärldsläget. Uppsala kommunkoncern har en välskött ekonomi och ska fortsätta att utveckla en effektiv förvaltning för att klara kommunens välfärdsupdrag.

Hållbar ekonomisk utveckling är en av förutsättningarna för en stark välfärd och behövs för att säkra människors försörjning och sociala trygghet. En hållbar ekonomi innebär att kostnaderna inte överstiger intäkterna och att kostnaderna inte överförs på kommande generationer. Kommunens resurser ska fördelas jämställt. Ansvarsfull resursanvändning innebär bland annat att kontinuerligt ta tillvara möjligheterna till både effektiviseringar och omprioriteringar. Ekonomisk hållbarhet förutsätter också ett framtidsperspektiv som skapar utrymme för kvalitetsförbättringar och nödvändiga investeringar idag som skapar nytta över lång tid framåt.

Uppsala kommun ska ge de som bor, verkar och besöker Uppsala välfärdstjänster och service av god kvalitet. Barn och elever ska ges förutsättningar att minst nå kunskapskraven och nå gymnasieexamen. För att lyckas ges elever förutsättningar att tillgodogöra sig utbildning genom att deras utveckling och lärande stimuleras i en trygg miljö under hela utbildningskedjan, från förskola till gymnasium. Varje barn ges rätt stöd och stimulans i sitt lärande. Oavsett ålder ges förutsättningar för ett livslångt lärande, ständig utveckling, god livskvalitet, minskade kunskapsklyftor och goda utbildningsresultat.

Stöd, vård och omsorg ska ha god kvalitet och utformas utifrån individens behov och förutsättningar. Det ska finnas valfrihet för äldre och kvaliteten alltid ska värnas. Kvaliteten inom äldreomsorgen ska stå i fokus, både i egen och i upphandlad verksamhet. Uppsala ska vara en äldrevänlig kommun där äldreomsorgen känns trygg för Uppsalas äldre och deras anhöriga.

Kommunen kännetecknas av god service, tillgänglighet och effektivitet i alla kontakter med invånare, företag, organisationer och besökare. Verksamhetens kvalitet utvecklas kontinuerligt utifrån nyskapande, innovationer, omvärldsbevakning och ständiga förbättringar. Uppsalas invånare, brukare och medarbetare har erfarenheter och förslag om kommunens utveckling och är en resurs som ska tas till vara.

Att vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder en hållbar arbetsmiljö och goda utvecklingsmöjligheter är grundförutsättningar för att engagera, motivera och utveckla medarbetare. Det kräver ett strukturerat och systematiskt arbete med kompetensplanering. Kommunen behöver bli bättre på att ta hand om den kompetens som redan finns i verksamheten och säkerställa en stabil grundbemanning. För att kunna erbjuda service av

god kvalitet behövs fler som arbetar heltid, lägre sjuktal, fler som får förutsättningar att förlänga arbetslivet och en träffsäker nyrekrytering.

Bedömning

I hög grad uppfyllt

Senaste kommentar (2025-12-31):

Överförmyndarnämnden har påbörjat eller färdigställt alla åtgärder kopplade till Fokusmål 1 förutom åtgärder för att öka valdeltagandet (eftersom det inte varit val under året).

1.1 1. Frigöra tid och resurser till kommunens kärnverksamheter genom att minska den administrativa belastningen och skapa förutsättningar för en effektiv verksamhet.

För att klara av välfärdsuppdraget behöver alla nämnder och bolagsstyrelser säkerställa en resurseffektiv verksamhet. Kommunkoncernens styrning och ledning ska bygga på tillit utan detaljstyrning. Kommunstyrelsen styr, leder och samordnar arbetet med kommunens verksamhet och ekonomi för helheten. Genom systematisk verksamhetsutveckling och innovation såväl inom respektive förvaltning och bolag som inom gemensam administration ska resurser frigöras till kommunens kärnverksamheter. Systematiken för att följa upp och analysera kvalitet, produktivitet och effektivitet ska vidareutvecklas.

Ansvarig	Startdatum	Slutdatum	Status
Susanna Sandström (susanna.sandstrom)	2025-01-01	2025-12-31	✓ Färdig

Senaste kommentar (2025-12-31):

Samtliga frågor ska besvaras, kom ihåg att bedöma status P (pågående)/G (genomförd).

1. Beskriv det ni har gjort och ert pågående arbete med åtgärder inom era stödprocesser och/eller administration för att frigöra resurser till kärnverksamhet (inte det ni planerar att göra framöver).

-Översyn av hemsida (version 1.0 klar höst 2025) (G)

-Digital utbildning i redovisning för ställföreträdare (G)

-Integrering mellan vårt verksamhetssystem och LEFI. Via LEFI får vi uppgifter från Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten direkt via vårt verksamhetssystem. (G)

-Digitalt kunskapstest för nya gode män och förvaltare (G)

-E-Wärna Go +: En portal där gode män, förvaltare och förmyndare kan ansöka, kommunicera och lämna in handlingar till förvaltningen. (G)

-SDK (säker digital kommunikation) (G) -Enklare support till ställföreträdare (G)

-Digital brevlåda (P)

-Register i systemet Recruto (P)

-Fler instruktionsfilmer till hemsidan, som förklarar processen för brukare och anhöriga (P)

2. Har åtgärden/åtgärderna gett förväntat resultat/förväntad effekt? (exempelvis för ekonomi, brukare, personal, kvalitet) Beskriv resultat/effekt ni sett under 2025 och när ytterligare effekt förväntas nås.

Fler upplevs nöjda med hemsidan, färre frågor på telefon om var man kan hitta information. Tidsbesparing i färre kompletteringar och färre slagningar i olika system.

Vi har rekryterat betydligt fler nya gode män under 2025 än föregående år. Vårt mål var 80 st nya men det blev 122 st nya. Året innan var det 86 st nya. En ökad procent inlämning via e-tjänster. Förbättrad arbetsmiljö när det är lättare att och mer ändamålsenliga e-tjänster och support till dom.

3. Beskriv hur ni har mätt effekterna, och vad mätningarna visar (ange eventuella indikatorer som bidrar vid mätningen).

Mycket statistik kan sökas fram via vårt verksamhetssystem. Till exempel hur mycket som lämnas in digitalt, hur mycket vi kompletterar m.m. Vi mäter också antal nya gode män vilket kan jämföras med statistik för föregående år och flera år bakåt i tiden.

1.1.1 Effektivisera processer och manuell hantering genom digitalisering och automatisering

Ansvarig	Startdatum	Slutdatum	Status
Susanna Sandström (susanna.sandstrom)	2025-01-01	2025-12-31	✓ Färdig

Senaste kommentar (2025-12-31):

Vi arbetar löpande med effektivisering och digitalisering. Under början av 2025 har vi blivit klara med införande av nytt verksamhetssystem vilket gjort att vi påbörjat eller uppfyllt alla åtgärder i våra digitala färdplan. Vi har därför arbetat om den digitala färdplanen och tagit fram nya mål och projekt för kommande år.

1.1.2 Införa robotisering av fler processer

Förvaltningens medarbetare ska fokusera på myndighetsutövningen för att hålla en hög kvalitet och säkerställa en rättssäker process. Genom att avlasta verksamheten från pappersbaserade processer och manuell hantering i för stor utsträckning frigörs tid för en mer effektiv handläggning av nämndens ärenden. I nuläget finns flera förslag på processer som kan digitaliseras eller robotiseras. Dessa följer upp i enlighet med arbetet som följer nämndens digitala färdplan.

Ansvarig	Startdatum	Slutdatum	Status
Susanna Sandström (susanna.sandstrom)	2025-01-01	2025-12-31	✓ Färdig

Senaste kommentar (2025-12-31):

Vi har dagsläget en robot i drift. Vi avvaktar fler robotar eftersom vi har en e-tjänst/portal som erbjuder smidigare lösningar än en robot skulle göra i nuläget. Däremot bevakar vi AI-initiativ som kan vara nyttiga för vår verksamhet.

1.2 2. Utveckla digitala välfärdstjänster för ökad samhällsnytta och ett mer effektivt resursutnyttjande.

Den digitala teknikens roll för kommunens ekonomi och samhällets välbefinnande har vuxit snabbt under de senaste årtiondena. För att möta krav och förväntningar behöver kommunen öka takten i digitaliseringen för att kunna erbjuda en enklare vardag för invånare, en öppnare förvaltning som stöder innovation och delaktighet samt högre kvalitet och effektivitet i verksamheten. Behovet av nya digitala verktyg så som e-tjänster, artificiell intelligens (AI) och digitala lärplattformar är stort och med stöd av datadrivet beslutsfattande ska kommunen få ännu bättre beslutsunderlag. Kommunens verksamheter behöver synliggöra de digitala tjänsterna och säkerställa digital inkludering så att de som inte kan eller vill använda digitala lösningar och tjänster inte lämnas utanför. Digitala lösningar behöver alltid prövas mot ökade risker för dataintrång, cyberangrepp och informationsläckage.

Ansvarig	Startdatum	Slutdatum	Status
Susanna Sandström (susanna.sandstrom)	2025-01-01	2025-12-31	✓ Färdig

Senaste kommentar (2025-12-31):

Vid utvecklingen av nya digitala tjänster har vi fokus på kommuninvånare och att skapa nytta för vår målgrupp. Detta är perspektivet som genomsyrar nämndens digitala färdplan, som uppdaterats med nya åtgärder under hösten 2025.

1.2.1 Arbeta i enlighet med en digital färdplan

Ansvarig	Startdatum	Slutdatum	Status
Susanna Sandström (susanna.sandstrom)	2025-01-01	2025-12-31	✓ Färdig

Senaste kommentar (2025-12-31):

Den digitala färdplanen var i princip uppfylld i början av 2025. I början av hösten har vi därför tagit fram nya åtgärder och uppdaterat det digitala färdplanen.

1.2.2 Tillhandahålla utbildning i digital redovisning

Ansvarig	Startdatum	Slutdatum	Status
Susanna Sandström (susanna.sandstrom)	2025-01-01	2025-12-31	✓ Färdig

Senaste kommentar (2025-12-31):

Under hösten genomfördes en föreläsning och visning av vår e-tjänst för redovisning för godmansföreningen medlemmar. Godmansföreningen tar et utbildande ansvar för sina medlemmar och sprider kunskapen även till nya medlemmar.

1.3 3. Stärka kompetensförsörjningen och säkerställa ett hållbart arbetsliv och hälsofrämjande arbetssätt inom kommunkoncernen.

Kommunen ska ha en robust grundbemanning med kompetenta medarbetare och en hälsofrämjande arbetsmiljö. Behovet av korta visstidsanställningar och inhyrd personal ska minska under planperioden. Det ska uppnås genom ett systematiskt kompetensförsörjningsarbete med särskilt fokus på kompetensutveckling och kontinuerligt lärande och genom en god arbetsmiljö med hälsofrämjande arbetssätt. Systematiken för att bemanningsplanera och dela resurser mellan olika verksamheter ska utvecklas. Anställningsformen ska i undantagsfall vara tidsbegränsad. Utbildningar som utformas utifrån arbetsmarknadens behov ska säkra den långsiktiga kompetensförsörjningen inom kommunal sektor och i det privata näringslivet. Den upprepade korttidssjukfrånvaron ska minska och möjligheterna med ökad flexibilitet i arbetslivet tas tillvara. Möjligheten till

löneväxling för UL-kort ska utredas. Målsättningen är att skapa ett hållbart arbetsliv med lägre sjuktal, fler som arbetar heltid och fler som klarar av ett helt arbetsliv.

Ansvarig	Startdatum	Slutdatum	Status
Susanna Sandström (susanna.sandstrom)	2025-01-01	2025-12-31	✓ Färdig

Senaste kommentar (2025-12-31):

Förvaltningen arbetar med ersättningsplanering, bemanningsinsatser och kompetensutveckling enligt plan. Utbildning och utveckling är en naturlig del av arbetet och viktiga grundstenar för att upprätthålla det goda arbetsklimat vi har.

1.3.1 Arbeta i enlighet med beslutad kompetensförsörjningsplan

Ansvarig	Startdatum	Slutdatum	Status
Susanna Sandström (susanna.sandstrom)	2025-01-01	2025-12-31	✓ Färdig

Senaste kommentar (2025-12-31):

Nämnden har beslutat om en kompetensförsörjningsplan för förvaltningen som vi följer upp löpande med ersättningsplanering samt utbildning i mångfald och inkludering. Utbildning för medarbetarna följer en individuell utvecklingsplan.

Enligt beslutad kompetensförsörjningsplan ska förvaltningen i större utsträckning ta in praktikanter och studentmedarbetare. Under 2025 har förvaltningen tagit emot två studentmedarbetare som arbetat med granskning av årsräkningar. Båda har också sommarjobbat för att täcka upp för ordinarie personal vid semestrar.

1.3.2 Erbjuder utbildning för nämndens ledamöter inom aktuella ämnen

Ansvarig	Startdatum	Slutdatum	Status
Susanna Sandström (susanna.sandstrom)	2025-01-01	2025-12-31	✓ Färdig

Senaste kommentar (2025-12-31):

I juni 2025 erbjöds förtroendevalda i överförmyndarnämnden ett erfarenhetsutbyte med medarbetarna på förvaltningen. Detta för att öka förståelsen för vardagen utmaningar och hitta områden som är särskilt viktiga att prioritera.

Ytterligare ett utbildningstillfälle genomfördes under hösten där två erfarna ställföreträdare bjöds in för att berätta om sina erfarenhet, med både ljusglimtar och utmaningar.

1.3.3 Fortsätta utveckla och arbeta i enlighet med ett teambaserat arbetssätt

Ansvarig	Startdatum	Slutdatum	Status
Susanna Sandström (susanna.sandstrom)	2025-01-01	2025-12-31	✓ Färdig

Senaste kommentar (2025-12-31):

Förvaltningen arbetar enligt Susan Wheelan metod om effektiva team. Under hösten 2024 har vi gjort en mätning av teamens effektivitet och arbetat vidare med vad som framkom i mätningen under 2025. Utöver det har teamen fått särskilda åtgärder att genomföra i handlingsplanen som togs fram efter genomförd medarbetarundersökning 2025. Där fick teamen i uppdrag att se över sin mötesstruktur i syfte att tillse att alla kommer till tals och känner sig trygga på mötena.

1.4 11. Öka valdeltagandet i områden och grupper med lågt valdeltagande samt utveckla samverkan kring att genomföra val i Uppsala kommun. (KS, VLN, ÄLN, OSN, UBN, AMN, KTN, GSN, IFN, ÖFN, UKAF, SKOL, UPAB och UKK)

Förutsättningarna att nyttja sina demokratiska rättigheter är inte jämnt fördelade. Kommunen ska därför utveckla arbetet med att öka valdeltagandet i områden och grupper med lågt valdeltagande samt verka för ett mer jämnt valdeltagande. För att de allmänna valen 2026 ska kunna genomföras på ett tryggt, rättssäkert och tillgängligt sätt behöver samverkan mellan berörda nämnder och bolagsstyrelser stärkas. En mer robust valorganisation behöver byggas upp i såväl mellanvalsperiod som vid valår. Arbetet omfattar bland annat bemanning, lokalförsörjning och logistik.

Ansvarig	Startdatum	Slutdatum	Status
Susanna Sandström (susanna.sandstrom)	2025-01-01	2025-12-31	✗ Stoppad

Senaste kommentar (2025-12-31):

Vid tillfälle av val genomförs insatser för de som behöver särskilt stöd för att rösta, inga insatser har genomförts under 2025.

1.5 Nämnden ska ha en ett jämlikt resursnyttjande

Ansvarig
Susanna Sandström (susanna.sandstrom)

1.5.1 Integrera ett jämställdhet-, och jämlikhetsperspektiv i förvaltningens kommunikation och informationsmaterial

Ansvarig	Startdatum	Slutdatum	Status
Susanna Sandström (susanna.sandstrom)	2025-01-01	2025-12-31	✓ Färdig

Senaste kommentar (2025-12-31):

En genomgång av mallar och blanketter görs regelmässigt varje höst. Nämnden har en stor mängd mallar, blanketter och infomaterial som bitvis ses över varje höst genom ett klarspråksprojekt. Där tas också hänsyn till att integrera ett jämställdhetsperspektiv i informationsmaterialet.

1.5.2 Nämndens ekonomi följs upp regelbundet genom ägarsamråd och månadsrapportering till nämnden

Ansvarig	Startdatum	Slutdatum	Status
Susanna Sandström (susanna.sandstrom)	2025-01-01	2025-12-31	✓ Färdig

Senaste kommentar (2025-12-31):

Ekonomi följs upp enligt plan månadsvis på nämndens sammanträden och halvårsvis med ägarsamrådet. Bokslutet kommer visa på ett överskott för 2025, varav 0,7 mnkr är ett planerat överskott som beror på uteblivna införandekostnader för IT-system. Det har också varit lägre personalkostnader än beräknat. Däremot upptäcktes en beräkningsmiss av nämndens kostnader för arvoden till gode män som gjorde att överskottet blev betydligt högre än prognosen.

1.6 NB1.1. Kommunen ska ha ett hållbart och hälsofrämjande arbetsliv (Gemensamt HR-nämnd-/bolagsmål)

Kommunens systematiska arbetsmiljöarbete ska i första hand vara förebyggande och hälsofrämjande. Väl fungerande systematik, rutiner och den löpande dialogen mellan chef och medarbetare skapar förutsättningar för kommunen som arbetsgivare att säkerställa en

god organisatorisk, social och fysisk arbetsmiljö. Alla medarbetare har därtill ett individuellt ansvar att aktivt bidra till en god arbetsmiljö.

Samtliga nämnder, styrelser, förvaltningar och bolag ska regelbundet följa upp arbetsmiljön och det systematiska arbetsmiljöarbetet i den egna verksamheten samt säkerställa att en returnering av arbetsmiljöuppgifter kan hanteras på ett bra sätt.

Som arbetsgivarnämnd har kommunstyrelsen en särskild tillsynsplikt för kommunens arbetsmiljö och följer därför upp hur nämnderna tillämpar det systematiska arbetsmiljöarbetet. Dessutom kommer kommunstyrelsen under planperioden särskilt följa upp och analysera de arbetsmiljörelaterade nyckeltalen hållbart medarbetarengagemang, sjukfrånvaro och upprepade kortidssjukfrånvaro samt tillbud och arbetsskador på kommunövergripande nivå.

Ansvarig
Susanna Sandström (susanna.sandstrom)

Senaste kommentar (2025-12-31):

Positiv trend kopplad till medarbetarenkätens resultat där flera områden visar ett tydlig ökning, framförallt vad gäller arbetssituation. Områden som har en negativ trend eller sticker ut negativt i resultatet har följts upp med en handlingsplan.

NÄMNDINDIKATORER

Titel	Utfall 2025	Mål 2025	Föregående period	Bedömning
Hållbart medarbetarengagemang (HME), totalindex.	79	75	77	Målvärde uppnått

1.7 Nämndmål: Överförmyndarnämnden ska ha en sund arbetsmiljö för att säkerställa en välmående arbetsplats.

Kommunens systematiska arbetsmiljöarbete ska i första hand vara förebyggande och hälsofrämjande. Väl fungerande systematik, rutiner och den löpande dialogen mellan chef och medarbetare skapar förutsättningar för kommunen som arbetsgivare att säkerställa en god organisatorisk, social och fysisk arbetsmiljö. Alla medarbetare har därtill ett individuellt ansvar att aktivt bidra till en god arbetsmiljö.

Ansvarig
Susanna Sandström (susanna.sandstrom)

Senaste kommentar (2025-12-31):

Genomförd medarbetarenkät visar på ett ökat resultat och under 2025 implementeras åtgärder enligt en handlingsplan. Detta bekräftas också av lägre sjukfrånvaro totalt och färre som har flera sjukdomstillfällen.

1.7.1 Bevara låg korttidssjukfrånvaro genom tidiga aktiviteter

Ansvarig	Startdatum	Slutdatum	Status
Susanna Sandström (susanna.sandstrom)	2025-01-01	2025-12-31	✓ Färdig

Senaste kommentar (2025-12-31):

Följs upp med omtankesamtal där arbetsgivaren tar första samtalet och vid återkommande många frånvarotillfällen erbjuds samtal med HR. Medarbetare med fler än 6 frånvarotillfällen per år har minskat.

NÄMNDINDIKATORER

Titel	Utfall 2025	Mål 2025	Föregående period	Bedömning
Andel medarbetare som har många frånvarotillfällen under de senaste 12 månaderna (6 eller fler).	7,0%	0,0%	3,0%	Nära målvärde
Korttidssjukfrånvaro	3,5%	4,0%		Nära målvärde
Långtidssjukfrånvaro	4,0%	0,0%		Nära målvärde

1.7.2 Flexibel fysisk arbetsplats och ett digitalt arbetssätt

Ansvarig	Startdatum	Slutdatum	Status
Susanna Sandström (susanna.sandstrom)	2025-01-01	2025-12-31	✓ Färdig

Senaste kommentar (2025-12-31):

Medarbetarna erbjuds hemarbete på halvtid ungefär, verksamhetens behov styr. Vid årsskiftet har vi slutat med manuella underskrifter och ska under våren 2026 gå över till expediering via digital brevlåda vilket möjliggör flexibilitet i ännu större utsträckning.

1.7.3 Löpande dialog mellan chef och medarbetare om mål, arbetsuppgifter och individuell utveckling

Ansvarig	Startdatum	Slutdatum	Status
----------	------------	-----------	--------

Susanna Sandström (susanna.sandstrom)	2025-01-01	2025-12-31	 Färdig
--	------------	------------	--

Senaste kommentar (2025-12-31):

Arbetsgivaren bokar in dialog varje vår och höst, men medarbetare och arbetsgivare kan initiera samtal när behov finns också. Vi har med anledning av handlingsplanen från medarbetarenkäten 2025 även infört kortare avstämningar med tätare intervall, cirka 20 min varannan månad.

2 Fokusmål 2: Uppsala ska ha ett välmående näringsliv och skapa fler jobb

Ekonomisk hållbarhet skapas genom ett starkt näringsliv och en växande arbetsmarknad i hela kommunen. En starkt lokal ekonomi och en expansiv jobbtillväxt inom stad och landsbygder är avgörande för att genom stabila skatteintäkter säkra invånarnas välfärd och sociala trygghet. Att nå klimatmålen är en gemensam utmaning men utgör även en betydande möjlighet för näringslivet.

När Uppsala växer och fler arbetar har vi råd att investera i välfärden. Arbete är det som bygger Uppsalas gemensamma välstånd och ger individer ekonomisk frihet och möjlighet att utvecklas. Vårt mål är att alla som kan också ska arbeta och att företagen ska växa och utvecklas. De konkreta åtgärderna för ett bättre näringslivsklimat ska förverkligas och Uppsala ska vara ett nav för företagande och jobb.

Invånare och besökare ges möjlighet till meningsfull fritid och rekreation. Kulturell infrastruktur och det offentliga rummet bidrar till en nära, trygg och inspirerande miljö. Uppsalas stadskärna ska utvecklas i mänsklig skala för ökad trivsel för boende och besökare. Företag väljer Uppsala som ett attraktivt alternativ för expansionsinvesteringar, nyetableringar och företagande. För att öka attraktiviteten ska Uppsala utvecklas som idrotts- och kulturkommun. Ett starkt civilsamhälle skapar mötesplatser där människor har möjlighet att aktivt delta i samhället.

I Uppsala ska stad och land utvecklas tillsammans. Den hållbara stads- och landsbygdsutvecklingen säkerställer likvärdig tillgång till boende, arbete, kommunikationer, samhällsservice och offentliga platser. Uppsala ska vara fysiskt och socialt sammanhållet. I staden ska genomfartstrafiken minska. Samhällsbyggandet ska ske med bevarad och helst ökad kvalitet. Befintliga bostadsområden ska renoveras och förtätas varsamt och med respekt för boende och befintliga miljöer.

Samarbeten med Uppsalas två universitet och de två universitetssjukhusen gör Uppsala till en stark kunskapsstad. I samverkan med bland andra universiteten utvecklas de kunskapsintensiva och exportinriktade branscherna.

I en globaliserad värld sammanlänkas det lokala med den globala utvecklingen. Det blir därför allt viktigare att som kommun förstå och analysera omvärlden, dess skeenden och konsekvenser. Kommunens roll i ett regionalt sammanhang handlar om att stärka kontakter med omkringliggande kommuner, näringsliv, akademi, statliga myndigheter och Region Uppsala för att hitta smarta och effektiva lösningar på gemensamma utmaningar. Det är även centralt att Uppsala kommun samverkar och samarbetar internationellt, med särskilt fokus på samarbeten inom vårt närområde och inom EU.

Bedömning

I hög grad uppfyllt

Senaste kommentar (2025-12-31):

Nämnden arbetar inte i större utsträckning med näringslivet, men har handläggningstider som gynnar t.ex. mäklare, banker och bouppteckningsbyråer som är beroende av nämndens beslut. Målet är uppfyllt i den grad vi kan bidra till denna fråga.

2.1 12. Förenkla företagens vardag genom att utveckla en nytänkande, effektiv och rättssäker företagsservice med hög kvalitet.

Uppsala är en kommun där nya och befintliga företag ges förutsättningar att starta och växa. För att stimulera jobbtillväxt behöver det skapas bättre förutsättningar för fler företag att starta, etablera sig, ställa om och växa i kommunen. Företag och företagare ska mötas av bra service med hög tillgänglighet, god förståelse, effektiv handläggning och tydlig kommunikation. Kommunens anseende som affärspartner och som aktiv och framåtblickande samverkanspartner ska öka. Upphandling är ett strategiskt verktyg för att främja näringslivsklimatet i Uppsala. Upphandlingarna ska om möjligt delas upp i mindre delar för att underlätta för små och lokala företag att delta och lägga anbud.

Ansvarig	Startdatum	Slutdatum	Status
Susanna Sandström (susanna.sandstrom)	2025-01-01	2025-12-31	✓ Färdig

Senaste kommentar (2025-12-31):

Överförmyndarnämnden har relativt korta handläggningstider och har kunnat upprätthålla dessa.

2.1.1 Ha handläggningstider som är rimliga och effektiva för näringslivet

Ansvarig	Startdatum	Slutdatum	Status
Susanna Sandström (susanna.sandstrom)	2025-01-01	2025-12-31	✓ Färdig

Senaste kommentar (2025-12-31):

Överförmyndarnämnden har relativt korta handläggningstider, som max 10 dagar för kompletta ärenden. De flesta ärendetyper har kortare handläggningstider. Handläggningstiderna följs upp genom en internkontroll med stickprov kvartalsvis.

2.2 16. Stärka Uppsalas position som internationell aktör och driva utveckling i och tillsammans med omvärlden.

Att driva och delta i relevanta och prioriterade samarbeten och hämta hem erfarenheter bidrar till att verksamheten kan utvecklas för att skapa mer nytta för våra invånare och samtidigt stärka Uppsalas förutsättningar i den internationella konkurrensen. Visat ledarskap och nya nätverk bidrar till att Uppsala kan attrahera fler nyetableringar. För att möta ekonomiskt utmanande tider samtidigt som behovet av utveckling kvarstår ska Uppsala kommun bygga strategisk kapacitet för att använda de möjligheter som erbjuds att söka extern finansiering genom EU:s fonder och program. När kommunens verksamheter deltar i eller driver EU-projekt ska det finnas en tydlig koppling till kommunens mål och planerad verksamhetsutveckling.

Ansvarig	Startdatum	Slutdatum	Status
Susanna Sandström (susanna.sandstrom)	2025-01-01	2025-12-31	 Stoppad

Senaste kommentar (2025-12-31):

Överförmyndarnämnden verkar inte internationellt och kan därför inte arbeta med detta uppdrag.

3 Fokusmål 3: Uppsala ska leda klimatomställningen

Det är nu klimatmålen ska nås. Uppsala ska vara världsledande i miljö- och klimatomställningen samt förbättra beredskapen för ett förändrat klimat. Kommunen tar ansvar och motverkar klimatförändringarna genom omställning till klimatneutralt Uppsala 2030 och klimatpositivt Uppsala 2050. Det ställer krav på kraftfulla insatser inom bland annat transporter, byggande, energi och livsmedel. Samtidigt ökas takten i anpassningar för ett förändrat klimat, inte minst med avseende på nederbördseffekter.

Effekterna av klimatförändringarna i världen blir allt tydligare. Uppsala har i dag en klimatpåverkan som är flera gånger större än vad som är hållbart ur ett globalt perspektiv och mer behöver göras för att nå klimatmålen. Utsläppen ska minska med 10–14 procent per år i kommunen för att ligga i linje med Parisavtalet. Kommunen ska aktivera en koldioxidbudget för den egna verksamheten, och för kommunen som geografiskt område, i syfte att löpande kunna följa upp och vidta åtgärder som minskar kommunens påverkan.

Mer ska göras för att skydda värdefull natur, skydda grund- och dricksvatten, säkerställa ekosystem och gynnsam bevarandestatus för hotade arter samt för att bevara, utveckla och stärka ekologiska samband i landskapet. Livsmiljöer för olika arter ska utvecklas och nyskas i syfte att stärka den biologiska mångfalden i stadsmiljö och på landsbygd. Fler naturreservat ska bildas och kompensatoriska naturvårdsåtgärder utföras vid markexploatering. Luft- och livskvalitet ska förbättras i stadskärnan för att värna verksamheter och boende i city.

Kommunens ska samtidigt skapa förutsättningar för alla invånare, verksamheters och företags möjlighet att ställa om till det nya, attraktiva, klimatomställda livet. Fler laddstationer för elfordon ska byggas samtidigt som utbyggnad av gång- och cykelvägar. Stadsmiljön ska förbättras bland annat genom att genomfartstrafiken minskar i syfte att nå en bättre luftkvalitet, ökad tillgänglighet och lägre klimatutsläpp. En stor utmaning för att nå utsläppsmålen är att minska klimatpåverkan av konsumtion och långväga resande, något som kommunen kommer att arbeta vidare med. Innovativa sätt att öka återbrukandet i samhället behöver utvecklas.

Det behövs samhällsförändringar som kräver nya sätt att leda och arbeta för att möta klimatutmaningarna. Därför är innovation centrala i klimatarbetet. Miljö- och klimatdriven verksamhets- och affärsutveckling genomförs via breda samarbeten, bland annat inom Uppsala klimatprotokoll.

Stora satsningar ska göras på en energiförsörjning som bidrar till ett klimatpositivt samhälle, på att ställa klimatkrav vid upphandling och inköp, fortsatt utbyggnad av solenergi, kretsloppslösningar, utfasning av fossila plaster, ekologiskt hållbart jordbruk och att säkra

ett hållbart och klimatanpassat byggande. Kommunen ska fullfölja arbetet med att montera solceller på alla kommunala fastigheter där så är möjligt senast 2025.

Bedömning

Helt uppfyllt

Senaste kommentar (2025-12-31):

Vi har genomfört de åtgärder vi kan för att minska förvaltningens klimatavtryck, men arbetet kommer fortsätta löpande framöver.

3.1 27. Öka takten i klimatomställningen för att minska växthusgasutsläppen och nå målet om ett klimatneutralt Uppsala 2030 och klimatpositivt Uppsala senast 2050.

En klimatbudget införs för att löpande följa upp takten i utsläppsminskningar och säkerställa att de åtgärder som genomförs är tillräckliga för att växthusgasutsläppen ska minska i den takt som krävs för att ligga i linje med Parisavtalets åtagande. Från 2021 ska minskningen i Uppsala vara 10–14 procent per år till 2030. Klimatbudgeten ska tas fram för de kommunala verksamheternas klimatpåverkan och för kommunen som geografiskt område. Kommunens investeringar ska klimatsäkras och klimatkonsekvensanalyser genomföras vid beslut. Kommunen ska verka för lägre påverkan på klimatet från Uppsalas alla invånare och företag genom samhällsplanering och gemensamt åtgärdsarbete med samhällets aktörer samt genom att uppmuntra invånarnas engagemang. Kommunen ska satsa på energiförsörjning och utveckling som främjar ett klimatpositivt samhälle, med särskilt fokus på utbyggnad av solenergi, hållbara transporter, hållbart byggande och kolinlagring. Bland annat ska fler våtmarker återställas som kolsänkor.

Ansvarig	Startdatum	Slutdatum	Status
Susanna Sandström (susanna.sandstrom)	2025-01-01	2025-12-31	✓ Färdig

Senaste kommentar (2025-12-31):

Överförmyndarnämnden arbetar löpande med att minska sin resursnyttjande, främst genom digitalisering och förenkling av arbetssätt. Sker löpande och kommer fortsätta inom en överskådlig framtid.

3.1.1 Minska förbrukning på kansliet genom effektivisering och digitalisering

Ansvarig	Startdatum	Slutdatum	Status
Susanna Sandström (susanna.sandstrom)	2025-01-01	2025-12-31	✓ Färdig

Senaste kommentar (2025-12-31):

Överförmyndarnämnden arbetar löpande med digitalisering och effektivisering som delvis syftar till ett minskat resursnyttjande. Nämnden strävar efter att kunna erbjuda en helt digital process för medarbetare och kommuninvånare inom kort.

3.1.2 Erbjuder hybridarbete för förvaltningens medarbetare

Ansvarig	Startdatum	Slutdatum	Status
Susanna Sandström (susanna.sandstrom)	2025-01-01	2025-12-31	✓ Färdig

Senaste kommentar (2025-12-31):

Medarbetarna erbjuds redan möjlighet till hybridarbete där verksamhetens behov styr hur mycket man som medarbetare behöver arbeta på plats. Detta kommer att utvecklas ännu mer nu när vi upphört med manuella signaturer på dokument och snart kan erbjuda möjlighet till expediering via digital brevlåda.

3.1.3 Erbjuder e-tjänster och ett digitalt arbetssätt

Ansvarig	Startdatum	Slutdatum	Status
Susanna Sandström (susanna.sandstrom)	2025-01-01	2025-12-31	✓ Färdig

Senaste kommentar (2025-12-31):

Med e-tjänster minskar behovet av transporter av post samt förvaring av denna. Då förvaltningen fortfarande tar emot relativt mycket post arbetar vi för att ta fram en kort interaktiv utbildning i hur man nyttjar e-tjänster.

4 Fokusmål 4: Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor

I Uppsala kommun är trygghet en rättighet för alla och ingen ska begränsas av otrygghet eller oro att utsättas för brott. Uppsala ska upplevas som en trygg kommun att verka och leva i. Uppsala ska inte ha någon utsatt stadsdel. Uppsala kommuns arbete med trygghet, säkerhet och att förebygga brott är till för att skydda människors liv och hälsa, samhällets funktionalitet, egendom, demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter. Ett starkt områdesarbete förebygger och förhindrar social oro. Insatser för att bekämpa kriminaliteten kombineras med förebyggande åtgärder som ger resultat. Kommunen ska fortsätta att utveckla samarbetet med polisen för ökad trygghet.

Kommunens verksamhet har jämlikhet, mänskliga rättigheter, demokrati, jämställdhet och rättvisa som utgångspunkt. Kommunen stärker förutsättningarna för alla människor i alla delar av samhället. Alla ska erbjudas en livsmiljö där de kan växa, utvecklas och må bra oavsett individuella förutsättningar. Alla ska känna sig välkomna och inkluderade i kommunens verksamheter och kunna lita på att få det stöd de behöver av samhället. All utveckling ska ske med särskild hänsyn till människor och områden som har sämst socioekonomiska förutsättningar. De som står längst utanför idag ska prioriteras.

Uppsala är en öppen, jämställd och solidarisk kommun som berikas av mångfald och tar ansvar för integrationen. Klyftorna mellan människor och områden ska minska och där är jämställdhetsarbetet särskilt viktigt. Livsvillkoren ska vara lika goda oavsett var i kommunen man växer upp och lever. Kompensatoriska insatser kan krävas för att uppnå det.

I Uppsala ska barn och unga ha en god och trygg uppväxtmiljö som präglas av framtidstro och samhörighet. Att investera i barns utveckling är en av de viktigaste vägarna till social hållbarhet och minskade skillnader i hälsa och utbildning. Barnets bästa ska alltid sättas i främsta rummet. Barnperspektivet ska genomsyra stadsplaneringen. Valfärd och god folkhälsa ska bygga ett hållbart Uppsala.

Alla barn ska kunna se sina föräldrar gå till jobbet. En lyckad integration leder till att fler arbetar. Kommunen ska satsa på att säkerställa att fler som idag står långt från arbetsmarknaden kommer in i arbete.

Boendesegregationen måste brytas. Kommunen kommer svara mot de utmaningar som finns på bostadsmarknaden. Många av Uppsalas hushåll har en osäker boendesituation eller är trångbodda och riskerar att drabbas av ökande priser på el och värme. Behoven av bostäder med lägre boendekostnad är stora och kommunen behöver stärka arbetet för att säkra boendevillkoren.

Kommunen ska ha en god krisberedskap för att kunna hantera olika sorters samhällsstörningar och förmågan till civilt försvar ska stärkas.

Bedömning

I hög grad uppfyllt

Senaste kommentar (2025-12-31):

Huvuddelen av överförmyndarnämndens verksamhetsmål ligger under fokusmål 4. Förvaltningen har arbetat strategisk under året för kompetensutveckling och ökat fokus på att upptäcka och anmäla välfärdsbrott. Vi är också på god väg att nå målet för antalet nya ställföreträdare vi vill rekrytera årligen. Utöver det uppnådde vi 100% av vårt övergripande granskningsmål.

4.1 34. Utveckla kommunens förmåga att förebygga och bekämpa ungdomsbrottslighet och kriminalitet.

Med gemensamma prioriteringar arbetar kommunen och polisen för nolltolerans mot brott och för ett tryggare Uppsala på både kort och lång sikt. Den senaste tidens våldsvåg i Sverige har även drabbat Uppsala hårt, och för att vända utvecklingen behöver hela samhället bidra. Kommunens kraftsamling kommer att kräva alla nämnders och bolagsstyrelserns insatser. Samarbetet mellan kommunala förvaltningar och bolag, polismyndigheten, brottsförebyggande rådet, övriga myndigheter, näringsliv och civilsamhälle ska fördjupas och effektiviseras för att förebygga, förhindra och bekämpa kriminalitet. Kunskapsbaserat arbetssätt och beprövade metoder ska användas i syfte att vända utvecklingen i utsatta områden, förebygga skjutningar och grovt våld och motverka rekrytering av unga till kriminella grupperingar. Arbeta med den fysiska platsens betydelse, utformning, attraktivitet och trivsel samt ökad närvaro är en del av det brottsförebyggande arbetet. Myndighetssamverkan ska öka för att bekämpa den organiserade brottsligheten, de kriminellas ekonomi och utnyttjande av välfärdssystemen.

Ansvarig	Startdatum	Slutdatum	Status
Susanna Sandström (susanna.sandstrom)	2025-01-01	2025-12-31	✓ Färdig

Senaste kommentar (2025-12-31):

Nämnden har rutiner för att utöva tillsynen av bland annat assistansersättningar och felaktiga folkbokföringar och vi arbetar löpande med att utveckla vår tillsyn. Under 2025 har vi spridit våra rutiner på en nationell konferens för överförmyndare. Vi hade 160 anmällda till vårt seminarium och har fått mycket positiv återkoppling efteråt.

4.1.1 Utveckla nämndens rutiner för att upptäcka och motverka välfärdsbrott

Ansvarig	Startdatum	Slutdatum	Status
Susanna Sandström (susanna.sandstrom)	2025-01-01	2025-12-31	✓ Färdig

Senaste kommentar (2025-12-31):

Vi har under 2025 tagit fram en ny rutin som gäller att upptäcka felaktiga utbetalningar generellt och hållit en utbildning internt om välfärdsbrott inom vår tillsyn. Vi har även spridit våra rutiner på en nationell konferens för överförmyndare.

4.1.2 Fortlöpande utbilda förvaltningens medarbetare och förtroendevalda om välfärdsbrott

Ansvarig	Startdatum	Slutdatum	Status
Susanna Sandström (susanna.sandstrom)	2025-01-01	2025-12-31	▶ Påbörjad

Senaste kommentar (2025-12-31):

Vi arbetar med erfarenhetsutbyte med Vård-, och Omsorgsförvaltningen för att utveckla medarbetarnas kompetens på området välfärdsbrott. Under hösten 2025 hölls en intern utbildning med fokus på rutiner kring välfärdsbrott. För förtroendevalda hölls en genomgång av förvaltningens arbete med välfärdsbrott under 2024 och vi har därför fokuserat på andra ämnen under 2025.

4.1.3 Utveckla nämndens lämplighetsprövning av nya ställföreträdare

Ansvarig	Startdatum	Slutdatum	Status
Susanna Sandström (susanna.sandstrom)	2025-01-01	2025-12-31	✓ Färdig

Senaste kommentar (2025-12-31):

Blanketter har uppdaterats så att den som är föreslagen som god man måste intyga att den inte har anställning som t.ex. assistent för huvudmannen. Vi arbetar med att utveckla kontrollerna av vilka som har uppdrag i andra kommuner. Vi ser vissa utmaningar i att identifiera personer med informella kopplingar till assistansbolag, som visat vara en utmaning för förvaltningen.

4.1.4 Utveckla en samverkan med sociala myndigheter i samverkanskommunerna

Ansvarig	Startdatum	Slutdatum	Status
Susanna Sandström (susanna.sandstrom)	2025-01-01	2025-12-31	 Påbörjad

Senaste kommentar (2025-12-31):

Hittills har vi haft utbyte med Uppsala, Knivsta, Heby och Älvkarleby. Efter informationsutbytet har vi tillsammans kunnat identifiera ärendet där det funnits oegentligheter och kunnat åtgärda dessa. Arbetet fortsätter under 2026.

4.2 38. Påskynda integrationen för en snabbare etablering av nyanlända.

Integrationen ska främjas genom att stötta fler nyanlända att klara av skolan och etablera sig snabbare på arbetsmarknaden. Alla utbildningsformer ska se till och följa upp att genomströmningen för nyanlända är snabb och att målgrupperna får relevant stöd för detta. Kommunen ska skapa förutsättningar för att fler nyanlända får en varaktig försörjning. Möjligheter där arbete eller praktik kombineras med språkundervisning ska utökas och fler jobb tillhandahållas till Uppsalabor med kompetens men med bristande svenska. Näringslivet och den ideella sektorn är viktiga partners i detta arbete. Särskilt fokus ska läggas på utrikes födda flickor och kvinnors delaktighet i samhället. Demokratistärkande arbete och insatser för att öka kunskapen om hur myndigheter fungerar ska genomföras tillsammans med ideella aktörer för att stärka tilliten till samhället.

Ansvarig	Startdatum	Slutdatum	Status
Susanna Sandström (susanna.sandstrom)	2025-01-01	2025-12-31	 Pausad

Senaste kommentar (2025-12-31):

Vi har planerat att påbörja ett arbete för att ta fram särskilt utbildningsmaterial för de gode män som har uppdrag för ensamkommande barn och asylsökande. Arbetet avvaktar i dagsläget eftersom vi har så få ärenden.

4.2.1 Ge nödvändig utbildning till gode män för nyanlända och ensamkommande barn

I gruppen nyanlända, liksom andra målgrupper i samhället, finns det personer med funktionsnedsättning som har behov av stöd och hjälp från en god man. Målgruppen har särskilda utmaningar som god man behöver ta hänsyn till och få särskild utbildning för att

kunna möta. Även när det kommer ensamkommande barn till Sverige är överförmyndarnämnden skyldig att skyndsamt utse en god man för barnet som kan företräda barnet i alla angelägenheter som kan vara aktuella.

Ansvarig	Startdatum	Slutdatum	Status
Susanna Sandström (susanna.sandstrom)	2025-01-01	2025-12-31	 Pausad

Senaste kommentar (2025-12-31):

Arbetet avvaktar i dagsläget eftersom vi har så få ärenden.

4.3 43. Stärka arbetet med att främja psykisk hälsa och förebygga och hantera ökad psykisk ohälsa.

Den psykiska ohälsan ökar i samhället, även bland barn och unga. Psykisk ohälsa grundar sig bland annat i arbetslöshet, ekonomisk oro, isolering, utanförskap, hög arbetsbelastning, sorg och utsatthet för våld och förtryck. Att stärka skyddsfaktorer som trygg närmiljö, bra boende, utbildning, goda levnadsvanor, sociala relationer och meningsfyllda aktiviteter skapar förutsättningar för psykiskt välbefinnande. Kommunen behöver fokusera på främjande och förebyggande åtgärder, utveckla samverkan med Region Uppsala och civilsamhället, samt ge extra stöd till utsatta grupper. Skolan har ett särskilt ansvar för att främja hälsa och arbeta förebyggande mot psykisk ohälsa. Barn- och elevhälsan är en första viktig instans för att kunna fånga upp elever som inte mår bra. Samverkan mellan kommunen inklusive barn- och elevhälsan, regionens första linjens psykiatri och barn- och ungdomspsykiatri (BUP) ska underlättas. Den utvecklade samverkan ska bidra till bättre kontinuitet för barn och unga med psykisk ohälsa för att säkerställa att de får rätt stöd från rätt instans vid rätt tillfälle.

Ansvarig	Startdatum	Slutdatum	Status
Susanna Sandström (susanna.sandstrom)	2025-01-01	2025-12-31	 Färdig

Senaste kommentar (2025-12-31):

Fortsatt arbete för att rekrytera fler gode män och minska väntetiderna. Vi har lagt extra resurser på annonsering och avsatt en halvtidstjänst för administration och ytterligare rekryteringsinsatser av gode män. Insatserna har gett effekt och vi har fått in 122 nya gode män under 2025, med ett mål på 80 st.

4.3.1 Förkorta väntetiden för den som är i behov av insatser

Ansvarig	Startdatum	Slutdatum	Status
Susanna Sandström (susanna.sandstrom)	2025-01-01	2025-12-31	✓ Färdig

Senaste kommentar (2025-12-31):

Vi arbetar aktivt för att öka inflödet av nya gode män, för att förkorta våra väntetider för den som är i behov av insatser. Insatserna har gett effekt och vi har fått in 122 nya gode män under 2025, med ett mål på 80 st.

4.4 46. Utveckla kommunens krisberedskap och det civila försvaret i syfte att stärka samhällets motståndskraft.

Kommunen ska ha en god förmåga till krisberedskap och civilt försvar. Planering för att minska sårbarheter, stärka kontinuitetshantering och öka förmågan att hantera fredstida samhällsstörningar behöver fortsätta och planeringen för civilt försvar stärkas i alla samhällsviktiga verksamheter. Kommunens förmåga till civilt försvar tar sin utgångspunkt i kommunens krisberedskap och syftar till att inför och under höjd beredskap och ytterst krig värna befolkningen, säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna samt bidra till Försvarsmaktens förmåga att möta ett väpnat angrepp. Kommunala trygghetspunkter ska vara ett led i detta arbete. Ett systematiskt arbete med utbildning och övning krävs inom kommunens verksamheter. Samverkan med relevanta aktörer i krisberedskapsfrågor är av största vikt. Beredskap krävs även för att kunna arbeta analogt när vardagens tillgängliga teknik inte längre fungerar. En förutsättning för detta arbete är att kommunen även ökar sin förmåga att hantera uppgifter inom området säkerhetsskydd.

Ansvarig	Startdatum	Slutdatum	Status
Susanna Sandström (susanna.sandstrom)	2025-01-01	2025-12-31	✓ Färdig

Senaste kommentar (2025-12-31):

Löpande arbete med att utveckla beslutad kontinuitetshanteringsplan. En övning är genomförd i slutet på 2025 i samband med att kontinuitetshanteringsplanen reviderats.

4.4.1 Arbeta fortlöpande med nämndens kontinuitetshantering

Ansvarig	Startdatum	Slutdatum	Status
Susanna Sandström (susanna.sandstrom)	2025-01-01	2025-12-31	✓ Färdig

Senaste kommentar (2025-12-31):

Den finns en beslutat kontinuitetshanteringsplan från september 2024. Internt finns en arbetsgrupp för dessa frågor som arbetar löpande med att utveckla vår beredskap och planera övningar.

4.4.2 Genomföra minst en övning i kontinuitetshantering

Ansvarig	Startdatum	Slutdatum	Status
Susanna Sandström (susanna.sandstrom)	2025-01-01	2025-12-31	✓ Färdig

Senaste kommentar (2025-12-31):

En övning med fokus på prioritering vid begränsad bemanning är genomförd i december 2025.

4.5 35. Förhindra att välfärden missbrukas genom att motverka alla former av arbetslivskriminalitet i kommunens verksamheter och hos de leverantörer som anlitas av kommunen.

Alla nämnder och bolagsstyrelser behöver vidta åtgärder för att förebygga, upptäcka och motverka arbetslivskriminalitet. Företag och organisationer som fuskar och bryter mot regler i arbetslivet ska uteslutas från fortsatta relationer med kommunen. Det kan vara brott mot regler om arbetsmiljö, att företag eller organisationer tar del av bidrag som de inte har rätt till, inte betalar skatter och avgifter eller låter människor arbeta som inte har arbetstillstånd i Sverige. Systematiska kontroller för att upptäcka fel och oegentligheter samt bakgrundskontroll av individer och företrädare för bolag och föreningar inför exempelvis avtalstecknande, utbetalningar, anställning och konsultverksamhet ska utvecklas. Myndighetssamverkan ska öka för att bekämpa den organiserade brottsligheten, de kriminellas ekonomi och utnyttjande av de offentliga systemen.

Ansvarig	Startdatum	Slutdatum	Status
Susanna Sandström (susanna.sandstrom)	2025-01-01	2025-12-31	 Påbörjad

Senaste kommentar (2025-12-31):

Kartläggning av arbetslivskriminalitet inom nämndens tillsyn pågår i samverkan med Vård-, och omsorgsförvaltningen.

4.5.1 Kartlägga risker för arbetslivskriminalitet inom nämndens ansvarsområde

Nämnden ska vidare titta på en systematik för att kartlägga de risker för arbetslivskriminalitet som kan förekomma inom nämndens tillsynsområde. Detta i syfte att utveckla de bakgrundskontroller och tillsynsverktyg som behövs för att förebygga att personer som sysslar med oegentligheter kommer in i nämndens verksamhet. Därtill krävs fortbildning och kompetensutveckling för förvaltningens medarbetare.

Ansvarig	Startdatum	Slutdatum	Status
Susanna Sandström (susanna.sandstrom)	2025-01-01	2025-12-31	 Påbörjad

Senaste kommentar (2025-12-31):

Kartläggning av arbetslivskriminalitet inom nämndens tillsyn pågår i samverkan med Vård-, och omsorgsförvaltningen.

4.6 KS-BESLUT: Uppmana samtliga nämnder att höja beredskap och genomföra övningar i syfte att de verksamheter de ansvarar för ska stå väl rustade att arbeta analogt i händelse av att digitala funktioner slås ut

Att-sats: att uppmana samtliga nämnder att höja beredskap och genomföra övningar i syfte att de verksamheter de ansvarar för ska stå väl rustade att arbeta analogt i händelse av att digitala funktioner slås ut.

Beslutspunkten ingick i: Inriktning avseende Uppsala kommuns agerande med anledning av kriget i Ukraina (KSN-2022-00704).

Sammanträde: KS 2022-03-09

Följs upp från och med augusti 2022.

Ansvarig	Status	Rapportperiod
Susanna Sandström (susanna.sandstrom)	Färdig	2025-12-31

Senaste kommentar (2025-12-31):

Eftersom det mesta av nämndens material är arkiverat analogt så är risken till påverkan förhållandevis liten om digitala funktioner slås ut. Under hösten 2024 genomfördes en övning i syfte att träna på att arbeta analogt vid en kris, fördjupade övningar genomförs årligen enligt ett särskilt årshjul.

4.7 KS-BESLUT: I dialog inom kommunen vidta nödvändiga åtgärder för att på kort sikt stärka kommunens robusthet, resiliens och redundans mot allvarliga störningar inom relevanta områden med anledningen av kriget i Ukraina.

Att-sats: att uppdra åt kommunledningskontoret att vidta nödvändiga åtgärder för att på kort sikt stärka kommunens robusthet, resiliens och redundans mot allvarliga störningar inom relevanta områden.

Att-sats: att hemställa till övriga nämnder och bolagsstyrelser att i dialog med kommunledningskontoret göra detsamma.

Beslutsunkten ingick i: Inriktning avseende Uppsala kommuns agerande med anledning av kriget i Ukraina (KSN-2022-00704).

Sammanträde: KS 2022-03-09

Följs upp från och med augusti 2022.

Ansvarig	Status	Rapportperiod
Susanna Sandström (susanna.sandstrom)	Färdig	2025-12-31

Senaste kommentar (2025-12-31):

Nämndens har en beslutad kontinuitetshanteringsplan sedan september 2024. En revidering är genomförd 2025 och det har även tagits fram en utbildningsplan.

4.8 Överförmyndarnämnden ska tillse att barnets bästa alltid sätts i främsta rummet

Ansvarig
Susanna Sandström (susanna.sandstrom)

Senaste kommentar (2025-12-31):

Förvaltningen har på uppdrag av nämnden lagt till barnrättskonsekvenser till samtliga beslut i individärenden som gäller barn.

4.8.1 Barnärenden ska vara en enskild del av introduktionen för nyanställda

Ansvarig	Startdatum	Slutdatum	Status
Susanna Sandström (susanna.sandstrom)	2025-01-01	2025-12-31	✓ Färdig

Senaste kommentar (2025-12-31):

En särskild introduktion i barnärenden har tagits fram och används vid introduktion av alla nyanställda.

4.8.2 Barn ska få yttra sig i ärenden som gäller denne om det är lämpligt med hänsyn till barnets ålder och frågans art

Ansvarig	Startdatum	Slutdatum	Status
Susanna Sandström (susanna.sandstrom)	2025-01-01	2025-12-31	✓ Färdig

Senaste kommentar (2025-12-31):

Barnets rätt till insyn och yttrande är inkorporerat i nämndens rutinbeskrivningar och beslut.

4.9 Granskningen av årsräkningar ska vara klar senast den 1 september 2025

Ansvarig
Susanna Sandström (susanna.sandstrom)

Senaste kommentar (2025-12-31):

Nämndens mål är att samtliga årsräkningar ska vara färdiggranskade den 1 sept. Vi har kunnat uppnå målet till 100%.

4.9.1 Individuella mål

Ansvarig	Startdatum	Slutdatum	Status
Susanna Sandström (susanna.sandstrom)	2025-01-01	2025-12-31	✓ Färdig

Senaste kommentar (2025-12-31):

Individuella mål är satta och genomförda för alla granskande handläggare. Viss revidering utifrån utfallet och behovet på förvaltningen sker löpande.

4.9.2 Månadsmål på förvaltningsnivå

Ansvarig	Startdatum	Slutdatum	Status
Susanna Sandström (susanna.sandstrom)	2025-01-01	2025-12-31	✓ Färdig

Senaste kommentar (2025-12-31):

Vi har haft månadsmål för hela våren jan-juni vilket varit en viktig faktor för att öka transparens och måluppfyllnad. Med hjälp av nya månadsmål har vi kunnat uppnå det totala målet.

4.9.3 Genomföra fördjupad granskning i tre slumpvis utvalda akter per granskande handläggare

Ansvarig	Startdatum	Slutdatum	Status
Susanna Sandström (susanna.sandstrom)	2025-01-01	2025-12-31	✓ Färdig

Senaste kommentar (2025-12-31):

Förvaltningen har slumpvis kontrollerat 50 st ärenden för att se om huvudmannen var folkbokförd på korrekt adress. Utfallet visar att i 47 ärenden har kontrollen skett men i 3 ärenden har ingen kontroll skett.

Förvaltningen har kontrollerat 60 st ärenden för att se att huvudmännen fått del av fickpengar och beviljade uttag under året. Utfallet visar att i 58 ärenden har kontrollen gjorts. I de övriga 2 ärendena finns ingen tjänsteanteckning som visar att kontroll skett.

4.10 Överförmyndarnämnden ska tillse att äldre och personer med funktionsvariationer upplever trygghet, frihet och tillgänglighet

Ansvarig
Susanna Sandström (susanna.sandstrom)

Senaste kommentar (2025-12-31):

Målet på helåret var 80 st nya ställföreträdare och utfallet blev 122 st nya ställföreträdare under 2025.

4.10.1 Genomföra ungefär en rekryteringsträff per månad i värdkommunen Uppsala

Ansvarig	Startdatum	Slutdatum	Status
Susanna Sandström (susanna.sandstrom)	2025-01-01	2025-12-31	✓ Färdig

Senaste kommentar (2025-12-31):

Rekryteringsträffarna i värdkommunen Uppsala har genomförts enligt plan, där varannan är digital och fysisk träff.

4.10.2 Genomföra digitala rekryteringsinsatser

Ansvarig	Startdatum	Slutdatum	Status
Susanna Sandström (susanna.sandstrom)	2025-01-01	2025-12-31	✓ Färdig

Senaste kommentar (2025-12-31):

Varannan månad är informationsträffen digital.

4.10.3 Nya ställföreträdare erbjuds ett lämpligt första uppdrag

Ansvarig	Startdatum	Slutdatum	Status
Susanna Sandström (susanna.sandstrom)	2025-01-01	2025-12-31	✓ Färdig

Senaste kommentar (2025-12-31):

Nya ställföreträdare kontaktas och erbjuds ett lämpligt första uppdrag som är särskilt utvalt av handläggare på förvaltningen.

4.10.4 Utvärdera genomförda rekryteringstillfällen

Ansvarig	Startdatum	Slutdatum	Status
Susanna Sandström (susanna.sandstrom)	2025-01-01	2025-12-31	✓ Färdig

Senaste kommentar (2025-12-31):

Förvaltningen har tillsammans med en representant från kommunikationsavdelningen sett över genomförda marknadsföringsinsatser och vilket utfall det gett.

Vi utvärderar också närvaro på träffarna i samverkanskommunerna och bedömer var det är lämpligt att lägga mest energi framgent.

4.10.5 Genomföra minst en rekryteringsträff per år i samverkanskommunerna

Ansvarig	Startdatum	Slutdatum	Status
Susanna Sandström (susanna.sandstrom)	2025-01-01	2025-12-31	✓ Färdig

Senaste kommentar (2025-12-31):

Informationsinsatser har genomförts i Uppsala, Enköping och Tierp under våren. Under hösten har vi besökt Knivsta, Östhammar, Håbo, Älvkarleby, Heby, Uppsala och Enköping.

4.10.6 Utveckla en samverkan med lokala organisationer och civilsamhället i länet

Ansvarig	Startdatum	Slutdatum	Status
Susanna Sandström (susanna.sandstrom)	2025-01-01	2025-12-31	✓ Färdig

Senaste kommentar (2025-12-31):

Under hösten 2025 har vi besökt pensionärsföreningar och informerat om vår verksamhet.

4.10.7 Arbeta in enlighet med en framtagen strategi för annonsering i sociala medier

Ansvarig	Startdatum	Slutdatum	Status
Susanna Sandström (susanna.sandstrom)	2025-01-01	2025-12-31	✓ Färdig

Senaste kommentar (2025-12-31):

Vi har börjat året med att ta fram en film till sociala medier där erfarna ställföreträdare berättar om uppdraget. Utöver det har vi annonserat i UNT med ett reportage som tagits fram för några år sedan men som fortfarande är aktuellt. Inför informationstillfällen annonseras det på Facebook och Instagram.

4.10.8 Fortlöpande erbjuda stöd och insatser för befintliga ställföreträdare

Ansvarig	Startdatum	Slutdatum	Status
Susanna Sandström (susanna.sandstrom)	2025-01-01	2025-12-31	✓ Färdig

Senaste kommentar (2025-12-31):

Närvaro och tillgänglighet är viktigt för att ställföreträdarna ska känna att dom får den service som behövs. Vi arbetar med att åka ut och träffa gode män och förvaltare enligt ett särskilt framtaget årshjul.

Vi har även under hösten tagit fram fler digitala utbildningar som stöd för ställföreträdarna.

4.11 Ställföreträdare ska erbjudas nödvändig utbildning och kompetensutveckling

Ansvarig
Susanna Sandström (susanna.sandstrom)

Senaste kommentar (2025-12-31):

Varje år håller förvaltningen delvis i en kurs för nya ställföreträdare som genomförs vår och höst. Det hålls även en kompetenshöjande föreläsning under både våren och hösten.

4.11.1 Erbjuder utbildning till nya ställföreträdare och ställföreträdare i behov av kompetensutveckling halvårsvis

Ansvarig	Startdatum	Slutdatum	Status
Susanna Sandström (susanna.sandstrom)	2025-01-01	2025-12-31	✓ Färdig

Senaste kommentar (2025-12-31):

Varje vår och höst erbjuds nya ställföreträdare en kurs. Vi har även lagt till ett kurstillfälle för ställföreträdare som har svårt att redovisa.

4.11.2 Genomföra och finnas tillgängliga för information- och utbildningsinsatser riktade mot personal hos viktiga samverkanspartners

Ansvarig	Startdatum	Slutdatum	Status
Susanna Sandström (susanna.sandstrom)	2025-01-01	2025-12-31	✓ Färdig

Senaste kommentar (2025-12-31):

Vi har både besökt nämnder i våra samverkanskommuner och olika intresseföreningar under 2025. Utöver det har vi hållit utbildningar för socialsekreterare och handläggare på ekonomiskt bistånd.

4.11.3 Genomföra två vidareutbildande föreläsningar per år

Ansvarig	Startdatum	Slutdatum	Status
Susanna Sandström (susanna.sandstrom)	2025-01-01	2025-12-31	✓ Färdig

Senaste kommentar (2025-12-31):

Den första föreläsningen genomfördes i februari med fokus på LSS-frågor och den andra hölls i november med fokus på redovisning.

4.11.4 Tillhandahålla och fortlöpande uppdatera förvaltningens tryckta material

Ansvarig	Startdatum	Slutdatum	Status
Susanna Sandström (susanna.sandstrom)	2025-01-01	2025-12-31	✓ Färdig

Senaste kommentar (2025-12-31):

Det tryckta materialet ses över löpande och uppdateras vid behov. Under 2025 förenklade vi språket i vår broschyr som skickas till alla nya gode män som ska genomföra förvaltningens kunskapsprov.

5 Synpunktshantering

Synpunkter innefattar beröm, klagomål och förbättringsförslag.

Ansvarig
Susanna Sandström (susanna.sandstrom)

5.1 Har ni ändamålsenliga arbetssätt, systemstöd och rutiner för synpunktshantering? Om inte, beskriv vad ni saknar och önskar utveckla.

Synpunkter innefattar beröm, klagomål och förbättringsförslag.

Senaste kommentar (2025-12-31):

Synpunkter kommer in via mejl, telefon eller post. Vi hanterar dom olika beroende på ärendets beskaffenhet. Gäller det ett individärende, vilket det oftast gör, så sker dialog med ansvarig handläggare. Vi saknar eventuellt möjlighet att via systemet ta ut statistik på antalet synpunkter.

5.2 Har ni under året identifierat något övergripande mönster gällande inkomna synpunkter? Beskriv kort vilka mönster ni sett och hur ni i så fall arbetat med det.

Synpunkter innefattar beröm, klagomål och förbättringsförslag.

Senaste kommentar (2025-12-31):

Oftast kommer det synpunkter på vår myndighetsutövning vilket är naturligt eftersom vi arbetar med tvångsåtgärder och ingripande beslut.

5.3 Är det någon/några inkomna synpunkter under året som lett till något större utvecklingsarbete hos er? Beskriv det isåfall kort.

Synpunkter innefattar beröm, klagomål och förbättringsförslag.

Senaste kommentar (2025-12-31):

Vi har tagit till oss feedback om att det behövs mer utbildning och stöd för gode män och har under 2025 planerat fler utbildningstillfällen. Vi har också fått synpunkter på våra arvodesnivåer vilket resulterat i en höjning för både 2026 och 2027.

ÖVRIGT

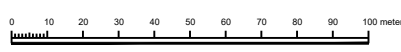
Planavgift ska inte tas ut vid byggprövning.

GENOMFÖRANDETID

Genomförandetiden är 15 år och börjar gälla fr.o.m. Laga Kraft.

PLANKARTA

Skala: 1:2000 (A1)

ÖVERSIKTSKARTA

Plan- och byggenheten – Samhällsbyggnadskontoret
Adam Åhlin
ANTAGANDEHANDLING

Planbeskrivning

Detaljplan för del av Forsmark 6:5 Östhammars kommun, Uppsala län

Reviderad 2026-01-19.

Bilden ovan visar aktuellt område.

Postadress
Box 66
Fakturaadress
Box 106
742 21 Östhammar

Besöksadress/Reg.office
Stångörsgatan 10
742 21 Östhammar
www.osthammar.se

Telefon
Nat 0173-860 00
Int +46 173 860 00
Epost
byggochmiljo@osthammar.se

Telefax
Nat 0173-125 47
Int +46 173 125 47

Organisationsnummer
212000-0290
V.A.T. No
SE212000029001

Bankgiro
233-1361

Innehåll

Inledning	4
Vad är en detaljplan?	4
Processen	4
Samråd	4
Granskning	4
Antagande	4
Laga kraft	5
Om detaljplanen	5
Planområdet	5
Syfte	5
Tidigare ställningstaganden	7
Regeringsbeslut 2022 slutförvar för använt kärnbränsle	7
Översiktliga planer	7
Detaljplaner	7
Riksentressen	9
Skyddade områden	11
Program och styrdokument	14
Kommunala beslut	14
Undersökning om miljöpåverkan	14
Förutsättningar och förändringar	15
Markförutsättningar	15
Vegetation och djurliv	16
Landskapsbild/Stadsbild	16
Kulturmiljö och fornlämningar	16
Miljöförhållanden	17
Miljökvalitetsnormer	17
Förorenad mark	17
Radon	17
Störningar och buller	17
Risk och säkerhet	18
Skred	18
Höga vattenstånd/översvämning	18
Transport av farligt gods	18
Räddningsinsatser	18
Verksamhetsrelaterade risker	18
Bebyggelseområden	19
Underjordiskt slutförvar	19
Anläggningar ovan jord	21
Friytor	21
Gator och trafik	21
Kollektivtrafik	21
Parkering, varumottagning, utfarter	22
Teknisk försörjning	22

Vatten och avlopp	22
Dagvatten	22
El och kommunikationer	22
Avfall	22
Sociala frågor	22
Tillgänglighet	22
Prövning av barnets bästa	22
Motiv till detaljplanens bestämmelser	23
Användning av mark och vatten	23
Egenskapsbestämmelser för kvartersmark	23
Övrigt	24
Genomförandetid	24
Genomförande	24
Organisatoriska frågor	24
Tidplan	24
Genomförandetid	24
Huvudmannaskap	25
Ansvarsfördelning	25
Avtal	25
Fastighetsrättsliga åtgärder	25
Ekonomiska frågor	25
Ekonomi	25
Överlåtelse av mark	25
Anslutningsavgifter	25
Tekniska frågor	25
Tekniska utredningar	25
Naturmiljö	26
Strandskydd	29
Mark och vatten	29
Resurshushållning	31
Sociala konsekvenser	31
Säkerhet	31
Tillgänglighet	31
Friluftsliv och rekreation	31
Prövning av barnets bästa	31
Medverkande	31

Inledning

Vad är en detaljplan?

En detaljplan ska ge en samlad bild av markanvändningen och hur den fysiska miljön är tänkt att förändras och bevaras. I detaljplanen ska allmänna platser, kvartersmark och vattenområden och gränserna för dessa redovisas. Detaljplanen reglerar rättigheter och skyldigheter, inte bara mellan fastighetsägarna och samhället utan också fastighetsägarna emellan. Den är juridisk bindande och bestämmer bland annat vilken typ av bygglov som ges i olika områden eller vilken hänsyn som måste tas till strandskydd, riksintressen eller kulturhistoriska värden.

Arbetet med att ta fram en detaljplan regleras i plan- och bygglagen, PBL.

Processen

Detaljplanen hanteras med ett utökat förfarande utan planprogram enligt Plan- och bygglagen 2010:900.

Samråd

Samrådet syftar till att samla in information, önskemål och synpunkter på planförslaget från samrådsgruppen. Samrådsgruppen består av de som berörs av planförslaget, och kan inkludera myndigheter, organisationer och privatpersoner. Yttranden som inkommer redovisas i en samrådsredogörelse. Samrådsredogörelsen används som underlag när planförslaget bearbetas vidare.

Granskning

Granskningens syfte är att visa det bearbetade planförslaget som kommunen har för avsikt att anta och samtidigt ge samrådsgruppen en sista möjlighet att lämna synpunkter. Synpunkter på det bearbetade planförslaget redovisas i ett granskningsutlåtande. Utlåtandet innehåller även kommunens ställningstagande med anledning av synpunkterna. Om kommunen ändrar planförslaget väsentligt efter granskningen ska en ny granskning genomföras.

Antagande

Detaljplanen antas om marken anses lämplig för användningarna som föreslås i planförslaget. Beslutet att anta detaljplaner i Östhammars kommun fattas av bygg- och miljönämnden eller kommunfullmäktige. När detaljplanen har antagits tillkännager kommunen beslutet genom anslag på kommunens anslagstavla. Kommunen skickar meddelande om antagande till länsstyrelsen och lantmäterimyndigheten. Kommunen skickar även meddelande om antagande till bostadsrättshavare, hyresgäster, boende, hyresgästorganisationer och ideella föreningar under

förutsättning att de senast under granskningstiden har lämnat skriftliga synpunkter som inte blivit tillgodosedda. Detta gäller även sakägare. Kommunen meddelar sakägarna om planförslaget ändrats efter granskningstiden och beslutet går sakägaren emot. Om detaljplanen inte överklagas inom tre veckor efter att den har blivit antagen vinner den laga kraft.

Laga kraft

Laga kraft är en juridisk term som innebär att en dom eller ett beslut av en domstol eller en myndighet inte längre kan överklagas. En detaljplan vinner laga kraft tidigast tre veckor efter att beslutet att anta planen har tillkännagetts på kommunens anslagstavla.

Planhandlingar

Till planförslaget hör:

- Plankarta
- Planbeskrivning
- Undersökning av betydande miljöpåverkan
- MKB
- Samrådsredogörelse
- Granskningsutlåtande

Om detaljplanen

Planområdet

Planområdet omfattar cirka 10,5 hektar (105 000 m²) och är beläget inom Forsmarksverket. Idag används planområdet för verksamhet inom kraftverket och rymmer både byggnader för energiproduktion och administration men även parkeringsytor och vägar. Planområdet ägs i sin helhet av Vattenfall.

Syfte

Syftet med planen är att ovan jord möjliggöra uppförande av kompletterande kontors- och servicebebyggelse till Forsmarksverkets verksamhet samt att möjliggöra uppförande av underjordiskt slutförvar för använt kärnbränsle.

Skiss över planerade förändringar ovan jord (illustration från Vattenfall, Skoog Arkitekter och ByggPartner).

Tidigare ställningstaganden

Regeringsbeslut 2022 slutförvar för använt kärnbränsle

Svensk Kärnbränslehantering AB (SKB) har ansökt om att få uppföra och driva anläggningar i ett sammanhängande system för slutförvaring av använt kärnbränsle och kärnavfall. Systemet för slutförvar består av en anläggning för mellanlagring och inkapsling av använt kärnbränsle i Oskarshamns kommun samt en anläggning för deponering av kärnavfallet i berggrunden i Forsmark, Östhammars kommun.

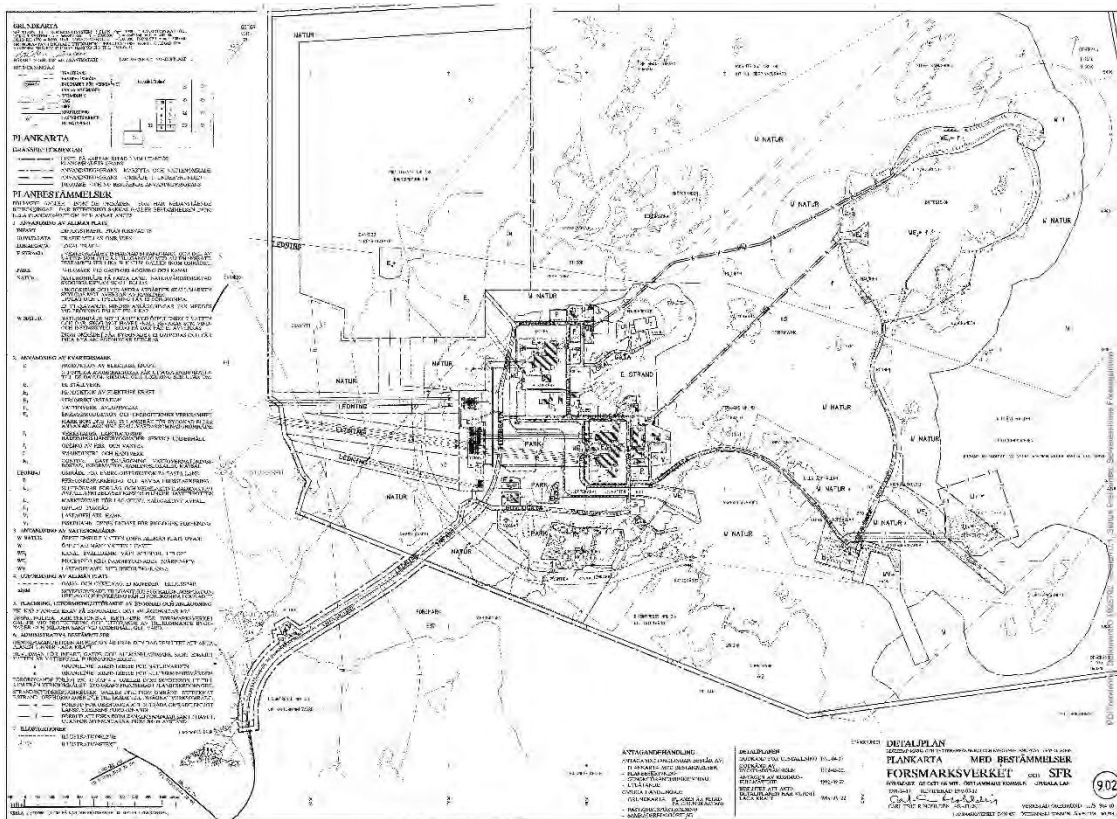
Regeringen har bedömt att ansökningarna uppfyller kraven i miljöbalken (MB) respektive lagen om kärnteknisk verksamhet (kärntekniklagen). Därför har SKB fått tillstånd enligt kärntekniklagen att inneha, uppföra och driva ett slutförvar och en anläggning för inkapsling i enlighet med deras ansökan. Regeringen har också beslutat att tillåta samma verksamhet enligt 17 kap. MB, vilket bland annat innebär att regeringen bedömer att den påverkan på miljön som verksamheten kommer att orsaka kan accepteras (Regeringsbeslut 2022). Regeringens beslut enligt kärntekniklagen har villkor om att Strålsäkerhetsmyndigheten ska göra en fortsatt stegvis prövning, där kommande forskning och teknikutveckling kommer vara en del i den fortsatta processen.

Översiktliga planer

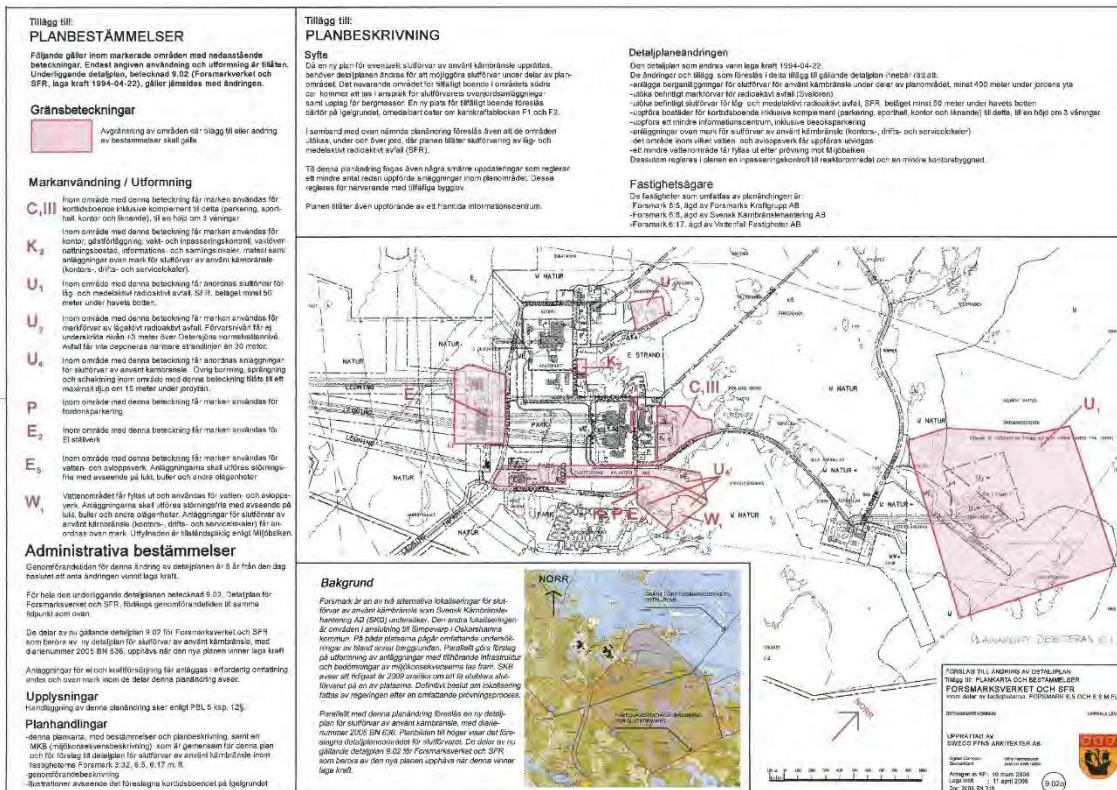
I gällande översiktsplan 2023 (laga kraft i januari 2024) har området där Forsmarksverket är placerat markerats som "Område för störande verksamheter, ej bostad". Området har i den framtida markanvändningskartan getts beteckningen "VI - Område för utveckling av omgivningsstörande verksamheter (industri)".

Detaljplaner

Inom området gäller ett flertal detaljplaner som går in i varandra och överlappar olika områden. I botten finns detaljplan 9.02 med laga kraftdatum 1994-04-22. För det nu aktuella planområdet har den ursprungliga detaljplanen kompletterats med både ändringsdetaljplan 9.02a (laga kraftdatum 2008-04-11) och detaljplan 9.05 (laga kraftdatum 2023-10-13).

Ursprunglig detaljplan 9.02.

Detaljplan 9.02a.

Riksintresse högexploaterad kust

Riksintresseområdet för högexploaterad kust sträcker sig från Arkösund i Östergötland upp till Forsmark och Örskär. Riksintresset avser att skydda de naturvärden, kulturmiljövärden och värden för friluftslivet som finns längs denna kuststräcka. Riksintresset syftar främst till att begränsa nybyggnation av fritidshus. Inom riksintresseområdet får fritidshusbebyggelse endast komma till stånd i form av komplettering av bebyggelse samt om det kan ske på ett sätt som inte påtagligt skadar områdets natur- och kulturvärden.

Riksintresse för yrkesfisket

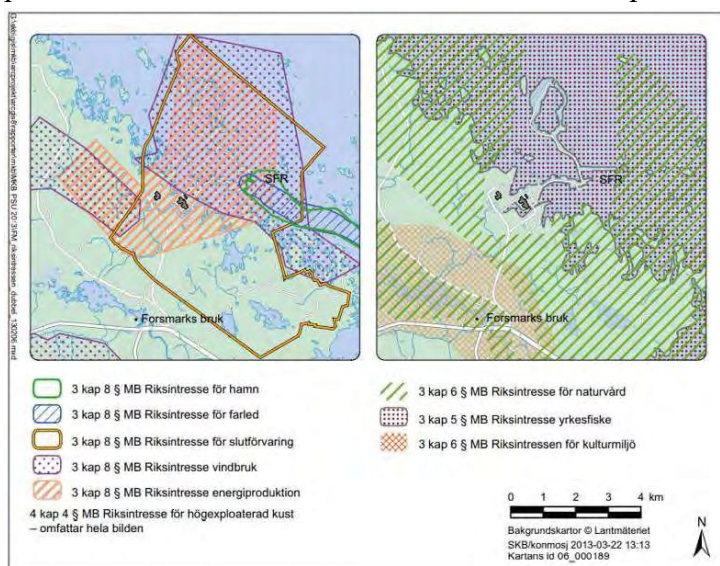
Hela kuststräckan i Östhammars kommun är utpekad som riksintresseområde för yrkesfiske. Planområdet är en del av riksintresseområdet Bottenviken som karakteriseras av småskaligt kustfiske efter strömming, sik, lax, abborre, gös och gädda. Riksintresset för yrkesfisket ska så långt som möjligt skyddas mot åtgärder som kan försvåra för yrkesfiskare.

Riksintresse för naturvärden

Området kring Forsmark berörs av riksintresseområde för naturvärden, Forsmark-Kallrigafjärden. Riksintresseområdet omfattar områden med urskogskaraktär och betespräglade odlingslandskap av skärgårdstyp. Delar av området är av stort botaniskt och ornitologiskt värde och utgör som helhet en viktig häcknings- och rastlokal för många fågelarter. Inom området finns även intressanta limniska och kvartärgeologiska element.

Riksintresse för kulturmiljövård

Området kring Forsmarks bruk är en arkitekturhistoriskt intressant och påkostad bruksmiljö från 1700- och 1800-talen med enhetlig bebyggelse av vallonbrukskaraktär samt med en unik engelsk parkanläggning. I uttryck för riksintresset nämns bevarande av herrgård, kyrka, bostadsbebyggelsen, dammanläggningar och smedja samt tillhörande jordbruksbyggnader och parker. I området finns omfattande stenmurskomplex som också utgör viktiga strukturer.

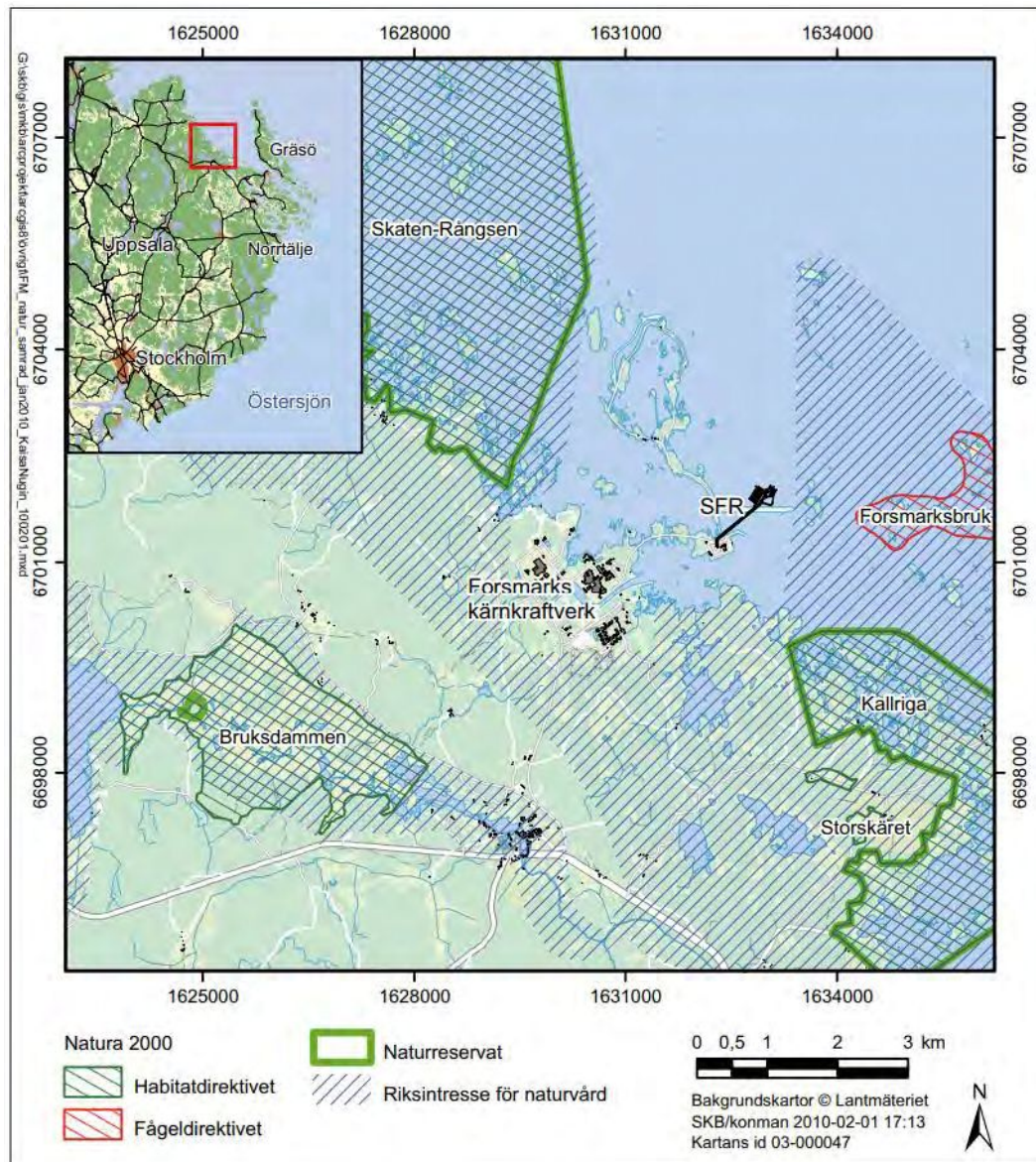

Riksintressen i området.

Skyddade områden

Natura 2000 och naturreservat

Av miljöbalkens fjärde kapitel följer att Natura 2000-områden är av riksintresse. Dessa områden har, till skillnad från övriga riksintresseområden enligt kapitlet, inte pekats ut direkt i lagen utan förtecknas i särskild ordning enligt bestämmelser i 7 kap. 27§ MB. I planområdets närhet finns naturreservat som också är utpekade Natura 2000-områden, se bild nedan.

Natura 2000 och naturreservat i förhållande till Forsmarksverket och slutförvaret för kortlivat radioaktivt driftavfall (SFR). Bild: Structor, 2022.

Forsmarksbruk

Öster om området ligger viktiga fågelöar som utgör ett fågelskyddsområde utpekad som Natura 2000 enligt fågeldirektivet.

Skaten-Rångsen

Norr om Forsmarksverket ligger naturreservatet Skaten-Rångsen, som även utpekats som Natura 2000-område enligt art- och habitatdirektivet då det bland annat är ett viktigt lekområde för fisk samt har ett rikt fågelliv.

Kallriga

Kallriga är mycket värdefullt för kulturmarkernas flora och för fågellivet, särskilt under flyttningstider då stora mängder sjöfågel rastar i området. Kallriga omfattar även variationsrika marina miljöer med laguner och andra grundområden. Kallriga är naturreservat och utpekats som Natura 2000-område enligt art- och habitatdirektivet.

Bruksbystan

Bruksbystan är naturreservat och utpekats som Natura 2000-område enligt art- och habitatdirektivet. I blandskogen finns det gott om både sällsynta växter och djur. Träden är av alla åldrar och då skogen länge har varit undantagen från skogsbruk finns det många döende och döda träd och vindfällan.

Strandskydd

Strandskydd gäller vid hav, sjöar och vissa vattendrag. Syftet med strandskyddet är att långsiktigt trygga förutsättningarna för allmänhetens tillgång till strandområden och samtidigt bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten. Strandskyddsområdet är normalt 100 meter från strandlinjen, men länsstyrelsen har möjlighet att utvidga området upp till 300 meter om det bedöms nödvändigt för att säkerställa något av strandskyddets syften. Strandskyddet regleras i MB kapitel 7§ 13–18 h.

Kommunen kan upphäva strandskyddet för ett område i samband med antagandet av ny detaljplan om särskilda skäl finns och om intresset av att ta området i anspråk på det sätt som avses med planen väger tyngre än strandskyddets syften. De särskilda skälen anges i 7 kapitlet 18 c-d§ MB.

Inom det område som omfattas av Forsmarksverket finns ett flertal detaljplaner som till vissa delar överlappar varandra. I några av dessa detaljplaner har strandskyddet upphävts för hela eller delar av planområdet, vilket resulterat i att det är svåröverskådligt var strandskyddet formellt fortfarande gäller eller inte.

I denna detaljplan föreslås strandskyddet upphävas inom hela planområdet med hänvisning till 4 kap. 17§ MB.

Motivering till upphävandet:

- Strandskyddet syftar till att långsiktigt 1) trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden och 2) bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten.

Planområdet är sedan länge ianspråktaget för Forsmarksverket och utpekats som lämplig plats för slutförvar av använt kärnbränsle. Området omfattas också av riksintresse för anläggningar vilket innefattar bland annat slutlig förvaring av använt kärnbränsle och kärnavfall. Planområdet är redan idag icke tillgängligt för allmänheten då hela området kring Forsmarksverket är ett skyddsobjekt. Ett upphävande av strandskyddet innebär i praktiken ingen förändring för tillgängligheten till planområdets stränder. Planområdet har som 18 c § punkt 1 MB lyder redan tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften och som det i punkt 5 formuleras kring att området behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området, det vill säga slutförvar av använt kärnbränsle.

Gällande naturvärdena och goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten bevakas dessa i de olika tillståndprocesser som reglerar verksamheten inom kraftverksområdet. Forsmarksverket ligger inom befintlig detaljplan avsatt för industri- och kraftproduktion. Slutförvar för använt kärnbränsle placeras inom denna detaljplan efter tillstånd från regeringen. Alternativa platser är utredda ett flertal gånger och i slutändan stod valet mellan Simpevarp (Oskarshamn) och Forsmark. Mark- och miljödomstolen har meddelat tillstånd till miljöfarlig verksamhet för slutförvaret för använt kärnbränsle.

Biotopskydd Allé

Biotopskyddsområde kan användas för att skydda små mark- och vattenområden, biotoper. Enligt 7 kap. 11 § MB får regeringen i fråga om små mark- eller vattenområden som på grund av sina särskilda egenskaper är värdefulla livsmiljöer för hotade djur- eller växtarter eller som annars är särskilt skyddsvärda meddela föreskrifter om att samtliga lätt igenkännbara områden av ett visst slag i landet eller i en del av landet ska utgöra biotopskyddsområden, och att en myndighet eller kommun i det enskilda fallet får besluta att ett område ska utgöra ett biotopskyddsområde.

Inom ett biotopskyddsområde får man inte bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd som kan skada naturmiljön. Om det finns särskilda skäl, får dispens från förbudet ges i det enskilda fallet. En fråga om dispens ska prövas av den myndighet som regeringen bestämmer, om dispensen avser ett område enligt första stycket 1, och i andra fall av den myndighet eller kommun som har bildat biotopskyddsområdet.

I förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt MB förtydligas i Bilaga 1 vad som ska anses vara ett biotopskyddsområde för allé vilket är följande:

”Lövträd planterade i en enkel eller dubbel rad som består av minst fem träd längs en väg eller det som tidigare utgjort en väg eller i ett i övrigt öppet landskap. Träden ska till övervägande del utgöras av vuxna träd”.

Inom planområdet är det inte aktuellt att avlägsna någon allé i sin helhet utan endast ett fåtal av träden som omfattas behöver tas bort. Som särskilt skäl anges behovet av verksamhetsutveckling och en prövning gällande biotopskyddsdispens ska inledas i samband med framtagandet av detaljplanen.

Program och styrdokument

Jord och järn

I den genomgång av de kulturhistoriska miljöerna i Östhammars kommun som fick titeln ”Jord och järn” och som togs fram av Upplandsmuseet 1999 fokuseras enbart på Forsmarks bruk i Forsmarksområdet och bebyggelse inom eller i närheten av Forsmarksverket omnämns inte.

VA-strategi

I Östhammars kommuns VA-översikt, som är en del av 2021 års VA-plan för Östhammars kommun, slås det fast att Forsmarksverket ligger utanför det kommunala verksamhetsområdet för vatten och avlopp. Forsmarks kraftgrupp har egen vattenförsörjning och är troligen den största vattenförbrukaren utanför det kommunala verksamhetsområdet. Svensk Kärnbränslehantering AB (SKB) planerar för bygge av slutförvar för använt kärnbränsle samt en utbyggnad av slutförvaret för kortlivat radioaktivt avfall. Stora mängder kylvatten kommer att behövas för bergarbeten. SKB har påbörjat en process för att söka tillstånd för uttag och avsaltning av havsvatten.

Gång- och cykelvägsplan 2016

Området kring Forsmark eller det område som omfattas av denna detaljplan är inte omnämnt i den gång- och cykelvägsplan som Östhammars kommun tog fram 2016.

Kommunala beslut

Bygg- och miljönämnden fattade 2024-08-14 beslut (Dnr BMN-2024-1332) om att planbesked för området. Planavtal upprättades 2024-10-11 genom Bygg- och miljönämnden. Beslut om samråd fattades 2025-09-22 (BMN-2024-2479-4). Planförslaget ställdes ut för samråd mellan 2025-10-01 och 2025-10-31. Förslaget till detaljplan fanns tillgängligt för granskning under perioden 2025-11-27 – 2025-12-27.

Undersökning om miljöpåverkan

Kommunen ska undersöka om genomförandet av planer, planprogram eller planändringar kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Undersökningen finns som en av planhandlingarna i denna detaljplan där den kan läsas i sin helhet. Ställningstagandet som undersökningen ledde fram till är:

Detaljplanens syfte är en del i lösningen för slutförvaring av använt kärnbränsle från de svenska kärnkraftverken och enligt formuleringen i 2 § punkt 2 miljöbedömningsförordningen antas detaljplanens genomförande innebära att betydande miljöpåverkan ska antas enligt 6 kap. 3 § första stycket miljöbalken.

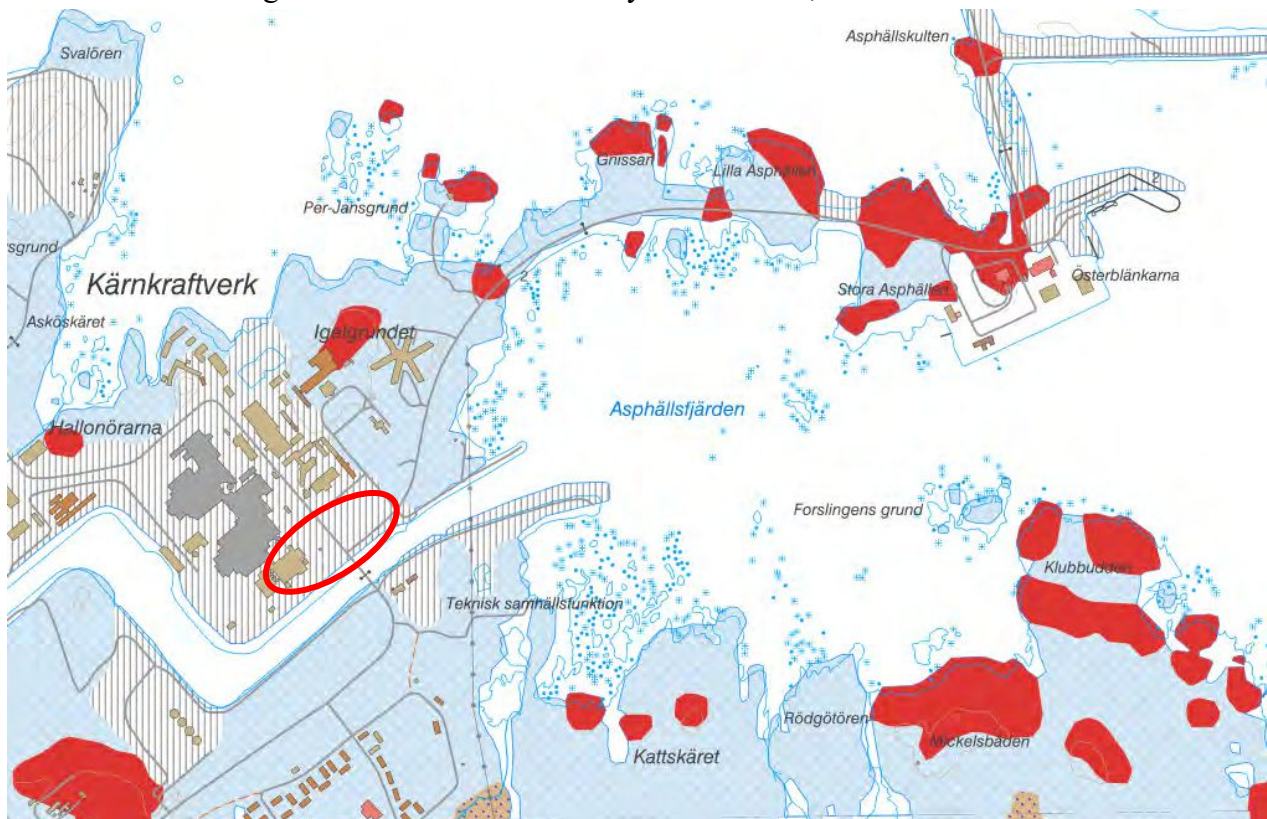
Det berörda planområdet bedöms medföra en betydande miljöpåverkan och därmed bedöms det att en strategisk miljöbedömning behöver göras.

Förutsättningar och förändringar

Markförutsättningar

Markförhållandena är enligt Sveriges Geologiska Undersökningar (SGU) uppdelade i tre olika typer där de röda områdena i kartan nedan utgörs av urberg, de blåa av morän och de snedstreckade av utfyllnadsmassor.

Planområdet är beläget inom ett område med utfyllnadsmassor, se bild nedan.

Geologisk kartering (SGU), planområdets ungefärliga placering markerat med röd oval.

Vegetation och djurliv

Forsmarksområdet har förutom industriområdet en för Uppland ovanlig vildmarkskaraktär, även om delar påverkats av ett storskaligt skogsbruk. Naturmiljön i Forsmark hyser höga naturvärden. Här finns värdefulla naturobjekt, främst i form av rikkärr och kalkgölar. Dessa objekt har hög biologisk mångfald med flera rödlistade och fridlysta arter. De grunda havsvikarna i området är viktiga lekplatser för flera östersjöfiskar. Dock är Asphällsfjärden delvis artificiell, då piren vid SFR har gjort att viken är mer avsnörd än vad den skulle ha varit naturligt och att vattenomsättningen i fjärden påverkas kraftigt av kylvattenkanalen. Biotestsjön norr om SFR är en anlagd "sjö" i havet med 8–10 grader högre vattentemperatur än omgivningen. Sjön omgärdas av ett antal naturliga skärgårdsöar som sammanbundits med konstgjorda vallar och är en välbesökt fågellokal. (Miljökonsekvensbeskrivning för ändring av detaljplan för SFR i Forsmark, juli 2016). Planområdet är idag bebyggt eller hårdgjort i sin helhet men gränsar till kylvattenkanalen i söder.

Landskapsbild/Stadsbild

Området kring Forsmark har värden för friluftslivet främst i form av den orörda naturen, fågellivet och djurlivet i övrigt. Rekreation i form av jakt och fiske är viktiga inslag. Friluftslivet är dock inte så omfattande, jämfört med i andra mer tätbefolkade delar av ostkusten. Stora delar av området är relativt otillgängliga för allmänheten.

De delar som omfattas av denna detaljplan är inte tillgängliga för allmänheten.

Kulturmiljö och fornlämningar

Kulturmiljön i Forsmarksområdet är påverkad av att stora delar under flera hundra år tillhört Forsmarks bruk, som använt markerna för att producera träkol till järnugnarna och mat åt bruksfolket. Eftersom större delen av området blev land först under de senaste tusen åren saknas förhistoriska och tidigmedeltida lämningar i skärgård och kustnära områden. Inom de högre liggande delarna av Forsmarksområdet finns dock enstaka fornlämningar. Kulturhistoriska lämningar från bruksepoken och senare tid är bland annat ett fiskeläge, husgrunder, kolarkojor och kolbottnar.

Det finns inga kända fornlämningar inom eller i direkt anslutning till planområdet.

Miljöförhållanden

Miljökvalitetsnormer

Miljökvalitetsnormer för luft

Miljökvalitetsnormer för utomhusluft syftar till att skydda människors hälsa och miljön. Gällande miljökvalitetsnormer enligt svensk författningssamling (SFS 2001:527) avser halterna i utomhusluften av kväveoxid, svaveldioxid, bly, kolmonoxid, partiklar, benzen och ozon.

Miljökvalitetsnormerna överstigs inte i Östhammars kommun. Planförslaget bedöms inte innebära någon försämring av luftkvaliteten.

Miljökvalitetsnormer för vattenförekomster

Miljökvalitetsnormerna för vattenförekomster (ytvatten, grundvatten och skyddade områden) syftar till att tillståndet i våra vatten inte ska försämrats och att alla vatten ska uppnå en bestämd miljö kvalitet.

Planområdet ingår inte i område för grundvattenförekomst och omfattas inte av grundvattenskydd eller av tertiär skyddszon.

Detaljplanens genomförande innebär ingen förändring för miljö kvalitetsnormerna då området redan är ianspråktaget för bebyggelse. Tillkommande bebyggelse är begränsad till byggnader för personal och administration vilket innebär att risken för föroreningar är minimal.

Förorenad mark

Inom planområdet finns inga kända markföroreningar.

Radon

Enligt kommunal praxis ska radonmätning ske i bygglovsskedet. Tidigare översiktlig kartläggning av radon inom kommunen har visat sig vara opålitlig när det handlar om att ge indikation på radonhalt i färdig byggnad. Det är upp till respektive fastighetsägare att vidta tillräckliga åtgärder för att rikt- och gränsvärden inte ska överskridas.

Störningar och buller

Denna detaljplans genomförande bedöms inte ge upphov till permanent ökade transporter eller ökad trafik i planområdets närområde. Under byggtiden kommer transporter förekomma i omfattande mängd.

Buller från verksamhet:

När slutförvaret är färdigbyggt och i drift bedöms det inte ge upphov till störande buller. De kontorslokaler som planeras på ytan inom denna detaljplan kommer inte innehålla verksamhet som kan ge upphov till buller.

Risk och säkerhet

Skred

Då planområdet uteslutande består av fyllningsmassor är risken för skred mycket liten. SKB och Forsmarks kraftgrupp övervakar kontinuerligt markens rörelser i samband med bygget av slutförvaret.

Höga vattenstånd/översvämning

I samband med lokaliseringsutredningen för var ett framtida slutförvar för använt kärnbränsle skulle placeras gjorde SKB utredningar kring översvämningsriskerna i Forsmark.

Sammanfattningsvis krävs det att havsnivån stiger till +175 cm för att konsekvenserna ska bli förhållandevis små medan vid +254 cm är både vägar och Forsmarksverket påverkade. Vid en havsnivå på +316 cm blir det mycket allvarliga konsekvenser (*Förväntade extremvattennivåer för havsytan vid Forsmark och Laxemar-Simpevarp fram till år 2100, SKB januari 2009*).

Transport av farligt gods

Väg 76, som planområdet ansluter till via anslutningsvägen till Forsmarksverket är en utpekad transportled för farligt gods. Största delen av transporter av farligt gods till de båda förvaren kommer att ske med specialfartyg som angör hamnen inom Forsmarksområdet. Eventuella transporter till Forsmarksverket sker samma väg.

Räddningsinsatser

När det gäller förutsättningar för en eventuell räddningsinsats inom det område som detaljplanen omfattar har Svensk kärnbränslehantering AB (SKB) haft separata processer kring denna fråga tillsammans med Uppsala Brandförsvaret. Det lokala brandförsvaret inom Forsmarksverkets område kommer i händelse av räddningsinsatser samarbeta med Uppsala Brandförsvaret.

Verksamhetsrelaterade risker

I underlagsmaterialet till den ansökan som SKB gjort till Strålsäkerhetsmyndigheten och Mark- och miljödomstolen finns omfattande resonemang kring säkerhet och risker både under byggskedet och under driftskedet. När det gäller utbyggnaden under jord, (500 meter under markytan) kommer huvuddelen av utbyggnaden att ske vid sidan av befintlig anläggning med avspärningar mellan bygg- och driftområdet. Detta innebär bland annat att temporära avskiljande väggar med portar kommer att upprättas som skyddar befintlig anläggning från luftstöt vågor och spränggaser från sprängningarna samtidigt som de utgör brandcellsgräns mellan byggområdet och befintlig anläggning. Avspärningen innebär också att huvuddelen av byggtrafiken kommer att skiljas från driftområdet vilket gör att risker kopplade till ökade trafikolymer inte påverkar befintlig anläggning.

I driftskedet kommer säkerheten vid transport av kärnavfall garanteras genom särskilda krav på transportsystemet där transportbehållare, fartyg och terminalfordon utgör de viktigaste komponenterna. Det är i första hand transportbehållarna som garanterar den höga säkerheten.

Transportbehållarnas uppgift är dels att skydda personal och omgivning från strålning, dels att förhindra det transporterade materialet från att frigöras för spridning.

SKB kommer inte transportera avfall genom området, det kommer transporteras från hamnen över kylvattenkanalen på ny bro öster om området.

Den verksamhet som bedrivs inom Forsmarksverket opererar under ett strikt säkerhetstänk och regelbundna övningar samt genomgångar innebär att det förmodligen är säkrare att vistas inom området än utanför.

Riskbilden för planområdet har analyserats med hänsyn till två huvudsakliga riskkällor:

1. Närheten till kärnkraftverk. Planområdet ligger inom påverkan från ett kärnkraftverk, vilket omfattas av särskild lagstiftning och beredskapszoner enligt Strålsäkerhetsmyndigheten. Risker kopplade till allvarliga händelser såsom radioaktiva utsläpp har analyserats.
2. Transporter av farligt gods på sekundär led I anslutning till planområdet löper en sekundär transportled för farligt gods, främst använd av lokal distribution. Trafikintensiteten är låg, men transporter av brandfarliga vätskor och gaser förekommer. Risker kopplade till olyckor har analyserats, inklusive scenarier med brand och utsläpp. Risknivån bedöms som låg, men viss påverkan kan uppstå vid extrema händelser.

Riskreducerande åtgärder:

1. Korttidsboende förses med avstängningsbart ventilationssystem med möjlighet till central stängning vid olycka.
2. Korttidsboende förses med centralt larmsystem för att i händelse av en olycka kunna varna de som bor där.

Sammanfattande bedömning: Efter genomförd riskanalys bedöms risknivån som acceptabel under förutsättning att föreslagna åtgärder genomförs. Planförslaget uppfyller kraven enligt Plan- och bygglagen, Miljöbalken samt beredskapslagstiftning kopplad till kärnteknisk verksamhet.

Bebyggelseområden

Underjordiskt slutförvar

Slutförvaret för använt kärnbränsle planeras byggas minst 400 meter under jordytan inom hela planområdet. Större delen av det planerade slutförvaret omfattas av en annan detaljplan och den del som behandlas i denna plan ansluter till andra delar av slutförvaret som kommer ligga öster och söder om denna detaljplan. Delar av förvaret kommer att ligga under det befintliga Forsmarksverket, se illustration nedan.

Område där del av slutförvaret kommer ligga under befintliga delar av Forsmarksverket.

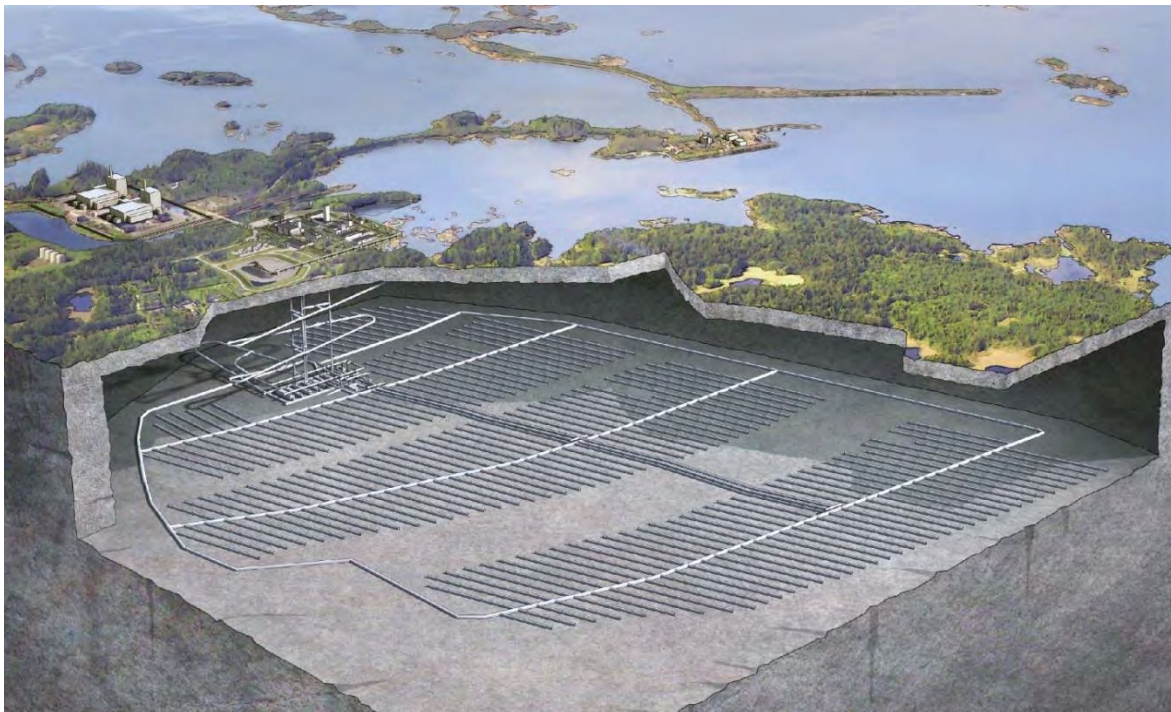

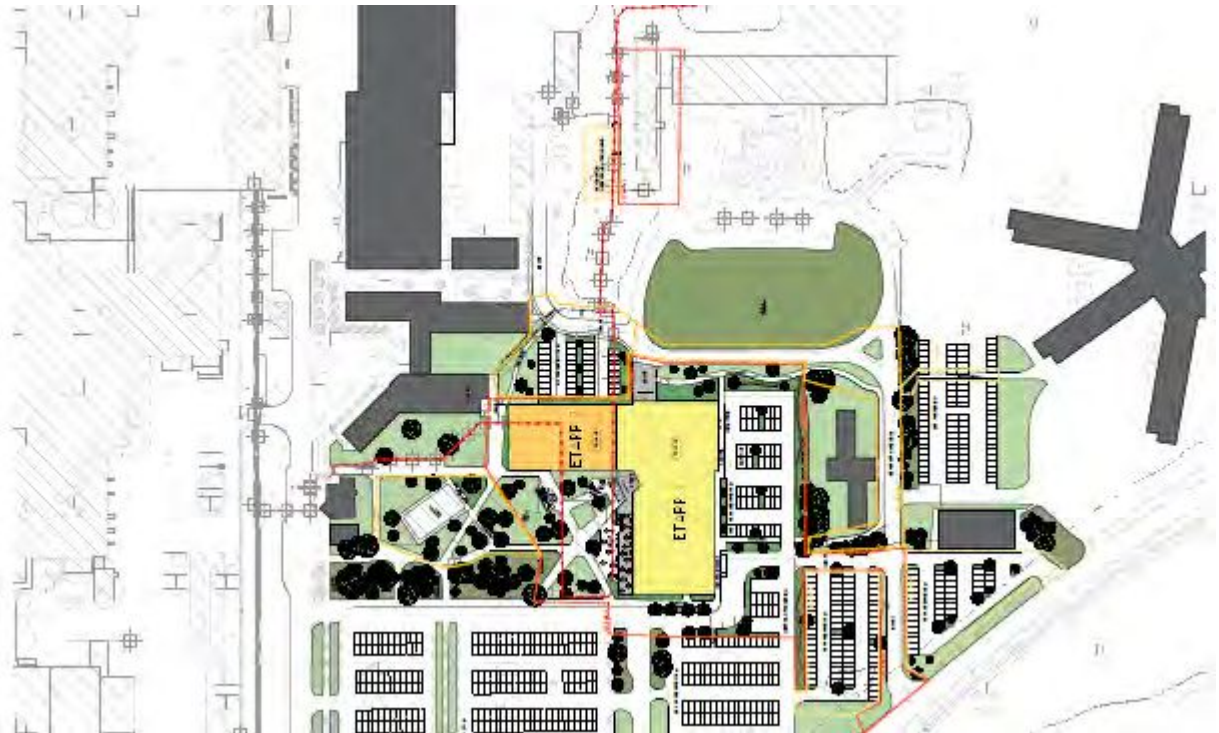
Illustration över slutförvaret med befintligt kraftverk i illustrationens övre vänstra del.

Nedfart till slutförvaret har placerats öster om denna detaljplan, på Österblänkarna. Bergrummen nås via en 5 kilometer lång tunnel. Nere i urberget placeras ett system med tunnlar för förvaring av använt kärnbränsle. Fullt utbyggt – någon gång på 2080-talet – omfattar förvaret mer än sex

mil med tunnlar med plats för cirka 6 000 kopparkapslar med använt kärnbränsle. Det bergutrymme som behövs för detta under jord är cirka fyra kvadratkilometer stort.

Anläggningar ovan jord

I planområdets norra gräns finns byggnader som fungerar som kontor och restaurang för de anställda inom Forsmarksverket. Dessa byggnader avses rivas och ersättas med nya kontors- och restaurangbyggnader på delar av den yta som fungerar som parkering idag. Inget av detta är eller kommer att bli tillgänglig för allmänheten.

Planerad rivning och nyuppförande av kontors- och restaurangbyggnader samt parkeringsytor.

Friytor

Planområdet är inte idag och kommer inte efter detaljplanens genomförande att vara tillgängligt för allmänheten.

Gator och trafik

Vägar som ansluter till Forsmarksområdet är länsväg 290 från Uppsala via Österbybruk och riksväg 76 från Östhammar/Norrtälje och Gävle. Från Östhammar leder länsväg 288 till Uppsala. Planområdet ansluts via en befintlig väg till kraftverksområdet.

Kollektivtrafik

Uppsala länstrafik trafikerar Forsmark med busslinje 835 ”Östhammar - Forsmark - Skärplinge – Tierp” ungefär 1 gång i timmen under dagtid. Närmaste hållplats är belägen cirka 300 meter väster om planområdet.

Parkering, varumottagning, utfarter

Parkering och varumottag finns i anslutning till Forsmarksverkets olika delar. Marken inom planområdet används idag delvis som parkering. Planområdet ansluts via en befintlig väg till kraftverksområdet.

Teknisk försörjning

Vatten och avlopp

Den tillkommande bebyggelsen ska anslutas till befintliga nät för vatten och avlopp. Forsmarksverket ligger utanför det kommunala verksamhetsområdet för vatten och avlopp och har egna system för hantering av detta.

Dagvatten

Ingen särskild hantering av dagvatten finns inom området utan det rinner längs diken och svackor tills det når havet eller annan recipient, se mer om dagvattenhanteringen under stycket ”Mark och vatten” längre fram i detta dokument.

El och kommunikationer

Området är redan idag anslutet till el- och telenätet samt nät för bredband.

Avfall

Avfall ska hanteras enligt de föreskrifter om avfallshantering som finns sammanställda i ”Renhållningsordning för Östhammars kommun”. Avstånd mellan hämtningsställe och avfallsutrymme ska vara högst 10 meter och renhållningsfordon ska kunna angöra från gatan utan backningsrörelser.

Sociala frågor

Tillgänglighet

Angöringsplats för bilar och parkeringsplatser för rörelsehindrade ska kunna ordnas efter behov inom 25 meters gångavstånd från en tillgänglig entré till publika lokaler, arbetslokaler och bostadshus. Markbeläggningen ska vara fast, jämn och halkfri. Antalet parkeringsplatser bör dimensioneras med hänsyn till avsedd användning eller antal bostäder och långsiktigt behov.

Prövning av barnets bästa

En barnkonsekvensanalys har bedömts inte vara relevant i ärendet. Planområdet är inte idag och kommer inte efter detaljplanens genomförande att vara tillgängligt för allmänheten.

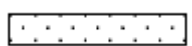
Motiv till detaljplanens bestämmelser

Användning av mark och vatten

Kvartersmark

Bestämmelse	Motivering
C - Centrum	Inom område med denna beteckning får marken användas för korttidsboende inklusive komplement till detta (parkering, sporthall, kontor och liknande). En av tre huvudsakliga användningar för att uppnå syftet med detaljplanen.
E ₁ – Tekniska anläggningar	Produktion av elektrisk kraft. Befintliga atomreaktorer får utgöra energikälla till de datum riksdag och regering beslutar om. En av tre huvudsakliga användningar för att uppnå syftet med detaljplanen.
Z ₁ – Verksamheter	Inom området får slutförvar av använt kärnbränsle anordnas på ett djup om minst 400 meter under jordytan. En av tre huvudsakliga användningar för att uppnå syftet med detaljplanen.

Egenskapsbestämmelser för kvartersmark

Bestämmelse	Motivering
 - Marken får inte förses med byggnad	De områden som fungerar som gata/väg i dagsläget har försett med denna bestämmelse för att säkra framkomlighet (4 kap. 11 § 1 st. 1 p. PBL).
h ₁ 30 – Högsta nockhöjd är angivet värde i meter	Högsta nockhöjd höjd har anpassats till omgivande bebyggelse och de behov som verksamheten har (4 kap. 16 § 1 p. PBL).
a ₁ – Strandskyddet är upphävt	Strandskyddet upphävs inom hela planområdet med hänvisning till att området inte är tillgängligt för allmänheten (4 kap. 17 § PBL).

b ₁ - Korttidsboende ska förses med centralt avstängningsbar ventilation.	Denna bestämmelse hanterar skydd vid en eventuell olycka i närheten av korttidsboendet (4 kap. 16 § PBL).
b ₂ - Korttidsboende ska förses med larmsystem för varning av boende i samband med olycka.	Denna bestämmelse hanterar skydd vid en eventuell olycka i närheten av korttidsboendet (4 kap. 16 § PBL).

Övrigt

Bestämmelse	Motivering
Planavgift ska inte tas ut vid bygglovsgivning.	Regleras i avtal mellan Östhammars kommun och SKB

Genomförandetid

Bestämmelse	Motivering
Genomförandetid	Genomförandetid har satts till 15 år lika tidigare och gällande planer i området (4 kap. 21 § PBL).

Genomförande

Organisatoriska frågor

Tidplan

Här nedan följer en *preliminär* tidplan för planarbetet. Tidplanen kan komma att ändras allt eftersom att frågor uppstår och utredningar som behöver göras.

Planuppdrag	Q3- 2024
Beslut om samråd	Q3- 2025
Samråd	Q3- 2025
Beslut om granskning	Q4- 2025
Granskning	Q4- 2025
Godkännande inför antagande	Q2- 2026
Beslut om antagande	Q2- 2026
Laga kraft	Q2- 2026

Genomförandetid

Planens genomförandetid föreslås vara 15 år från den dag den vinner laga kraft.

Huvudmannaskap

Detaljplanen innehåller ingen allmän mark. Huvudmannaskapet är enskilt, detta eftersom all mark inom planområdet ligger inom Forsmarksverkets område och inte är allmänt tillgänglig.

Ansvarsfördelning

Exploatören ansvarar för

- Utbyggnad av kvartersmark enligt detaljplanen

Avtal

Inget exploateringsavtal har upprättats och det kommer inte heller upprättas exploateringsavtal i samband med detaljplanens genomförande.

Fastighetsrättsliga åtgärder

Inga förändringar av fastigheters gränser eller ändrad markanvändning inom fastigheter planeras ske.

Ekonomiska frågor

Planläggningen sker på privat mark där kommunen ansvarar för att planen får det innehåll och den utformning som krävs, exploatören bekostar planarbetet och genomförandet av planen.

Ekonomi

Detaljplanen bedöms vara ekonomisk genomförbar.

Överlåtelse av mark

Ingen överlåtelse av mark planeras i samband med detaljplanens genomförande.

Anslutningsavgifter

Exploatören ska bekosta de anslutningsavgifter för teknisk infrastruktur som är kopplade till detaljplanens genomförande, exempelvis el- och fibernät.

Tekniska frågor

Tekniska utredningar

Exploatören inom området ansvarar för att det som utretts gällande dagvatten och buller följs vid planens genomförande.

Konsekvenser av planens genomförande

Naturmiljö

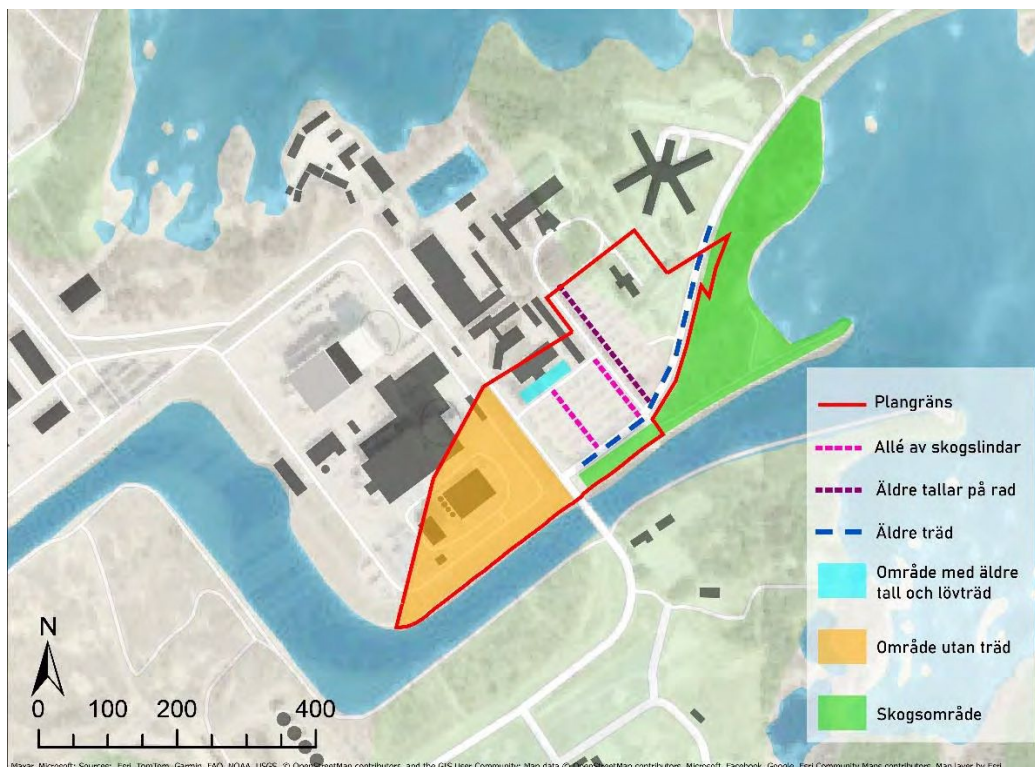
Natura 2000 och naturreservat

De områden i närhet till Forsmarksverket som är utpekade Natura 2000-områden och naturreservat är alla av riksvärde. Naturtyperna består av odlingslandskap, skog, strandkomplex stora vikar och sund, skär och små öar med mera. Värden utgörs av både flora och fauna. Både området Kallriga och Skaten-Rångsen är tydligt/kraftigt påverkade av skogsbruk och avverkning samt av muddring och dikning. Detta har påverkat områdenas bevarandetilstånd till det negativa.

Vad som utgör en hotbild gentemot dessa naturtyper är aktiviteter så som markavvattning, exploatering av strandområden, invallning, övergödning av vatten och våtmarker.

Trädmiljöer

Det förekommer ett flertal gamla tallar inom planområdet, dels i klungor dels i form av rader. Förutom detta förekommer det planterade skogslindar i allé inom det område som utgör parkering, se illustration nedan. Dessa trädrader som består av lövträd omfattas av generellt biotopskydd enligt 7 kap. 11§ MB och förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken, se vidare beskrivningar i tillhörande MKB.

Karta över aktuella trädmiljöer inom och i anslutning till planområdet.

I det grönmarkerade området på illustrationen ovan finns ett skogsområde som inte ingår i planområdet men som skulle kunna hamna inom ett influensområde till planområdet. Detta område utreds i samband med annat projekt där ny bro ska möjliggöras över inloppskanalen. Längs den blå streckade linjen i illustrationen ovan finns en rad med äldre ädellövträd planterade som i nuläget genomgår en prövning gällande biotopskyddsdispens i samband med ovan beskrivet

projekt inom området. Dessa trädmiljöer hanteras därför inte inom ramen för denna detaljplans MKB.

Orkidéer är i tidigare inventeringar observerade i skogsområdet i anslutning till SFR på Stora Asphällan,

SFR beläget på ön Stora Asphällan.

Skogen består framför allt av ask, björk och sälg men orkidén tvåblad förekommer också rikligt (SKB, 2016). Arten är skyddad enligt artskyddsförordningen och om en verksamhet kan skada arter som är upptagna i artskyddsförordningen kan det behövas dispens innan verksamheten får genomföras.

Inga kända förekomster av orkidé finns inom aktuellt planområde och det saknas generellt större sammanhängande naturmiljö där arten kan frodas. Som en förutsättning bedöms sannolikheten för att plantor skulle förekomma inom de mindre trädmiljöerna som liten men då inventering saknas går det inte att utesluta.

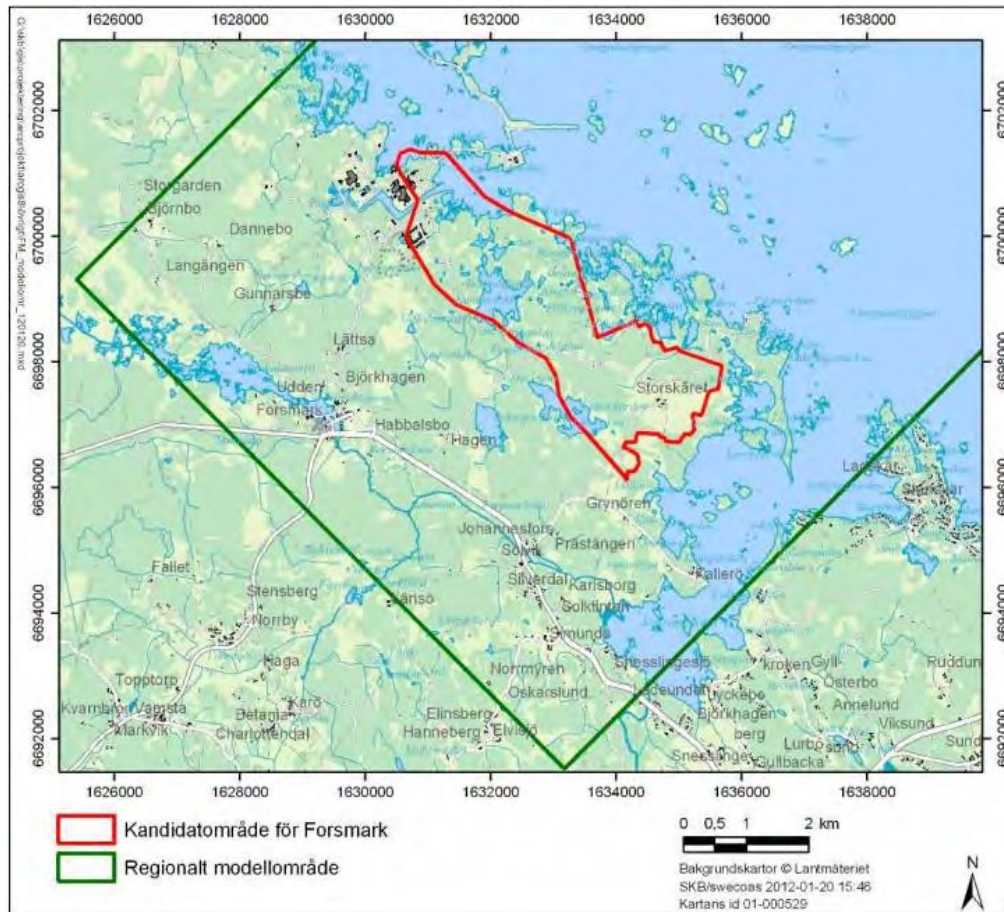
Fladdermöss

Fladdermöss som är skyddade enligt artskyddsförordningen är observerade på ön Stora Asphällan drygt en kilometer öster om planområdet. Utifrån den mycket begränsade tillgången till växtlighet och träd inom planområdet samt utifrån den redan idag utvecklade verksamheten med buller och ljusförhållanden som förekommer så bedöms inte området utgöra någon betydande lokal (varken som viloplats, födosök eller reproducerande) för fladdermössen.

Fåglar

Under åren 2002–2020 genomfördes en fågelövervakning i Forsmark och resultatet färdigställdes i januari 2021 (Lunds universitet 2021). Sammanfattningsvis har det generellt gått bra för fåglarna i Forsmark under 2000-talet även om det under de senare åren förekommit svagare perioder. Detta gäller exempelvis för arter som fiskgjuse, orre, järpe och tretåig hackspett. Antalet fiskgjusar

minskade kraftigt från 2019 till 2020 (–40%) och en minskning, från en tidigare toppnivå, har pågått under de allra senaste åren. Även grüngölingen hade ett svagt år i området. Utvecklingen i Forsmark för de här arterna stämmer generellt väl överens med utvecklingen för dessa i landet i stort. Flertalet övervakade arter har dock minskat i antal i Forsmark under de allra senaste åren. Undersökningsområdet för fågelövervakningen kan ses i illustrationen nedan.

Karta över undersökningsområdet avseende fåglar i Forsmark.

Planförslagets miljöpåverkan

Ingen exploatering som hotar naturtyperna inom Natura 2000-områdena och naturreservaten föreslås i planförslaget. Planförslaget gör inget fysiskt intrång i dessa och plangränsen överlappar inte på något sätt med gränserna. Det bedöms således inte uppstå någon påverkan från planförslaget på skyddade områden.

Inom planområdet förekommer ett antal trädmiljöer som behöver tas bort för att ge plats till nya byggnader. Sannolikheten för att det ska finnas skyddade växtarter inom planområdet har bedömts som liten. Dock omfattas vissa träd av det generella biotopskyddet (allé) och för att vidta en åtgärd som kan skada dessa miljöer får dispens från förbudet ges om det finns särskilda skäl. Inom planområdet är det inte aktuellt att avlägsna någon allé i sin helhet utan endast ett fåtal av träden som omfattas behöver tas bort. Som särskilt skäl anges behovet av verksamhetsutveckling och en prövning gällande biotopskyddsdispens ska inledas i samband med framtagandet av detaljplanen.

Utklipp från situationsplan där trädmiljö och alléer förekommer inom område för nya byggnader.

Påverkan av planförslaget bedöms inte kunna innebära någon aktivitet som är förbjuden enligt artskyddsförordningen. Varken för fågelarter eller för arter av fladdermöss. Planförslaget bedöms inte heller påverka arternas bevarandestatus på regional eller lokal nivå.

Sammantaget bedöms planförslaget innebära **liten negativ effekt** på naturmiljön inom planområdet då en trädmiljö med gamla tallar och lövträd samt ett antal alléträd tas bort. Detta innebär **små negativa konsekvenser** för miljön.

Strandskydd

Inom det område som omfattas av Forsmarksverket finns ett flertal detaljplaner som till vissa delar överlappar varandra. I några av dessa detaljplaner har strandskyddet upphävts för hela eller delar av planområdet, vilket resulterat i att det är svåröverskådligt var strandskyddet formellt fortfarande gäller eller inte. Strandskyddet syftar till att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden och att bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten.

Mark och vatten

Vattenförekomsten Öregrundsgrepen (WA20826862) ligger intill Forsmarksverket och vatten från förekomsten används i verksamheten på ett sätt så att både uttag och återförande av vatten sker. Den ekologiska statusen har bedömts vara måttlig medan den kemiska statusen ej uppnår god status för aktuellt vatten, se tabell nedan.

Vattenförekomst	Ekologisk status		
	Kvalitetskrav	Status 2021	Kommentar
Öregrundsgrepen (WA20826862)	God ekologisk status 2039	Måttlig	Övergripande ekologisk status har baserats på relevanta kvalitetsfaktorer med avseende miljökonsekvens-typen Övergödning.

Vattenförekomst	Kemisk ytvattenstatus		
	Kvalitetskrav	Status 2021	Kommentar
Öregrundsgrepen (WA20826862)	God kemisk ytvattenstatus	Uppnår ej god	Förutom undantagna ämnena kvicksilver och PDBE bedöms Tributyltennföreningar ge ej god kemisk status då de har uppmätts i vattenförekomsten med halter över respektive gränsvärde.

Vattenförekomster med bedömd status och fastställda miljökvalitetsnormer.

Den ekologiska statusen bedöms som sämre för parametrarna övergödning samt zink där zink är över klassningsgränsen och medför påverkan på den ekologiska statusen.

När det gäller vattenkvaliteten lyfts en parameter för alla vatten, det gäller ”Kemisk status” då de överskrider uppsatta mål för kvicksilver och PBDE (bromerade flamskyddsmedel). Dessa kemiska parametrar har samma problem i alla ytvatten i Sverige, de höga halterna av kvicksilver beror bland annat på berggrunden samt långväga global deposition över tid, detta har ackumulerats i marken varvid det kontinuerligt sker läckage till ytvatten, förutom detta finns äldre läckage från tidigare användning av metallen. Bedömningen är sådan att det i dagsläget saknas tekniska förutsättningar för att lösa detta. Förutom detta finns en problematik för vattenförekomsten med överskridet gränsvärde för tributyltennföreningar, TBT. TBT kan till exempel härröra från båttaktiviteter (skyddsmålning) industrier samt historiska utsläpp.

Vattenförekomsten Öregrundsgrepen bedöms inneha ett måttligt värde då både status och kvalitet anses som känsliga samt på grund av att påtagliga naturvärden finns i förekomsten. Vattenförekomstens kvalitet bedöms dessutom som känslig utifrån ett, för Forsmarksverket, verksamhetsperspektiv där förekomsten fyller en viktig funktion.

Att tillåta uttag och återförande av havsvatten innebär i sig inte något som kräver utredning inom ramen för detaljplanen utan är en fråga för tillståndsprövningen av vattenverksamheten.

I föreliggande detaljplan möjliggörs ingen exploatering som i sig bedöms få påverkan på Öregrundsgrepen med förutsättning att grävning och schaktning i byggskedet utförs på ett ansvarsfullt vis så att inte eventuella föroreningar riskerar att transporteras till förekomsten. Även dagvattenhanteringen i planförslaget behöver säkerställa att inte föroreningar från avrinning leds till förekomsten. Då vatten från Asphällsfjärdens leds in i tillloppskanalen till Forsmarksverket och fungerar som kylvatten är förekomstens vattenkvalité en prioriterad fråga för verksamheten.

Sammantaget bedöms **inga effekter** uppstå i planförslaget förutsatt att försiktighetsåtgärder vidtas vid byggnation. Således bedöms **inga konsekvenser** uppstå för miljöaspekten.

Resurshushållning

Området är redan ianspråktaget för storskalig energiproduktion. Att i samma område lokalisera förvar av använt kärnbränsle och uppföra anläggningar och konstruktioner som krävs för detta är ett sätt att hushålla med naturresurser.

Sociala konsekvenser

Säkerhet

Genomförande av denna detaljplan innebär ingen påverkan på hälsa och säkerhet.

Tillgänglighet

Då planområdet inte är tillgängligt för allmänheten blir det inga större konsekvenser av detaljplanens genomförande

Friluftsliv och rekreation

Då planområdet inte är tillgängligt för allmänheten blir det inga större konsekvenser av detaljplanens genomförande. De motionsslingor och rekreationsområden som finns för anställda inom Forsmarksverket påverkas inte i någon större omfattning.

Prövning av barnets bästa

En barnkonsekvensanalys har bedömts inte vara relevant i ärendet. Planområdet är inte idag och kommer inte efter detaljplanens genomförande att vara tillgängligt för allmänheten.

Medverkande

Planhandlingarna har upprättats av:

Norconsult Sverige AB/Johan Bergström planarkitekt med stöd av Adam Åhlin planarkitekt, Östhammars kommun.

Checklista - Undersökning

Detaljplan för del av Forsmark 6:5

Östhammars kommun, Uppsala län

Upprättad: 2024-08-22

Figur 1: Översiktskarta över planområdet.

Postadress	Besöksadress/Reg.office	Telefon	Telefax	Organisationsnummer	Bankgiro
Box 66	Stångörsgatan 10	Nat 0173-860 00	Nat 0173-175 37	212000-0290	233-1361
Fakturaadress	742 21 Östhammar	Int +46 173 860 00	Int +46 173 175 37	V.A.T. No	
Box 106	www.osthammar.se	E-post		SE212000029001	
742 21 Östhammar		byggochmiljo@osthammar.se			

Inledning

Vid upprättande av plan eller program ska kommunen undersöka om genomförandet av planen, programmet eller ändringen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Undersökningen är den process som ska leda fram till ett ställningstagande i frågan om en strategisk miljöbedömning (miljökonsekvensbeskrivning) ska göras eller inte. Undersökningen innebär att kommunen identifierar de omständigheter som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan, och samråder frågan med Länsstyrelsen.

Syftet med en miljöbedömning är att integrera miljöaspekter i planering och beslutsfattande så att en hållbar utveckling främjas.

Reglerna om miljöbedömning finns i 6 kap. Miljöbalken. Sedan 1 januari 2018 är ett nytt sjätte kapitel gällande. Det nya kapitlet ska tillämpas för planärenden som beslutats efter 1 januari 2018.

Planområdet

Planområdet är beläget inom det område som omfattar Forsmarks kärnkraftverk, cirka 20 kilometer norr om Östhammar.

För området gäller idag detaljplan 9.03 ”Slutförvar av använt kärnbränsle inom delar av fastigheterna Forsmark 3:32, 6:5, 6:17 samt Berkinge 9:1”, som vann laga kraft 2008-04-11.

I gällande översiktsplan 2023 (laga kraft i januari 2024) har området där Forsmarks kärnkraftverk är placerat markerats som ”Område för störande verksamheter, ej bostad”. Området har i den framtida markanvändningskartan getts beteckningen ”VI - Område för utveckling av omgivningsstörande verksamheter (industri)”.

Detaljplanens syfte

Syftet med planen är att ovan mark möjliggöra uppförande av bebyggelse för kontorsbyggnader och gemensamma ytor som exempelvis sporthall och matsal samt att under mark möjliggöra uppförande av underjordiskt slutförvar för uttjänt kärnbränsle

Bedömningsunderlag

Undersökningen genomförs genom en checklista. Checklistan ska ge en helhetsbild av effekterna av en detaljplan. Checklistan ger kunskap om vilka frågor som berörs, samt vilka frågor som innebär risk för betydande miljöpåverkan för aktuell detaljplan. Avslutningsvis sker en sammanvägd bedömning av de frågeställningar som bedömts medföra risk för betydande miljöpåverkan.

Checklistan inkluderar skyddsvärden, effekter på miljön, samt effekter på hälsa och säkerhet.

Alltid betydande miljöpåverkan		Berörs?	
		Ja	Nej
Det ska alltid antas vara betydande miljöpåverkan om genomförandet kan antas innefatta en verksamhet eller åtgärd som kräver tillstånd enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken. Dessa är de verksamheter eller åtgärder som kan påverka miljön i ett naturområde som har förtecknats enligt 27 § första stycket 1 eller 2 miljöbalken (7 kap. 28 a § MB).			
1. Särskilda skyddsområden enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/147/EG av den 30 november 2009 om bevarande av vilda fåglar (Fågeldirektivet, Natura 2000)			X
2. Särskilda bevarandehavensområden enligt rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (Art- och habitatdirektivet, Natura 2000)			X
Kommentar			
Om planen anger förutsättningarna för kommande tillstånd för sådana verksamheter eller åtgärder som anges i 2 § miljöbedömningsförordningen (eller bilagan till förordningen) kan betydande miljöpåverkan antas. Trots 2 § ska en undersökning alltid genomföras för detaljplaner enligt PBL.			
Anger planen förutsättningar för sådana verksamheter eller åtgärder som anges i 2 § eller bilagan till miljöbedömningsförordningen?		X	
Kommentar	Detaljplanens syfte är en del i lösningen för förvaring av Sveriges uttjänta kärnbränsle.		

		Berörs?		
		Ja	Risk för BMP (betydande miljöpåverkan)?	Nej
1. Förordnanden och skyddsvärden				
1.1	Berörs riksintressen?	X		
1.2	Berörs naturreservat?			X
1.3	Berörs biotopskydd?			X
1.4	Berörs djur- och växtskyddsområden?			X
1.5	Berörs strandskyddsområden?	X		
1.6	Berörs miljöskyddsområden?			X
1.7	Berörs vattenskyddsområden?			X
Kommentar	Detaljplanen omfattar områden som berörs av riksintresse för Slutförvaring kärnbränsle och -avfall (3 kap. 8§ MB), Energiproduktion (3 kap. 8§ MB), Yrkesfiske (3 kap. 5§ MB) och Högexploaterad kust (4 kap. 4§ MB). Innehållet i denna detaljplan ligger helt i linje med Riksintressena för Energiproduktion samt Slutförvaring kärnbränsle och avfall medan riksintressena för Yrkesfiske och Högexploaterad kust			

	inte är berörda eftersom området detaljplanen omfattar ligger inom det område som kärnkraftsanläggningen disponerar. Riksintresset för yrkesfiske inkluderar även grunda vikar som uppväxtmiljö för fisk, MKBn bör behandla även denna fråga. Man bör även nämna Naturreservatet och Natura 2000-området Kallriga, söder om planområdet. Ett natura 2000-område kan påverkas även om en verksamhet sker utanför området, så även detta bör det finnas analyser kring i kommande MKB. Öster om planområdet finns djur- och växtskyddsområden (fågelskydd). Även dessa områden kan påverkas även om de ligger utanför planområdet och kommande MKB bör innehålla någon analys kring detta, även om det kan vara mindre relevanta störningar för fåglar än för fisk. Stora delar av planområdet omfattas av strandskydd. De delar av detaljplanen som omfattar strandskyddsområden innehåller redan befintlig verksamhet. Men eventuell påverkan på strandskydd bör behandlas i kommande MKB. I området kring kärnkraftverket förekommer följande arter som är skyddade enligt artskyddsförordningen: • mindre hackspett (födosökande) • orkidéarterna grönvit nattviol, korallrot, nattviol, nästrot, skogsknipprot, skogsnycklar och tvåblad. Dessa arter kan påverkas av denna detaljplan, men bedöms inte påverkas i större utsträckning i och med att de områden som påverkas redan är ianspråktaga för parkeringar och bebyggelse.
--	--

Effekter på miljön		Berörs?		
		Ja	Risk för BMP?	Nej
2.	Högt naturvärde, nyckelbiotoper, ekologiskt känsliga områden, naturresurser			
2.1	Berörs område som utpekats i Länsstyrelsens eller kommunens naturvårdsplan som högt naturvärde?			X
2.2	Berörs område som utpekats i Skogsvårdsstyrelsens nyckelbiotopsinventering?			X
2.3	Berörs område som utpekats i Skogsvårdsstyrelsens sumpskogsinventering?			X
Kommentar				
3.	Kulturmiljö			
3.1	Berörs fornlämning?			X
3.2	Berörs kulturhistoriskt värdefull miljö?			X
Kommentar				

4.	Landskaps- och stadsbild & sociala värden			
4.1	Finns risk att planen medför påverkan på landskapsbilden?			X
4.2	Finns risk att planen medför påverkan på stadsbilden?			X
4.3	Finns risk att planen medför påverkan på sociala värden?			X
Kommentar	Planområdet är redan bebyggt och är inte tillgängligt för allmänheten.			
5.	Transport och kommunikation			
5.1	Berörs viktiga transport- eller kommunikationsleder?			X
Kommentar				
6.	Rekreation och rörligt friluftsliv			
6.1	Finns risk att planen påverkar kvaliteten eller kvantiteten på någon rekreativ möjlighet (strövmråde, vandringsled, friluftsanläggning etc.)?			X
Kommentar	Planområdet är redan bebyggt och är inte tillgängligt för allmänheten.			
7.	Mark			
7.1	Finns risk att genomförandet av planen medför instabilitet i mark eller geologiska grundförhållanden - risk för skred, ras etc.?			X
7.2	Finns risk för skada eller förändring av någon värdefull geologisk formation?			X
7.3	Finns risk att planen medför förändrade sedimentationsförhållanden i vattendrag eller sjö?			X
Kommentar				

8.	Luft och klimat			
8.1	Finns risk för väsentliga luftutsläpp?			X
8.2	Finns risk för obehaglig lukt?			X
8.3	Finns risk för förändringar i luftfuktighet, luftfuktighet, temperatur eller klimat (regionalt eller lokalt)?			X
8.4	Finns risk för skador på byggnader?			X

Kommentar				
9.	Vatten			
9.1	Finns risk för förändringar av grundvatten- eller ytvattenkvaliteten?			X
9.2	Finns risk för förändringar av flödesriktningen för grundvattnet?			X
9.3	Finns risk för minskning av vattentillgången i någon yt- eller grundvattentäkt?			X
9.4	Finns risk för förändrade infiltrationsförhållanden, avrinning eller dräneringsmönster med risk för översvämning/uttorkning?			X
9.5	Finns risk för förändrat flöde, riktning eller strömförhållande i något vattendrag eller någon sjö?			X
Kommentar				
10.	Växter och svampar			
10.1	Finns risk för förändringar i antal eller sammansättning av växtarter eller växtsamhällen?			X
10.2	Finns risk för påverkan av någon hotad växtart eller växtsamhälle (enligt Artdatabankens rödlista eller EU:s art- och habitatdirektiv, fridlysta)?			X
10.3	Finns risk för införande av någon ny växtart?			X
Kommentar				
11.	Areella näringar			
11.1	Påverkas jordbruk, skogsbruk, djurhållning eller fiske?			X
Kommentar				
12.	Djurliv			
12.1	Finns risk för förändringar av antalet eller sammansättningen av djurarter?			X
12.2	Finns risk för påverkan på någon hotad djurart enligt Artdatabankens rödlista eller EU:s art- och habitatdirektiv?			X
12.3	Finns risk för försämring av fiskevatten eller jaktmarker?			X

Kommentar	
-----------	--

Effekter på hälsa och säkerhet		Berörs?		
		Ja	Risk för BMP?	Nej
13.	Störningar, buller, utsläpp, vibrationer, radon, ljus och skarpt sken, lukt			
13.1	Finns risk för ökad ljudnivå som kan medföra att människor exponeras för ljudnivåer över rekommenderade gränsvärden?			X
13.2	Finns risk för nya ljussken som kan vara bländande?			X
13.3	Finns risk för vibrationer?			X
13.4	Finns risk för explosion?			X
13.5	Finns risk för utsläpp?			X
13.6	Finns risk för lukt?			X
13.7	Finns risk att människor utsätts för joniserande strålning (radon)?			X
13.8	Finns risk för påverkan från magnetfält från kraftledningar?			X
13.9	Finns risk för översvämningsproblematik?			X
Kommentar				
14.	Miljöpåverkan från omgivningen			
14.1	Har området tidigare använts som tipp, utfyllnadsplats eller dylikt varvid miljö- och hälsofarliga ämnen kan finnas lagrade i marken?	X		
14.2	Finns målpunkt eller transportled för farligt gods inom 150 meter?	X		
Kommentar	Kärnkraftsverket Forsmark ligger delvis inom och i direkt anslutning till planområdet. Det kan finnas grus/sand från Dannemora med arsenik i här/kring Forsmarks kärnkraftverk, vilket är något att ha i åtanke ifall det behöver utredas.			
15.	Trafiksäkerhet			
15.1	Finns risk att trafikproblem skapas eller att trafiksäkerheten äventyras?			X
15.2	Finns risk för ökning av fordonstrafik?			X

Kommentar				
16.	Omkringliggande projekt			
16.1	Finns andra projekt som innebär miljöpåverkan inom planområdet?	X		
16.2	Har denna plan betydelse för andra planers eller programs miljöpåverkan?			X
Kommentar	Projektering och byggnation av slutförvar för använt kärnbränsle pågår i direkt anslutning till planområdet. Delar av denna detaljplan omfattar lösningar som ingår i slutförvar för använt kärnbränsle.			

		Berörs?		
		Ja	Risk för BMP?	Nej
Miljökvalitetsnormer & miljömål				
Miljökvalitetsnormer (MKN) är ett juridiskt styrmedel som regleras i 5 kap. miljöbalken. Normer kan meddelas av regeringen i förebyggande syfte eller för att åtgärda befintliga miljöproblem, för att de svenska miljömålen ska uppnås eller för att kunna genomföra EG-direktiv. I fråga om detaljplaner gäller att detaljplan inte får antas om dess genomförande skulle medverka till att MKN överträds, enligt 5 kap. 3 § MB.				
Luft				
Innebär planförslaget att miljökvalitetsnormer riskerar att överskridas för föroreningar i utomhusluft? Se SFS 2010:477				X
Kommentar				
Fisk- och musselvatten				
Innebär planförslaget att miljökvalitetsnormer riskerar att överskridas för fisk- och musselvatten? Se SFS 2001:554				X
Kommentar				
Vatten				
Innebär planförslaget att miljökvalitetsnormer riskerar att överskridas för vattenförekomster? Se SFS 2004:660				X

Kommentar			
Miljömål			
Har relevanta miljömål beaktats vid framtagandet av planförslaget?	x		
Kommentar	I kommande MKB och planprocess är det viktigt att föra diskussion kring relevanta miljömål (framför allt Hav i balans samt Levande kust och skärgård, men även Ett rikt växt- och djurliv). Ytterligare mål kan komma att behöva behandlas.		

Sammanvägd bedömning

Med utgångspunkt i ovanstående frågeställningar görs en sammanvägd bedömning och ett motiverat ställningstagande till om planens genomförande kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Detaljplanens syfte är en del i lösningen för förvaring av Sveriges uttjänta kärnbränsle och enligt formuleringen i 2 § miljöbedömningsförordningen antas detaljplanens genomförande innebära att betydande miljöpåverkan ska antas enligt 6 kap. 3 § första stycket miljöbalken.

Det berörda planområdet bedöms medföra en betydande miljöpåverkan och därmed bedöms det att en strategisk miljöbedömning behöver göras.

Medverkande

Undersökningen om betydande miljöpåverkan har handlagts av följande tjänstemän på förvaltningen:

- Susanna Svensson, planarkitekt
- Camilla Andersson, miljöskunnig
- Johan Bergström, Sigma Civil AB

BMN-2024-2479

1 (4)

Plan- och byggenheten – Samhällsbyggnadskontoret
ANTAGANDEHANDLING

Granskningsutlåtande

Förslag till detaljplan för del av Forsmark 6:5 Östhammars kommun, Uppsala län

Upprättad den 19 januari 2026

POSTADRESS

Box 66
Fakturaadress
Box 106
742 21
Östhammar

BESÖKSADRESS

Stångörsgatan 10
742 21 Östhammar

TELEFON

+46 (0) 173 860 00

MAIL

byggochmiljo@osthammar.se
www.osthammar.se

ORG.NUMMER

212000-0290

V.A.T. NO

SE212000029001

BANKGIRO

233-1361

Planförfarandet

Förslag till detaljplan för del av Forsmark 6:5, utgjorde underlag för granskning under perioden 27 november – 27 december 2025. Detaljplanen hanteras med utökat förfarande enligt PBL 2010:900.

Berörda förvaltningar inom kommunen, statliga verk, länsstyrelsen samt berörda sakägare och andra med väsentligt intresse av planen har underrättats och beretts tillfälle att yttra sig under denna tid. Planhandlingarna har under granskningstiden varit tillgängliga på kommunkontoret i Östhammar samt på kommunens hemsida. En kungörelse om granskning publicerades på kommunens hemsida.

I detta granskningsutlåtande redovisas de yttranden som inkommit under granskningstiden, samtliga yttranden sammanfattas och kommenteras. Här sammanfattas även vilka synpunkter som inte blivit tillgodosedda under planprocessen och vilka eventuella revideringar som sker i planhandlingarna innan detaljplanen antas.

Sammanfattning

Inga inkomna yttranden har något att erinra.

Inkomna yttranden med kommentarer

Totalt inkom 7 yttranden under granskningen.

Remissinstans	Ankomststämplat	Yttrande utan erinran	Yttrande med synpunkter på planförslaget
Myndigheter och grannkommuner			
1. Länsstyrelsen Uppsala län	2025-12-16	X	
2. Lantmäteriet	2025-12-16	X	
3. Vård- och omsorgsnämnden	2025-12-01	X	
4. Samhällsbyggnadskontoret	2025-11-28	X	
Föreningar och organisationer			
5. Östhammar Vatten AB	2025-12-16	X	
6. Uppsala Brandförsvär	2025-12-16	X	
7. Vattenfall Eldistribution AB	2025-12-10	X	
Privatpersoner			
Inga yttranden			

I detta dokument sammanfattas och kommenteras inkomna yttranden. Samtliga originalyttranden hålls tillgängliga på Samhällsbyggnadskontoret i Östhammars kommun.

Myndigheter och kommuner

1. Länsstyrelsen Uppsala län

Länsstyrelsen bedömer att detaljplaneförslaget överensstämmer med översiktsplanen enligt 4 kap. 33 § p.5 PBL.

Länsstyrelsen har inget att tillägga i fråga om hur planförslaget tillgodoser statliga eller andra allmänna intressen och bedömer, med hänsyn till prövningsgrunderna i 11 kap. 10 § PBL och nu kända förhållanden, att ett antagande av detaljplanen inte kommer att prövas.

Kommentar:

Plan- och byggenheten tackar för yttrandet.

2. Lantmäteriet

Lantmäteriet har tagit del av planförslagets granskningshandlingar och har inga synpunkter på dessa.

Kommentar:

Plan- och byggenheten tackar för yttrandet.

3. Vård- och omsorgsnämnden, Östhammars kommun

Tack för möjligheten att lämna synpunkter på förslag till detaljplan för Forsmark 6:5 Vård- och omsorgsnämnden har ingenting att erinra.

Kommentar:

Plan- och byggenheten tackar för yttrandet.

4. Samhällsbyggnadskontoret

Vi bekräftar härmed att vi mottagit detta ärende. Samhällsbyggnadskontoret har inget att yttra i ärendet.

Kommentar:

Plan- och byggenheten tackar för yttrandet.

Föreningar och organisationer

5. Östhammar vatten AB

Östhammar Vatten har tagit del av granskningshandlingarna gällande detaljplan för Forsmark 6:5, ärende BMN-2024-2479 och har inget att erinra.

Kommentar:

Plan- och byggenheten tackar för yttrandet.

6. Uppsala Brandförsvar

Uppsala brandförsvar har tagit del av granskningshandlingar daterade 2025-11-21 samt tillhörande utredningar.

Efter granskning av inkomna handlingar har brandförsvaret inga synpunkter mot planförslaget.

Brandförsvaret önskar ta del av beslut om laga kraft.

Kommentar:

Plan- och byggenheten tackar för yttrandet.

7. Vattenfall Eldistribution AB

Vattenfall Eldistribution AB har inget att erinra.

Kommentar:

Plan- och byggenheten tackar för yttrandet.

Revidering av planförslaget

Granskningen och de synpunkter som inkommit har inte medfört några förändringar i planförslaget.

Yttranden som inte blivit tillgodosedda under detaljplaneprocessen

Synpunkter från samråd:

- Inga kvarstående yttranden.

Synpunkter från granskning:

- Inga kvarstående yttranden.

Datum
2025-11-21

Dnr
BMN-2024-2479

Sid
1 (9)

Plan- och byggenheten – Samhällsbyggnadskontoret

Samrådsredogörelse

Förslag till detaljplan för del av Forsmark 6:5 Östhammars kommun, Uppsala län

2025-11-21

Postadress	Besöksadress/Reg.office	Telefon	Telefax	Organisationsnummer	Bankgiro
Box 66	Stångörsgatan 10	Nat 0173-860 00	Nat 0173-175 37	212000-0290	233-1361
Fakturaadress	742 21 Östhammar	Int +46 173 860 00	Int +46 173 175 37	V.A.T. No	
Box 106	www.osthammar.se	E-post		SE212000029001	
742 21 Östhammar		byggochmiljo@osthammar.se			

Samrådsförfarandet

Förslag till detaljplan för del av Forsmark 6:5 utgjorde underlag för samråd under perioden 1 oktober – 31 oktober 2025. Detaljplanen hanteras med utökat förförande enligt Plan- och bygglagen (PBL) 2010:900.

Berörda enheter inom kommunen, statliga verk, länsstyrelsen samt berörda sakägare och andra med väsentligt intresse av planen har underrättats och beretts tillfälle att yttra sig under denna tid. Planhandlingarna har under samrådstiden varit tillgängliga på kommunkontoret i Östhammar, samt på kommunens hemsida och anslagstavla. En kungörelse om samråd publicerades på kommunens anslagstavla och i Annonsnytt (Alunda, Dannemora, Hargshamn, Gimo, Öregrund, Österbybruk och Östhammar) den 1 oktober.

I denna samrådsredogörelse redovisas de yttranden som inkommit under samrådstiden, samtliga yttranden sammanfattas och kommenteras. Samrådsredogörelsen fungerar som underlag för kommande detaljplanearbete.

Sammanfattning

Vård- och omsorgsnämnden, PostNord Sverige AB och Vattenfall Eldistribution AB har inget att erinra. Lantmäteriet påpekar att förhållandena gällande allmän platsmark i planen bör förtydligas. Östhammar Vatten AB påpekar att etableringen inte får påverka vattenanvändningen på ett sätt som kan leda till att vattentillgångarna överskrids.

Länsstyrelsen anser att kommunen till granskningsskedet behöver förtydliga riskbilden på platsen, dels med avseende på närheten till anläggningen som är klassad som Sevesoverksamhet dels med avseende på transporter av farligt gods i anslutning till planområdet.

Uppsala Brandförsvaret menar att en riskanalys bör genomföras och visa acceptansnivåer för individrisk och visa vilka skyddsåtgärder eller planbestämmelser som kan krävas för att säkerställa en godtagbar säkerhetsnivå för boende och personal. Samt att säkerställa tillgång till brandvatten.

Inkomna yttranden med kommentarer

Totalt inkom 7 yttranden under samrådet.

Remissinstans	Ankomst- stämplat	Yttrande utan erinran	Yttrande med synpunkter	Sakägare enligt fastighetsförtec- kning	Synpunkter som ej tillgodosetts
Myndigheter och grannkommuner					
1. Länsstyrelsen Uppsala län	2025-10-31		x		
2. Lantmäteriet	2025-10-06		x		
3. Vård- och omsorgsnämnden	2025-11-04	x			
Föreningar och organisationer					
4. PostNord Sverige AB	2025-10-02	x			
5. Vattenfall Eldistribution AB	2025-10-20	x		x	
6. Östhammar Vatten AB	2025-10-30		x		
7. Uppsala Brandförsvaret	2025-10-31		x		
Privatpersoner					
Inga yttranden					

I detta dokument sammanfattas de inkomna yttranden och kommenteras. Samtliga originalyttranden hålls tillgängliga hos Samhällsbyggnadskontoret på Östhammars kommun.

Myndigheter och kommuner

1. Länsstyrelsen Uppsala län

Farligt gods, risker

Forsmark kärnkraftverk omfattas av Lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor, även kallad sevesolagstiftningen. Verksamheten kan därmed antas utgöra en riskkälla i omgivningen som behöver beaktas vid planläggning av aktuellt område. Kommunen behöver säkerställa att risknivåerna på aktuell plats är acceptabla med avseende på risker kopplade till verksamheten vid Forsmark kärnkraftverk.

I planbeskrivningen anges väg 76 som en sekundär transportled för farligt gods. Avståndet från planområdet till vägen är betryggande. Vägtransporter till Forsmarksverket kommer dock via väg 76 och viker av in på vägen till kärnkraftverket. Om transporter av farligt gods passerar planområdet bör det beaktas i planarbetet.

Transporter sker även till och från kärnkraftverket via hamnen, vilket nämns i planbeskrivningen. Även dessa transporter bör beaktas när risknivån bedöms. I framtiden, när slutförvaret tas i drift, kan antalet transporter av radioaktiva ämnen förbi planområdet förväntas öka. Även dessa transporter och eventuella risker kopplade till dem bör beaktas i planarbetet.

Länsstyrelsen har tagit fram en vägledning för riskhantering vid planläggning intill transportleder för farligt gods, Riskhantering vid transportleder för farligt gods. Kraven på riskhantering beror bland annat på markanvändningens känslighet och avståndet till den aktuella transportleden. Då plankartan innefattar korttidsboende, vilket innebär att sovande personer kommer att förekomma inom planområdet, ökar markanvändningens känslighet jämfört med nuläget. De personer som övernattar kan dock förväntas ha god kännedom om sin omgivning då boendet endast är till för personal som jobbar vid anläggningen och inte är tillgängligt för allmänheten. Till granskningsskedet behöver kommunen visa att risknivån vid de planerade korttidsbostäderna är acceptabel.

Länsstyrelsen anser att kommunen till granskningsskedet behöver förtydliga riskbilden på platsen, dels med avseende på närheten till anläggningen som är klassad som Sevesoverksamhet dels med avseende på transporter av farligt gods i anslutning till planområdet.

Kommentar:

I underlagsmaterialet till den ansökan som SKB gjort till Strålsäkerhetsmyndigheten och Mark- och miljödomstolen finns omfattande resonemang kring säkerhet och risker både under byggskedet och under driftskedet. När det gäller utbyggnaden under jord, (500 meter under markytan) kommer huvuddelen av utbyggnaden att ske vid sidan av befintlig anläggning med avspärrningar mellan bygg- och driftområdet. Detta innebär bland annat att temporära avskiljande väggar med portar kommer att upprättas som skyddar befintlig anläggning från luftstöt vågor och spränggaser från sprängningarna samtidigt som de utgör brandcellsgräns mellan byggområdet och befintlig anläggning. Avspärrningen innebär också att huvuddelen av byggtrafiken kommer att skiljas från driftområdet vilket gör att risker kopplade till ökade trafikvolym inte påverkar befintlig anläggning.

I driftskedet kommer säkerheten vid transport av kärnavfall garanteras genom särskilda krav på transportsystemet där transportbehållare, fartyg och terminalfordon utgör de viktigaste komponenterna. Det är i första hand transportbehållarna som garanterar den höga säkerheten.

Transportbehållarnas uppgift är dels att skydda personal och omgivning från strålning, dels att förhindra det transporterade materialet från att frigöras för spridning.

SKB kommer inte transportera avfall genom området, det kommer transporteras från hamnen över kylvattenkanalen på ny bro öster om området.

Den verksamhet som bedrivs inom Forsmarksverket opererar under ett strikt säkerhetstänk och regelbundna övningar samt genomgångar innebär att det förmodligen är säkrare att vistas inom området än utanför.

Riskbilden för planområdet har analyserats med hänsyn till två huvudsakliga riskkällor:

- 1. Närheten till kärnkraftverk Planområdet ligger inom påverkan från ett kärnkraftverk, vilket omfattas av särskild lagstiftning och beredskapszoner enligt Strålsäkerhetsmyndigheten. Risker kopplade till allvarliga händelser såsom radioaktiva utsläpp har analyserats.*
- 2. Transporter av farligt gods på sekundär led I anslutning till planområdet löper en sekundär transportled för farligt gods, främst använd av lokal distribution. Trafikintensiteten är låg, men transporter av brandfarliga vätskor och gaser förekommer. Risker kopplade till olyckor har analyserats, inklusive scenarier med brand och utsläpp. Risknivån bedöms som låg, men viss påverkan kan uppstå vid extrema händelser.*

Riskreducerande åtgärder:

- 1. Korttidsboende förses med avstängningsbart ventilationssystem med möjlighet till central stängning vid olycka.*
- 2. Korttidsboende förses med centralt larmsystem för att i händelse av en olycka kunna varna de som bor där.*

Sammanfattande bedömning: Efter genomförd riskanalys bedöms risknivån som acceptabel under förutsättning att föreslagna åtgärder genomförs. Planförslaget uppfyller kraven enligt Plan- och bygglagen, Miljöbalken samt beredskapslagstiftning kopplad till kärnteknisk verksamhet.

Gällande detaljplan för området innehåller samma bestämmelse kring korttidsboende som finns i denna nya plan. I detaljplan 9.02 lyder bestämmelsen "K₂ - Kontor, gästförläggning, vaktövernattningsbostad, information, samlingslokaler, matsal". Markanvändningens känslighet jämfört med nuläget är därmed oförändrad.

2. Lantmäteriet

I planbeskrivningen under rubriken "Genomförande – huvudmannaskap" beskrivs att det i detaljplanen finns allmän plats med enskilt huvudmannaskap. Det aktuella planförslaget innehåller dock ingen allmän plats. Under rubriken "Ekonomiska frågor – överlåtelse av mark" används termen "allmän mark". Om det är allmän platsmark det syftar på bör även den formuleringen kunna strykas. Lantmäteriet har i övrigt inga synpunkter på de aktuella planhandlingarna.

Kommentar:

Planbeskrivningen justeras så det tydligt framgår att det inte finns någon allmän platsmark inom planområdet.

3. Vård- och omsorgsnämnden, Östhammars kommun

Vård- och omsorgsnämnden har ingenting att erinra.

Kommentar:

Plan- och byggenheten tackar för yttrandet.

Föreningar och organisationer

4. Postnord Sverige AB

PostNord har i uppdrag att tillhandahålla den samhällsomfattande posttjänsten vilket bland annat innebär att det är PostNord som ska godkänna placeringen och standarden på postmottagningsfunktionen. I denna roll representerar PostNord samtliga postoperatörer som är verksamma i det aktuella området.

Post ska kunna delas ut miljövänligt, kostnadseffektivt och med hänsyn till arbetsmiljön för chaufförer och brevbärare. För att det ska kunna genomföras i praktiken behöver utdelningen standardiseras.

Vid nybyggnation av villor och radhus placeras postlådan i en lådsamling vid infarten till området. I flerfamiljshus ska man ta emot sin post i en fastighetsbox i anslutning till entrén. Färdvägen till postanordningen ska vara öppen och farbar året runt för valt fordon, samt ges möjlighet att vända.

Kontakta PostNord i god tid på utdelningsförbättringar@postnord.com för dialog gällande godkännande av postmottagning i samband med nybyggnation eller annan förändring gällande befintlig alt ny infrastruktur.

En placering som inte är godkänd leder till att posten inte börjar delas ut till adressen.

Kommentar:

Plan- och byggenheten noterar Postnords synpunkter.

5. Vattenfall Eldistribution AB

Vattenfall Eldistribution AB har elnätanläggningar inom område och inom närområde för aktuell detaljplan bestående av 24 kV markkabel, turkos streckad linje i karta nedan.

Vattenfall Eldistribution AB är delaktiga i denna utveckling och planerar samt beräknar för lastökningen som tillkommer med detaljplanen.

Befintlig 24kV markkabelns placering stämmer med ovanstående karta och har de säkerhetsavstånd som krävs.

Vattenfall Eldistribution AB har inget att erinra avseende rubricerat planärende.

Vattenfall Eldistribution AB vill informera om följande:

- Vid eventuella schaktningsarbeten skall kabelutsättning begäras. Se *Gräv inte utan koll | Vattenfall Eldistribution*
- När du ska bygga, fälla träd, schakta eller spränga nära våra ledningar så glöm inte att beställa bevakning. Då är vi med på plats under arbetets gång och ser till att inga skador uppstår
Beställ tjänst Vattenfall Eldistribution
- Befintliga elnätanläggningar måste hållas tillgängliga under alla **skeden** av genomförandet.
- Någon anläggning, tex byggnad, får inte uppföras invid elnätanläggning tillhörande Vattenfall Eldistribution så att gällande säkerhetsavstånd inte hålls.

Kommentar:

Inom det område där aktuell kabel är förlagd planeras inga förändringar på det djup som kabeln ligger.

6. Östhammar vatten AB

Östhammar Vatten AB har tagit del av handlingarna för ovan rubricerat ärende för yttrande och framför följande.

Östhammar Vatten vill understryka vikten av att den planerade verksamheten inom Forsmark 6:5 inte påverkar möjligheten att fortsatt köpa den mängd vatten som krävs för att säkerställa den kommunala dricksvattenförsörjningen inom verksamhetsområdet för Forsmarksbruk.

Det är av stor betydelse att vattenförsörjningen till den kommunala verksamheten inte begränsas eller påverkas negativt av den ökade vattenanvändningen som planeras inom ramen för slutförvaret och tillhörande anläggningar. Östhammar Vatten föreslår att det i den fortsatta planeringen och tillståndsprocessen utreds hur vattenresurserna ska fördelas, så att kommunens behov av dricksvatten säkerställs.

Även ledningsnätets kapacitet behöver ses över utifrån planerad vattenanvändning.

Kommentar:

Verksamheten inom kraftverksområdet kommer inte förbruka mer vatten efter denna detaljplans genomförande än vad som förbrukas idag. Varken ledningsnätets kapacitet eller tillgång till dricksvatten för de delar av Östhammars kommun som försörjs via kraftverksområdet påverkas.

7. Uppsala Brandförsvar

Uppsala brandförsvar har tagit del av samrådshandlingar daterade 2025-09-17 samt tillhörande utredningar.

Brandförsvaret har granskat planförslaget avseende brandförsvarets insatsmöjligheter samt möjligheten att uppfylla gällande bygglagstiftning avseende brandtekniska krav. Brandförsvaret har även undersökt risker som kan påverka planområdet och risker som planområdet kan medföra till den befintliga omgivningen. Befintliga risker och verksamheter har undersökts med stöd av brandförsvarets databas Daedalos (2025-10-27).

Efter granskning av inkomna handlingar har brandförsvaret följande synpunkter:

Risker till och från planområdet

Planförslaget medger etablering av korttidsboenden inom ett område där det finns riskkällor av betydande karaktär. Brandförsvaret känner inte till om någon riskutredning har utförts för planen och om hänsyn till individrisk har beaktats.

Om ingen sådan utredning har gjorts, bör en riskanalys genomföras innan planen antas, i enlighet med gällande riktlinjer från länsstyrelsens vägledning för riskhantering i fysisk planering. Analysen bör redovisa acceptansnivåer för individrisk och visa vilka skyddsåtgärder eller planbestämmelser som kan krävas för att säkerställa en godtagbar säkerhetsnivå för boende och personal.

Tillgång till brandvatten

Tillgång till brandvatten i området behöver säkerställas för att kunna bedöma att marken är lämplig för ändamålet enligt PBL 2 kap. 6 §. Inom området ansvarar Forsmark för att tillgång på brandvatten är erforderlig. Mellan en brandpost och uppställningsplats för brandförsvarets fordon ska avstånd uppgå till maximalt 75 meter, och mellan uppställningsplats för fordon och angreppspunkt ska det vara maximalt 50 meter. Brandförsvaret har idag inte kännedom om var brandposter finns placerade inom området och önskar att denna information meddelas i form av koordinater i SWEREF99.

Brandförsvaret önskar ta del av samrådsredogörelsen.

Kommentar:

Risker.

I underlagsmaterialet till den ansökan som SKB gjort till Strålsäkerhetsmyndigheten och Mark- och miljödomstolen finns omfattande resonemang kring säkerhet och risker både under byggskedet och under driftskedet. När det gäller utbyggnaden under jord, (500 meter under markytan) kommer huvuddelen av utbyggnaden att ske vid sidan av befintlig anläggning med avspärrningar mellan bygg- och driftområdet. Detta innebär bland annat att temporära avskiljande väggar med portar kommer att upprättas som skyddar befintlig anläggning från luftstöt vågor och spränggaser från sprängningarna samtidigt som de utgör brandcellsgräns mellan byggområdet och befintlig anläggning. Avspärrningen innebär också att huvuddelen av byggtrafiken kommer att skiljas från driftområdet vilket gör att risker kopplade till ökade trafikvolym inte påverkar befintlig anläggning.

I driftskedet kommer säkerheten vid transport av kärnavfall garanteras genom särskilda krav på transportsystemet där transportbehållare, fartyg och terminalfordon utgör de viktigaste komponenterna. Det är i första hand transportbehållarna som garanterar den höga säkerheten. Transportbehållarnas uppgift är dels att skydda personal och omgivning från strålning, dels att förhindra det transporterade materialet från att frigöras för spridning.

SKB kommer inte transportera avfall genom området, det kommer transporteras från hamnen över kylvattenkanalen på ny bro öster om området.

Den verksamhet som bedrivs inom Forsmarksverket opererar under ett strikt säkerhetstänk och regelbundna övningar samt genomgångar innebär att det förmodligen är säkrare att vistas inom området än utanför.

Riskbilden för planområdet har analyserats med hänsyn till två huvudsakliga riskkällor:

- 1. Närheten till kärnkraftverk. Planområdet ligger inom påverkan från ett kärnkraftverk, vilket omfattas av särskild lagstiftning och beredskapszoner enligt Strålsäkerhetsmyndigheten. Risker kopplade till allvarliga händelser såsom radioaktiva utsläpp har analyserats.*
- 2. Transporter av farligt gods på sekundär led I anslutning till planområdet löper en sekundär transportled för farligt gods, främst använd av lokal distribution. Trafikintensiteten är låg, men transporter av brandfarliga vätskor och gaser förekommer. Risker kopplade till olyckor har analyserats, inklusive scenarier med brand och utsläpp. Risknivån bedöms som låg, men viss påverkan kan uppstå vid extrema händelser.*

Riskreducerande åtgärder:

- 1. Korttidsboende förses med avstängningsbart ventilationssystem med möjlighet till central stängning vid olycka.*
- 2. Korttidsboende förses med centralt larmsystem för att i händelse av en olycka kunna varna de som bor där.*

Sammanfattande bedömning: Efter genomförd riskanalys bedöms risknivån som acceptabel under förutsättning att föreslagna åtgärder genomförs. Planförslaget uppfyller kraven enligt Plan- och bygglagen, Miljöbalken samt beredskapslagstiftning kopplad till kärnteknisk verksamhet.

Brandvatten

Forsmarks kraftverksområde har via FKA (Forsmarks Kraftgrupp Aktiebolag) ett eget brandförsvar som känner platsen väl och utför regelbundna övningar inom området. En del av dessa övningar sker tillsammans med personal från Uppsala Brandförsvar. I händelse av räddningsinsatser kommer FKAs brandförsvar samarbeta med och vägleda Uppsala brandförsvar.

Planområdet kommer projekteras med stöd av brandingenjör och lokal brandstyrka för att säkerställa kravuppfyllnad. Placering av brandposter kommer redovisas på kommande bygglovshandlingar då det är för tidigt att redovisa detta i planskedet.

Revidering av planförslaget

Samrådet och de synpunkter som inkommit har resulterat i följande förändringar.

- Planbestämmelser med krav om avstängningsbar ventilation och larmsystem införs på plankartan för de delar som tillåter korttidsboende.
- Planbeskrivningen justeras så det tydligt framgår att det inte finns någon allmän platsmark inom planområdet.

Plan

Vattentjänstplan för Östhammars kommun

Antagen av	Kommunfullmäktige
Antaget	Kommunfullmäktige 2026-04-28 § 41
Ersätter tidigare version	-
Gäller för	Bygg- och miljönämnden, Kommunstyrelsen och Östhammar Vatten
Dokumentansvarig	Samhällsbyggnadschef

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Inledning.....	4
Uppföljning	4
Lagstiftning	4
Framtagandet av vattentjänstplanen	5
Samråd.....	6
Granskning	6
Vatten och avlopp (VA) i den kommunala planeringen.....	8
Nuläge och framtida behov för VA-försörjning.....	8
Utökning av verksamhetsområde, anslutning till allmänt VA	9
Nya bostadsområden och förtätning	10
Omvandlingsområden.....	11
Övergripande behovsutredning	12
Bedömning av områden och plan för utbyggnad	12
Dricksvattenförsörjning.....	19
Utvecklingsarbete	20
Spillvattenhantering	21
Utvecklingsarbete	22
Dagvattenhantering	23
Utvecklingsarbete	23
Distribution/Ledningsnät.....	25
Den allmänna VA-anläggningens påverkan vid skyfall.....	26
Definition av skyfall	26
Påverkan och åtgärder på VA-anläggningen vid skyfall	27
Vattenverk, avloppsreningsverk, dagvattenanläggningar och pumpstationer	27
Ledningar.....	28
Finansiering av allmän VA-försörjning	30
Bilagor.....	30

Sammanfattning

Från 2023 finns krav på att alla kommuner ska ha en vattentjänstplan. Vattentjänstplanen beskriver hur den kommunala VA-försörjningen fungerar och vilken övergripande utveckling som planeras. Planen ska samrådas med särskilt berörda myndigheter/intressenter och ställas ut för allmänheten innan den antas av kommunfullmäktige.

I Östhammars kommun är Gästrike Vatten AB kommunens VA-avdelning och sköter driften. Östhammar Vatten AB är den juridiska VA-huvudmannen. Nära samarbete sker med kommunens övriga avdelningar, särskilt miljö-, plan- och exploaterings-/näringslivsavdelningar.

I Östhammars kommun bor ca 22 000 personer. Under sommaren nästan fördubblas invånarantalet då många vistas i sina fritidshus. Jämfört med andra kommuner är det en låg andel av fastigheterna, ca 65%, som är anslutna till kommunalt VA. Många av fastigheterna med enskild VA-lösning har dessutom ett stort behov av anslutning till kommunalt VA då det är tunna jordlager vilket gör det svårt att rena avloppsvattnet och nära till havet med risk för saltvatten i dricksvattnet.

Dricksvatten produceras i 11 vattenverk och rening av avloppsvatten görs i 8 reningsverk. För att öka tillgången till dricksvatten har en överföringsledning byggts som förser Österbybruk och Alunda med vatten från Örbyhus i Tierps kommun. Projekt för att öka kapaciteten i Alunda reningsverk pågår för att långsiktigt kunna försörja fler invånare och verksamheter.

Flera bebyggelseområden i Östhammars kommun är i behov av en mer hållbar VA-lösning i framtiden, främst i de östra delarna. Omvandling från fritidshus till permanentboende ökar i stadig takt och exploateringstrycket i flera områden är högt och de naturgivna förutsättningarna gör det svårt att göra enskilda lösningar. För att kunna hantera och planera för detta har en utbyggnadsplan för kommunalt VA för omvandlingsområden tagits fram med en planeringshorisont fram till ca år 2040.

Kommunfullmäktige i Östhammar har fattat beslut om särskild satsning på VA-utveckling i östra Östhammar. Genom investeringar i överföringssystem som förbinder Östhammar och Öregrund, utbyggnation av Öregrunds reningsverk och mer vatten möjliggörs tillväxt och samhällsutveckling genom att fler får tillgång till kommunalt VA och att nuvarande kunder får bättre kvalitet.

Inledning

Att planera för vatten och avlopp (VA) är en nödvändighet för att få en hållbar VA-försörjning som främjar god hälsa och en bra miljö. Detta kräver ett nära samarbete mellan VA-huvudmannen och kommunens övriga förvaltningar och bolag för att säkerställa att de kommunala utvecklingsplanerna gällande till exempel bebyggelse, klimatanpassning och miljöpolicy går hand i hand med VA-huvudmannens planer gällande förnyelse, utbyggnation och andra åtgärder i den kommunala VA-anläggningen. Det är också viktigt att ha en långsiktig plan som tydliggör var kommunal respektive enskild VA-försörjning planeras så att medborgarna får kännedom om vilka förutsättningar som gäller i området och/eller för den egna fastigheten. Vattentjänstplanen vänder sig till kommunens invånare, beslutsfattare och myndigheter och syftar till att sprida information om kommunens viljeinriktning gällande utveckling av den allmänna/kommunala VA-anläggningen.

Uppföljning

Vattentjänstplanen ska aktualiseras och vid behov revideras vart fjärde år. Eftersom samhället utvecklas, omvärldsfaktorer förändras och nya utmaningar kan uppstå behöver kommunens arbete med vattentjänster vara ständigt pågående. Åtgärder kan behöva göras i takt med att behoven uppstår. Behov av större, långsiktiga åtgärder inarbetas i revideringen av vattentjänstplanen.

Lagstiftning

Kommunens skyldighet att ordna med kommunal VA-försörjning utgår ifrån § 6 i Lagen om allmänna vattentjänster (2006:412). Denna säger att om det med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön finns ett behov av att ordna vattenförsörjning eller avlopp i ett större sammanhang för ett befintligt eller blivande bebyggelseområde så ska det ordnas. Ett större sammanhang innebär enligt rättspraxis 20–30 fastigheter. I dessa fall ska kommunen bestämma det verksamhetsområde inom vilket vattentjänsten eller vattentjänsterna behöver ordnas och tillgodose behovet genom en allmän (kommunal) VA-anläggning. Beslut om

utökat verksamhetsområde för VA-tjänster tas av kommunfullmäktige. Kommunen ska också besluta i vilken prioritetsordning områden ska byggas ut.

Riksdagen fattade i juni 2022 beslut om ändringar i Lagen om allmänna vattentjänster.

Ändringen innebär att det ställs krav på att alla kommuner ska ha en antagen vattentjänstplan.

En vattentjänstplan ska innehålla kommunens långsiktiga planering av hur behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses samt kommunens bedömning av vilka åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna VA-anläggningarna ska fungera vid en ökad belastning på grund av skyfall. Kommunfullmäktige beslutar om antagande och ändring av en vattentjänstplan, och ska minst vart fjärde år pröva om vattentjänstplanen är aktuell med hänsyn till behovet av allmänna vattentjänster. Vattentjänstplanen är inte bindande.

Framtagandet av vattentjänstplanen

Gästrike Vatten har samordnat och drivit arbetet med att ta fram förslag till vattentjänstplaner för Gävle, Hofors, Ockelbo, Älvkarleby och Östhammars kommuner. Arbetet har bedrivits i nära samråd med berörda förvaltningar. Avrapportering och förankring har skett till en förvaltningsövergripande styrgrupp för respektive kommun inför beslut i dess kommunfullmäktige. Utgångspunkt i arbetet har varit Svenskt Vattens ”Vägledning vid framtagande av vattentjänstplan (M152)”.

De planeringsunderlag och strategiska dokument som främst legat till grund i framtagandet av vattentjänstplan för Östhammar och som berör den kommunala VA-utvecklingen är följande:

- Översiktsplan – Kommunens politiska styrdokument som behandlar den framtida utvecklingen i kommunen. I vattentjänstplanen eftersträvas att den utveckling som beskrivs i översiktsplanen ska uppfyllas.
- Vatten och avloppsplan – Beskriver hur vatten- och avloppsfrågor hanteras och utvecklas i Östhammars kommun. Vattentjänstplanen är en del av vatten- och avloppsplanen. Vatten- och avloppsplanen består i dagsläget av följande delar:
 - VA-policy
 - VA-översikt
 - VA-handlingsplan, inklusive Bilaga 1. Behovsbedömning för VA-utbyggnadsplan som utgör ett viktigt underlag för denna vattentjänstplan. En av åtgärderna i VA-

handlingsplanen var att ta fram en utbyggnadsplan motsvarande den som utgör bilaga 2 till denna vattentjänstplan.

- Nödvattenplan
- Dagvattenpolicy
- Brand- och släckvattenplan
- Utvecklingsplan för VA-försörjningen i de östra delarna av Östhammars kommun – Beskriver hur vatten- och avloppsförsörjning planeras att lösas med en systemlösning för vatten och avlopp i de östra kommundelarna.
- Strategisk 5-årsplan för ledningsnätsförnyelse 2022–2027 – Beskriver nyckeltal och målvärden för förnyelsearbetet på ledningsnät.
- Verksamhetsplan Gästrike Vatten – Beskriver inriktning och fokusområden för såväl det övergripande arbetet inom Gästrike Vatten koncernen som plan för respektive dotterbolag.

Samråd

Kommunstyrelsen beslutade i september 2024 (§ 162, KS 2024-09-03) att genomföra samråd för vattentjänstplan för Östhammars kommun. Samrådsförslaget har varit utställt under tiden 2024-09-15 till 2024-10-31. Samrådsförslaget har under samma tid sänts till berörda myndigheter och kommuner, och funnits tillgängligt på kommunens fem bibliotek.

Information om samrådet har spridits via vykort till fastighetsägare i berörda omvandlingsområden, anslagstavlor bland annat i kommunhuset, kommunens och Gästrike Vattens webbplatser, annonser i lokaltidningar, kommunens Facebooksida, samt mejl och telefonsamtal till ett antal lokala föreningar. Ett samrådsmöte för allmänheten hölls i kulturhuset Storbrunn i Östhammar den 17 oktober 2024, med cirka 140 deltagare. Vid mötet fanns representanter för Östhammars kommun och Gästrike Vatten tillgängliga för frågor.

Under samrådstiden inkom 28 skriftliga yttranden (inte 26 som felaktigt uppgavs i samrådsredogörelsen). Hur dessa beaktades, och vilka revideringar som gjordes i handlingarna med anledning av inkomna synpunkter, beskrivs i samrådsredogörelsen. Samtliga skriftliga yttranden finns tillgängliga i sin helhet hos Gästrike Vatten.

Granskning

Efter genomfört samråd ställdes det reviderade förslaget till vattentjänstplan, tillsammans med samrådsredogörelsen, ut för granskning under tiden 2025-11-04 till 2026-01-30.

Information om granskningen har spridits via kommunens och Gästrike Vattens webbplatser, annonser i lokaltidningar, kommunens Facebooksida, samt mejl till dem som hade inkommit med yttranden under samrådet.

Under granskningstiden inkom 23 skriftliga yttranden. I bilaga 4 beskrivs hur dessa har beaktats, och vilka revideringar som har gjorts i handlingarna med anledning av inkomna synpunkter. Samtliga skriftliga yttranden finns tillgängliga i sin helhet hos Gästrike Vatten.

Vatten och avlopp (VA) i den kommunala planeringen

Vattentjänstplanen tillsammans med översiktsplaner är de strategiska dokument som främst påverkar kommunens utveckling av vatten och avlopp. Vattentjänstplanen utgår från inriktningar gällande bebyggelsen som anges i kommunens översiktsplaner. Översiktsplanen tillsammans med vattentjänstplanen utgör en viktig del i verksamhetsplaneringen för både VA-huvudmannen och kommunen som helhet. Innan krav på vattentjänstplan infördes i Lagen om allmänna vattentjänster fanns krav på VA-planering genom Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram.

Nuläge och framtida behov för VA-försörjning

Kommunala anläggningar för vatten och avlopp finns i alla större tätorter i Östhammars kommun samt i Norrskedika, Hökhuvud, Hargshamn och för en mindre del av Gräsö. Huvuddelen av fastigheterna i dessa orter är anslutna till kommunalt vatten och avlopp. Till Forsmarks kommunala VA-försörjning köps vatten- och spillvattentjänsterna från Forsmarks Kraftgrupp AB. I delar av Harg och Skoby finns kommunalt avlopp, men ingen kommunal dricksvattenförsörjning.

Östhammars kommun hade 31 december 2024 en befolkning på 22 138 personer (enligt SCB). Under sommaren nästan fördubblas invånarantalet då många deltidsboende kommer till sina fritidshus. Enligt Östhammars kommuns översiktsplan ska befolkningen öka med 50–100 personer per år fram till 2040. Sammantaget innebär detta en befolkningsökning under perioden på 800 – 1 600 personer. Utvecklingen av områden med behov av kommunalt VA bör i första hand ske inom de områden där VA-kapacitet för expansion är möjlig. Hit räknas Alunda, Gimo och Österbybruk. När VA-utvecklingen i de östra delarna ökat VA-kapaciteten kan utveckling ske även i Östhammar och Öregrund. En ökad befolkning påverkar det framtida behovet av VA-försörjning. Utöver en ökande befolkning finns även ett stort behov av att ansluta befintliga bebyggelseområden till det kommunala VA-systemet.

Kommunfullmäktige i Östhammar har fattat beslut om särskild satsning på VA-utveckling i östra Östhammar. Ett VA-utvecklingsprogram är därför startat med uppgiften att:

- säkra produktionen av mer dricksvatten

- öka kapaciteten att rena en större mängd avloppsvatten samtidigt som vi bidrar till renare fjärdar
- ge fler tillgång till kommunalt VA vilket är positivt ur miljö- och hälsosynpunkt
- möjliggöra en önskad tillväxt och expansion i området

Genom investeringar i överföringssystem som förbinder Östhammar och Öregrund, utbyggnation av Öregrunds reningsverk och mer vatten möjliggörs tillväxt och samhällsutveckling genom att fler får tillgång till kommunalt VA och att nuvarande kunder får bättre kvalitet.

Steg för utveckling och exploatering i östra Östhammar är enligt nuvarande förslag:

1. Fokus Östhammar – del 1: Innefattar exploateringsområden och omvandlingsområden i Östhammars tätort.
2. Fokus Öregrund: Innefattar exploateringsområden och omvandlingsområden mellan Östhammar och Öregrund.
3. Fokus Östhammar – del 2: Ytterligare exploaterings- och/eller omvandlingsområden norr eller söder om Östhammars tätort.
4. Fokus kusten/Stenskar: Innefattar exploateringsområden och omvandlingsområden mellan Öregrund och Stenskar.

Utökning av verksamhetsområde, anslutning till allmänt VA

Kommunen ska fastställa en allmän VA-anläggnings verksamhetsområde och dess gränser. Beslut om att inrätta eller förändra ett verksamhetsområde tas av kommunfullmäktige. Kommunens beslut om vilka fastigheter och vilka vattentjänster som ska ingå i verksamhetsområdet är ett strategiskt beslut. Miljöförvaltningens utredning av om det finns behov att ordna vattenförsörjning eller avlopp i ett större sammanhang med hänsyn till människors hälsa eller miljön och om behovet kan tillgodoses bättre på annat sätt än genom anslutning till den allmänna VA-anläggningen, dvs en behovsprövning av de olika vattentjänsterna, är ett mycket viktigt underlag. Det innebär att områden som inte ligger i anslutning till den allmänna VA-anläggningen och där enskild VA-försörjning bedöms ha goda förutsättningar sett till människors hälsa och miljö ska den möjligheten beaktas. Det kan t ex vara genom en gemensamhetsanläggning som ägs och tas omhand av flera fastigheter

ihop. I områden där det saknas behov av allmän VA-försörjning ska VA-försörjningen ske genom enskilda anläggningar eller enskilda gemensamhetsanläggningar.

Inriktningsbeslut utifrån behovsbedömningen för Östhammars kommun fattas av Bygg- och miljönämnden.

Utökning av verksamhetsområde för respektive vattentjänst sker således där behovet enligt 6§ Vattentjänstlagen är uppfyllt. Det är normalt i samband med exploatering av nya områden, förtätning inom befintlig bebyggelse samt vid utbyggnad till och anslutning av omvandlingsområden.

Där verksamhetsområdet ska utvidgas har Gästrike Vatten uppdraget att utreda och genomföra utbyggnaden av allmänt VA. Östhammar Vatten skriver fram beslut om utökat verksamhetsområde som fattas av kommunfullmäktige. När VA-huvudmannen färdigställt utbyggnationen av den allmänna anläggningen i ett område meddelas förbindelsepunkten till fastighetsägarna för aktuella vattentjänster. Det innebär att det är möjligt för fastighetsägarna att ansluta till den allmänna VA-anläggningen och att avgiftsskyldigheten träder in. Alla fastigheter inom det beslutade verksamhetsområdet som är avsedda för bebyggelse är avgiftsskyldiga för de vattentjänster som verksamhetsområdet anger. Förbindelsepunkter är i normalfallet belägna strax utanför respektive fastighets fastighetsgräns och utgör ansvarsgränsen mellan den allmänna VA-anläggningen och fastighetens egen VA-installation. Läget bestäms av VA-huvudmannen som dock i möjligaste mån ska ta hänsyn till fastighetsägarnas önskemål.

Nya bostadsområden och förtätning

Kommunen prioriterar utbyggnad av kommunal VA-försörjning för ny bebyggelse främst genom sitt arbete med översiktsplaner, detaljplaner och förhandsbesked. Inför anslutning av nya bostäder och verksamheter utreds behovet av vattentjänster i ett tidigt skede.

Frågeställningar som om VA ska lösas enskilt eller kommunalt samt om tillgänglig kapacitet i verk och nät finns för anslutningen behöver besvaras. Nyexploateringar med behov av kommunal VA-försörjning kan bara genomföras under förutsättning att kapacitet finns eller planeras att finnas. Exploateringar som inte kräver detaljplan, t ex enskilda avstyckningar, kan göra att ett område i och med avstyckningen bildar ett större sammanhang enligt §6 i Lagen om allmänna vattentjänster. Därmed kan det innebära att kommunen blir skyldig att inrätta

verksamhetsområden för relevanta vattentjänster om det i området även finns ett miljö- eller hälsoskäl. Dessa exploateringar behöver därför särskild beaktning i samband med ansökan om förhandsbesked innan tillstånd ges.

Omvandlingsområden

Ett omvandlingsområde är ett område som idag har enskild VA-försörjning men som har bedömts ha behov av att anslutas till kommunalt VA. För att bedöma om befintliga bebyggelseområden omfattas av §6 i Lagen om allmänna vattentjänster genomförs en behovsutredning för spillvatten och dricksvatten. Behovet av allmänna dagvattentjänster i omvandlingsområden utreds i ett senare skede i samband med att området ska byggas ut (projekteras), eftersom det för dagvattens del ofta krävs att man först utreder lokala förutsättningar som t ex infiltrationskapacitet.

I väntan på att ett verksamhetsområde inrättas och att fastigheter får tillgång till den allmänna anläggningen i ett omvandlingsområde kan det finnas investeringsbehov som inte kan låta väntas på. Det kan t ex vara fall där fastighetens anläggning utgör stor risk för olägenhet för människors hälsa eller att en betydande påverkan på recipient föreligger. Det kan också handla om nybyggnation inom planerat verksamhetsområde där en tillfällig VA-lösning behöver anordnas fram till dess att det finns möjlighet att ansluta till den allmänna VA-anläggningen.

Fastighetsägare har ansvar för att utreda vilka förutsättningar som gäller inför nybyggnation och investeringar i befintliga enskilda VA-anläggningar. Kommunen och Gästrike Vatten har i sin tur ett ansvar att kommunicera utbyggnadsplaner samt ge information till fastighetsägare via bygglovsremisser och svar på tillståndsansökningar etc. För fastighetsägare är det viktigt att samråda med kommunen och Gästrike Vatten för att tillsammans hitta en lämplig och kostnadseffektiv VA-lösning samt vara överens om förutsättningarna för eventuell kommande ersättning av onyttigbliven anläggning som i dessa fall är restriktiv.

Bedömning och prioritering av utbyggnad av allmän VA-försörjning i omvandlingsområden sker i samverkan mellan Östhammars kommun och Gästrike Vatten med kompetenser inom miljö, plan, bygg och teknik.

Övergripande behovsutredning

För att identifiera de befintliga områden i Östhammars kommun som kan anses utgöra samlad bebyggelse, och därmed kan vara aktuella för att ingå i verksamhetsområdena för vatten eller spillvatten, har det gjorts en översiktlig behovsbedömning av befintlig bebyggelse. Urvalet har gjorts genom att identifiera områden om minst 20 fastigheter med högst 100 meters avstånd mellan varandra. Områden som redan idag är anslutna till kommunalt vatten och avlopp är inte inkluderade.

För de områden som identifierats som ”samlad bebyggelse” har bedömningar om huruvida ett behov av kommunalt vatten och avlopp finns med hänsyn till människors hälsa och miljö gjorts. För människors hälsa har tillgången på dricksvatten av god kvalitet i tillräcklig mängd betydelse, det får t ex inte finnas risk för saltvatteninträngning eller förorening av dricksvattnet från enskilda avlopp. Gällande miljön har risken för att avloppet ska påverka en recipient vägts in. Recipientens känslighet för näringspåverkan är en viktig faktor, liksom förutsättningarna att ordna enskilda avlopp i området.

Bedömningarna har gjorts med hjälp av kartunderlag från Sveriges geologiska undersökning (SGU) och länsstyrelsernas GIS-stöd för små avlopp. I en bilaga till VA-handlingsplanen ges en tydligare beskrivning av behovsbedömningen, se sid 5.

Bedömning av områden och plan för utbyggnad

De områden av samlad bebyggelse som identifierats har delats in i kategorier baserat på behov av kommunalt vatten och avlopp med hänsyn till människors hälsa och miljö. De kategorier som har använts beskrivs nedan. Behovsbedömningen har endast gjorts på befintlig bebyggelse som idag inte ingår i något kommunalt verksamhetsområde eller ligger i direkt anslutning till ett verksamhetsområde.

Kategori 1: Stort behov

Områden i denna kategori bedöms ha ett stort behov av att vattenförsörjning och/eller avlopp ordnas i ett större sammanhang. Innan beslut fattas om VA-utbyggnad till dessa områden behöver möjligheterna utredas. Det kan finnas olika tänkbara tekniska lösningar för VA.

Kategori 2: Visst behov

Områden i denna kategori bedöms ha ett visst behov av att vattenförsörjning och/eller avlopp ordnas i ett större sammanhang. En fördjupad behovsutredning behöver göras för att bedöma om området ska införlivas i verksamhetsområdet för kommunal VA-försörjning eller även fortsatt ha enskild VA-försörjning.

Kategori 3: Litet behov

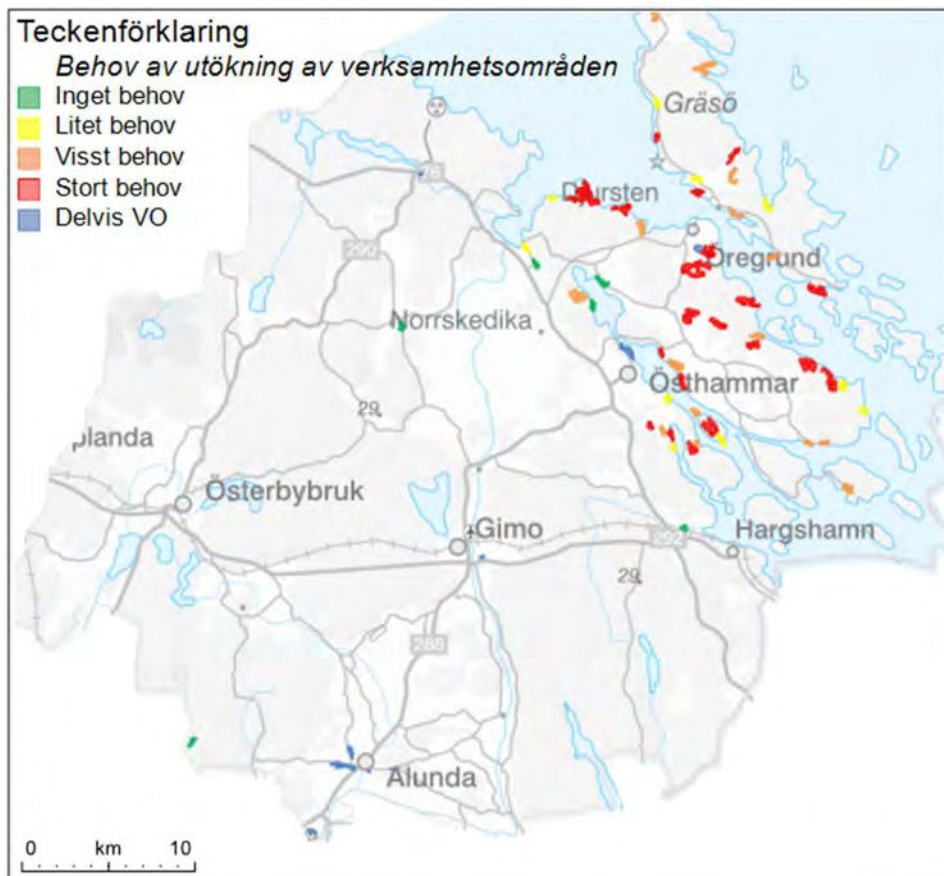
Områden i denna kategori bedöms, utifrån den information kommunen har idag, ha förutsättningar för enskild VA-försörjning men området behöver bevakas då förändrade förutsättningar kan ändra denna bedömning. Förändrade förutsättningar kan till exempel vara ökad omvandling till permanentboende.

Kategori 4: Inget behov

Områden i denna kategori bedöms, utifrån den information kommunen har idag, ha goda förutsättningar att även fortsatt ha enskild VA-försörjning.

Resultat av behovsbedömningen

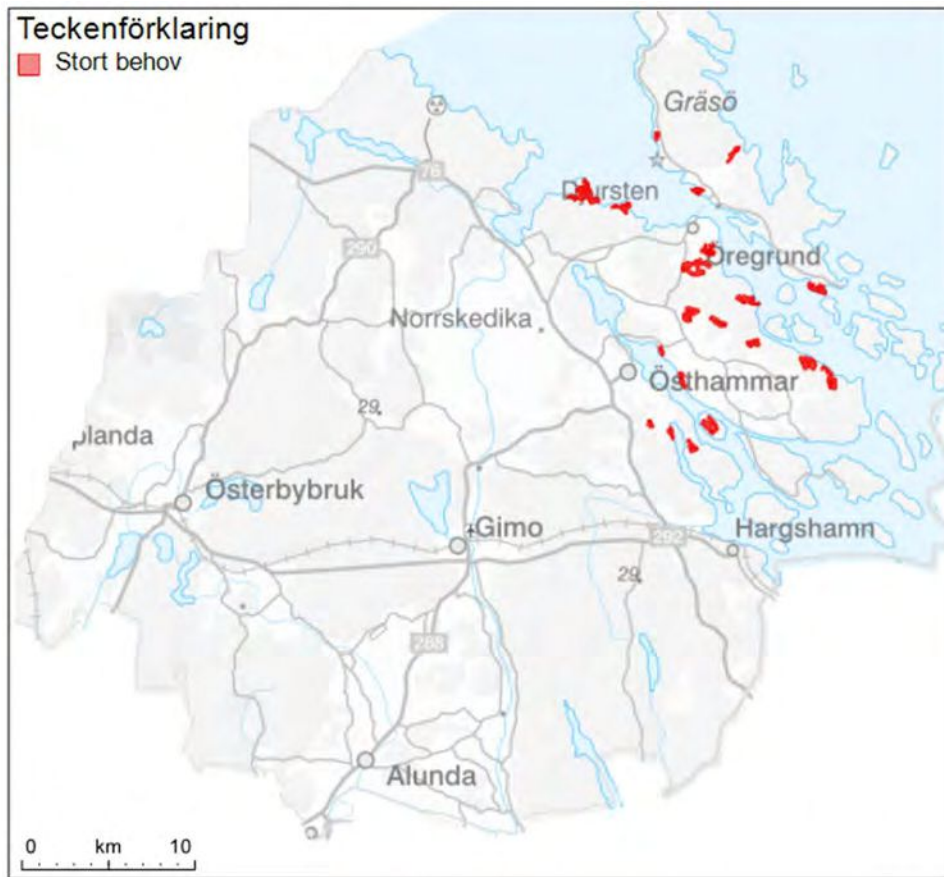
Resultatet av behovsbedömningen visar att samtliga bebyggelseområden inom kategorin ”stort behov” ligger i de östra delarna av Östhammars kommun, se figur 1. Områdena är endast översiktligt utredda.

Figur 1. Behov av utökning av verksamhetsområden i Östhammars kommun. Markerade områden saknar kommunalt vatten och avlopp i dagsläget.

Områden med stort behov

Inom nedanstående områden har det bedömts finnas ett stort behov av att vattenförsörjning och/eller avlopp ordnas i ett större sammanhang, se figur 2:

Figur 2. Områden där det bedömts finnas ett stort behov av att vattenförsörjning och/eller avlopp ordnas i ett större sammanhang. Bjurön, Björnäs norra, Björnäs södra, Kavarö, Kavaröskaten, Klyxen, Lackevik, Länsö norra, Lösholmen, Malmplatsen, Nolsterbystrand, Sandika Övre, Sandikaön västra, Sjögärde, Skogsvreten, Stenskär, Sunnanö, Svartbäck, Söderby-Karlsäng, Valudden, Västerbyn, Västeräng.

Områden med visst behov

Bebyggelseområden som bedömts ha ett visst behov av att vattenförsörjning och/eller avlopp ordnas i ett större sammanhang är följande, se figur 3:

Figur 3. Områden där det bedömts finnas ett visst behov av att vattenförsörjning och/eller avlopp ordnas i ett större sammanhang. Björnäs mellan, Fetskär, Frebbenholm, Getskär, Kullbådastrand, Kungör, Lindersvik, Nordangärde, Raggarö by, Sandika Mellan, Sandikaön östra, Sjöäng, Skinnäsviken, Älvsnäs, Öster-Mörtarö.

Områden med litet behov

Bebyggelseområden som bedömts ha ett litet behov av att vattenförsörjning och/eller avlopp ordnas i ett större sammanhang är följande, se figur 4:

Figur 4. Områden där det bedömts finnas ett litet behov av att vattenförsörjning och/eller avlopp ordnas i ett större sammanhang. Långviken, Länso södra, Mårtensboda, Rackan, Sandika Norra, Sandika Södra, Snesslingesjö, Vaden, Västerlund, Ångsfjärdsvägen.

Områden med inget behov

Bebyggelseområden som bedömts ha inget behov av att vattenförsörjning och/eller avlopp ordnas i ett större sammanhang är följande, se figur 5:

Figur 5. Områden där det bedömts inte finnas behov av att vattenförsörjning och/eller avlopp ordnas i ett större sammanhang. Gundbyn, Lundsvedja, Nerhammaren, Nordangärd, Norrskedika gruvor, Snesslinge.

Prioritering av utbyggnadsordning av omvandlingsområden

Utbyggnad av kommunal VA-försörjning innebär normalt stora investeringskostnader och är ofta ett väldigt tidskrävande arbete. På grund av dessa skäl och att behovsanalysen identifierat många bebyggelseområden med "stort behov", kan VA-utbyggnad till alla områden inte förväntas ske samtidigt eller inom en nära framtid. Planen för VA-utbyggnad behöver sträckas ut över en lång tidshorisont.

Då det inte på något tydligt sätt inom kategorin "stort behov" går att prioritera områdena ytterligare mellan varandra har en första utbyggnadsordning bland områdena prioriterats utifrån en bedömning av hur goda tekniska förutsättningar som finns att kunna ansluta respektive bebyggelseområde till kommunal VA-försörjning samt samordningsmöjligheter med andra åtgärdsplaner. De områden som ska utredas fram till år 2040 redovisas i bilaga 2.

Dricksvattenförsörjning

Det allmänna dricksvattnet produceras vid kommunens elva vattenverk som förser ca 13 700 personer med dricksvatten. Dricksvattenproduktionen baseras på grundvatten.

I figur 6 ses de verksamhetsområden där dricksvattenförsörjning finns i kommunen.

Figur 6. Verksamhetsområden för dricksvatten inom Östhammar kommun.

Östhammars och Öregrunds vattenverk tar sitt vatten från Börstilsåsen. Grundvattnets kvalitet visar tecken på att det tidvis tas upp mer grundvatten än vad som nybildas. I Österbybruk och Alunda kompletteras de befintliga vattentäkterna med dricksvatten via en överföringsledning från Örbyhus i Tierps kommun då såväl vattenkvalitet som -kvantitet är otillräcklig.

För flertalet vattentäkter finns både vattenskyddsområden med föreskrifter och vattendomar. Vattenskyddsområdena återspeglar dock inte helt tillrinningsområdenas utbredning och vissa av föreskrifterna är äldre och i behov av uppdateringar. Vattendomarna är också i behov av uppdatering i de fall de inte motsvarar hållbara uttag. En plan för översyn av samtliga vattentäkters vattenskyddsområden med föreskrifter och vattendomar finns framtagen. Förslag till nytt vattenskyddsområde med föreskrifter för grundvattenmagasinet i Ed och Börstil är inlämnat till Länsstyrelsen.

Utvecklingsarbete

Tillgången på dricksvatten är generellt mycket begränsad i Östhammars kommun.

Grundvattenmagasinen är små och har begränsad magasinerande förmåga.

Vattenförsörjningens utmaningar är störst i de östra delarna av kommunen. Ett omfattande arbete pågår för att långsiktigt säkra dricksvattenförsörjningen i Östhammars kommun.

För att säkerställa att det dricksvatten som levereras ut till kunder och samhället är rent är det viktigt att alla som gör arbeten på vattenverk och på ledningsnätet har god kunskap.

Utbildning i dricksvattenhygien är en viktig del. För att säkerställa att vattenledningsnätet inte blir trycklöst och smitta/förorening kommer in regleras vattenuttag. Ett sätt är tankstationer, vattenkiosker, där entreprenörer kan köpa vatten. I nuläget finns det två vattenkiosker i Östhammars kommun.

Spillvattenhantering

I Östhammars kommun finns åtta avloppsreningsverk på orterna Alunda, Gimo, Harg, Hargshamn, Skoby, Öregrund, Österbybruk och Östhammar.

Flera av de kommunala avloppsreningsverken i Östhammars kommun byggdes under 1960- och 1970-talet. Upprustning sker regelbundet och vid behov.

Ett flertal av tätorternas avloppsreningsverk har nått eller är nära sin maximala kapacitet för anslutning. Det finns med andra ord ett stort behov av åtgärder och troligen behöver stora investeringar göras för att kunna möta den bebyggelseutveckling som kommunen vill uppnå. De allra största utmaningarna finns i de östra delarna av kommunen. Östhammars reningsverk har begränsad kapacitet och Öregrunds reningsverk har stora variationer av inkommande spillvattenflöde periodvis under året. Den ojämna belastning som uppkommer beror på att Öregrund är en sommarstad (fler personer nyttjar avloppssystemet sommartid), och detta påverkar periodvis förutsättningarna för reningsverkets processer.

På grund av den redan idag begränsade kapaciteten i Östhammar och driftproblemen i Öregrunds reningsverk, tillsammans med ett stort behov av anslutning av omvandlingsområden och vilja till stark bebyggelseutveckling, pågår ett projekt med utbyggnad av reningsverket i Öregrund. Spillvattenledningarna i Östhammar planeras sedan kopplas samman med reningsverket i Öregrund, och reningsverket i Östhammar avvecklas. Flera olika lokaliseringalternativ har tidigare utretts, och beslutet att bygga ut Öregrunds avloppsreningsverk är det bästa alternativet med hänsyn tagen till recipient (utsläppspunkt och miljöpåverkan), processlösning baserat på nuvarande och förväntade nya krav, kostnader och tidplan. Med denna lösning säkerställs att spillvattnet från både Östhammars och Öregrunds tätort omhändertas på ett långsiktigt och hållbart sätt.

I Alunda begränsar avloppsreningsverket VA-kapaciteten. Viss kapacitet finns men ett arbete med att utöka kapaciteten i avloppsreningsverket pågår. Tillstånd för utökningen beviljades av mark- och miljödomstolen i september 2024.

Österbybruk och Gimo har god kapacitet för avlopp och kan ta emot fler anslutningar. Skoby, Harg och Hargshamn har också kapacitet för fler anslutningar, men alla tre är små reningsverk.

Verksamhetsområden för spillvatten ses i figur 7.

Figur 7. Verksamhetsområden för spillvatten i Östhammars kommun.

Utvecklingsarbete

Slam från enskilda avloppsanläggningar kallas externslam och tas emot av reningsverket i Gimo. En ny slamhanteringsplan är under utveckling och olika framtida slamavsättningsalternativ utreds, t ex olika anläggningsjordsapplikationer och termiska behandlingsmetoder där de sistnämnda har potential till både energiåtervinning och nyttjandet av näringsämnen i askor och/eller biokol. Slamhanteringsplanen beaktar aktuell kvalitet på slammet, nuvarande lagstiftning och befintlig marknad men även omvärldsbevakning rörande förändringar i regelverk och lagstiftning.

Dagvattenhantering

Allmänt omhändertagande av dagvatten finns på de orter i kommunen där det också finns allmänna VA-tjänster för dricksvatten och spillvatten. Det allmänna dagvattensystemet består i huvudsak av ledningsnät och pumpstationer. Huvuddelen av dagvattnet från äldre befintlig bebyggelse genomgår idag inte någon samlad teknisk rening innan det når recipient. Naturlig rening i diken, översilningsytor, osv förekommer dock. Dagvatten ska främst omhändertas lokalt och inte påverka recipienter negativt. Dagvattenhantering och klimatanpassning är tuffa utmaningar i en stad som förtätas och där fler hårdgjorda ytor skapas.

I de flesta tätorter i Östhammar finns allmänna dagvattenanläggningar. Dagvattnet avleds direkt till närliggande recipienter. Östhammars kommun har som mål att i större omfattning omhänderta dagvattnet lokalt genom fördröjning och reducering av dagvattenmängderna. Att omhänderta dagvattnet lokalt i stället för att leda det direkt till en recipient via ledningar minskar belastningen av föroreningar på recipienten. Idag finns det inget specifikt verksamhetsområde för dagvatten i Östhammars kommun, men arbete pågår med att kartlägga behov av ett sådant.

I kommunens dagvattenpolicy och riktlinjer för dagvattenhantering beskrivs vilka grundprinciper som gäller för hantering av dagvatten inom Östhammars kommun. I handlingsplanen för dagvattenhantering föreslås åtgärder som det bedöms finnas behov av för att uppnå det som anges i policy och riktlinjer.

Ett förändrat klimat med ökade flöden ökar vikten av en fungerande dagvattenhantering. Länsstyrelsens lågpunktskartering har använts för att peka ut områden där det finns risk för översvämning. Kommunen vill nyttja naturliga lågpunkter för dagvattenhantering för att infiltrera och kvarhålla vattnet i landskapet och säkerställa att vattnet kan rinna av på markytan utan att orsaka skada.

Utvecklingsarbete

För att möta behoven i kommun, som både förväntas ha en ökad befolkning, krav på att uppnå miljö kvalitetsnormer i mottagande recipienter, samt pågående och framtida klimatförändringar, sker en omställning succesivt i nya detaljplaner, där fler öppna

dagvattenanläggningar som t ex dammar och diken byggs ut som ett led i att skapa en mer hållbar dagvattenhantering.

Distribution/Ledningsnät

För att anslutna kunder ska få dricksvatten levererat och spillvatten och dagvatten bortlett finns ett omfattande ledningsnät anlagt för respektive vattentjänst. I vissa områden är nätet kombinerat, vilket innebär att spillvatten och dagvatten samlas upp i samma ledning.

Servisledningar finns för att förbinda fastigheter med det allmänna ledningsnätet för de tjänster som verksamhetsområdet anger. Kommunens VA-huvudman äger den del av servicen som går mellan huvudledningen och fram till ca 0,5 m utanför fastighetsgräns, där den så kallade förbindelsepunkten är belägen. Resterande del av servisledningen som finns inne på egen fastighet ägs och underhålls av respektive fastighetsägare. För dagvatten kan fastighetsägaren bli hänvisad att leda vatten till ett dike i stället för till en servisledning.

Stora delar av Östhammars kommuns VA-ledningar anlades under åren 1965–1975.

Ledningsnätet är cirka 55 mil långt. Det finns en förnyelseplan som sträcker sig fram till 2027 där målsättningen är att förnya 2,5 km per år av ledningsnätet.

Dricksvattennätets status påvisas dels genom antalet akuta läckor men även via mängden svinn (vatten som produceras men som ej når kund).

Spillvattennätets status påvisas genom antalet avloppsstopp och källaröversvämningar samt mängden tillskottsvatten. Tillskottsvatten är det vatten som utöver spillvatten avleds i det spillvattenförande avloppsnätet och kan vara både vatten som läcker in via otäta ledningar och vatten som tillförs via anslutningar. Tillskottsvatten upptar kapacitet i ledningsnätet och kan ha en negativ påverkan på reningsverk och leda till bräddningar och översvämningar.

Enligt den strategiska förnyelseplanen är status på vattenledningsnätet god. Fokus under de närmsta åren bör ligga på att förbättra status på avloppsledningsnätet och öka förnyelsetakten på både vatten- och avloppsledningsnät.

Den allmänna VA-anläggningens påverkan vid skyfall

En viktig del av vattentjänstplanen är att kartlägga behov av åtgärder för att säkerställa att de allmänna VA-anläggningarna fungerar även vid ökad belastning på grund av skyfall.

Dagvattensystemen består av ledningar i marken, diken, dammar och dylikt är anpassade/dimensionerade för att kunna ta emot och leda bort normala regnmängder, dvs de regnmängder som statistiskt återkommer var 10:e-30:e år. Vid kraftigare regn/skyfall kommer de delar av nederbörden som inte tas om hand av dagvattensystemen att avrinna på markytan vilket kan orsaka översvämningar. Det är viktigt att bygga hållbara samhällen som kan hantera även större nederbördsmängder. VA-anläggningar som riskerar hamna i översvämmade områden behöver på olika sätt skyddas för att bibehålla sin funktion.

Definition av skyfall

Ett skyfall innebär att stora mängder nederbörd kommer på kort tid. SMHI:s definition av skyfall är att det ska komma minst 50 mm nederbörd på en timme eller minst 1 mm nederbörd på en minut, vilket motsvarar ett regn så stort att det statistiskt förekommer en gång på 50–100 år. Man säger då att regnets återkomsttid är 50–100 år. Branschorganisationen Svenskt Vatten förespråkar att våra samhällen ska utformas så att skador på byggnader inte uppstår om det kommer regn med en återkomsttid på upp till 100 år. Detta går i linje med Boverkets allmänna råd som utifrån Plan och bygglag (2010:900) anger att mark ska planläggas så att den årliga sannolikheten för att bebyggelse tar skada vid översvämning är mindre än 1/100. Att anpassa samhället för regn kraftigare än ett 100-årsregn anses bli väldigt kostsamt och inte ekonomiskt försvarbart. I utredningen av vilka åtgärder som behöver vidtas för att skydda VA-anläggningens funktion vid skyfall utgår kommunen därför från ett 100-årsregn.

I kommunens planeringsarbete tas hänsyn till markens lämplighet utifrån översvämningsrisk och möjligheten att ordna en hållbar dagvattenhantering genom rening, fördröjning och avledning av vatten. Avrinningsförhållandena i hela avrinningsområdet bedöms så att tillrinning uppströms ifrån kan hanteras. För att ta hänsyn till förändrat klimat läggs klimatfaktor till i beräkningar av dagvattenmängder. Som underlag i bedömningar används översvämningskarteringar, lågpunktsanalyser och skyfallsmodeller.

Påverkan och åtgärder på VA-anläggningen vid skyfall

Erfarenheter från skyfall, särskilt augusti 2021, visade att de åtgärder som under många år vidtagits på vattenverken givit god effekt. Rent dricksvatten kunde hela tiden levereras ut till kunder.

För ledningsnätets och markytans påverkan vid olika skyfall är en skyfallskartering ett verktyg. Genom datamodellering skapas kartor som visar översvämningens utbredning, vattendjup, ytliga flöden och flödesvägar. Beräkningen tar hänsyn till markens infiltrationsförmåga och dagvattensystemets kapacitet. Därefter kan olika skyfalls påverkan på VA-anläggningar att analyseras och en åtgärdsplan tas fram i syfte att begränsa de skador som kan uppstå.

Vattenverk, avloppsreningsverk, dagvattenanläggningar och pumpstationer

Exempel på påverkan och åtgärder som pågår eller kan komma att bli aktuella finns beskrivna i tabell 1 nedan. Åtgärderna består både av fastighetsåtgärder, markområdesåtgärder och processtekniska åtgärder.

Möjlig påverkan	Åtgärdsförslag
Översvämning av anläggningar som förutom skador på fastigheter kan medföra andra risker: Vattenverk - Förorening av dricksvatten. Avloppsreningsverk - Utsläpp av orenat avloppsvatten som kan leda till smittspridning och miljöpåverkan som följd.	Minska flödena av skyfallsvatten genom fördröjning och lokalt omhändertagande högt upp i systemet vid all ny exploatering. En viktig faktor är att jobba med höjdsättning och leda vattnet via öppna skyfallsvägar till ytor som kan översvämmas. Invallning av vissa processkritiska delar av anläggningar för att stå emot vattnet. Känslig elektronik kan behöva flyttas eller skyddas.

Möjlig påverkan	Åtgärdsförslag
Dagvattenanläggningar - Bortspolning av föroreningar med miljöpåverkan som följd. Tryckstegringar och pumpstationer - Bortfall av funktionalitet.	
Sämre kvalitet på råvattnet från grund- och ytvatten då skyfallet kan medföra ökad humushalt samt risk för föroreningar om ytor där det finns miljöfarlig verksamhet och förorenad mark överspolas.	Förbättra reningsprocessen på vattenverken. Processen har och kommer fortsätta utvecklas löpande för att kunna hantera skyfallspåverkan.
Risk att grundvattenbildningen minskar då mer vatten rinner av på ytan och inte hinner infiltreras lika mycket.	Ökad andel konstgjord infiltration eller anläggande av kompletterande vattentäkt.

Tabell 1. Exempel på möjlig påverkan och tänkbara åtgärder på VA-anläggningar med anledning av skyfall.

Ledningar

Ledningsnätet ligger fysiskt skyddat under mark och påverkas ej av marköversvämning så länge inga jordskred uppstår på grund av vattenmassorna. Den påverkan på ledningsnät som orsakar störst konsekvenser är att regnvatten hamnar i spillvattenledningarna som därmed blir överbelastade. För beskrivning av skyfallens möjliga påverkan, risker och åtgärder på ledningsnätet, se tabell 2.

Möjlig påverkan	Åtgärdsförslag
Tillskottsvatten i spillvattenledningar på grund av kombinerade ledningar, inläckage och felkopplingar (där dagvatten är kopplat till en spillvattenledning) ger: • Risk för källaröversvämningar • Ökade kostnader för pumpning av vatten Risk att avloppsreningsverk, pumpstationer och ledningsnät överbelastas. Detta kan medföra sämre reningsprocess i verket eller bräddning av orenat avloppsvatten med smittorisk och miljöpåverkan som följd.	Ersätt kombinerade ledningar med separata lösningar för hantering av spillvatten respektive dagvatten för att därmed säkerställa kapacitet och funktion för de båda vattentjänsterna. Inläckage är svårt att helt ta bort i och med att ledningsnätet är så pass omfattande och i varierat skick. I och med kontinuerlig förnyelse av ledningsnätet och åtgärdande av felkopplingar minskar inläckaget successivt. • Anläggning av bräddmagasin. • Förnyelse av ledningar görs enligt den ledningsnätsförnyelsestrategi som Gästrike Vatten följer.

Tabell 2. Påverkan och tänkbara åtgärder på ledningsnätet med anledning av skyfall.

Finansiering av allmän VA-försörjning

Den allmänna VA-verksamheten finansieras med avgifter genom så kallad VA-taxa. Det innebär att kostnaderna för vatten och avlopp ska mötas av intäkterna från VA-kunderna i kommunen. VA-verksamheten får inte gå med vinst balanserat över tid, därför får endast de avgifter som är nödvändiga för att täcka kostnaderna för VA-verksamheten tas ut.

VA-taxan är uppdelad i brukningsavgifter och anläggningsavgifter. Brukningsavgiften betalas löpande och ska täcka kostnaden för att säkerställa produktion och distribution av dricksvatten samt bortledning av spillvatten och eventuellt dag- och dräneringsvatten samt vattenrening vid reningsverk. Anläggningsavgiften är en engångskostnad för fastighetens andel av utbyggnad till och anslutning i den allmänna VA-anläggningen.

Utvecklingen av nivåerna i VA-taxan är starkt kopplade till omvärldsfaktorer. Kostnader i VA-verksamheten påverkas bland annat av inflation, räntenivå samt kostnader för energi, kemikalier, material och entreprenader. Investeringar, såväl re- som nyinvesteringar, som genomförs skapar nya kapitalkostnader som påverkar VA-taxan.

Nivåerna i VA-taxan analyseras årligen och efter förslag från Gästrike Vatten beslutas nivån av kommunfullmäktige.

Bilagor

Bilaga 1, Begreppslista

Bilaga 2, Plan för utbyggnad av allmänt VA i omvandlingsområden

Bilaga 3, Undersökning om betydande miljöpåverkan

Bilaga 4, Granskningsredogörelse

Plan

Begreppslista

Bilaga 1

Antagen av	Kommunfullmäktige
Antaget	Kommunfullmäktige 2026-04-28 § 41
Ersätter tidigare version	-
Gäller för	Bygg- och miljönämnden, Kommunstyrelsen och Östhammar Vatten
Dokumentansvarig	Samhällsbyggnadschef

Allmän vatten- och avloppsförsörjning (VA-försörjning)

Försörjning av vatten eller avlopp med anläggningar som kommunen äger eller har rättsligt bestämmande över och som har anordnats för att uppfylla kommunens skyldigheter enligt lagen om allmänna vattentjänster.

Allmänna vattentjänster

Allmänna vattentjänster är ett samlingsbegrepp för de tjänster som tillhandahålls genom allmänna VA-anläggningar. Det finns tre vattentjänster:

- Leverans av dricksvatten (rent vatten som kan drickas direkt ur kranen)
- Avledning och rening av spillvatten (förorenat vatten från hushåll, verksamheter med mera)
- Avledning av dag- och dränvatten (tillfälligt rinnande vatten som exempelvis regn).

Avloppsvatten

Ett gemensamt namn och samlingsbegrepp på dagvatten och spillvatten.

Behovsbedömning

Enligt 6 § Lagen om allmänna vattentjänster har kommunen en skyldighet att ordna allmänna vattentjänster för befintlig eller blivande bebyggelse som har behov utifrån ett hälso- och/eller miljöperspektiv. För att veta om en bebyggelse har behov görs en behovsbedömning utifrån ett antal parametrar, som exempelvis tillgång och kvalitet hos dricksvatten, områdets förutsättningar att ordna enskild VA-försörjning, vattenkvaliteten hos berörda yt- och grundvatten, skick hos enskilda avlopp med mera.

Bräddning

Ett tillfälligt utsläpp av avloppsvatten som görs när ett ledningsnät eller ett reningsverk blir överbelastat. Det kan till exempel ske vid kraftiga regn, snösmältning, vid höjda vattennivåer, hydraulisk överbelastning samt driftavbrott. Vid dessa tillfällen kan stora mängder vatten komma in i ledningsnätet på kort tid.

Dagvatten

Regn och smältvatten som tillfälligt rinner på markytan. Det vatten som kommer från nederbörd kallas i vatten- och avloppsbranschen för dagvatten.

Dricksvatten

Rent vatten som kan drickas direkt ur kranen, användas till matlagning och borsta tänderna med. Dricksvatten klassas som ett livsmedel och ska hanteras därefter.

Enskild VA-försörjning

Innebär att anordningar för vatten- och/eller avloppsförsörjning inte ingår i den allmänna VA-anläggningen. VA-försörjningen ombesörjs av fastighetsägarna eller en samfällighetsförening.

Kombinerade ledningar

Ledningar där dagvatten och spillvatten leds bort i samma ledning.

Kommunal VA-försörjning

Ett vardagligt uttryck för allmän VA-försörjning, se “Allmän vatten- och avloppsförsörjning”.

Omvandlingsområde

Ett omvandlingsområde är ett område som idag har enskild VA-försörjning men som har bedömts ha behov av att anslutas till kommunalt vatten och avlopp.

Personekvivalent (pe)

Personekvivalent används vid dimensionering av avloppsanläggningar. Med en personekvivalent menas den mängd föroreningar som motsvarar det genomsnittliga utsläppet per person och dag.

Recipient

Grundvatten, vattendrag, sjö eller hav som tar emot renat spillvatten och oftast orenat dagvatten.

Råvatten

Grund- eller ytvatten som efter beredning kan användas till dricksvatten.

Slam

Slam, även kallat avloppsslam, bildas i reningsverken då avloppsvatten renas. Slam består av organiskt material, näringsämnen och nästan allt annat som spolas ner i avloppet.

Skyfall

Ett skyfall innebär att stora mängder nederbörd kommer på kort tid. SMHI:s definition av skyfall är att det ska komma minst 50 mm nederbörd på en timme eller minst 1 mm nederbörd på en minut, vilket motsvarar ett regn så stort att det statistiskt förekommer en gång på 50–100 år.

Spillvatten

Spillvatten är förorenat vatten från hushåll, industrier och andra verksamheter. Vatten från disk, tvätt, bad, kök och toaletter är några exempel på spillvatten. Spillvatten kommer från kunder anslutna till den kommunala VA-anläggningen och renas i ett avloppsreningsverk innan det släpps till recipient. Spillvattnet transporteras till reningsverket via spillvattenledningsnät med tillhörande pumpstationer.

VA

Förkortning av “vatten och avlopp”.

VA-försörjning

Begreppet innebär att se till att det finns dricksvatten, att spillvattnet renas och leds bort samt att dagvatten leds bort samt eventuellt renas. Hushåll med enskilt vatten och avlopp ansvarar för sin egen VA-försörjning.

VA-huvudman

Den som äger den allmänna VA-anläggningen. Huvudman för den allmänna vatten- och avloppsförsörjningen i en kommun.

VA-taxa

Den avgift som fastighetsägare betalar för att få använda allmänna VA-tjänster. Taxan beslutas av kommunfullmäktige.

Verksamhetsområde

Verksamhetsområde för kommunalt VA är det avgränsade område inom vilket dricksvattenförsörjning, omhändertagande av spillvatten och dagvatten har ordnats eller ska ordnas genom den allmänna VA-anläggningen. Kommunen ska genom kommunfullmäktige fastställa verksamhetsområdet med dess gränser. Verksamhetsområdet beslutas per vattentjänst.

Plan

Plan för utbyggnad av kommunalt VA till omvandlingsområden Bilaga 2

Antagen av	Kommunfullmäktige
Antaget	Kommunfullmäktige 2026-04-28 § 41
Ersätter tidigare version	-
Gäller för	Bygg- och miljönämnden, Kommunstyrelsen och Östhammar Vatten
Dokumentansvarig	Samhällsbyggnadschef

Innehållsförteckning

Inledning.....	3
Tidplan för utbyggnad av kommunalt VA i omvandlingsområden fram till 2040	4
Beskrivning av områden i tidplanen fram till 2040.....	5
Sandika Norra	5
Sandika Norra	5
Björnäs (norra, södra, mellan), Söderby-Karlsäng, Klyxen, Kavarö, Sunnanö/Kavaröbro ...	6
Björnäs (norra, södra och mellan).....	6
Söderby-Karlsäng	7
Klyxen.....	7
Kavarö	7
Sunnanö.....	8
Kavaröbro	8
Stenskar, Valudden och Skinnäsviken.....	9
Stenskar.....	9
Valudden och Skinnäsviken.....	10

Inledning

Flera bebyggelseområden i Östhammars kommun är i behov av en mer hållbar VA-lösning i framtiden. Omvandling från fritidshus till permanentboende ökar i stadig takt och exploateringsstrycket i flera områden är högt och de naturgivna förutsättningarna gör det svårt att göra enskilda lösningar. För att kunna hantera och planera för detta har en utbyggnadsplan för kommunalt VA för omvandlingsområden tagits fram med en planeringshorisont fram till 2040 (figur 1).

Framtagandet av planen har gjorts i två etapper där den första etappen var en övergripande behovsbedömning av områden som i nuläget har enskild VA-försörjning.

Behovsbedömningen utgjorde en bilaga till den VA-handlingsplan som antogs av kommunfullmäktige i december 2021 (§ 193 KF 2021-12-14). Behovsbedömningen redovisas kortfattat i vattentjänstplanen. Etapp två, som utgörs av denna plan för utbyggnad av kommunalt VA i omvandlingsområden, har gjorts med utgångspunkt i den övergripande behovsbedömningen.

Planen redovisar de omvandlingsområden som ansetts ha ett behov av att anslutas till kommunalt dricksvatten och spillvatten och där utökning av verksamhetsområdet för dessa tjänster planeras fram till år 2040. Innan utbyggnad av kommunal VA-försörjning till de utpekade bebyggelseområdena är möjlig behövs investeringar i överföringssystem som förbinder Östhammar och Öregrund, utbyggnation av Öregrunds reningsverk för att öka kapaciteten att rena en större mängd avloppsvatten samtidigt som vi bidrar till renare fjärdar och en säkrad produktion av mer dricksvatten. Det behöver även göras fördjupade behovsbedömningar för att i detalj utreda vilka fastigheter som ska omfattas och ingå i verksamhetsområde för kommunal VA-försörjning. Samråd med berörda fastighetsägare kommer att genomföras innan beslut om verksamhetsområden tas i kommunfullmäktige. Totalt förväntas drygt 1 000 fastigheter anslutas till det kommunala VA-nätet i omvandlingsområden fram till år 2040.

Tidplan för utbyggnad av kommunalt VA i omvandlingsområden fram till 2040

Innan fastigheter inom ett omvandlingsområde kan anslutas till kommunalt VA behöver följande övergripande steg genomföras:

- Fördjupad behovsbedömning
- Planering inklusive samråd med berörda fastighetsägare
- Utbyggnad av VA-anläggningen

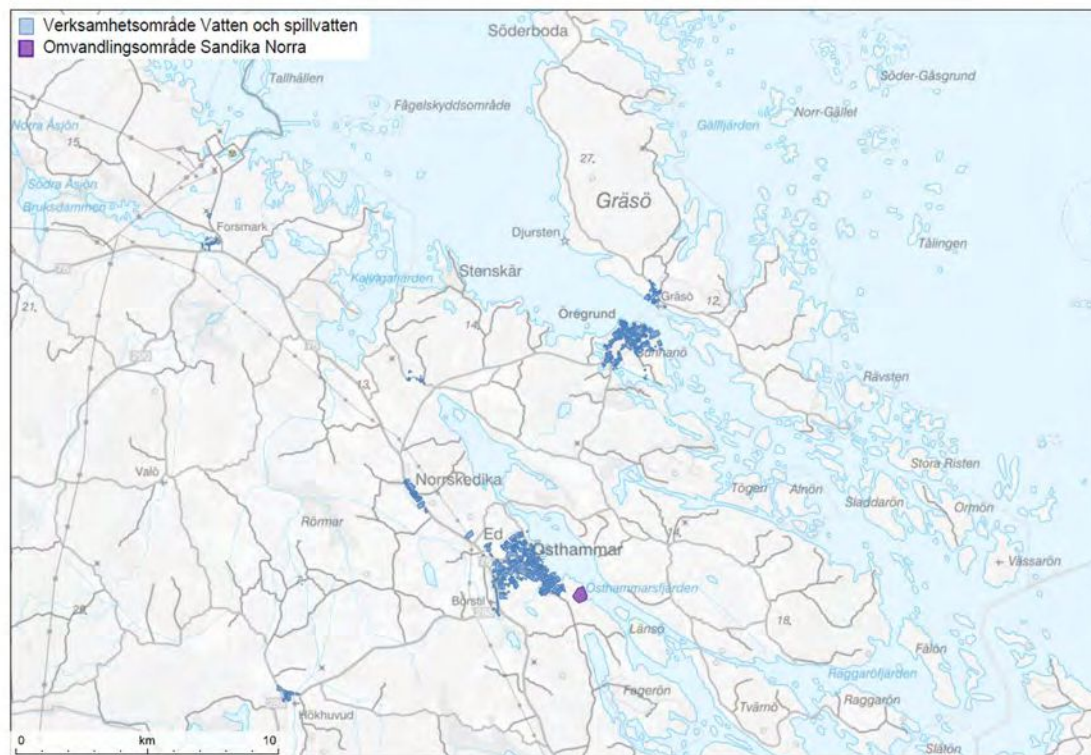
Först därefter kan anslutningar av fastigheter starta. Processen innan anslutning uppskattas till 2-3 år beroende på områdets storlek och komplexitet. Nedan redovisas den övergripande planen för när anslutningar planeras att starta för de olika områdena.

Område	Anslutningar startar 2031-2036	Anslutningar startar 2036-2040
Kavarö Sunnanö / Kavaröbro Söderby Karlsäng / Klyxen Björnäs (Norra, Mellan, Södra)		
Sandika Norra Skindäsviken Valudden Stenskar		

Figur 1. Tidplan för utbyggnad av kommunalt VA inom omvandlingsområden.

Beskrivning av områden i tidplanen fram till 2040

Sandika Norra

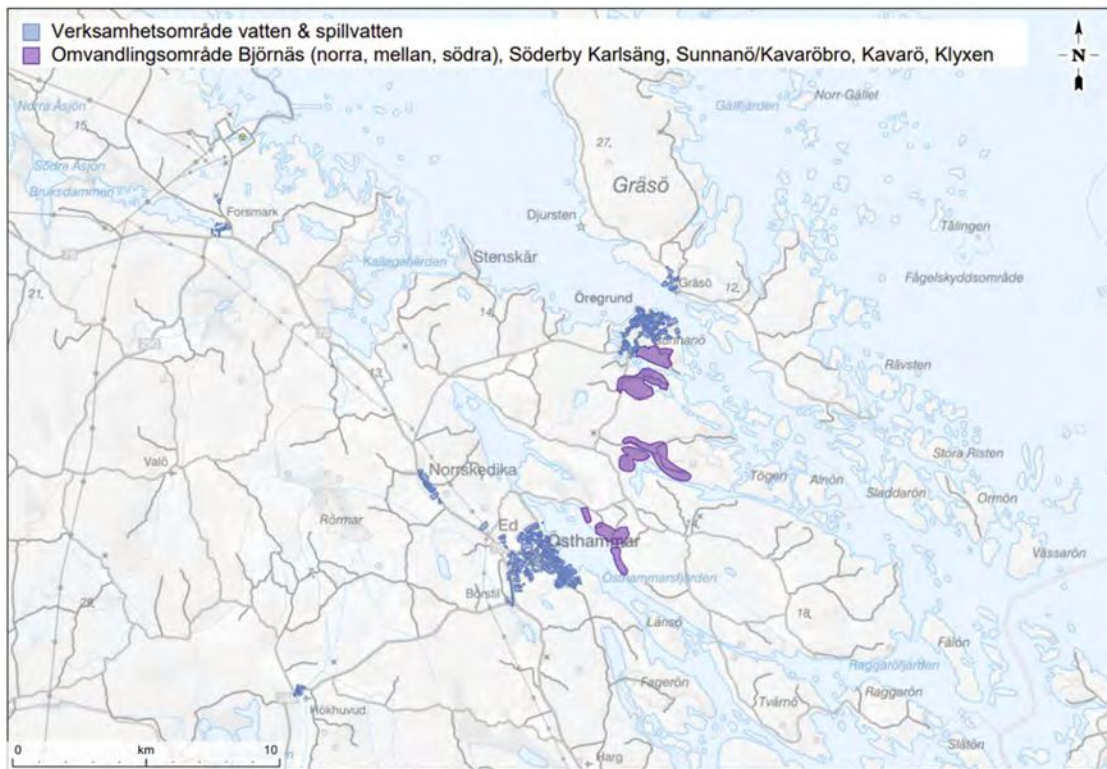
Sandika Norra

Övergripande behovsbedömning:

- Andelen permanentboende är ca 12% av ca 25 hushåll. Högt tryck på omvandling och förtätning i närområdet.
- Riktvärde avseende fastighetstäthet för enskild dricksvattenförsörjning: 2 fastigheter per hektar (enligt SGU:s vattenförsörjningskarta).
- Tunna jordlager (huvudsakligen 0-3 m enligt SGU:s jorrdjupsmodell).
- Recipient/Närmiljö: Östhammarsfjärden. Dålig ekologisk status.
- Hälsoskydd: risk för saltvatteninträngning i enskilda brunnar och vattenbrist.

Enligt den övergripande behovsbedömningen har Sandika Norra ett litet behov, det vill säga området bedöms idag ha förutsättningar för enskild VA-försörjning men förändrade förutsättningar kan ändra denna bedömning. I direkt anslutning till Sandika Norra, på fastigheten Sandika 6:2, finns långt gångna planer på ny bebyggelse som innebär en utvidgning av Östhammars tätort fram till nuvarande Sandika Norra. Förutsättningarna för vatten och avlopp i Sandika Norra kommer därmed att ändras om/när denna nya bebyggelse blir av och kommunen bedömer därför att det finns anledning att planera för att ansluta Sandika Norra. En fördjupad behovsbedömning kommer dock att göras i samband med detta.

Björnäs (norra, södra, mellan), Söderby-Karlsäng, Klyxen, Kavarö, Sunnanö/Kavaröbro

Björnäs (norra, södra och mellan)

I den övergripande behovsbedömningen har tre områden med samlad bebyggelse identifierats. I den fördjupade behovsbedömning som planeras att genomföras framöver kommer samtliga tre områden samt mellanliggande och intilliggande områden att ingå och de tre områdena beskrivs därför samlat nedan.

Övergripande behovsbedömning:

- Andelen permanentboende är ca 20% av ca 200 hushåll. Vistelsegraden i fritidsbebyggelsen är generellt hög då många vistas stor del av året i sitt fritidshus. Högt tryck på omvandling och förtätning i närområdet.
- Riktvärde avseende fastighetstäthet för enskild dricksvattenförsörjning: 2 fastigheter per hektar (enligt SGU:s vattenförsörjningskarta).
- Tunna jordlager (huvudsakligen 0-1 m enligt SGU:s jorrdjupsmodell).
- Recipient/Närmiljö: Östhammarsfjärden, dålig ekologisk status.
- Hälsoskydd: risk för saltvatteninträngning i enskilda brunnar och vattenbrist.

Söderby-Karlsäng

Övergripande behovsbedömning:

- Andelen permanentboende är ca 5% av ca 110 hushåll. Vistelsegraden i fritidsbebyggelsen är generellt hög då många vistas stor del av året i sitt fritidshus.
- Riktvärde avseende fastighetstäthet för enskild dricksvattenförsörjning: 2 fastigheter per hektar (enligt SGU:s vattenförsörjningskarta).
- Tunna jordlager (huvudsakligen 0-1 m enligt SGU:s jorrdjupsmodell).
- Recipient/Närmiljö: Ängsfjärden, måttlig ekologisk status.
- Hälsoskydd: risk för saltvatteninträngning i enskilda brunnar och vattenbrist.

Klyxen

Övergripande behovsbedömning:

- Andelen permanentboende är ca 7 % av ca 60 hushåll. Vistelsegraden i fritidsbebyggelsen är generellt hög då många vistas stor del av året i sitt fritidshus.
- Riktvärde avseende fastighetstäthet för enskild dricksvattenförsörjning: 1 fastighet per hektar (enligt SGU:s vattenförsörjningskarta).
- Tunna jordlager (huvudsakligen 0-3 m enligt SGU:s jorrdjupsmodell).
- Recipient/Närmiljö: Ängsfjärden, måttlig ekologisk status. Misstänkt mycket dålig vattenkvalitet i Rackfjärden.
- Hälsoskydd: risk för saltvatteninträngning i enskilda brunnar och vattenbrist.

Kavarö

Övergripande behovsbedömning:

- Andelen permanentboende är ca 11% av ca 175 hushåll. Vistelsegraden i fritidsbebyggelsen är generellt hög då många vistas stor del av året i sitt fritidshus. Högt tryck på omvandling och förtätning.
- Riktvärde avseende fastighetstäthet för enskild dricksvattenförsörjning: 2 fastigheter per hektar (enligt SGU:s vattenförsörjningskarta).
- Tunna jordlager (huvudsakligen 0-3 m enligt SGU:s jorrdjupsmodell).
- Recipient/Närmiljö: Ängsfjärden, måttlig ekologisk status.
- Hälsoskydd: risk för saltvatteninträngning i enskilda brunnar och vattenbrist.

Sunnanö

Övergripande behovsbedömning:

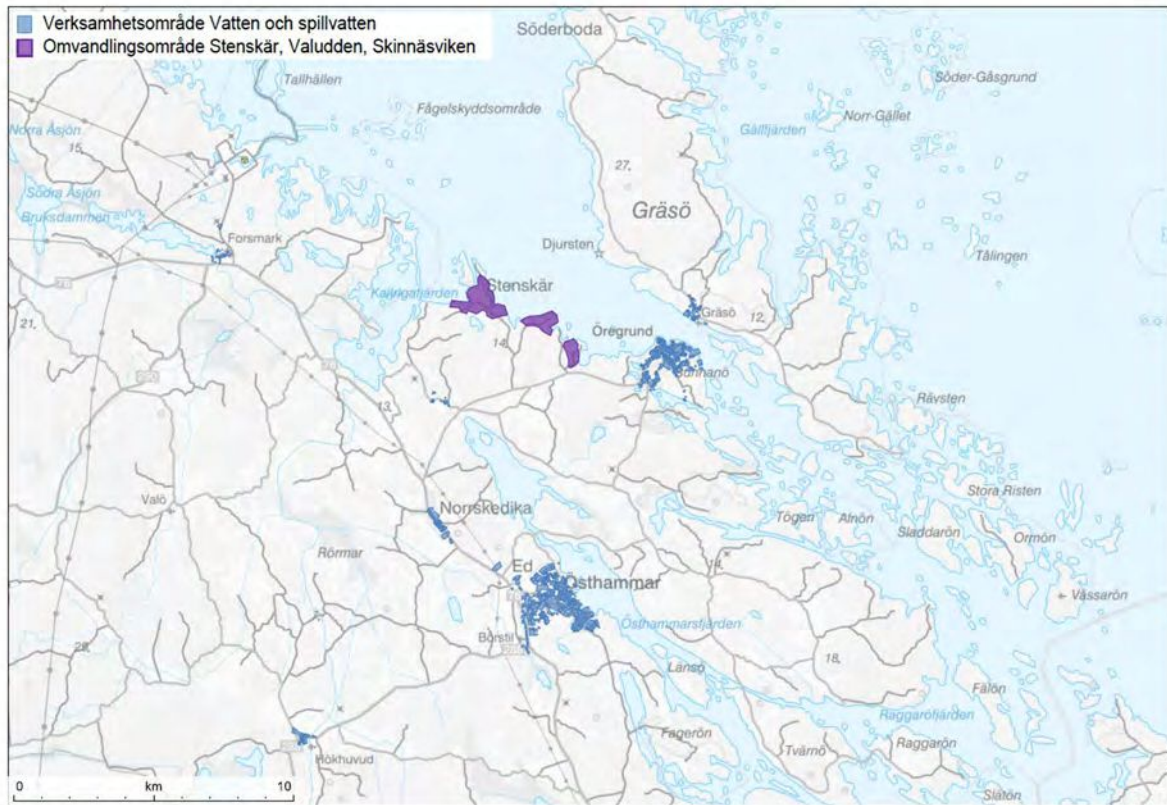
- Andelen permanentboende är ca 30% av ca 170 hushåll. Vistelsegraden i fritidsbebyggelsen är generellt hög då många vistas stor del av året i sitt fritidshus. Högt tryck på omvandling och förtätning.
- Riktvärde avseende fastighetstäthet för enskild dricksvattenförsörjning: 2 fastigheter per hektar (enligt SGU:s vattenförsörjningskarta).
- Tunna jordlager (huvudsakligen 0-1 m enligt SGU:s jorrdjupsmodell).
- Recipient/Närmiljö: Ängsfjärden, måttlig ekologisk status.
- Hälsoskydd: risk för saltvatteninträngning i enskilda brunnar och vattenbrist.

Kavaröbro

Övergripande behovsbedömning:

- Andelen permanentboende är ca 60% av ca 50 hushåll. Vistelsegraden i fritidsbebyggelsen är generellt hög då många vistas stor del av året i sitt fritidshus. Högt tryck på omvandling och förtätning.
- Riktvärde avseende fastighetstäthet för enskild dricksvattenförsörjning: 2 fastigheter per hektar (enligt SGU:s vattenförsörjningskarta).
- Tunna jordlager (huvudsakligen 0-3 m enligt SGU:s jorrdjupsmodell).
- Recipient/Närmiljö: Ängsfjärden, måttlig ekologisk status.
- Hälsoskydd: risk för saltvatteninträngning i enskilda brunnar och vattenbrist.

Stenskär, Valudden och Skinnäsviken

Stenskär

Övergripande behovsbedömning:

- Andelen permanentboende är 10% av ca 205 hushåll. Vistelsegraden i fritidsbebyggelsen är generellt hög då många vistas stor del av året i sitt fritidshus. Högt tryck på omvandling och förtätning.
- Riktvärde avseende fastighetstäthet för enskild dricksvattenförsörjning: 2 fastigheter per hektar (enligt SGU:s vattenförsörjningskarta).
- Tunna jordlager (huvudsakligen 0-3 m enligt SGU:s jorddjupsmodell).
- Recipient/Närmiljö: Öregrundsgrepen, måttlig ekologisk status.
- Hälsoskydd: risk för saltvatteninträngning i enskilda brunnar och vattenbrist.

Valudden och Skinnäsviken

Övergripande behovsbedömning:

- Andelen permanentboende är 3% av ca 110 hushåll. Vistelsegraden i fritidsbebyggelsen är generellt hög då många vistas stor del av året i sitt fritidshus. Högt tryck på omvandling och förtätning.
- Riktvärde avseende fastighetstäthet för enskild dricksvattenförsörjning: 1-2 fastigheter per hektar (enligt SGU:s vattenförsörjningskarta).
- Tunna jordlager (huvudsakligen 0-1 m enligt SGU:s jorddjupsmodell).
- Recipient/Närmiljö: Öregrundsgrepen, måttlig ekologisk status.
- Hälsoskydd: risk för saltvatteninträngning i enskilda brunnar och vattenbrist.

Plan

Undersökning om betydande miljöpåverkan Bilaga 3

Antagen av	Kommunfullmäktige
Antaget	Kommunfullmäktige 2026-04-28 § 41
Ersätter tidigare version	-
Gäller för	Bygg- och miljönämnden, Kommunstyrelsen och Östhammar Vatten
Dokumentansvarig	Samhällsbyggnadschef

Innehållsförteckning

Inledning.....	3
Behov av strategisk miljöbedömning för vattentjänstplanen	3
Bedömning om planen automatiskt ska antas medföra en betydande miljöpåverkan	3
Undersökning av om planen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan	4
Sammantagen bedömning.....	10

Inledning

En kommun som upprättar (eller ändrar) en vattentjänstplan ska under vissa förutsättningar göra en strategisk miljöbedömning (se 6 kap. 3 § miljöbalken). Den strategiska miljöbedömningen består enligt 6 kap. 9 § miljöbalken av fyra steg. Kommunens skyldighet att göra en strategisk miljöbedömning regleras i 6 kap. miljöbalken och miljöbedömningsförordningen (2017:966). Det som är avgörande för huruvida kommunen ska göra en strategisk miljöbedömning eller inte, är om genomförandet av vattentjänstplanen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan eller inte. Om genomförandet av vattentjänstplanen antas medföra en betydande miljöpåverkan ska en strategisk miljöbedömning göras. samhällsutveckling genom att fler får tillgång till kommunalt VA och att nuvarande kunder får bättre kvalitet.

Behov av strategisk miljöbedömning för vattentjänstplanen

Bedömning om planen automatiskt ska antas medföra en betydande miljöpåverkan

Vissa vattentjänstplaner ska enligt 2 § miljöbedömningsförordningen alltid antas medföra en betydande miljöpåverkan. Det gäller om genomförandet av planen kan komma att omfatta en verksamhet eller åtgärd som kräver tillstånd enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken (så kallat Natura 2000-tillstånd). Om sådant tillstånd krävs behövs inte någon ytterligare utredning, utan en strategisk miljöbedömning ska göras.

Genomförandet av Östhammars kommuns vattentjänstplan omfattar inte någon verksamhet eller åtgärd som kräver Natura 2000-tillstånd.

En betydande miljöpåverkan ska också alltid antas om planen anger förutsättningar för att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd som anges i 6 § miljöbedömningsförordningen eller bilagan till förordningen. Några exempel på sådana verksamheter och åtgärder är avloppsreningsverk, anläggning av vattenledningar över långa avstånd och system för utvinning av grundvatten eller konstgjord grundvattenbildning.

I Östhammars kommuns vattentjänstplan omnämns ett par åtgärder som anges i den aktuella paragrafen respektive bilagan till förordningen:

- Utbyggnad av reningsverket i Alunda. Tillstånd finns och byggstart är planerad till år 2026 med planerad driftsättning 2028.
- Utbyggnad av reningsverket i Öregrund med överföringsledning från Östhammar: Projekten för både ledningsförläggningen och reningsverket är pågående. Tillståndsprocessen kommer ske inom ramen för projektet.

Åtgärderna ovan är redan beslutade och projekt pågår för verkställande. De tillståndsansökningar, miljöutredningar och uppföljningar som krävs hanteras inom respektive projekt. Med hänsyn till att de aktuella åtgärderna redan är beslutade och tillståndsprocesserna sköts inom projekten gör kommunen bedömningen att vattentjänstplanen inte anger förutsättningar för att vidta åtgärderna.

I vattentjänstplanen anges även ett antal utredningsbehov för att t ex öka vatten- och avloppskapaciteten. Eftersom det rör sig om just utredningsbehov och inte konkreta åtgärder bedömer kommunen att vattentjänstplanen inte heller i detta avseende anger förutsättningar för att vidta någon åtgärd som anges i den aktuella paragrafen eller bilagan till förordningen.

Sammantaget bedöms genomförandet av vattentjänstplanen inte omfatta några planerade verksamheter eller åtgärder som kräver Natura 2000-tillstånd. Vattentjänstplanen anger inte heller förutsättningar för att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd som anges i 6 § miljöbedömningsförordningen eller bilagan till förordningen. Det innebär att genomförandet inte automatiskt ska antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Undersökning av om planen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan

När genomförandet av en vattentjänstplan inte automatiskt kan antas medföra en betydande miljöpåverkan ska kommunen undersöka om genomförandet kan antas medföra en betydande miljöpåverkan (jfr 6 kap. 5 § miljöbalken).

Undersökningen innebär enligt 6 kap. 6 § miljöbalken att kommunen i ett första steg identifierar omständigheter som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan. Om kommunen gör bedömningen att genomförandet kan antas medföra en betydande miljöpåverkan behövs inte någon ytterligare utredning, utan en strategisk miljöbedömning ska göras. Om kommunen i stället bedömer att genomförandet inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan ska kommunen i ett andra steg samråda i frågan om betydande

miljöpåverkan med de kommuner, länsstyrelser och andra myndigheter som på grund av sitt särskilda miljöansvar kan antas bli berörda av planen.

Vad kommunen ska utgå från när den identifierar omständigheterna anges i 5 § miljöbedömningsförordningen. Enligt paragrafen ska identifieringen utgå från

1. i vilken utsträckning planen, programmet eller ändringen a) anger förutsättningar för verksamheter eller åtgärder när det gäller lokalisering, typ av verksamhet, storlek eller driftsförhållanden eller genom att fördela resurser, b) har betydelse för de miljöeffekter som genomförandet av andra planer eller program medför, c) har betydelse för att främja en hållbar utveckling eller för integreringen av miljöaspekter i övrigt, eller d) har betydelse för möjligheterna att följa miljölagstiftningen,

2. miljöproblem som är relevanta för planen, programmet eller ändringen,

3. de sannolika miljöeffekternas och det påverkade områdets utmärkande egenskaper,

4. i vilken utsträckning det går att avhjälpa de sannolika miljöeffekterna,

5. miljöeffekternas gränsöverskridande egenskaper,

6. miljöeffekternas omfattning,

7. riskerna för människors hälsa eller för miljön till följd av allvarliga olyckor eller andra omständigheter,

8. det påverkade områdets betydelse och sårbarhet på grund av intensiv markanvändning, överskridna miljökvalitetsnormer, dess kulturvärden eller andra utmärkande egenskaper i naturen, och

9. påverkan på områden eller natur som har erkänd skyddsstatus nationellt, inom Europeiska unionen eller internationellt.

Kommunen gör beträffande dessa omständigheter följande bedömning:

I vilken utsträckning planen anger förutsättningar för verksamheter eller åtgärder när det gäller lokalisering, typ av verksamhet, storlek eller driftsförhållanden eller genom att fördela resurser

Enligt planen ska utbyggnation av den allmänna VA-anläggningen göras i både befintlig och ny bebyggelse. Syftet med utbyggnationerna är att få en miljö- och hälsomässig hållbar VA-försörjning. Det ökade kapacitetsbehovet i anläggningarna hanteras inom befintliga tillstånd samt genom pågående och kommande nya tillstånd för reningsverken i Alunda och Öregrund.

Kommunen anser att detta talar emot en betydande miljöpåverkan.

I vilken utsträckning planen har betydelse för de miljöeffekter som genomförandet av andra planer eller program medför

Planen är i linje med och kommer att bidra till att uppnå mål i andra planer som berör kommunen så som översiktsplan, VA-plan och utvecklingsplan för VA-försörjningen i de östra delarna av Östhammars kommun. Det handlar då om positiva miljöeffekter genom att ordna med robusta och hållbara VA-lösningar samt att skydda VA-anläggningen vid skyfall.

Kommunen bedömer att vattentjänstplanen bidrar positivt till de miljöeffekter som genomförandet av andra planer eller program medför.

Kommunen anser att detta talar emot en betydande miljöpåverkan.

I vilken utsträckning planen har betydelse för att främja en hållbar utveckling eller för integreringen av miljöaspekter i övrigt

Vattentjänstplanen syftar till att säkerställa en miljö- och hälsomässigt hållbar VA-försörjning på lång sikt samt att skydda VA-anläggningar vid skyfall. Enligt kommunen bidrar planen därmed till att främja en hållbar utveckling.

Kommunen anser att detta talar emot en betydande miljöpåverkan.

I vilken utsträckning planen har betydelse för möjligheterna att följa miljölagstiftningen

Vattentjänstplanen kommer inte att påverka möjligheterna att följa miljölagstiftningen. Planen kommer däremot att bidra till att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö.

Kommunen anser att detta talar emot en betydande miljöpåverkan.

Miljöproblem som är relevanta för planen

Pågående projekt med utbyggnad av reningsverket i Öregrund görs för att även kunna ta emot spillvatten från Östhammar, vars reningsverk planeras avvecklas, samt för att säkerställa tillräcklig kapacitet för planerad bebyggelseutveckling. En av anledningarna till att Öregrunds

reningsverk har utpekats som den lämpligaste platsen för utbyggnad av avloppshanteringen är att recipienten Öregrundsgrepen har bättre förutsättningar att ta hand om spillvatten än recipienten Östhammarsfjärden. Med denna lösning säkerställs att spillvattnet från både Östhammars och Öregrunds tätort omhändertas på ett långsiktigt och hållbart sätt.

Planen beskriver även åtgärder för att minska miljöproblem genom att skydda de delar av VA-anläggningen som påverkas vid skyfall. Målsättningen är att tex. kunna minska oönskade bräddningar av orenat avloppsvatten och skydda VA-anläggningarna från översvämning för att säkerställa dess funktion vid skyfall. I kommunen finns ett mål om att i större omfattning omhänderta dagvatten lokalt genom fördröjning och reducering av dagvattenmängderna. Att omhänderta dagvattnet lokalt i stället för att leda det direkt till en recipient via ledningar minskar belastningen av föroreningar på recipienten.

När det gäller utbyggnad av den allmänna VA-anläggningen minskas miljöproblem genom att en allmän VA-försörjning ordnas i stället för enskilda lösningar i områden där förhållandena gör det svårt att få till väl fungerande enskilda avlopp. Detta minskar risken att förorena dricksvattentäkter och minskar risk för övergödning av recipienten. De ökade uttagen och utsläppen av vatten som kommer krävas från den allmänna anläggningen vid utvidgning av denna hanteras så de uppfyller kraven inom de miljötillstånd som finns/ska sökas för respektive verksamhet.

Kommunen anser att detta talar emot en betydande miljöpåverkan.

De sannolika miljöeffekternas och det påverkade områdets utmärkande egenskaper

De miljöeffekter som kan uppstå då åtgärder i vattentjänstplanen kommer till stånd är ökade uttag och utsläpp av vatten när fler ansluts till den allmänna anläggningen. Det kommer även ske ingrepp på mark och eventuellt vattendrag till följd av anläggande av VA-ledningar i omvandlingsområden, vid nyexploatering samt för överföringsledningar. Utbyggnad av VA i dessa områden bedöms dock på lång sikt ge positiva miljöeffekter.

Omvandlingsområden som pekas ut i vattentjänstplanen fram till 2040:

- Sandika Norra
- Björnäs (norra, södra, mellan)
- Söderby-Karlsäng - Klyxen
- Stenskär-Valudden-Skinnäsviken

Utbredning av respektive område är ännu inte fastställt. Inget av områdena bedöms påverka skyddade markområden.

Nyexploatering och övriga byggnationer:

- Det kan i framtiden uppstå behov av att etablera anläggningar som inte omnämns specifikt i denna plan. Dessa kommer då att bli föremål för tillståndsansökan och miljöbedömning i varje enskilt fall. I kommande detaljplaner görs också en separat miljöbedömning för varje enskild plan.

Kommunen anser att detta talar emot en betydande miljöpåverkan.

I vilken utsträckning det går att avhjälpa de sannolika miljöeffekterna

Vid utbyggnation av ledningsnät behöver man i varje enskilt projekt hitta den mest fördelaktiga dragningen och anläggningsmetoden som skyddar känsliga områden och ger minst ingrepp i naturen. Man behöver också dimensionera anläggningen och se över behov av tex. bräddmagasin eller reservkraft för att anläggningen ska kunna fylla sin funktion även vid störningar eller skyfall. Detta beaktas under projekteringen av respektive utbyggnadsområde. Kortsiktigt kan ingreppen i mark och eventuellt vattendrag innebära miljöpåverkan i de områden som arbeten sker, på lång sikt bedöms dock utbyggnationen ge positiva miljöeffekter.

Kommunen anser att detta talar emot en betydande miljöpåverkan på lång sikt.

Miljöeffekternas gränsöverskridande egenskaper

Vattentjänstplanen kommer inte att medföra några gränsöverskridande miljöeffekter.

Kommunen anser att detta talar emot en betydande miljöpåverkan.

Miljöeffekternas omfattning

De ingrepp på mark och eventuellt vattendrag som sker till följd av att kommunalt VA byggs ut till omvandlingsområden eller vid nyexploatering bedöms kortsiktiga och vägs upp av de positiva miljöeffekter som utbyggnaden ger långsiktigt. De ökade uttagen och utsläppen av vatten som kommer krävas från den allmänna anläggningen vid utvidgning av denna hanteras så de uppfyller kraven inom de tillstånd som finns/söks för respektive verksamhet.

Kommunen anser att detta talar emot en betydande miljöpåverkan.

Riskerna för människors hälsa eller för miljön till följd av allvarliga olyckor eller andra omständigheter

Åtgärder för att skydda VA-anläggningen mot skyfall minskar risk för hälsopåverkan genom att minska risk för förorening av dricksvattnet och risk för smitta i samband med bräddning av orenat avloppsvatten. Att ansluta fler fastigheter till samma dricksvatten- och avloppsvattensystem ökar sårbarheten vid allvarliga olyckor i t ex vattentäkt eller vatten-/avloppswerk men hälsofördelarna för de enskilda fastighetsägarna blir bättre då t ex dricksvattenkvaliteten generellt är sämre i enskilda system jämfört med den allmänna anläggningen. Vattentjänstplanen omfattar i övrigt inte några verksamheter eller åtgärder som medför risk för människors hälsa eller för miljön till följd av allvarliga olyckor eller andra omständigheter.

Sammantaget anser kommunen att detta talar emot en betydande miljöpåverkan.

Det påverkade områdets betydelse och sårbarhet på grund av intensiv markanvändning, överskridna miljökvalitetsnormer, dess kulturvärden eller andra utmärkande egenskaper i naturen

De omvandlingsområden som nämns i planen är utifrån 6 § Lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster bedömda att ha behov av kommunal VA-försörjning utifrån hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön. En kommunal VA-försörjning anses på lång sikt bidra positivt till miljöeffekter även om schaktarbeten vid ledningsanläggning i utförandeskedet innebär ett ingrepp i naturen i berörda områden. För nyexploatering görs en miljöbedömning inom respektive detaljplan för att säkerställa att planerad exploatering inte ger negativa miljöeffekter. Avveckling av Östhammars reningsverk till förmån för att leda spillvattnet till det utbyggda reningsverket i Öregrund påverkar Östhammars recipient Östhammarfjärden positivt. Ängsfjärden utanför Öregrund får en större belastning men bedöms ha bättre förutsättningar för att ta emot spillvattnet och har därmed mindre risk att överskrida miljökvalitetsnormerna. Nyinvesteringar i VA-anläggningen samt eventuella kommande åtgärder för att skydda VA-anläggningen vid skyfall kommer göras i syfte att säkerställa dess funktion med rening, försörjning och bortledande av vatten och därmed minska risken för miljöpåverkan. Inom kommande enskilda projekt behöver miljöbedömning för planerade åtgärder göras och nödvändiga miljötillstånd sökas.

Kommunen anser att detta talar emot en betydande miljöpåverkan.

Påverkan på områden eller natur som har erkänd skyddsstatus nationellt, inom Europeiska unionen eller internationellt

Inom Östhammars kommun finns vattenskyddsområden, naturreservat, biotopskyddsområden, Natura 2000-områden, djur- och växtskyddsområde samt marina skyddade områden.

Pågående revidering av vattenskyddsområdena bedöms ha en positiv miljöpåverkan. Åtgärder som beskrivs i vattentjänstplanen bedöms inte ha en negativ påverkan på de övriga skyddade områdena. Inom kommande enskilda projekt och detaljplaner behöver miljöbedömning göras och nödvändiga miljötillstånd sökas.

Kommunen anser att detta talar emot en betydande miljöpåverkan.

Sammantagen bedömning

Samtliga omständigheter talar emot en betydande miljöpåverkan. Kommunen bedömer därför att genomförandet av vattentjänstplanen inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Detta innebär enligt kommunen att en strategisk miljöbedömning inte behöver göras.

Vattentjänstplanen har överlämnats till Länsstyrelsen Uppsala län för bedömning om betydande miljöpåverkan i enlighet med miljöbalken 6 kap. 6 § under tiden 2024-06-09-2024-08-15. Länsstyrelsen delar kommunens bedömning enligt yttrande dnr 5216-2024.

Granskningsredogörelse vattentjänstplan för Östhammars kommun Bilaga 4

Antagen av	Kommunfullmäktige
Antaget	Kommunfullmäktige 2026-04-28 § 41
Ersätter tidigare version	-
Gäller för	Bygg- och miljönämnden, Kommunstyrelsen och Östhammar Vatten
Dokumentansvarig	Samhällsbyggnadschef

Innehållsförteckning

Inledning.....	3
Svar på inkomna yttranden.....	4
Yttranden från myndigheter.....	4
Yttranden från privatpersoner och föreningar	6

Inledning

Kommunstyrelsen beslutade i september 2024 (§ 162, KS 2024-09-03) att genomföra samråd för vattentjänstplan för Östhammars kommun. Efter genomfört samråd då 28 skriftliga yttranden inkom (inte 26 som felaktigt uppgavs i samrådsredogörelsen) ställdes det reviderade förslaget till vattentjänstplan, tillsammans med samrådsredogörelsen, ut för granskning under tiden 2025-11-04 till 2026-01-30.

Information om granskningen har spridits via kommunens och Gästrike Vattens webbplatser, annonser i lokaltidningar, kommunens Facebooksida, samt mejl till dem som hade inkommit med yttranden under samrådet.

Under granskningstiden inkom 23 skriftliga yttranden. I denna bilaga beskrivs hur dessa har beaktats, och vilka revideringar som har gjorts i handlingarna med anledning av inkomna synpunkter. Samtliga skriftliga yttranden finns tillgängliga i sin helhet hos Gästrike Vatten.

Svar på inkomna yttranden

Yttranden från myndigheter

Sammanfattning av yttrande	Kommunens svar
Länsstyrelsen noterar att tidplanen för anslutning av omvandlingsområden har skjutits framåt i tiden till perioden 2032–2041 i granskningsversionen jämfört med samrådsversionen (2028–2040).	När det gäller startåret har tidplanen för planerad anslutning av de olika omvandlingsområdena justerats för att bättre överensstämja med tidplanen för de ingående delarna i systemlösningen, framför allt överföringsledningarna mellan Östhammar och Öregrund. Slutåret ska dock fortfarande vara 2040, där tackar vi för påpekandet och kommer att korrigera detta i slutversionen av vattentjänstplanen.
Länsstyrelsen anser att vattentjänstplanen blivit tydligare avseende hur behovsbedömningen från 2021 förhåller sig till vattentjänstplanen och dess bilaga 2 (plan för utbyggnad). De påpekar att ett sätt att ytterligare öka förståelsen för vilka områden som prioriteras för utbyggnad (och tvärtom inte prioriteras för utbyggnad) är att mer ingående redovisa prioriteringsgrunderna och hur dessa har viktats mot varandra.	Östhammars kommun tackar för kommentaren och tar till oss tanken om att ytterligare tydliggöra behovsbedömningsgrunderna i kommande revideringar av vattentjänstplanen.
Tierps kommun efterlyste i sitt samrådsyttrande planer och beskrivningar för hur miljö kvalitetsnormerna för vatten ska uppnås. Kommunen anser att dessa har utvecklats i granskningsversionen, men att de fortfarande kan göras mer konkreta.	Östhammars kommun tackar för kommentaren och tar med detta till kommande revideringar av vattentjänstplanen. I vattentjänstplanens bilaga 3 beskrivs planens påverkan på miljö kvalitetsnormer på en övergripande nivå.
Tierps kommun framhåller att det saknas en tydlig beskrivning av hur den överföringsledning för dricksvatten som har byggts i den västra delen av kommunen (från Örbyhus till Österbybruk och Alunda) är tänkt att användas vid ett ökat behov av dricksvatten. Kommunen anser att det är oklart om Östhammars kommun avser att öka användningen av ledningen eller	Överföringsledningen mellan Örbyhus i Tierps kommun och orterna Österbybruk och Alunda i Östhammars kommun är en avgörande del av den kommunala vattenförsörjningen i de västra delarna av Östhammars kommun. Det samarbete som finns mellan Tierp Energi och miljö AB och Gästrike Vatten planeras fortlöpa och intensifieras för att möjliggöra de mängder som befintligt avtal reglerar.

Sammanfattning av yttrande	Kommunens svar
om andra lösningar planeras för att i stället minska beroendet av den.	
Räddningsnämnden anser att det i vattentjänstplanen bör finnas med en del om brandvattenförsörjning via brandposter och hur den frågan hanteras vid utvecklingen av den kommunala VA-försörjningen. De påpekar att vissa andra kommuner har med brandvattenfrågor i sina vattentjänstplaner.	Östhammars kommun tar med detta som ett tänkbart upplägg i kommande revideringar av vattentjänstplanen. En hänvisning till kommunens beslutade brand- och släckvattenplan, där dessa frågor för närvarande hanteras, kommer att läggas in i slutversionen av vattentjänstplanen.

Yttranden från privatpersoner och föreningar

Sammanfattning av yttrande	Kommunens svar
Den så kallade systemlösningen har redan beslutats och ingår därför inte i vattentjänstplanen. Men systemlösningen tycks vara en förutsättning för planen trots att inga tillstånd ännu har beviljats. Hur hänger detta ihop?	Systemlösningen för den östra delen av Östhammars kommun (utbyggnad av avloppsreningsverket i Öregrund, insatser för att öka mängden dricksvatten, samt nya ledningar för både vatten och avlopp mellan Östhammar och Öregrund) beslutades av kommunfullmäktige i juni 2022. Från 2023 finns krav på att alla kommuner ska ha en vattentjänstplan, vilket Östhammars kommun nu håller på att ta fram. Systemlösningen skulle dock ha behövts oavsett om de problem som den adresserar beskrivs i en vattentjänstplan eller inte. I vattentjänstplanen får fastighetsägarna i berörda omvandlingsområden veta i ett tidigt skede att deras område är inplanerat för att få kommunalt VA. Detta är en annan fråga än att söka miljötillstånd för de olika delarna i systemlösningen, vilket sker enligt reglerna i miljöbalken vartefter respektive ingående projekt når fram till den fas där detta ska göras.
Kommunen bör ompröva sitt beslut från 2022 om att bygga ut reningsverket i Öregrund, och därefter arbeta om den föreslagna vattentjänstplanen.	Beslutet om vattentjänstplanen innebär inte att systemlösningen ska prövas igen; det finns ingenting i vattentjänstplanen som innebär någon omprövning eller föreslagen förändring gällande systemlösningen. Den första versionen av vattentjänstplanen tas fram nu, och därefter kommer kommunfullmäktige att pröva vart fjärde år om den fortfarande är aktuell eller om några delar behöver revideras.
Endast två öppna samråd har hållits med medborgarna. Många av de närvarande var mycket besvikna och arga, då där aldrig gavs tid till frågor och synpunkter. Kommunen har missförstått samrådets uppgift. Samrådet är till för att höra medborgarnas synpunkter, ej för att informera och ge ”insyn” i kommunens planer.	Hösten 2024 hölls ett samrådsmöte för allmänheten om den kommande vattentjänstplanen, och det fanns även möjlighet att skicka in skriftliga synpunkter under ett antal veckor därefter. Ett samråd syftar till att samla in information och att höra medborgarnas synpunkter och önskemål i den aktuella processen, i detta fall vattentjänstplanen. På vilket sätt samråden görs, och när i processen de ska hållas, kan se olika ut. Samråden kan göras skriftligt, via samrådsmöten, eller med en kombination av möten och möjlighet att lämna synpunkter skriftligt. Oavsett form är det dock en viktig del av samrådet att informera tydligt om vad en vattentjänstplan innehåller och hur långt arbetet har kommit.

Sammanfattning av yttrande	Kommunens svar
Alla inkomna yttranden fanns inte med i sin helhet i samrådsredogörelsen.	Enligt 6 d § lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster ska kommunen beakta och redovisa inkomna synpunkter i samrådsprocessen. Beroende på hur många yttranden som kommer in, och hur omfattande dessa yttranden är, kan kommunen välja att redovisa dem i sin helhet eller att sammanfatta dem för att göra samrådsredogörelsen mer överskådlig. I det här fallet redovisas inkomna yttranden i sammanfattad form tillsammans med kommunens ställningstaganden. Samtliga inkomna yttranden finns registrerade och kan begäras ut från Gästrike Vatten.
Är grundsystemet beslutat blir sättet att genomföra utbyggnaden desto viktigare att granska. Vilka möjliga alternativ finns nu? Vi vill gärna få se de politiska parternas ställningstagande i god tid före valet.	Vi kommer att söka tillstånd för de olika delarna i systemlösningen enligt reglerna i miljöbalken, vartefter respektive ingående projekt når fram till den fas där detta ska göras. I samband med detta följer vi de regler som finns för offentliggöranden och samråd med berörda respektive allmänheten.
I vattentjänstplanen kan man få intrycket att utbyggnadsplanen i bilaga 2 redan är beslutad. Det bör tydliggöras att så inte är fallet.	Kommunfullmäktige tar beslut om att inrätta och utöka verksamhetsområden, utifrån den inriktning som anges i vattentjänstplanen. Detta kommer att tydliggöras i vattentjänstplanens inledning, och vi tar även till oss vikten av att vara tydliga med detta i andra framtida kommunikationsinsatser.
Utbyggnaden har en planeringshorisont till 2040. Hur sker planeringen för Söderön, Tvärnö, Raggarön, Fälön m fl icke-centrala områden som har sina utsläpp i havet?	Kommunfullmäktige kommer att pröva vart fjärde år om vattentjänstplanen fortfarande är aktuell eller om några delar behöver revideras. Detta inkluderar bedömningen av vilka områden som kan vara aktuella för utbyggnad av kommunalt VA efter år 2040.
Det står i samrådsredogörelsen att en skyfallskartering ska göras först när vattentjänstplanen revideras nästa gång, men kommunen är skyldig (enligt förordningen om hållbara vattentjänster) att redovisa en skyfallskartering innan 2025.	Enligt lagen om allmänna vattentjänster ska en vattentjänstplan innehålla kommunens bedömning av vilka åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna VA-anläggningarna ska fungera vid en ökad belastning på grund av skyfall. I denna första vattentjänstplan för Östhammars kommun beskrivs åtgärderna på en övergripande nivå men i kommande revideringar kommer denna del att fördjupas, bland annat med stöd i skyfallskartering, vilket var vad vi syftade på med skrivningen i samrådsredogörelsen. Planering för hantering av skyfall ur ett bredare perspektiv än att skydda de allmänna VA-anläggningarna är en viktig fråga men inte en del av vattentjänstplanen. Skyfallskartering har bland annat gjorts för de större tätorterna i kommunen. Kommunen antog 2024 en dagvattenpolicy med

Sammanfattning av yttrande	Kommunens svar
	tillhörande handlingsplan i vilken det bland annat finns en åtgärd om att ta fram en övergripande plan för skyfalls- och dagvattenhantering i varje tätort.
Parallellt med vattentjänstplanen bör myndighetskontrollen över enskilda avlopp och minireningsverk prioriteras. Spillvatten från strand-nära sådana bör tas om hand i t ex våtmark eller användning i jord- eller skogsbruk.	Kommunens miljöenhet bedriver löpande tillsyn på enskilda avloppsanläggningar i kommunen. Enligt kommunens VA-handlingsplan ska tillsyn på enskilda avlopp som minst göras i enlighet med Havs- och vattenmyndighetens föreslagna tillsynstakt, vilket också görs.
Hur ser kommunens behovsprövning av det kommunala ansvaret för VA inom berörda områden ut? Behovsprövningen är slarvigt genomförd, visar inte att kommunal skyldighet för VA-försörjning föreligger, och bäddar för konflikter och fördyringar. Tolkning av VA-situationen utifrån kartmaterial är omöjligt. Utredningen måste bygga på hur situationen ser ut i verkligheten.	Östhammars kommun är fortsatt trygg med att behovsbedömningen på områdesnivå är korrekt utförd och tillräckligt omfattande för att utgöra grund för vattentjänstplanen och kommunens VA-utveckling. En fördjupad utredning kommer att genomföras i varje område innan utbyggnaden startar. Detta beskrivs på sid 13-14 i samrådsredogörelsen.
Hur många fastigheter ska anslutas inom omvandlingsområdena? Hur ska vattnet räckas till alla nya anslutna?	Antalet fastigheter redovisas i vattentjänstplanens bilaga 2, se vidare sid 12 i samrådsredogörelsen. Angående vattenförsörjning se svaret på sid 16 i samrådsredogörelsen.
Hur kommer arrendatorer att hanteras i kommande samråd med fastighetsägare i omvandlingsområden?	Arrendatorer/hyresgäster kommer att bjudas in till samråd tillsammans med berörda fastighetsägare och samfälligheter, som beskrivs på sid 14 i samrådsredogörelsen.
Ingen fastighet ska tvångsanslutas med mindre än att inspektören faktiskt kan påvisa att man där, med sin VA-hantering, ”riskerar människors hälsa eller miljö”.	Bygg- och miljönämndens bedömning av om det finns behov av kommunalt VA för en bebyggelse eller inte görs för ett område i sin helhet och inte för varje enskild fastighet, som beskrivs på sid 11 i samrådsredogörelsen.
Det står fel i samrådsredogörelsen angående tvångsanslutningar. Den kommunala huvudmannen har inte rätt att tvinga in en fastighetsägare i det kommunala. Har fastighetsägaren eget dricksvatten som man är nöjd med och en avloppsanläggning som ej medför (risk för) olägenhet kan hen fortsätta använda sin anläggning. GV har inte rätt att	Kommunen har inget att tillägga angående detta utöver de svar som lämnas på sid 11 i samrådsredogörelsen.

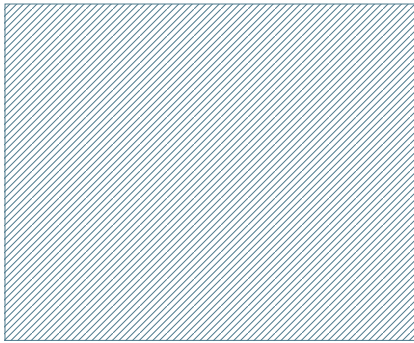
Sammanfattning av yttrande	Kommunens svar
tvångsutköpa befintligt avlopp med tillstånd.	
Kommunen oro för att de små avloppen i omvandlingsområdena påverkar vattenkvalitet i kustvattnet är starkt överdriven.	Bygg- och miljönämndens bedömning av om det finns behov av kommunalt VA för en bebyggelse baseras på hänsyn dels till miljön och dels till människors hälsa.
Norra Sandika har inte behov av kommunalt VA, eftersom området inte har något högt omvandlingstryck och till stor del bebos endast under sommarmånaderna.	Kommunen står fast vid den bedömning som framgår på sid 22 i samrådsredogörelsen samt i vattentjänstplanens bilaga 2. Bedömningen påverkas inte av hur stor andel av fastigheterna som används för permanentboende respektive fritidsboende. En fördjupad utredning kommer att genomföras i området innan utbyggnaden startar.
I bilaga 2 har Valudden klumpats ihop med Skinnäs, vilket ger fel uppfattning om bebyggelsetätheten för Valudden.	De siffror som anges i bilaga 2 om antal fastigheter per hektar beskriver inte befintlig bebyggelse, utan hur många fastigheter per hektar som vattenmängden i området räcker till enligt SGU:s vattenförsörjningskarta. Detta kommer att förtydligas i slutversionen av vattentjänstplanen.
Vad kommer VA-utvecklingsprogrammet i östra Östhammar att kosta, totalt och i sina olika delar? Hur kommer kostnaden att påverka skattebetalarna och VA-kollektivet? Vi saknar en budgetbilaga till vattentjänstplanen.	Kommunen har stor förståelse för att det finns många frågor kring ekonomin när det gäller de nödvändiga investeringar i VA-anläggningar som just nu görs, inte bara i Östhammar utan i många svenska kommuner. Beslut om VA-investeringar i Östhammars kommun tas av kommunfullmäktige årligen genom förslag till budgetramar och taxenivåer efter förslag från Östhammar Vatten AB:s styrelse. Östhammars kommun och Gästrike Vatten strävar gemensamt efter att fördela kostnaderna rättvist och att hålla nere investeringarna så mycket det går. Den information vi just nu kan lämna angående ekonomin framgår på sid 7-10 i samrådsredogörelsen.
Vad kostar en anslutning per hushåll i dagens penningvärde, och vad kommer den att bli i framtiden? I Norrtälje, Vaxholm och Värmdö ligger anslutningstaxorna runt en halv miljon kronor.	Anläggningsavgifterna i Östhammars kommun varierar beroende på tomtyta samt hur många bostadsenheter som finns på tomten. Som exempel är anläggningsavgiften för en fastighet med ett bostadshus och en tomt på 2 500 kvadratmeter, som ska anslutas till dricksvatten och spillvatten (dvs avlopp från toalett, dusch och disk), i dag 198 500 kronor inklusive moms. Mer information om taxor och avgifter finns på Gästrike Vattens webbplats, inklusive en funktion där fastighetsägare kan beräkna sin anläggningsavgift. Anläggningsavgiften kommer att behöva höjas så att den täcker utbyggnad till fastigheten samt uppgradering av VA-systemet.

Sammanfattning av yttrande	Kommunens svar
De kostnader som uppges för att genomföra systemlösningen är extremt höga och ändå troligen kraftigt underskattade. De siffror som presenteras i samrådet bygger på AFRY:s utredning från 2021. Sedan dess har kostnaderna för infrastrukturprojekt ökat mycket kraftigt.	Det stämmer att kostnaderna för infrastruktur-satsningar generellt sett ökar. När det gäller VA-utvecklingsprogrammet östra Östhammar har vi dock under arbetet med de tre ingående projekten kunnat identifiera möjligheter till besparingar som gjort att den totala kostnaden fortfarande bedöms ligga inom ramen för den ursprungliga kostnadsuppskattningen. Ett exempel på sådan besparing är att vi, efter genomförda utredningar, sett att den bästa placeringen för den blivande avsaltningsverket i Öregrund är att uppföra det på samma fastighet som avloppsreningsverket. Detta kommer att medföra samordningsvinster och sänka kostnaderna både under byggskedet och senare när de båda verken har tagits i drift. Ett annat exempel är att överföringsledningarna mellan Östhammar och Öregrund planeras läggas i grunda schakt med en jordvall ovanpå, vilket minskar mängden berg som måste sprängas bort och därmed reducerar kostnaderna.
Även skattekollektivet måste vara med och betala de stora kostnader som väntar, både för systemlösningen och för VA-underhåll i andra delar av kommunen. Det kommer innebära att kommunen tvingas lägga pengar på projektering och byggande av VA-infrastruktur i stället för på skola, omsorg och annan kommunal kärnverksamhet.	Kommunalt vatten och avlopp är en kärnuppgift för kommunen, vilket innebär att kommunens ansvar för att VA-försörjningen fungerar är lika stort som ansvaret för andra kärnuppgifter. När det uppstår behov av större investeringar inom något område har kommunen möjlighet att ta lån till exempel via Kommuninvest, vilket innebär att den ekonomiska belastningen på skattekollektivet sprids ut över ett stort antal år.
Vad är försvarbara kostnader för kommunen och den enskilde? Vilka oönskade sociala följder får detta? Hur hantera ökad sårbarhet? När kommer tydliga analyser av kostnader, konsekvenser för kommun och enskilda?	Fastighetsägarnas ekonomi är en utmanande fråga då vattentjänstlagen inte ger utrymme för några ekonomiska avvägningar. I vissa fall kan den som äger en fastighet i ett omvandlingsområde ansöka om att få en avbetalningsplan för anläggningsavgiften, vilket beskrivs på sid 8 i samrådsredogörelsen.
Kommunens utgångspunkt att anslutning av omvandlingsområden skall genomföras av just de tolv omvandlingsområdena som ligger intill den tänkta ledningsdragningen saknar logik och juridiskt stöd. Misstanken väcks att behovsprövningen här mer styrs av intresset av att kunna finansiera den så kallade "systemlösningen" än att	Vilken som är den bästa dragningen av de blivande överföringsledningarna för vatten och avlopp mellan Östhammar och Öregrund har undersökts grundligt. En viktig faktor har varit att ledningsdragningen ska möjliggöra anslutning av så många som möjligt av de omvandlingsområden som bedömts ha stort behov av kommunalt VA. Behovsdömningen gjordes alltså innan beslutet togs om ledningsdragningen.

Sammanfattning av yttrande	Kommunens svar
lösa reella problem för människors hälsa och miljön.	
Varför ska avloppsreningskapaciteten byggas ut just i Öregrund? Varför har ni inte övervägt andra alternativ som t ex Skinnäsviken eller ett nytt reningsverk vid Karö? Belastningen på Östersjön kommer att öka om man flyttar reningsverket till Öregrund. Det vore bättre att satsa på flera lösningar och våtmarker istället.	Beslutet att bygga ut avloppsreningsverket i Öregrund, och beslutet om hur stor utbyggnaden ska bli, förbereddes noggrant och vilar på gedigna underlag. Kommunen har just nu inget att tillägga angående detta utöver de svar som lämnas på sid 14-19 i samrådsredogörelsen.
Hur många personer respektive personekvivalenter bygger ni avloppsreningsverket för?	Under perioden från 2031 till 2040 ska de östra delarna av kommunen ha en systemlösning som klarar både dagens VA-leverans till ca 6 000 anslutna personer och därefter upp till 10 000 personer. Detta innefattar både tillväxtbehov och behov i omvandlingsområden. Det ska finnas möjlighet att under perioden kunna utöka systemlösningen upp till 14 000 personer (motsvarande 9 500 personekvivalenter), om behov av ökad VA-försörjning och anslutning uppstår. Mer information om detta finns på sid 6-7 i samrådsredogörelsen.
Hur stor miljöpåverkan kommer det utbyggda reningsverket i Öregrund att ha, dels under byggtiden och dels långsiktigt? Östhammars kommun bör ta sitt miljöansvar och minska utsläppen till Östersjön. Nollutsläpp är det enda alternativet som kan tolereras.	Vattentjänstplanen är ett övergripande inriktningsdokument som beskriver på vilket sätt och i vilken omfattning kommunen planerar att ordna VA-försörjningen fram till år 2040. Mer detaljerade beskrivningar av olika byggprojekt ges under samrådsprocessen för respektive projekt. För utbyggnaden av avloppsreningsverket i Öregrund bjöds allmänheten in till samrådsmöte i januari 2026. Samrådshandlingarna finns att läsa på Gästrike Vattens webbplats. Ansökan om miljötillstånd för utbyggnad av avloppsreningsverket i Öregrund, samt uppförande av ett avsaltningsverk, kommer att lämnas in under våren 2026. Samtliga delar i systemlösningen kommer att följa de villkor som sätts upp i respektive miljötillstånd efter gjord miljöprövning.
Miljökonsekvensbeskrivningen för det utbyggda reningsverket i Öregrund måste omfatta en förutsättningslös och naturvetenskapligt grundad analys av vilken avloppsvattenslösning som är bäst utifrån faktiska miljöförhållanden. I	Ansökan om miljötillstånd för VA-utbyggnaden i Öregrund, liksom miljökonsekvensbeskrivningen, kommer att upprättas enligt kraven i miljöbalken. I detta ingår att redovisa alternativa lösningar och varför dessa har valts bort. Tillståndsansökan och miljökonsekvensbeskrivning skickas till Mark- och miljödomstolen. Domstolen har möjlighet att skicka

Sammanfattning av yttrande	Kommunens svar
en glest befolkad kustkommun bör det vara en självklarhet att undersöka alternativ som bygger på lokal försörjning med resurs-hushållande VA-teknik. Analysen bör inte utföras av teknikkonsulter som kan komma att bli kontrakterade för projektering av ett nytt reningsverk.	dem på remiss även till andra myndigheter, om de bedömer att detta är nödvändigt för att de ska vara säkra i sitt beslut. Angående upphandling av leverantörer så följer Gästrike Vatten lagen om offentlig upphandling, LOU.
Befolkningsökningen i framtiden Östhammar kommer inte bli lika stor som kommunen tror.	Som beskrivs på sid 6-7 i samrådsredogörelsen kommer utbyggnaden av kommunalt VA att göras stegvis och i flera etapper. Då finns det möjlighet/ utrymme att anpassa utbyggnadstakten efter aktuell befolkningsutveckling, om dagens prognoser skulle behöva revideras längre fram.
Ett stort problem med system-lösningen är att vattenbehovet kommer öka dramatiskt. Med de planer som presenteras drar kommunen på sig ansvar för att försörja dubbelt så många människor med dricksvatten.	Östhammars kommun är trygg med att de åtgärder som beskrivs på sid 16 i samrådsredogörelsen sammantaget kommer säkerställa att det finns tillräckligt med dricksvatten för att täcka både de nuvarande behoven och de som följer med nybyggnation (exploatering) och omvandling av befintliga områden till kommunalt VA.
Vad blev resultatet när de små vattentäkterna i östra delen av kommunen (Ågalma/Snäcksjön, Norrskedika, Ed, Marka och Hargshamn) inventerades och hur gjordes undersökningarna?	Att undersöka befintliga grundvattentäkter var ett prioriterat arbete när projektet "Mer vatten i östra Östhammar" startades. Samtliga vattentäkter utvärderades dels utifrån mängd (storlek på vattenmagasinen) och kvalitet, dels utifrån placering och nödvändiga ledningsdragningar. Sammantaget visade dessa undersökningar att det bästa alternativet var att fortsätta ta grundvatten från Ed/Börstil och Ågalma, men i mindre mängder än i dag för att långsiktigt bevara grundvattnets kvalitet, och att komplettera detta med ett nytt avsaltningsverk i Öregrund. Övriga vattentäkter visade sig ha för små vattenmängder i förhållande till kostnad för att dra nya ledningar.
Är en avsaltningsanläggning farlig för miljön?	Avsaltningsanläggningar klassas inte som miljöfarlig verksamhet enligt miljölagstiftningen. Det blivande avsaltningsverket i Öregrund kommer att följa Gästrike Vattens rutiner för hantering av kemikalier, till exempel att förvara dem invallade för att hindra läckage. Alla potentiella miljörisker, och vilka åtgärder som vidtas för att motverka dessa, kommer att beskrivas i den miljökonsekvensbeskrivning som tas fram under våren 2026.

Sammanfattning av yttrande	Kommunens svar
Vi är oroliga över att sårbarheten blir för stor i det planerade systemet. En storskalig lösning där upp till 15 000 personer blir beroende av en och samma VA-lösning är inte resiliert. Vid driftstörningar (t ex sabotage, cyberattacker eller långvarigt elavbrott) så kommer alla drabbas. Vid skyfall kan stora bräddningar förväntas.	Hur säkerheten hanteras när ett VA-system byggs ut eller förnyas är en mycket viktig fråga, men den är inte en del av vattentjänstplanen. När det gäller miljörisker kommer dessa beskrivas när miljötillstånd ska sökas för de olika delarna i systemlösningen. Detta sker enligt reglerna i miljöbalken vartefter respektive ingående projekt når fram till den fas där en sådan ansökan ska göras. Inledande risk- och sårbarhetsanalyser är också en del av underlagen i kravställningen på samtliga delar av systemlösningen.
I nyproduktion inom känsliga områden bör kommunen verka för att endast sorterande lösningar tillämpas. Med sådana tekniker minskas vattenförbrukning och risk för förorening av brunnar och vattenmiljöer.	Kommunen anser att vattenbesparande tekniker är intressanta att titta på i planeringen av framtida exploateringsområden, som beskrivs på sid 10 i samrådsredogörelsen.
Varför ska de blivande överföringsledningarna mellan Östhammar och Öregrund läggas i grunda schakt med uppbyggnadsvall? Vilken dimension kommer ledningarna att ha? Kan man inte dra ledningarna mitt i vägen så att de inte tar så mycket mark i anspråk? <i>(Med flera frågor om ledningarnas utformning.)</i>	Kommunen har stor förståelse för att det finns många frågor kring överföringsledningarna för vatten och avlopp, som ska dras mellan Östhammar och Öregrund som en del i den så kallade systemlösningen. Vattentjänstplanen är dock inte rätt forum för att besvara dessa, eftersom planen är ett övergripande inriktningsdokument som beskriver på vilket sätt och i vilken omfattning kommunen planerar att ordna VA-försörjningen fram till år 2040. Frågorna om överföringsledningarna har därför förts vidare till Gästrike Vatten för att hanteras på annat sätt. Mer information om arbetet med överföringsledningarna finns på Gästrike Vattens webbplats.
<i>(Flera frågor gällande kommunens planer på att eventuellt anlägga en gång- och cykelväg ovanpå överföringsledningarna mellan Östhammar och Öregrund.)</i>	Kommunen har stor förståelse för att det finns många frågor kring den eventuella gång- och cykelvägen mellan Östhammar och Öregrund. Vattentjänstplanen är dock inte rätt forum för att besvara dessa, eftersom planen är ett övergripande inriktningsdokument som beskriver på vilket sätt och i vilken omfattning kommunen planerar att ordna VA-försörjningen fram till år 2040. Frågorna om gång- och cykelvägen har därför förts vidare till Samhällsbyggnadskontoret i Östhammars kommun för att hanteras på annat sätt.

Program

Funktionshinderprogram 2026–2029

Antagen av	Kommunfullmäktige
Antaget	Kommunfullmäktige 2026-04-28 § 43
Ersätter tidigare version	-
Gäller för	Barn- och utbildningsnämnd, Vård- och omsorgsnämnd, Kultur- och fritidsnämnd, Bygg- och miljönämnd, Valnämnd, Krisledningsnämnd och Kommunstyrelsen.
Dokumentansvarig	Socialchef

Innehållsförteckning

Sammanfattande utgångspunkter	3
--	----------

Mål för programperioden	4
--------------------------------------	----------

<i>Mål 1A Rätten till individuellt stöd och att få tillgång till ny teknik</i>	<i>4</i>
--	----------

<i>Mål 1B I Östhammars kommun skapas delaktighet och självständighet på jämlika villkor för alla med hjälp av digitala och tekniska lösningar.....</i>	<i>5</i>
--	----------

<i>Mål 2 I Östhammars kommun är den fysiska miljön tillgänglig för alla</i>	<i>5</i>
---	----------

<i>Mål 3 I Östhammars kommun ges alla förutsättningar att delta i och tillgodogöra sig kulturliv, fritidsaktiviteter och andra hälsofrämjande aktiviteter</i>	<i>6</i>
---	----------

Genomförande	6
---------------------------	----------

Externa faktorer

<i>Demografiska förändringar.....</i>	<i>6</i>
---------------------------------------	----------

<i>Digitalisering</i>	<i>6</i>
-----------------------------	----------

<i>Ekonomiska förutsättningar</i>	<i>7</i>
---	----------

<i>Politiska beslut och lagändringar.....</i>	<i>7</i>
---	----------

<i>Tillsyn och krav från myndigheter</i>	<i>7</i>
--	----------

<i>Förväntningar från medborgare och intresseorganisationer</i>	<i>7</i>
---	----------

<i>Kompetensförsörjning och arbetsmarknad.....</i>	<i>7</i>
--	----------

Förutsättningar och Insatser

<i>Boendeformer och tillgänglighet.....</i>	<i>8</i>
---	----------

<i>Social samvaro och livskvalitet</i>	<i>8</i>
--	----------

<i>Kompetens och bemötande.....</i>	<i>8</i>
-------------------------------------	----------

<i>Delaktighet och inflytande.....</i>	<i>9</i>
--	----------

Beroenden

<i>Beroenden</i>	<i>9</i>
------------------------	----------

Sammanfattande utgångspunkter

Alla människor, oavsett funktionsförmåga, har rätt att vara en del av samhället på lika villkor. Trots detta möter personer med funktionsnedsättning fortfarande betydande hinder i vardagen. Det är inte förenligt med ett jämlikt och demokratiskt samhälle.

Funktionshinderprogrammet syftar till att åstadkomma förändring, genom att stärka tillgängligheten, förbättra stödet och skapa förutsättningar för ökad delaktighet i hela samhället.

Genom programmet kan verksamhetsutveckling beakta funktionsrättsliga perspektiv som underlättar verksamhetsutveckling.

- Samhällsutvecklingen medför både utmaningar och möjligheter för kommuner inom funktionshinderområdet. Digitaliseringen och utvecklingen av artificiell intelligens innebär att utbudet av nya verktyg ökar, men det kan även leda till digitalt utanförskap.
- Arbetet med "God och effektiv vård" ("God och nära vård" nationell term) innebär att kommunerna måste ta ett större ansvar för integrerade insatser, vilket påverkar ekonomin och organisationen.
- Demografiska förändringar, såsom ökad livslängd, en prognostiserad ökning av antalet elever i anpassad grundskola och utbildning samt ett ökat tillflöde av brukare i vuxen ålder inom daglig verksamhet, påverkar behoven inom funktionshinderområdet.
- Ett gott liv grundar sig i faktorer som bra boende, stimulerande aktiviteter, social samvaro och god vård, vilket ställer krav på likvärdig fritid samt fysisk tillgänglighet till miljöer inne och ute.
- Resursbehovet inom funktionshinderområdet kommer framåt öka som en följd av synliggörandet av rättigheter för personer med funktionsnedsättningar och arbetet mot otillåtna begränsningsåtgärder. Resursbehovet påverkas av den ökade diagnostiseringen och andelen elever inom anpassad grund- och gymnasieskola.
- Behovet av anpassning och kompetensutveckling hos personalen och förmåga att kunna förutse kommande behov i kommunen ökar.

Dessa faktorer understryker behovet av ett flexibelt och strategiskt funktionshinderprogram.

Mål för programperioden

Den övergripande målsättningen med funktionshinderprogrammet är att förbättra stödet och omsorgen inom funktionshinderområdet. Målsättningen är att genom funktionshinderprogrammet ge förtroendevalda och medarbetare verktyg att beakta det funktionsrättsliga perspektivet när de planerar och bedriver kommunal verksamhet på alla nivåer. Programmet ska även utgöra en god grund för samverkan.

Funktionshinderprogrammet sätter den strategiska inriktningen för att skapa god livskvalitet för Östhammars kommuns invånare med funktionsnedsättning enligt Lag(1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Ett mål med dokumentet är att främja och underlätta verksamhetsutveckling inom funktionshinderområdet och ange prioriterade områden under programperioden.

Målsättningen är också att bidra till en funktionshinderomsorg som är flexibel, omvärldsorienterad och som följer kunskapsutveckling inom området.

Funktionshinderprogrammet antas av kommunfullmäktige och tydliggör kommunens ambitionsmål avseende funktionshinderpolitiken. Nämndernas och bolagsstyrelsernas arbete med programmet ska finansieras inom ramen för respektive nämnds eller bolagsstyrelses budget.

Övergripande principer, lagstiftningen samt omvärldsbevakning har utgjort grund för utredningsarbetet.

Mål 1 Rätten till individuellt stöd och att få tillgång till ny teknik

Mål 1A

I Östhammars kommun får personer med funktionsnedsättning det individuella stöd de behöver för att få jämlika möjligheter till trygghet, självständighet och delaktighet i sin dagliga livsföring och i samhällslivet.

Socialtjänstens verksamheter ska vara fysiskt och digitalt lätt tillgängliga. Detta innebär att personer med funktionsnedsättning ska kunna komma till socialtjänstens verksamheter och kunna ta och ha kontakt med socialtjänsten. Information om verksamheterna är anpassad och kommunikation sker utifrån den enskildes förutsättningar.

Den som ansöker om insatser ska så långt som möjligt och utifrån sina förmågor få vara delaktig i sin utredning, i valet av utförare samt i hur beviljade insatser utformas. Stödet ska kompensera funktionsnedsättning och brister i tillgänglighet i omgivningen. Verksamhet inom socialtjänsten ska bedrivas i överensstämmelse med vetenskap och beprövad erfarenhet.

Insatser ska följas upp och utvärderas för att säkerställa att de ger rätt effekt utifrån individens aktuella behov och målsättning.

Personer med funktionsnedsättning och deras närstående ska ges det stöd som behövs för att kunna ha ett välfungerande vardags- och familjeliv på jämlika villkor som andra. Stöd till barn och unga med funktionsnedsättning ska ges med respekt för deras utveckling och deras rätt att bevara sin identitet.

Digitalt stöd och tillgång till läromiljöer är viktiga för personer med funktionshinder oavsett ålder inklusive förskolor och fritidshem.

Tillgången till skydd och stöd för personer med funktionsnedsättning som utsätts för våld ska säkerställas och även uppmärksammas ur ett jämställdhets- och barnrättsperspektiv.

Mål 1B

I Östhammars kommun skapas delaktighet och självständighet på jämlika villkor för alla med hjälp av digitala och tekniska lösningar

Genom ett funktionsrätts- och förebyggande perspektiv ska alla ges möjlighet att vara delaktiga digitalt. Arbetet med digitalisering ska drivas utifrån ett antal grundläggande principer såsom tillgänglighet, jämlikhet och digital delaktighet.

Införande och användande av digitala och tekniska lösningar, däribland välfärdsteknik, ska öka delaktighet, självständighet, aktivitet och trygghet för personer med funktionsnedsättning och på sikt minska behov av individuella lösningar. Daglig verksamhet kan vara en plats där deltagarna får möjlighet att höja sin digitala kompetens samt för att överbrygga det digitala utanförskapet.

Mål 2 Fysisk tillgänglighet i både inne- och utemiljöer

I Östhammars kommun är den fysiska miljön tillgänglig för alla

Personer med funktionsnedsättning ska kunna förflytta sig i, få tillgång till och kunna använda Östhammars kommuns olika miljöer, inomhus och utomhus, på jämlika villkor som alla andra. LSS-verksamheter har tillgång till en närmiljö som är säker, tillgänglig och stimulerande.

Trygghet och inkludering ska känneteckna tillgänglighetsarbetet och välfungerande helhetslösningar eftersträvas. Förbättring ska ske av möjligheterna att kunna orientera sig och ta del av informationen om tillgänglighet.

Alla enkelt avhjälpa hinder i lokaler dit allmänheten har tillträde och på allmänna platser ska åtgärdas enligt Boverkets föreskrifter. Kommunen ska verka för att tillgängligheten förbättras exempelvis genom krav vid upphandlingar.

Vid nyproduktion ska tillgänglighet samt användarbarhet uppfyllas redan från början.

Möjligheten att kunna genomföra resor utan hinder är en förutsättning för självständighet och jämlika levnadsvillkor. Arbetet med resor ska genomsyras av hela resan- perspektiv, vilket kräver samverkan med andra aktörer inom området.

I planeringen av utrymning, säkerhet och krisberedskap ska Östhammars kommun verka för att alla människor oavsett ålder och funktionsförmåga kan sättas i säkerhet. Utrymningsvägarnas tillgänglighet i bostads- och fastighetsbeståndet ska successivt förbättras, exempelvis i samband med renovering och ombyggnation.

Mål 3 Möjligheter till likvärdig fritid och god hälsa

I Östhammars kommun ges alla förutsättningar att delta i och tillgodogöra sig kulturliv, fritidsaktiviteter och andra hälsofrämjande aktiviteter.

I Östhammars kommun ges alla förutsättningar att delta i och tillgodogöra sig kulturliv, fritidsaktiviteter och andra hälsofrämjande aktiviteter.

Den fysiska tillgängligheten i Östhammars kulturbud ska öka.

Utbudet och tillgängligheten till olika hälsofrämjande aktiviteter för personer med funktionsnedsättning ska öka. Föreningar och andra aktörer ska erbjuda stöd och utbildning om de erbjuder anpassade idrott- motions- eller kulturaktiviteter.

Genomförande

Genomförande och uppföljning av funktionshinderprogrammet sker i enlighet med kommunens riktlinje för styrande dokument. Programmet gäller för perioden 2026-01-01-2029-12-31.

Externa faktorer

Demografiska förändringar

Livslängden ökar i hela befolkningen beroende på bättre livsförhållanden och medicinska framsteg. För gruppen personer med LSS, som har kortare livslängd än befolkningen i övrigt, har livslängden ökat än mer markant och fortsätter öka. Det är positivt men kräver att kommunen har kunskap och beredskap att erbjuda gott stöd för målgruppen även som äldre.

- Ökad efterfrågan på LSS-insatser i takt med att befolkningen växer och fler diagnostiseras med funktionsnedsättningar (t.ex. neuropsykiatriska tillstånd)
- Åldrande befolkning påverkar resurserna eftersom äldreomsorgen också kräver mycket personal och budget, vilket kan skapa konkurrens om resurser

Digitalisering

Digitalisering bidrar till att fler kan vara digitalt inkluderande och delaktiga i samhället. Tillgången till digital teknik samt digital kompetens är två grundläggande saker som påverkar möjligheten till delaktighet.

För att dra nytta av nya tekniska lösningar behöver kommunen hantera:

- Teknisk utveckling och erbjuda nya digitala lösningar till stöd
- Brukares och anhörigas kunskap och acceptans
- Resursomställning, både ekonomiskt och personellt
- Medarbetares kompetens och inställning

Ekonomiska förutsättningar

- Östhammars kommun har ansträngd ekonomi, vilket påverkar förmågan att erbjuda god kvalitet på LSS-insatser
- Stigande kostnader för personlig assistans och bostad med särskild service
- Statsbidrag och ersättningsnivåer kan förändras, vilket påverkar kommunernas finansieringsmöjligheter

Politiska beslut och lagändringar

- Förändringar i nationell lagstiftning, vägledningar eller rättspraxis (t.ex. domar från Högsta förvaltningsdomstolen) kan kräva nya arbetssätt eller förändrade bedömningar
- Statliga utredningar och reformförslag, såsom översynen av LSS och personlig assistans, kan skapa osäkerhet eller leda till krav på omställning

Tillsyn och krav från myndigheter

Skärpta krav från Inspektionen för vård och omsorg (IVO) och andra tillsynsmyndigheter ökar behovet av dokumentation, kvalitetssäkring och uppföljning.

- Kommunerna måste anpassa sig till ökade krav på rättssäkerhet och likvärdighet i beslutsfattandet

Förväntningar från medborgare och intresseorganisationer

Ökade krav på delaktighet, valfrihet och kvalitet från brukare och deras anhöriga.

- Stärkt brukarmakt och rättighetsperspektiv, som ställer högre krav på individanpassning och inflytande

Kompetensförsörjning och arbetsmarknad

- Brist på utbildad personal inom vård och omsorg, särskilt inom LSS-verksamheter
- Konkurrens om arbetskraft från andra aktörer

Förutsättningar och insatser

Utöver externa förändringar behöver kommunen förhålla sig till fler faktorer för att skapa god livskvalitet för våra invånare med funktionsnedsättning.

Boendeformer och tillgänglighet

Tillgång till bostäder med särskild service; servicebostäder, gruppboendestäder, träningslägenheter och korttidsboenden ställer krav på kommunens bostadsförsörjning samt bostadsanpassningar och även att säkerställa god tillgänglighet för de som bor kvar i sina hem. Kommunens Bostadsförsörjningsprogram avser 2024-2027.

Kommunen kan bidra genom att:

- Fortsatt utveckling av bostäder med särskild service
- Genomföra återkommande inventeringar och utarbetade prognoser gällande behov av bostäder med särskild service

Tillgänglighet handlar också om hur samhället utformas. Bristande tillgänglighet i bostaden och till samhällsservice kan påverka individer med funktionsnedsättnings möjligheter att:

- Delta i samhällslivet
- Behålla sin självständighet

Social samvaro och livskvalitet

Social gemenskap är avgörande för att minska ensamhet och isolering. Förutom kommunala mötesplatser spelar civilsamhället en viktig roll.

Kommunen kan bidra genom att:

- Samverka med brukarråd, föreningar och civilsamhället
- Säkerställa insatsen kontaktperson och ledsagning
- Hembesök

Kompetens och bemötande

För att säkerställa hög kvalitet i bemötandet av personer med funktionsnedsättning ska kommunen säkerställa sin kompetens.

Kommunen kan bidra genom att:

- Kompetensutveckling
- Personalkontinuitet
- Rekrytering
- Brukarundersökningar
- Kvalitetsuppföljningar

Delaktighet och inflytande

Att säkerställa delaktighet och inflytande är viktigt och genomförandeplaner utgör ett viktigt verktyg. Kommunen kan bidra genom att:

- Skapa och upprätthålla goda relationer med anhöriga och företrädare
- Stärka samverkan med intresseorganisationer
- Genomföra och följa upp brukarenkäter

Fortsätta med brukarmöten på boenden och genomföra arbetsplatsbesök

Beroenden

Beroenden

Genomförandet av programmet är beroende av andra aktörer, vilket kan påverka måluppfyllelsen.

- Enligt LSS ska samordning av verksamheten ske med Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan (6§)
- Lokala näringslivet, föreningar och studieförbund särskilt avseende Daglig Verksamhet
- Hälso- och sjukvården (Region Uppsala) är en viktig samarbetspartner
- Reseplanering enligt modell ”Hela resan” kräver samverkan med privata och offentliga researrangörer för att säkerställa god tillgänglighet såsom regionen (UL), taxibolag och färdtjänstleverantörer
- Beredskapsplanering, Försvarmakten, Länsstyrelsen, Räddningstjänsten och andra myndigheter är viktiga samarbetspartners för att säkerställa en effektiv krisberedskap

Statistikrapport av ej verkställda beslut

Omsorgskontoret, Kvartal 4 2025

Innehållsförteckning

1	Statistikrapport av ej verkställda beslut	3
1.1	Bakgrund	3
1.2	LSS beslut	4
1.3	SoL beslut.....	6

1 Statistikrapport av ej verkställda beslut

1.1 Bakgrund

Enligt 34 kap. 3§ Socialtjänstlagen (SoL) (2025:400) ska vård- och omsorgsnämnden kvartalsvis lämna en statistikrapport till kommunfullmäktige över hur många gynnande beslut enligt 11 kap. 1§ och 12 kap. 1§ som inte har verkställts inom tre månader från dagen för respektive beslut. Nämnden ska vidare ange vilka typer av insatser dessa beslut gäller samt hur lång tid som har gått från dagen för respektive beslut. Samma rapporteringsskyldighet gäller för beslut som inte verkställs på nytt efter avbrott i verkställigheten. Det ska också framgå hur stor del av de ej verkställda besluten som gäller bistånd till kvinnor respektive män.

Enligt Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) (1993:387) §28h gäller en motsvarande rapporteringsskyldighet för beslut om insatser enligt 9§ LSS.

1.2 LSS beslut

Nr	Beslutsdatum/ Avbrott	Beslut	Orsak till att beslutet inte har verkställts	Kön	Dagar räknat från beslutsdatum
1	2025-06-27	Bostad för vuxna i form av gruppboadad 9§9 LSS	Resursbrist, saknar ledig bostad	K	187
2	2025-09-29	Bostad för vuxna i form av servicebostad 9§9 LSS	Missnöjd med tid/ omfattning/utförare	M	93
3	2025-04-14	Biträde av kontaktperson 9§4 LSS	Resursbrist, saknar lämplig personal/ uppdragstagare	M	261
4	2024-09-14	Biträde av kontaktperson 9§4 LSS	Medverkar inte till verkställighet	K	473
5	2025-05-05	Bostad för vuxna i form av servicebostad 9§9 LSS	Resursbrist, saknar ledig bostad	M	240
6	2024-07-19	Biträde av kontaktperson 9§4 LSS	Resursbrist, saknar lämplig personal/ uppdragstagare	M	530
7	2025-05-28	Bostad för vuxna i form av servicebostad 9§9 LSS	Resursbrist, saknar ledig bostad	K	217
8	2025-04-15	Biträde av kontaktperson 9§4 LSS	Resursbrist, saknar lämplig personal/ uppdragstagare	M	260
9	2024-11-11	Biträde av kontaktperson 9§4 LSS	Resursbrist, saknar lämplig personal/ uppdragstagare	M	415
10	2024-09-20	Biträde av kontaktperson 9§4 LSS	Resursbrist, saknar lämplig personal /uppdragstagare	M	467
11	2024-10-01	Biträde av kontaktperson 9§4 LSS	Resursbrist, saknar lämplig personal/ uppdragstagare	K	456
12	2024-10-27	Biträde av kontaktperson 9§4 LSS	Specifika önskemål	K	430
13	2024-12-06	Biträde av kontaktperson 9§4 LSS	Resursbrist, saknar lämplig personal/ uppdragstagare	K	390
14	2025-02-28	Biträde av kontaktperson 9§4 LSS	Resursbrist, saknar lämplig personal/ uppdragstagare	M	306

Nr	Beslutsdatum/ Avbrott	Beslut	Orsak till att beslutet inte har verkställts	Kön	Dagar räknat från beslutsdatum
15	2023-06-02	Biträde av kontaktperson 9§4 LSS	Resursbrist, saknar lämplig personal/ uppdragstagare	M	467
16	2025-05-22	Daglig verksamhet 9§10 LSS	Är i behov av lång introduktion/ uppstart.	M	223
17	2025-07-09	Biträde av kontaktperson 9§4 LSS	Resursbrist, saknar lämplig personal/ uppdragstagare	K	175

1.3 SoL beslut

Nr	Beslutsdatum/ Avbrott	Beslut	Orsak till att beslutet inte har verkställts	Kön	Dagar räknat från beslutsdatum
1	2025-02-25	Kontaktperson	Resursbrist, saknar lämplig personal/ uppdragstagare	M	309
2	2025-05-27	Kontaktperson	Resursbrist, saknar lämplig personal/ uppdragstagare	M	218
3	2025-09-04	Kontaktperson	Resursbrist, saknar lämplig personal/ uppdragstagare	M	118
4	2025-09-26	Korttidsboende alt. Växelvård	Resursbrist, saknar ledig bostad	K	96
5	2025-06-24	Kontaktperson	Resursbrist, saknar lämplig personal/ uppdragstagare	K	190
6	2024-12-17	Kontaktperson	Specifika önskemål	M	379
7	2024-12-10	Kontaktperson	Resursbrist, saknar lämplig personal/ uppdragstagare	K	386
8	2024-11-28	Kontaktperson	Resursbrist, saknar lämplig personal/ uppdragstagare	M	398
9	2025-01-29	Kontaktperson	Resursbrist, saknar lämplig personal/ uppdragstagare	K	336
10	2024-12-17	Kontaktperson	Resursbrist, saknar lämplig personal/ uppdragstagare	M	379
11	2025-06-11	Kontaktperson	Resursbrist, saknar lämplig personal/ uppdragstagare	M	203
12	2025-09-01	Kontaktperson	Resursbrist, saknar lämplig personal/ uppdragstagare	M	121
13	2025-07-31	Kontaktperson	Specifika önskemål	K	123

Nr	Beslutsdatum/ Avbrott	Beslut	Orsak till att beslutet inte har verkställts	Kön	Dagar räknat från beslutsdatum
14	2025-09-05	Kontaktperson	Missnöjd med tid/ omfattning/utförare	M	117
15	2025-08-13	Kontaktperson	Personalrelaterade skäl	M	140
16	2025-07-24	Kontaktfamilj	Personalrelaterade skäl	M	160
17	2025-07-24	Kontaktfamilj	Personalrelaterade skäl	K	160

Kommunfullmäktige 2026-04-28 - Närvarorapport

§	Ärendepunkter
24.	1.Val av justerare
25.	2.Fastställande av föredragningslista
26.	3.Allmänhetens frågestund
27.	4.Information
28.	5.Årsredovisning 2025 för Östhammars kommun
29.	6.Revisionsberättelse 2025 för Östhammars kommun samt beviljande av ansvarsfrihet för kommunstyrelsen
30.	7.Revisionsberättelse 2025 för Östhammars kommun samt beviljande av ansvarsfrihet för vård- och omsorgsnämnden
31.	8.Revisionsberättelse 2025 för Östhammars kommun samt beviljande av ansvarsfrihet för barn- och utbildningsnämnden
32.	9.Revisionsberättelse 2025 för Östhammars kommun samt beviljande av ansvarsfrihet för bygg- och miljönämnden
33.	10.Revisionsberättelse 2025 för Östhammars kommun samt beviljande av ansvarsfrihet för kultur- och fritidsnämnden
34.	11.Revisionsberättelse 2025 för Östhammars kommun samt beviljande av ansvarsfrihet för valnämnden
35.	12.Revisionsberättelse 2025 för Östhammars kommun samt beviljande av ansvarsfrihet för krisledningsnämnden
36.	13.Godkännande av årsredovisning för gemensam Räddningsnämnd 2025
37.	14.Revisionsberättelse 2025 för Östhammars kommun samt beviljande av ansvarsfrihet för gemensam räddningsnämnd
38.	15.Godkännande av årsbokslut, analys och verksamhetsuppföljning för gemensam överförmyndarnämnd 2025
39.	16.Revisionsberättelse 2025 för Östhammars kommun samt beviljande av ansvarsfrihet för gemensam överförmyndarnämnd
40.	17.Antagande av detaljplan för Forsmark 6:5
41.	18.Antagande av vattentjänstplan
42.	19.Riktlinje mot korruption, mutor och jäv
43.	20.Funktionshinderprogram 2026–2029
44.	21.Avgiftsfri färdtjänst för barn och ungdomar under sommarlovperioden 2026
45.	22.Valärende: Entledigande av ledamot i vård- och omsorgsnämnden och kommunfullmäktige
46.	23.Valärende: Ledamot i vård- och omsorgsnämnden
47.	24.Valärende: Entledigande av ersättare i kultur- och fritidsnämnden
48.	25.Valärende: Ersättare i kultur- och fritidsnämnden
49.	26.Redovisning av ej verkställda gynnande beslut fjärde kvartalet 2025
50.	27.Anmälningsärende: Förordnande av begravningsombud för Östhammars kommun
51.	28.Anmälningsärende: Redovisning av medborgarmotioner
52.	29.Anmälningsärende: Redovisning av obesvarade motioner
53.	30.Anmälningsärenden från nämnder
54.	31.Anmälningsärende: Aktuellt i slutförvarsfrågan
55.	32. Valärende: Entledigande av ersättare i vård- och omsorgsnämnden
56.	33. Valärende: Ersättare i vård- och omsorgsnämnden
57.	34.Valärende: Entledigande som ledamot i kultur- och fritidsnämnden
58.	35.Valärende: Ledamot i kultur- och fritidsnämnden
59.	36.Frågor från Pernilla Grahn (V) till kommunstyrelsens ordförande Fabian Sjöberg (M)

Namn & parti	Deltog från	Deltog till	Närvaro	Tjänstgjorde	Jäv	Tjänstgörande ersättare	Tjänstgjorde
Ordinarie ledamöter							
Lisa Norén (S)	2026-04-28 12:45:59	2026-04-28 15:32:53	P. 1-36	P. 1-5, 7-11, 13-36	P. 6, 12		
Roger Lamell (S)	2026-04-28 12:49:06	2026-04-28 15:32:53	P. 1-36	P. 1-5, 8-15, 17-36	P. 6-7, 16		
Margareta Widén-Berggren (S)	2026-04-28 12:52:15	2026-04-28 15:32:53	P. 1-36	P. 1-36			
Jonas Lennström (S)	2026-04-28 12:43:12	2026-04-28 15:32:53	P. 1-36	P. 1-7, 9-36	P. 8		
Erik Rudolfsson (S)	2026-04-28 12:46:19	2026-04-28 15:32:53	P. 1-36	P. 1-8, 10-36	P. 9		
Roger Jansson (S)	2026-04-28 12:43:59	2026-04-28 15:32:53	P. 1-36	P. 1-5, 7-8, 10-36	P. 6, 9		
Anna Frisk (S)	2026-04-28 12:51:55	2026-04-28 15:32:53	P. 1-36	P. 1-5, 7-9, 11-36	P. 6, 10		
Mattias Lundqvist (S)						Desiree Mattsson (S)	P. 1-10, 12-36
Ann-Charlotte Grehn (S)	2026-04-28 12:59:47	2026-04-28 15:32:53	P. 1-36	P. 1-5, 8-36	P. 6-7		
Tomas Bendiksen (S)	2026-04-28 12:38:32	2026-04-28 15:32:53	P. 1-36	P. 1-5, 7-8, 11, 13-36	P. 6, 9-10, 12		
Emmelie Gustafsson (S)	2026-04-28 12:44:18	2026-04-28 15:31:53	P. 1-36	P. 1-36			
Mika Muhonen (S)	2026-04-28 12:47:51	2026-04-28 15:32:53	P. 1-36	P. 1-10, 12, 15-36	P. 11, 13-14		
Eva Fagerlund Angulo (S)							
Örjan Mattsson (S)	2026-04-28 12:47:20	2026-04-28 15:32:53	P. 1-36	P. 1-36			
Tomas Näslund (S)	2026-04-28 12:33:25	2026-04-28 15:32:53	P. 1-36	P. 1-8, 10-36	P. 9		
Fabian Sjöberg (M)	2026-04-28 12:54:52	2026-04-28 15:32:53	P. 1-36	P. 1-5, 7-11, 13-36	P. 6, 12		
Jessica Kumlin (M)						Katarina Asplunden (M)	P. 1-7, 9-36
Stefan Hansson (M)	2026-04-28 12:54:18	2026-04-28 15:32:53	P. 1-36	P. 1-8, 10, 12-36	P. 9, 11		

Anna-Lena Söderblom (M)	2026-04-28 12:53:15	2026-04-28 15:31:20	P. 1-36	P. 1-6, 8-36	P. 7		
Pär-Olof Olsson (M)	2026-04-28 12:45:38	2026-04-28 15:32:53	P. 1-36	P. 1-5, 7-11, 13-36	P. 6, 12		
Christina Williamsson Liw (-)						Sune Pettersson (M)	P. 1-36
Jan Holmberg (M)						Maja Glarke (M)	P. 1-36
Mona Lundin (M)	2026-04-28 12:55:45	2026-04-28 15:32:53	P. 1-36	P. 1-6, 8-36	P. 7		
Lennart Owenius (M)	2026-04-28 12:42:45	2026-04-28 15:32:53	P. 1-36	P. 1-10, 12-13, 15-36	P. 11, 14		
Veronica Dorestrand (M)						Kristina Svensson (M)	P. 1-7, 9-36
Ylva Lundin (SD)						Sonny Andersson (SD)	P. 1-36
Bo Persson (SD)	2026-04-28 12:52:24	2026-04-28 15:32:53	P. 1-36	P. 1-9, 11-36	P. 10		
Daniel Larsson (SD)						Håkan Sjöström (SD)	P. 1-36
Linda Lövgren (SD)	2026-04-28 12:32:05	2026-04-28 15:32:53	P. 1-36	P. 1-36			
Andrew Lauder (SD)	2026-04-28 12:51:56	2026-04-28 15:31:26	P. 1-36	P. 1-36			
Måns Lorichs (SD)	2026-04-28 12:52:28	2026-04-28 15:32:53	P. 1-36	P. 1-5, 7, 9-11, 13-36	P. 6, 8, 12		
Tomas Wahlsten (SD)	2026-04-28 12:56:19	2026-04-28 15:32:53	P. 1-36	P. 1-7, 10, 12-36	P. 8-9, 11		
Fredrik Markusson (SD)						Lizette Lindqvist (SD)	P. 1-36
Christian Lindberg (SD)	2026-04-28 12:45:38	2026-04-28 15:32:53	P. 1-36	P. 1-36			
Sabina Ståhl (KD)	2026-04-28 12:55:44	2026-04-28 15:32:53	P. 1-36	P. 1-5, 8-36	P. 6-7	Ulrica Melin (KD)	P. 6-7
Erik Helén (KD)	2026-04-28 13:01:47	2026-04-28 15:32:53	P. 1-36	P. 1-5, 7-8, 10, 12-36	P. 6, 9, 11	Ulrica Melin (KD)	P. 9, 11
Ingrid Ragnar (KD)	2026-04-28 12:44:30	2026-04-28 15:32:53	P. 1-36	P. 1-7, 9-36	P. 8	Ulrica Melin (KD)	P. 8
Madelene Alpsjö (KD)						Jessica Makris (KD)	P. 1-36
Maria Nyström (KD)	2026-04-28 12:31:39	2026-04-28 15:32:53	P. 1-36	P. 1-9, 11-14, 17-36	P. 10, 15-16	Ulrica Melin (KD)	P. 10, 16

Josefine Nilsson (C)	2026-04-28 12:52:50	2026-04-28 15:32:53	P. 1-36	P. 1-5, 7, 9-11, 13, 15-36	P. 6, 8, 12, 14		
Inger Abrahamsson (C)	2026-04-28 12:48:55	2026-04-28 15:31:55	P. 1-36	P. 1-8, 10-36	P. 9		
Bertil Alm (C)	2026-04-28 12:48:42	2026-04-28 15:31:56	P. 1-36	P. 1-36			
Håkan Dannberg (C)						Camilla Strandman (C)	P. 1-5, 7-36
Lars O Holmgren (Boa)	2026-04-28 12:53:53	2026-04-28 15:32:53	P. 1-36	P. 1-5, 7-8, 10-36	P. 6, 9		
Sören Engberg (Boa)	2026-04-28 12:40:35	2026-04-28 15:32:53	P. 1-36	P. 1-5, 7-10, 12-36	P. 6, 11		
Kristina Karl-Eriksdotter (Boa)	2026-04-28 12:44:08	2026-04-28 15:32:53	P. 1-36	P. 1-5, 8-36	P. 6-7		
Jessika Möller (V)						Inger Arvidsson (V)	P. 1-36
Pernilla Grahn (V)	2026-04-28 12:37:21	2026-04-28 15:32:53	P. 1-36	P. 1-5, 7-10, 12-36	P. 6, 11		
Irmeli Bellander (L)	2026-04-28 12:55:40	2026-04-28 15:32:53	P. 1-36	P. 1-36			
Tjänstgörande ersättare						Ersatt	
Desiree Mattsson (S)	2026-04-28 12:42:38	2026-04-28 15:32:52	P. 1-36	P. 1-10, 12-36	P. 11	Mattias Lundqvist (S)	P. 1-36
Katarina Asplunden (M)	2026-04-28 12:48:57	2026-04-28 15:32:52	P. 1-36	P. 1-7, 9-36	P. 8	Jessica Kumlin (M)	P. 1-7, 9-36
Sune Pettersson (M)	2026-04-28 12:57:38	2026-04-28 15:32:52	P. 1-36	P. 1-36		Christina Williamsson Liw (-)	P. 1-36
Maja Glarke (M)	2026-04-28 12:44:45	2026-04-28 15:32:52	P. 1-36	P. 1-36		Jan Holmberg (M)	P. 1-36
Kristina Svensson (M)	2026-04-28 12:49:33	2026-04-28 15:31:08	P. 1-36	P. 1-7, 9-36	P. 8	Veronica Dorestrand (M)	P. 1-7, 9-36
Sonny Andersson (SD)	2026-04-28 12:49:33	2026-04-28 15:31:28	P. 1-36	P. 1-36		Ylva Lundin (SD)	P. 1-36
Håkan Sjöström (SD)	2026-04-28 12:53:40	2026-04-28 15:32:52	P. 1-36	P. 1-36		Daniel Larsson (SD)	P. 1-36
Lizette Lindqvist (SD)	2026-04-28 12:50:36	2026-04-28 15:32:52	P. 1-36	P. 1-36		Fredrik Markusson (SD)	P. 1-36
Jessica Makris (KD)	2026-04-28 12:52:49	2026-04-28 15:32:52	P. 1-36	P. 1-36		Madelene Alpsjö (KD)	P. 1-36

Ulrica Melin (KD)	2026-04-28 12:56:48	2026-04-28 15:31:13	P. 1-36	P. 6-11, 16		Sabina Ståhl (KD), Ingrid Ragnar (KD), Erik Helén (KD), Maria Nyström (KD)	P. 6-7, P. 8, P. 9, 11, P. 10, 16
Camilla Strandman (C)	2026-04-28 12:51:06	2026-04-28 15:31:52	P. 1-36	P. 1-5, 7-36	P. 6	Håkan Dannberg (C)	P. 1-5, 7-36
Inger Arvidsson (V)	2026-04-28 13:03:30	2026-04-28 15:31:51	P. 1-36	P. 1-36		Jessika Möller (V)	P. 1-36
Ersättare ej i tjänst							
Lennart Norén (S)							
Suzan Vidén (S)							
Per Malmsten (S)							
Raili Karjalainen (S)							
Olle Olsson (S)							
Peter Svedin (S)							
Thomas Ohlström (S)							
Vakant (M)							
Ywonne Lindgren (SD)							
Dennis Boman (SD)							
Gustav Nordal (KD)							
Sandra Hansson (C)							
Ulf Andersson (Boa)							
Sarah Ingemarsson (Boa)							
Freddie Eriksson (V)							
Maria Arvidsson (L)	2026-04-28 12:55:12	2026-04-28 15:31:11	P. 1-36				
Mattias Arvidsson (L)							

Detta dokument är elektroniskt signerat och juridiskt bindande.

Signed by: ANIA LEHTINEN

Date: 2026-05-06 11:34:55

BankID refno: 019dfca3-dbd4-7b8a-9373-e571de7ac1f6

kommunsekreterare: Ania Lehtinen

Signed by: Bengt Lennart Owenius

Date: 2026-05-06 11:27:31

BankID refno: 019dfc9c-f9fc-7522-8a49-91519b834235

Kommunfullmäktiges ordförande: Lennart Owenius

Signed by: Lisa Karin Johanna Norén

Date: 2026-05-06 11:19:21

BankID refno: 019dfc95-800c-7bf2-84c8-ead7466083b3

Justerare: Lisa Norén

Signed by: ERIK RUDOLFFSSON

Date: 2026-05-06 11:20:56

BankID refno: 019dfc96-e3f0-7322-aaed-774b61a55ca3

Erik Rudolfsson

Signed by: Maja Majvor Kristina Glarke

Date: 2026-05-06 11:22:26

BankID refno: 019dfc98-48bb-7156-bfdd-dc20fd62f5b5

Justerare: Maja Glarke

Signed by: MARIA NYSTRÖM

Date: 2026-05-06 11:19:19

BankID refno: 019dfc95-6fbc-7784-b2f9-8285be4fa274

Justerare: Maria Nyström